

Fortis Bank Jaarrekening 2007

Fortis Bank Geconsolideerde Jaarrekening

Verslag van de Raad van Bestuur van Fortis Bank

Jaarrekening Fortis Bank

Inhoudsopgave

Fortis Bank	7
Raad van Bestuur	10
Verslag van de Raad van Bestuur	11
Fortis Bank Geconsolideerde Jaarrekening 2007	17
Geconsolideerde balans	18
Geconsolideerde resultatenrekening	19
Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen	20
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	21
Algemeen	23
1 Grondslagen voor financiële verslaggeving	24
1.1 Algemeen	24
1.2 Schattingen	24
1.3 Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving	24
1.4 Gesegmenteerde informatie	25
1.5 Consolidatiegrondslagen	26
1.6 Vreemde valuta	27
1.7 Transactie- en afwikkelingsdatum	28
1.8 Saldering	28
1.9 Verantwoording en waardering van financiële activa en verplichtingen	28
1.10 Reële waarde van financiële instrumenten	30
1.11 Waardering van activa met bijzondere waardeverminderingen	30
1.12 Geldmiddelen en kasequivalenten	31
1.13 Vorderingen op banken en vorderingen op klanten	32
1.14 Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en uitlenen/lenen van effecten	32
1.15 Activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	33
1.16 Beleggingen	33
1.17 Lease-overeenkomsten	34
1.18 Overige vorderingen	35
1.19 Materiële vaste activa	35
1.20 Goodwill en overige immateriële vaste activa	36
1.21 Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	38
1.22 Derivaten en afdekking	38
1.23 Effectisering	40
1.24 Schuldbewijzen, achtergestelde schulden en overige financieringen	40
1.25 Personeelsbeloningen	41
1.26 Voorzieningen, voorwaardelijke gebeurtenissen, verbintenissen en financiële garanties	43
1.27 Eigen vermogen	43
1.28 Rentebaten en -lasten	44
1.29 Gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen	44
1.30 Commissiebaten	44
1.31 Transactiekosten	45
1.32 Financieringskosten	45
1.33 Winstbelastingen	45
2 Overnames en desinvesteringen	47
3 Eigen vermogen	50
4 Minderheidsbelangen	53
5 Risicobeheer	54
5.1 Inleiding	54
5.2 Filosofie, strategie en principes voor solide risicobeheer	55

5.3	Risico management organisatie.....	58
5.4	Financieel risico	62
5.5	Liquiditeitsrisico	94
5.6	Operationeel risico.....	97
6	Toezicht en solvabiliteit.....	104
7	Vergoedingen na uitdiensttreding en andere lange-termijn personeelsbeloningen.....	105
8	Beloningen in aandelen en opties	116
9	Bezoldiging van de Raad van Bestuur	119
10	Auditkosten	120
11	Verbonden partijen.....	121
12	Segmentinformatie	123
12.1	Algemene informatie	123
12.2	Bank	123
12.3	Balans per segment.....	126
12.4	Resultatenrekeningen per segment	129
12.5	Geografische segmentatie	132
	Toelichting op de balans	133
13	Geldmiddelen en kasequivalenten	134
14	Activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	135
15	Vorderingen op banken.....	137
16	Vorderingen op klanten	139
17	Beleggingen	142
18	Acquisitie van ABN AMRO	155
18.1	Overgenomen bedrijfsonderdelen	155
18.2	Integratieproces en de volgende stappen.....	156
18.3	Accounting aspecten	157
19	Overige vorderingen	161
20	Materiële vaste activa	162
21	Goodwill en overige immateriële vaste activa	165
22	Beëindigde bedrijfsactiviteiten.....	169
23	Overlopende rente en overige activa	171
24	Schulden aan banken	172
25	Schulden aan klanten	173
26	Schuldbewijzen	175
27	Achtergestelde schulden.....	176
28	Overige financieringen	180
29	Voorzieningen	181
30	Acute en uitgestelde belastingen	183
31	Overlopende rente en overige verplichtingen	186
32	Derivaten	187
33	Reële waarde van financiële activa en financiële verplichtingen	194
	Toelichting op de resultatenrekening.....	197
34	Rentebaten	198
35	Dividend en overige beleggingsbaten	199
36	Gerealiseerde winsten en verliezen op beleggingen.....	200
37	Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen.....	201
38	Commissiebaten	202
39	Overige baten	203
40	Rentelasten.....	204
41	Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen	205
42	Commissielasten.....	206
43	Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa	207

44	Personeelskosten	208
45	Overige lasten	209
46	Winstbelastingen	210
Toelichting op transacties buiten de balans		211
47	Verbintenissen en garanties	212
48	Voorwaardelijke verplichtingen	214
49	Lease-overeenkomsten	215
50	Vermogen onder beheer	216
Overige informatie met betrekking tot de geconsolideerde cijfers		219
Gebeurtenissen na balansdatum		220
Consolidatiekring		221
Accountantsverklaring		244
Fortis bank N.V. Financieel verslag Fortis Bank niet geconsolideerd		248
Verslag van het college van erkende commissarissen		307
Overige lokaal vereiste informatie		311
Begrippenlijst en afkortingen		318

Alle bedragen in de cijferopstellingen van deze jaarrekening luiden in miljoenen euro's tenzij anders vermeld. Ten gevolge van afronding op gehele getallen kunnen kleine verschillen ontstaan ten opzichte van eerder gepubliceerde cijfers. Er hebben enkele herrubriceringen plaatsgevonden in de presentatie van voorgaande jaren in de geconsolideerde jaarrekening om tot een betere vergelijking te komen met de presentatie van het huidige jaar.

Fortis Bank

Fortis Bank S.A./N.V. is een internationale financiële dienstverlener in bankieren en verzekeren. Wij bieden particuliere, zakelijke en institutionele klanten een breed aanbod van financiële producten en diensten via eigen kanalen, in samenwerking met het intermediair of via andere partners.

In de Benelux – een van de welvarendste regio's van Europa – is Fortis marktleider in financiële dienstverlening. Voortbouwend op die vooraanstaande positie hebben wij een sterke aanwezigheid opgebouwd op de Europese retail banking-markt en maken wij gebruik van meerdere distributiekkanalen. Wij bieden ondernemingen, institutionele klanten en vermogende particulieren financiële diensten en hebben geïntegreerde oplossingen ontwikkeld voor ondernemers en ondernemingen. Dankzij onze unieke deskundigheid zijn wij regionaal en in sommige gevallen wereldwijd uitgegroeid tot een speler van formaat in nichemarkten zoals energie, grondstoffen, transport en fondsenadministratie. Wij hebben met succes onze bank- en verzekeringsexpertise gebundeld in groeimarkten in Europa en Azië, en in landen als België, Portugal en Maleisië zijn wij toonaangevend in bankverzekeren.

Met een marktkapitalisatie van EUR 40 miljard eind 2007 behoort Fortis tot de twintig grootste financiële instellingen van Europa. Samen met ABN AMRO zijn wij aanwezig in meer dan vijftig landen met ruim 85.000 gedreven, professionele medewerkers. Hierdoor zijn wij een vooraanstaande financiële dienstverlener in Europa, een eersteklas vermogensbeheerder en een van de drie grootste private bankers.

KERNACTIVITEITEN VAN FORTIS BANK

Retail Banking

Retail Banking biedt financiële dienstverlening aan particulieren, professionals en kleine ondernemingen. Meer dan zes miljoen klanten in acht verschillende landen maken momenteel gebruik van onze geïntegreerde bank- en verzekeringsdiensten, via eigen netwerken en die van derden en via meerdere kanalen.

Strategie

- Klanttevredenheid vergroten door toepassing van een volwaardige gesegmenteerde klantbenadering
- Organisatie klaarstomen voor versnelde internationale groei
- Blijven investeren in onze kernmarkten en in de ontwikkeling van nieuwe markten
- Consumentenkredietactiviteiten ontwikkelen door uitbouw bestaande netwerken
- Ons concentreren op bankverzekeren via het geïntegreerde distributienetwerk
- Distributie over meerdere kanalen verder uitbreiden.

Marktpositie

Sterke positie in Europa

- Leiderschapspositie in de Benelux – één van de welvarendste regio's van Europa: grootste uitgever van creditcards en samen met ABN AMRO nummer 1 in retaildiensten
- 2.500 Fortis-kantoren in heel Europa, met het netwerk van ABN AMRO
- Zo'n 100 creditshops in Duitsland, meer dan 180 in Polen en vier in Turkije
- Productaanbod via ostkantorennetwerk in België en Ierland
- Onafhankelijke tussenpersonen in Nederland en Polen; eigen verzekeringsagenten in België
- Consumentenkredietactiviteiten in zeven landen met 220 miljoen inwoners; 4 miljoen creditcardhouders in de Benelux en Turkije

Belangrijkste ontwikkelingen in 2007

- Dankzij de invoering van MiFID in november biedt Fortis de klant nu nog betere bescherming en beleggingsadviezen op maat
- Reorganisatie van het Belgische kantorennetwerk ter aanscherping van de klantgerichte segmentatie en verhoging van de commerciële autonome groei
- Investing in het netwerk: 45 cash points in België en 41 kantoren (in totaal 243) in Turkije
- Overname van Dominet in Polen
- Postbank, de 50/50 joint venture met het Ierse An Post, is van start gegaan met meer dan 250 postkantoren

Asset Management & Private Banking

Fortis is een sterke innovatieve Europese vermogensbeheerder.

Fortis Investments biedt beleggingsoplossingen en heeft een beheerd vermogen van EUR 133 miljard. Via een wereldwijd netwerk van 21 autonome beleggingscentra wordt gespecialiseerde multi-productontwikkeling verzorgd.

Fortis Private Banking wil dé dienstverlener zijn voor vermogende en zeer vermogende klanten en verzorgt geïntegreerde en internationale oplossingen voor zowel vermogen als verplichtingen. Wij hebben een beheerd vermogen van EUR 83 miljard en zijn actief in 17 landen.

Strategie

- De asset gathering-activiteiten van ABN AMRO soepel en snel integreren
- Benutten van expertise m.b.t. gecombineerd vermogensbeheer in nieuwe gebieden (bijv. delen van Azië en de Verenigde Staten) en versnellen van de groei van de private banking-activiteiten in de regio Azië
- Verbeteren van het productaanbod met innovatieve oplossingen voor vermogen en verplichtingen

*Marktpositie**Solide platforms voor asset gathering*

- Vooraanstaande internationale marktpositie met een uitgebreid aanbod van vermogensbeheerproducten die worden verkocht in meer dan 30 landen
- Samen met ABN AMRO: in de Europese top 3, krachtig groeiplatform in Azië voor vermogensbeheer voor vermogende particulieren.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2007

- Fortis Investments neemt investment trust beheeractiviteiten over in Japan
- Aandelenfondsen boeken sterke resultaten
- Voor het zevende achtereenvolgende jaar dubbelcijferige nettowinstgroei in asset management
- Chinese joint venture met Haitong Securities ontvangt QDII-licentie
- Succesvolle introductie en plaatsing door Private Banking van een mandje vastgoedfondsen, met inschrijvingen uit veel verschillende landen.

Merchant Banking

Merchant Banking biedt op maat gemaakte financiële producten en gespecialiseerde diensten aan middelgrote internationale ondernemingen die zich richten op Europa en grote ondernemingen en instellingen wereldwijd. Door de sterke regionale of wereldwijde positionering van veel van onze producten en diensten hebben wij in een gunstige uitgangspositie om groeikansen te benutten.

Strategie

- Dé Europese grensoverschrijdende partner worden voor onderneming en ondernemer
- Gerichtte groei nastreven door onze bestaande belangrijke klantrelaties en sterke producten ten volle te benutten
- Concurrentievoorsprong behouden door gespecialiseerde financiële dienstverlening verder te ontwikkelen
- Inspelen op kansen in de Verenigde Staten en Azië door grote klanten te volgen en voort te bouwen op bestaande deskundigheid
- Permanent uitblinken op het vlak van operations, risicobeheer en IT

Marktpositie

Sterke marktposities in niches

- Sterke leiderschapspositie in de Benelux
- Hoge penetratiegraad bij een selectie van Europese klanten (bijv. internationaal actieve kleine en middelgrote bedrijven)
- Wereldwijd marktleider in diverse gespecialiseerde sectoren (bijv. derde in duurzame energie, in de top 3 in grondstoffen en in de top 5 in scheepvaart)
- 145 business centres, met inbegrip van die van ABN AMRO, in 19 landen in Europa en in China
- Internationale marktleider op het gebied van fondsenadministratie en financiering en derivaten- en effectenclearing voor professionele tegenpartijen
- Wereldwijd in de top 3 van vermogensbeheerders in de hedgefondssector
- Internationale topspeler in leasing en commercial finance
- Wereldwijd marktleider in trustactiviteiten en zakelijke dienstverlening
- Solide beleggingsexpertise in private equity met gediversifieerde alternatieve beleggingsportefeuille.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2007

- Versterking van onze leidende internationale carbon banking positie door middel van grote transacties Certified Emission Reductions (CER's) met meer dan 15 tegenpartijen
- Toegenomen aantal deals bij Specialised Finance, Investment Banking en Global Markets, dankzij de nauwe samenwerking tussen de businesslines
- Commercial Banking realiseert groei van meer dan 10% en wint marktaandeel in Europa
- Samenwerkingsverband met Intermarket Group waardoor we ons productaanbod in Centraal Europa kunnen uitbreiden met onder andere factoring
- Integratie van Merchant Banking en Commercial Banking versterkt de mogelijkheden voor cross-selling

Ratings van Fortis Bank N.V.

	Long-term	Short-term
Standard & Poor's	AA-	A-1+
Moody's	Aa2	P-1
Fitch Ratings	AA-	F1

Raad van Bestuur

Naam	Functie
VOTRON Jean-Paul	Voorzitter Raad van Bestuur
VERWILST Herman	Voorzitter Directiecomité
CLIJSTERS Jos	Gedelegeerd Bestuurder, Lid van het Directiecomité
DE BOECK Karel	Gedelegeerd Bestuurder, Lid van het Directiecomité (tot 31.10.2007)
DESCHÊNES Alain	Gedelegeerd Bestuurder, Lid van het Directiecomité
DIERCKX Filip	Gedelegeerd Bestuurder, Lid van het Directiecomité
HENRARD Luc	Gedelegeerd Bestuurder, Lid van het Directiecomité (tot 31.12.2007)
KLOOSTERMAN Lex	Gedelegeerd Bestuurder, Lid van het Directiecomité
MITTLER Gilbert	Gedelegeerd Bestuurder, Lid van het Directiecomité
BECKERS Lode	Bestuurder
DE BOECK Karel	Bestuurder (vanaf 01.11.2007)
DE MEY Jozef	Bestuurder
FEILZER Joop	Bestuurder (vanaf 26.04.2007)
MERSCH Walter	Bestuurder (tot 26.04.2007)
MEYER Jean	Bestuurder
STEPHENNE Jean	Bestuurder
van HARTEN Peer	Bestuurder
van OORDT Robert	Bestuurder
van PEE Michel	Bestuurder (tot 26.04.2007)
VANSTEENKISTE Luc	Bestuurder

College van erkende commissarissen-revisoren

KPMG Bedrijfsrevisoren bcvba,
vertegenwoordigd door de heer Olivier MACQ

PricewaterhouseCoopers Bedrijfsrevisoren bcvba,
vertegenwoordigd door de heer Luc DISCRY

Verslag van de Raad van Bestuur

De geconsolideerde jaarrekening van Fortis Bank, met inbegrip van de vergelijkende cijfers voor 2006 en 2005, is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), inclusief de International Accounting Standards (IAS) and Interpretations, zoals van toepassing op 31 december 2007 en goedgekeurd door de Europese Unie.

Resultatenrekening

De **nettowinst** kwam 62% lager uit dan in het voorgaande jaar, op EUR 1.781 miljoen. De verslechtering van de Amerikaanse subprime markt in de tweede helft van 2007 en met name in het laatste kwartaal had tot gevolg dat grote voorzieningen werden gevormd voor het verwerken van bijzondere waardeverminderingen van daarmee verband houdende instrumenten. Bovendien kwamen de meerwaarden in 2007 EUR 1,3 miljard lager uit door de verkoop van deelnemingen in verzekeringsmaatschappijen in 2006.

De totale baten voor het volledige jaar daalden met 5% naar EUR 11,3 miljard. De stijging van de netto rentebaten, de netto vergoedingen en commissies, de dividenden en ons aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen werd meer dan tenietgedaan door een daling van de meerwaarden. Exclusief het effect van de lagere meerwaarden stegen de totale baten met 7%. De overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen kwamen slechts iets lager uit dan vorig jaar, ondanks de turbulentie op de wereldwijde kapitaalmarkten. Dit getuigt van de veerkracht van deze activiteiten, die te danken is aan diversificatie.

De onderliggende totale batengroei (exclusief meerwaarden) was evenwichtig verdeeld over alle belangrijke batencategorieën. Bijna de helft van de stijging was te danken aan hogere netto rentebaten en netto vergoedingen en commissies, die een zeer stabiele en steeds terugkerende bron van baten vormen. Daarnaast werd ongeveer 75% van de onderliggende groei van de netto rentebaten en netto vergoedingen en commissies gegenereerd door activiteiten die worden aangemerkt als groeimotoren.

De commerciële activiteiten bleven zich gedurende het hele jaar krachtig ontwikkelen. Dit resulteerde in een onderliggende groei van de kredietverlening van 16%, een toename van de deposito's met 5% en een groei van het vermogen onder beheer van 9%. De kredietrisicogewogen verplichtingen kwamen in 2007 dankzij een sterke groei bij Merchant & Private Banking 12% hoger uit, op EUR 249 miljard.

De batengroei (exclusief meerwaarden) werd meer dan tenietgedaan door een stijging van de lasten, die vooral voortkwam uit investeringen in groei en een toename van het aantal FTE's met 8%. De mutatie in de voorzieningen voor bijzondere waardeverminderingen was vooral toe te schrijven aan de bijzondere waardevermindering van de Amerikaanse subprime CDO-portefeuille.

De **netto rentebaten** stegen ten opzichte van vorig jaar met 4%, naar EUR 5.267 miljoen. De onderliggende groei bedroeg 7% exclusief de financieringskosten voor de overname van ABN AMRO (EUR 92 miljoen), lagere vergoedingen wegens vervroegde aflossing van hypotheekleningen (EUR 75 miljoen) en de eenmalige correctie bij Fortis Hypotheek Bank (EUR 38 miljoen). Deze sterke groei was vooral te danken aan volumegroei voor leningen en deposito's en de vrijval van voorzieningen voor gereserveerde intresten, die ruimschoots tegenwicht boden tegen de margedruk die werd veroorzaakt door concurrentie en het effect van een vlakkere yield curve.

Bij Commercial Banking, Corporate, Institutional & Public Banking, Energy, Commodities & Transportation en in Turkije lieten de netto rentebaten een dubbelcijferige groei zien. Dit bood gedeeltelijk tegenwicht tegen de lichte daling bij het depositobedrijf, waaronder Retail Banking Belgium. De groei van 22% bij Merchant & Private Banking en een stijging van 3% bij Retail Banking (beide gecorrigeerd voor de overdracht van de retailactiviteiten van Fortis Banque France) bood royaal tegenwicht tegen de daling van de ALM-resulaten bij Overig Bankbedrijf.

De gemiddelde duration van het eigen vermogen daalde van 5,8 jaar in 2006 naar 5,3 jaar in 2007, doordat de vlakke yield curve weinig mogelijkheden bood voor opbrengsten uit renteposities (mismatch / wanverhouding).

De stevige groei van de activiteiten bleek uit een gestage toename van zowel het **onderliggende kredietvolume als de deposito's**. Het onderliggende kredietvolume (exclusief effectenuitleen en omgekeerde repo's) nam in 2007 met 16% toe, waarbij zakelijke kredieten een groei van 25% lieten zien en woninghypotheken een toename van 7%. De klantendeposito's stegen met 5% ten opzichte van het niveau per eind 2006. Retailklanten bleven geld overhevelen van spaarrekeningen naar termijndeposito's, wat gevolgen had voor de nettomarge.

De **kredietrisicogewogen verplichtingen** namen in 2007 met 12% toe tot EUR 249 miljard als gevolg van een sterke volumegroei, vooral bij Merchant & Private Banking. De marktriscogewogen verplichtingen namen met 13% toe, naar EUR 21 miljard. De totale risicogewogen verplichtingen bedroegen EUR 270 miljard, 13% meer dan in 2006.

Het **vermogen onder beheer** steeg van EUR 182 miljard naar EUR 198 miljard. Dit is 9% meer dan eind 2006. De netto instroom bleef sterk toenemen ondanks ongunstige marktomstandigheden in het derde en vierde kwartaal en kwam in 2007 uit op EUR 13,4 miljard. Hiervan kwam 72% voor rekening van Asset Management.

De **netto vergoedingen en commissies** vertoonden in 2007 een sterke groei van 11% en kwamen uit op EUR 3.065 miljoen. De toename was vooral te danken aan een groei van het vermogen onder beheer en aan vergoedingen en commissies (EUR 46 miljoen) die betrekking hadden op de overname en financiering van activiteiten van ABN AMRO. Ongeveer de helft van de toename van de netto vergoedingen en commissies was te danken aan de groei van het vermogen onder beheer, doordat de grondslag voor de vergoedingen sterk toenam en door de sterke netto-instroom bij Asset Management en Private Banking. Cross-selling tussen het Bank- en het Verzekeringsbedrijf - en met name de distributie van verzekeringsproducten via het bankennetwerk - was goed voor 16% van de totale toename van de netto vergoedingen en commissies. De rest van de toename (ongeveer eenderde) was vooral te danken aan hogere effectenvergoedingen, commissies voor credit card transacties en betalingsverkeer in de Benelux.

De **meerwaarden op de beleggingsportefeuille** daalden ten opzichte van 2006 met 59%, naar EUR 881 miljoen. De belangrijkste desinvesteringen in 2006 betroffen Fortis Bank Insurance (EUR 1.345 miljoen), Fortis Insurance (EUR 213 miljoen), Banksys (EUR 55 miljoen) en Bank Card Company (EUR 37 miljoen). In 2007 hebben wij in verband met de overname van activiteiten van ABN AMRO een aantal niet-strategische aandelenbelangen verkocht (waaronder Banco Comercial Português, Kasbank, ICBC Asia en Aremas).

De **overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen** zijn in 2007 iets gedaald en kwamen 4,6% lager uit op EUR 1.278 miljoen. Dit is deels te wijten aan de turbulentie op de wereldwijde kapitaalmarkten. Exclusief eenmalige posten, zoals de non-qualifying hedge en de vergoeding in verband met de aflossing van een interne financiering, stegen de overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten in 2007 met 6%.

De **mutatie in de voorzieningen voor bijzondere waardeverminderingen** bedroeg in 2007 EUR 2,8 miljard en kwam vooral voort uit de bijzondere waardevermindering van de super senior tranches van Amerikaanse subprime CDO's (EUR 2,8 miljard) en andere onderdelen van de portefeuille met gestructureerde kredieten. De verdere verslechtering van de markt voor Amerikaanse subprime CDO's in het laatste kwartaal van 2007 had tot gevolg dat er in waarderingsmodellen strenge aannames werden toegepast, waardoor er grote voorzieningen werden gevormd voor het verwerken van bijzondere waardeverminderingen van daarmee verband houdende instrumenten. Na deze bijzondere waardeverminderingen vertegenwoordigde de resterende positie in Amerikaanse subprime CDO's per eind 2007 een waarde van EUR 2,9 miljard. Hiervan bestond EUR 2,6 miljard uit High Grade super senior tranches en EUR 0,3 miljard uit Mezzanine super senior tranches. De toepassing van IFRS 7 had eveneens een negatief effect (EUR 25 miljoen) op de bijzondere waardeverminderingen, doordat de gereserveerde rente werd geherrubriceerd van netto rentebaten naar bijzondere waardeverminderingen. Deze negatieve ontwikkeling werd gedeeltelijk gecompenseerd door de vrijval van een IBNR voorziening van EUR 179 miljoen dankzij de herziening van de berekeningsparameters. De specifieke voorzieningen voor de kredietportefeuille bleven uiterst beperkt.

De **totale lasten** zijn in 2007 met 12% gestegen naar EUR 7.058 miljoen. Tweederde van deze toename kwam voort uit de ontwikkeling van de activiteiten bij Merchant & Private Banking; de rest van de toename kwam voor rekening van Retail Banking & Asset Management. De onderliggende groei van de lasten, exclusief kosten in verband met de integratie van ABN AMRO in het vierde kwartaal, schaalveranderingen en eenmalige lasten, bedroeg 10%. Diverse investeringen in groei waren goed voor 6% van de toename. De onderliggende groei van de kosten was 4%. De kosten-batenverhouding kwam in 2007 uit op 61,9%.

De **personeelskosten** stegen met EUR 407 miljoen of 11% naar EUR 4.032 miljoen. Ruim de helft van deze stijging was te wijten aan een toename van het aantal FTE's in verband met investeringen in groei en aan incidentele loonstijgingen die verantwoordelijk waren voor 3% van de toename. De consolidatie van acquisities, de integratie van ABN AMRO (EUR 17 miljoen) en een aantal eenmalige kosten zorgden voor de rest van de toename.

In totaal kwam het aantal **FTE's** in het Bankbedrijf eind 2007 uit op 46.861. Dit is 8% (of 3.286 FTE's) meer dan in 2006. Bijna eenderde van de toename hield verband met recente overnames, waaronder die van Dominet and Cinergy. Exclusief wijzigingen in de consolidatiekring, vond de uitbreiding van het personeelsbestand per saldo plaats binnen de businesses en landen die zijn aangemerkt als groeimotoren, waarbij sprake was van een gelijke verdeling tussen Merchant & Private Banking en Retail Banking. Met name werd er personeel aangenomen ten behoeve van de expansie van Consumer Finance, de activiteiten in Turkije, Global Markets, Specialised Financial Services, Clearing Funds & Custody en Services to Hedge Funds. Retail Banking in de Benelux-landen verbeterde de efficiency, vooral bij de ondersteunende functies, wat resulteerde in een daling van het aantal FTE's met 2%.

De **overige lasten**, met inbegrip van de afschrijvingen, stegen in 2007 met 12% tot EUR 2.902 miljoen. Strategische investeringen waren verantwoordelijk voor 7% van de toename en hadden voornamelijk betrekking op de upgradings van de technologische infrastructuur, uitbreiding van de distributienetwerken in Duitsland, Turkije en Polen en de uitbreiding van Merchant & Private Banking in de VS, het Verenigd Koninkrijk en Azië. Voor het overige was de stijging toe te schrijven aan de onderliggende groei (3%) en acquisities, de integratie van ABN AMRO en eenmalige lasten (2%).

Het Bankbedrijf als geheel heeft voor 2007 een **belastingbaat** verantwoord omdat de fiscaal aftrekbare verliezen in de Verenigde Staten in verband met de subprime posities van Merchant & Private Banking groter waren dan de fiscale lasten met betrekking tot de elders gerealiseerde winst van het Bankbedrijf. Exclusief de belastingbaat in verband met subprime posities in de Verenigde Staten bedroeg de belastingdruk in 2007 16%, wat vergelijkbaar is met het niveau in 2006. De lage belastingdruk was vooral te danken aan de samenstelling van de meerwaarden (voornamelijk van belastingheffing vrijgestelde effectentransacties), het verlaagde tarief voor de vennootschapsbelasting in Nederland en de oprichting van een Treasury Centre in België, terwijl de samenstelling van de resultaten van Treasury & Financial Markets minder gunstig was dan in 2007.

Balans

De balans van Fortis Bank is met EUR 92,6 miljard (of 13,7%) gegroeid tot EUR 767,2 miljard. De ontwikkeling van de balans van Fortis Bank werd vooral bepaald door het hoge niveau van de handelsactiviteiten, de interbancaire activiteiten en de klantenactiviteiten van Global Markets. De middelen die werden gegenereerd door deposito's, repo's, schuldbewijzen en baisseverkopen van effecten werden benut voor omgekeerde repo's, effectenleentransacties, deposito aan banken en hogere activa voor handelsdoeleinden.

De toename van de activa en passiva aangehouden voor handelsdoeleinden lag hoger als gevolg van de hogere volumes die in de Dealing Room werden verhandeld. De toename van geassocieerde deelnemingen en joint ventures binnen de beleggingsportefeuille was te danken aan de ABN AMRO transactie. Dit werd grotendeels gecompenseerd door een daling van de voor verkoop beschikbare posities, doordat aflopende staatsleningen niet werden vervangen en doordat staatsleningen uit de portefeuille werden verkocht.

De **geldmiddelen en kasequivalenten** namen toe met EUR 6,2 miljard (of 29,9%). De toename was voornamelijk te danken aan een groei van de activiteiten binnen Merchant & Private Banking met EUR 6,4 miljard, die voor het grootste deel voor rekening kwam van Global Markets (EUR 3,3 miljard). De ontwikkeling binnen Global Markets was vooral te danken aan een toename van de omgekeerde repo's van banken met een resterende looptijd van minder dan drie maanden, die goed waren voor EUR 8,0 miljard; deze bijdrage werd gedeeltelijk tenietgedaan door een daling van de niet-rekening courant saldi van banken met een resterende looptijd van minder dan 3 maanden (-EUR 3,1 miljard) en van de rekening-courant saldi van banken (-EUR 1,4 miljard).

De **vorderingen op banken** namen toe met EUR 29,0 miljard (of 32,5%). Global Markets leverde hieraan de belangrijkste bijdrage, met EUR 25,2 miljard. Deze toename kan worden onderverdeeld in hoofdcategorieën zoals hogere saldi dankzij omgekeerde repo's (+EUR 16,3 miljard), hogere vorderingen uit hoofde van effectenleentransacties (+EUR 3,0 miljard), hogere bankdeposito's (+EUR 2,2 miljard) en hogere verplichte reservedeposito's bij de centrale bank (+EUR 3,6 miljard). De vorderingen uit hoofde van effectenleentransacties namen toe dankzij de groei van de activiteiten van GSFG ten opzichte van vorig jaar.

Omgekeerde repo's bij GMK Belgium vertoonden een sterke groei dankzij de lancering van nieuwe repo's voor staatsleningen en bedrijfsobligaties.

De **vorderingen op klanten** stegen met EUR 29,4 miljard (of 10,3%) naar EUR 315,3 miljard. De stijging kan worden toegerekend aan Retail Banking (+EUR 6,6 miljard of 8,5%), Merchant & Private Banking (+EUR 21,8 miljard of 12,3%) en ALM (+EUR 0,9 miljard of 3,0%).

Binnen Merchant & Private Banking was sprake van een sterke groei van de kredietverlening bij *Corporate, Institutional & Public Banking* (+EUR 6,3 miljard of 16,3%), *Commercial Banking* (+EUR 6,8 miljard of 22,9%), *Private Banking* (+EUR 3,0 miljard of 46,1%) en *Energy, Commodities & Transportation* (+EUR 6,4 miljard of 46,3%). Retail Banking droeg EUR 6,6 miljard bij aan de groei, voornamelijk dankzij hogere hypotheeksaldi (+EUR 4,8 miljard) en een toename van de consumenten- en zakelijke kredieten (+EUR 1,8 miljard).

De **activa aangehouden voor handelsdoeleinden** namen toe met EUR 4,7 miljard (of 6,7%). Dit kan worden toegerekend aan Global Markets (EUR 4,7 miljard of +6,9%), waar de reële waarde van derivaten toenam met EUR 6,7 miljard, voornamelijk als gevolg of van volumegroei in de derivatenportefeuille en het steiler worden van yield curve, wat van invloed was op de toename van de reële waarde van derivaten. De toename van de reële waarde van derivaten werd geneutraliseerd door de ontwikkeling aan de passivakant. Dit werd deels tenietgedaan door de daling van de voor handelsdoeleinden aangehouden effectenportefeuille met EUR 3,5 miljard. Deze daling was vooral te wijten aan de waardeontwikkeling van de aandelenportefeuille (-EUR 2,8 miljard, vooral als gevolg van de activiteiten van GSFG), de belangen in schatkistpapier (-EUR 1,5 miljard) en schuldbewijzen gedekt door overige activa (-EUR 1,2 miljard). Deze daling werd deels gecompenseerd door een toename van de zakelijke kredieten (+EUR 1,9 miljard).

De **beleggingen** stegen met EUR 3,7 miljard (+ 2,7%) naar EUR 141,5 miljard. De toename binnen ALM (+EUR 19,7 miljard) werd ten dele tenietgedaan door de daling bij Global Markets (- EUR 8,5 miljard). De daling bij Global Markets hield vooral verband met de waardevermindering van de voor verkoop beschikbare portefeuille staatsleningen met EUR 14,3 miljard doordat aflossingen niet werden herbelegd en met de bijzondere waardevermindering van de CDO-portefeuille (-EUR 2,2 miljard).

De ontwikkeling binnen ALM is vooral toe te schrijven aan een toename van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures met EUR 24,1 miljard als gevolg van de ABN AMRO transactie. Deze toename werd voor een deel teniet gedaan door een daling van de voor verkoop beschikbare staatsleningen met EUR 8,4 miljard.

De post **goodwill en overige immateriële vaste activa** steeg met EUR 0,58 miljard (of 59,1%). De stijging deed zich voornamelijk voor binnen Retail Banking (+EUR 0,26 miljard) door de verantwoording van goodwill (EUR 0,23 miljard) in verband met de overname van Dominet en de activering van interne software (EUR 0,28 miljard).

De sterke toename met EUR 17,9 miljard (of 29,5%) van de post **overlopende rente en overige activa** kwam vooral voort uit de toename van de overlopende baten en uitgestelde lasten (+EUR 10,5 miljard), overige activa (+EUR 8 miljard), vorderingen in verband met verschillen tussen transactie- en afwikkelingsdata (+EUR 1,5 miljard) en uitgestelde belastingvorderingen (+1,3 miljard), vooral als gevolg van de uitgestelde belastingen op de bijzondere waardevermindering van de CDO-portefeuille. De genoemde verschillen tussen transactie- en afwikkelingsdata komen voort uit het feit dat, door de toepassing van verslaggeving op basis van de transactiedatum, uitstaande bedragen uit hoofde van leningen en tegoeden op de balans worden opgenomen per de transactiedatum, wat gevolgen heeft voor de overige passiva en activa tot het moment van contante afrekening.

De post **voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen** steeg met EUR 25,2 miljard (of 39,2%) als gevolg van een toename van de baisseposities.

De toename van EUR 24,6 miljard bij Global Markets hield vooral verband met de toename van de baisse-transacties in effecten (EUR 16,1 miljard) en een stijging van de reële waarde van de verplichtingen uit hoofde van derivaten (+EUR 9,0 miljard).

De **schulden aan banken** namen toe met EUR 15,0 miljard (of 8,5%). Deze toename kwam vooral voor rekening van Merchant & Private Banking (+EUR 7,2 miljard) en ALM (EUR 7,5 miljard). De toename bij Merchant & Private Banking was vooral toe te schrijven aan de groei van de direct opvraagbare tegoeden (+EUR 2,6 miljard), hogere reposaldi (+EUR 7,8 miljard) en hogere verplichtingen uit hoofde van voorschotten met onderpand (+EUR 8,5 miljard) bij GMK België. Dit werd ten dele gecompenseerd door een daling van de verplichtingen uit hoofde van effectenleentransacties als gevolg van lagere volumes bij GSFG (-EUR 6,5 miljard) en een daling van de termijndeposito's (-EUR 5,2 miljard). De toename bij ALM was vooral te danken aan een hoger niveau van de deposito's (+EUR 7,5 miljoen).

De **schulden aan klanten** stegen met EUR 7,1 miljard (of +2,7%) naar EUR 267,2 miljard. De toename kwam voor rekening van Merchant & Private Banking (+EUR 6,1 miljard of 3,9%) en Retail Banking (+EUR 1,8 miljard of 2,0%). De toename bij MPB was vooral te danken aan een groei van de direct opeisbare tegoeden (+EUR 13,5 miljard) en de verplichtingen aan klanten door effectenleentransacties (+EUR 1,2 miljard). Dit werd ten dele gecompenseerd door lagere termijndeposito's (-EUR 3,8 miljard) en een daling van de terugkoopovereenkomsten met klanten (-EUR 6,5 miljard). Bij Retail Banking stegen de schulden aan klanten met EUR 1,8 miljard. Dit kwam voornamelijk door de stijging van de termijndeposito's met EUR 8,7 miljard, die gedeeltelijk wegviel tegen de daling van de direct opeisbare tegoeden en spaartegoeden (-EUR 6,8 miljard).

De post **schuldbewijzen** droeg voor EUR 4,7 miljard (+ 5,2%) bij aan de toename van de verplichtingen. De stijging deed zich voor bij Global Markets (+EUR 3,5 miljard) en ALM (+EUR 1,8 miljard). De toename van de portefeuille schuldbewijzen was vooral te danken aan de tegen reële waarde verantwoorde schuldbewijzen, die een groei lieten zien van EUR 4,6 miljard.

De **achtergestelde schulden** namen toe met EUR 9 miljard (+ 64%), wat ertoe bijdraagt dat de solvabiliteitsratio's in overeenstemming blijven met de groei van de risicogewogen verplichtingen en de overname van ABN AMRO.

De post **overlopende rente en overige verplichtingen** steeg met EUR 14,0 miljard (29,4%), waarvan EUR 10,2 miljard te wijten was aan hogere overlopende rente en overige lasten. Van de resterende EUR 3,8 miljard was EUR 1,5 miljard toe te schrijven aan een toename van de saldi als gevolg van verschillen tussen transactie- en de afrekeningsdatum.

Het **eigen vermogen** nam in 2007 toe met EUR 16,7 miljard. Dit was vooral te danken aan de toename van het aandelenkapitaal (en de agio) met EUR 16,9 miljard. Het nettoresultaat over de verslagperiode droeg EUR 1,8 miljard bij, maar dit werd deels tenietgedaan door de daling van de ongerealiseerde winsten en verliezen met EUR 1,6 miljard, de daling van de ongerealiseerde reserve omrekeningsverschillen met EUR 0,3 miljard en het uitgekeerde dividend van EUR 0,2 miljard.

Risicobeheer

De activiteiten van Fortis Bank zijn blootgesteld aan een reeks risico's, waaronder kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico en operationeel risico. Om ervoor te zorgen dat deze risico's erkend worden en adequaat gestuurd en beheerd worden heeft Fortis Bank in 2007 de organisatie van het risicobeheer verder gestroomlijnd en geïntegreerd in de hele organisatie. In het kader van het risicobeheer beschikt de bank overigens over interne controleprocedures en een hele reeks risico-indicatoren, die verder in dit jaarverslag worden besproken.

Fortis Bank Geconsolideerde Jaarrekening 2007

Geconsolideerde balans

(voor winstbestemming)

	Noot	31 december 2007	31 december 2006	31 december 2005
Activa				
Geldmiddelen en kasequivalenten	13	27.003	20.792	25.594
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	14	75.347	70.635	62.830
Vorderingen op banken	15	118.346	89.413	80.054
Vorderingen op klanten	16	315.302	285.877	277.862
Beleggingen:	17			
- Tot einde looptijd aangehouden		4.234	4.505	4.669
- Voor verkoop beschikbaar		103.183	127.818	126.699
- Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening		5.718	3.535	2.289
- Vastgoedbeleggingen		688	600	402
- Geassocieerde deelnemingen en joint ventures		27.699	1.352	1.285
		141.522	137.810	135.344
Overige vorderingen	19	6.546	6.105	7.010
Materiële vaste activa	20	2.715	2.153	2.018
Goodwill en overige immateriële vaste activa	21	1.559	980	635
Overlopende rente en overige activa	23	78.873	60.926	47.879
Totaal activa		767.213	674.691	641.312
Verplichtingen				
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	14	89.457	64.258	50.755
Schulden aan banken	24	192.141	177.161	174.780
Schulden aan klanten	25	267.164	260.056	263.285
Schuldbewijzen	26	95.054	90.360	76.827
Achtergestelde schulden	27	23.097	14.080	12.490
Overige financieringen	28	2.665	2.178	5.023
Voorzieningen	29	842	717	795
Actuele en uitgestelde belastingen	30	1.423	1.469	1.309
Overlopende rente en overige verplichtingen	31	61.504	47.514	40.749
Totaal verplichtingen		733.347	657.793	626.013
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	3	33.436	16.700	15.091
Minderheidsbelangen	4	430	198	208
Eigen vermogen		33.866	16.898	15.299
Totaal verplichtingen en eigen vermogen		767.213	674.691	641.312

Geconsolideerde resultatenrekening

	Noot	2007	2006	2005
Baten				
Rentebaten	34	92.653	70.197	64.695
Rentelasten	40	(87.386)	(65.111)	(60.043)
Rentemarge		5.267	5.086	4.652
Commissiebaten	38	4.243	3.583	2.894
Commissielasten	42	(1.178)	(819)	(604)
Commissiebaten, netto		3.065	2.764	2.290
Dividenden, aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures en overige beleggingsbaten	35	518	292	263
Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen	36	881	2.154	712
Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen	37	1.278	1.339	805
Overige baten	39	317	270	273
Totale baten na aftrek van interestlasten		11.326	11.905	8.995
Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen	41	(2.834)	(158)	(209)
Nettobaten		8.492	11.747	8.786
Lasten				
Personeelskosten	44	(4.032)	(3.625)	(3.370)
Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa	43	(381)	(350)	(308)
Overige lasten	45	(2.645)	(2.341)	(1.924)
Totale lasten		(7.058)	(6.316)	(5.602)
Winst voor belastingen		1.434	5.431	3.184
Winstbelastingen	46	361	(690)	(733)
Nettowinst over de periode		1.795	4.741	2.451
Nettowinst (verlies) op beëindigde bedrijfsactiviteiten	22			253
Nettowinst over de periode		1.795	4.741	2.704
Nettowinst toewijsbaar aan de minderheidsbelangen		14	9	11
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders		1.781	4.732	2.693

Geconsolideerd overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen

	Aandelen- kapitaal	Agio reserve	Overige reserves	Koers- verschillen reserve	Nettowinst toewijsbaar aan aandeelhouders	On- gerealiseerde winsten en verliezen	Eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders	Minder- heids- belangen	Totaal eigen vermogen
Balans per 1 januari 2006	3.112	4.889	1.633	15	2.693	2.749	15.091	208	15.299
Nettowinst over de periode					4.732		4.732	9	4.741
Herwaardering van investeringen						(1.819)	(1.819)	(1)	(1.820)
Omrekeningsverschillen				(163)			(163)	(7)	(170)
Overige			15				15	3	18
Totaal			15	(163)	4.732	(1.819)	2.765	4	2.769
Overdracht			2.693		(2.693)				
Dividend			(1.155)				(1.155)	(15)	(1.170)
Toename kapitaal									
Eigen aandelen									
Overige veranderingen in het eigen vermogen									
Balans per 31 december 2006	3.112	4.889	3.186	(148)	4.732	930	16.701	197	16.898
Nettowinst over de periode					1.781		1.781	14	1.795
Herwaardering van investeringen						(1.627)	(1.627)	1	(1.626)
Omrekeningsverschillen				16			16	5	21
Overige			(27)				(27)	(8)	(35)
Totaal			(27)	16	1.781	(1.627)	143	12	155
Overdracht			4.732		(4.732)				
Dividend			(225)				(225)	(10)	(235)
Toename kapitaal	1.582	15.368					16.950	231	17.181
Eigen aandelen									
Eigen vermogencomponent van achtergestelde leningen			(131)				(131)		(131)
Overige veranderingen in het eigen vermogen			(2)						(2)
Balans per 31 december 2007	4.694	20.257	7.533	(132)	1.781	(697)	33.438	430	33.866

Een nadere toelichting op de wijzigingen in het Eigen vermogen is opgenomen in noot 3 en 4.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2007	2006	2005
Winst voor belastingen	1.434	5.431	3.437
<i>Aanpassingen om winst te laten aansluiten op de kasstroom uit bedrijfsactiviteiten:</i>			
(On)gerealiseerde (winsten) verliezen	(1.017)	(1.873)	(788)
Afschrijvingen en oprenting	448	473	(2.096)
Voorzieningen en bijzondere waardeverminderingen	2.941	143	340
Baten van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	(186)	(60)	(287)
Op aandelen gebaseerde beloningen			
<i>Wijzigingen in operationele activa en verplichtingen:</i>			
Activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	21.192	6.064	(3.648)
Vorderingen op banken	(29.402)	(9.499)	(16.526)
Vorderingen op klanten	(32.271)	(10.468)	(44.949)
Overige vorderingen	(554)	860	(2.976)
Schulden aan banken	14.758	1.919	49.220
Schulden aan klanten	9.123	(2.075)	30.639
Netto wijzigingen in alle overige operationele activa en verplichtingen	2.890	(6.348)	(5.502)
Dividend ontvangen van geassocieerde deelnemingen			
Betaalde winstbelastingen	(512)	(212)	(433)
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	(11.156)	(15.645)	6.431
Aankoop van beleggingen	(74.494)	(73.305)	(56.198)
Opbrengsten uit verkoop en aflossingen beleggingen	86.989	68.495	48.022
Aankoop van vastgoedbeleggingen	(110)	(220)	(82)
Opbrengsten uit verkoop van vastgoedbeleggingen	37	25	28
Aankopen van materiële vaste activa	(1.000)	(357)	(265)
Opbrengsten uit verkoop van materiële vaste activa	130	36	145
Aankoop van dochterondernemingen, onder aftrek van overgenomen kasmiddelen	(24.133)	(167)	(792)
Verkoop van dochterondernemingen, na aftrek van verkochte kasmiddelen	(38)	2.913	
Aankoop van immateriële vaste activa	(368)	(237)	(48)
Opbrengsten uit verkoop van immateriële vaste activa			5
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(12.993)	(2.769)	(9.185)
Opbrengsten uit de uitgifte van schuldbewijzen	136.283	61.928	60.150
Terugbetaling van schuldbewijzen	(129.039)	(45.419)	(57.175)
Opbrengsten uit de uitgifte van achtergestelde schulden	11.554	2.622	2.321
Terugbetaling van achtergestelde schulden	(2.535)	(1.268)	(916)
Opbrengsten uit de uitgifte van overige financieringen	2.753	2.030	1.175
Terugbetaling van overige financieringen	(4.435)	(4.960)	(1.458)
Opbrengsten uit de uitgifte van aandelen (minderheidsbelangen inbegrepen)	16.818		
Aankoop van eigen aandelen			
Verkoop van eigen aandelen			
Dividenden uitgekeerd aan aandeelhouders	(225)	(1.155)	(706)
Uitgekeerd dividend aan minderheidsbelangen	(10)	(15)	(15)
Terugbetaling kapitaal			1
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	31.164	13.763	3.377
Impact van omrekeningsverschillen van geldmiddelen en kasequivalenten	(804)	(151)	136
Netto toename (afname) van geldmiddelen en kasequivalenten	6.211	(4.802)	759
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari	20.792	25.594	24.835
Geldmiddelen en kasequivalenten per 31 december	27.003	20.792	25.594
Bijkomende toelichting inzake kasstromen uit bedrijfsactiviteiten			
Ontvangen rente	83.333	65.048	61.750
Ontvangen dividenden	151	123	119
Betaalde rente	(78.279)	(59.926)	(59.093)

Algemeen

1 Grondslagen voor financiële verslaggeving

1.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening van Fortis Bank, inclusief de vergelijkende cijfers voor 2006 en 2005, is opgesteld in overeenstemming met IFRSs – met inbegrip van de International Accounting Standards ('IAS') en Interpretaties – per 31 december 2007 en zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Met betrekking tot IAS 39, *Financiële instrumenten: opname en waardering*, wordt rekening gehouden met het feit dat enkele passages op het gebied van hedge accounting op 19 november 2004 door de Europese Unie werden verwijderd (zogenaamde 'carved out' versie).

Grondslagen voor financiële verslaggeving die verder niet specifiek worden vermeld, stemmen overeen met de IFRSs zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

1.2 Schattingen

De opstelling van jaarrekeningen op basis van IFRS vereist een aantal schattingen. Bovendien wordt van het management gevraagd om zijn oordeel te geven tijdens de toepassing van deze verslaggevingsgrondslagen. Werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen en beoordelingen.

Schattingen en beoordelingen worden vooral in de volgende gebieden gemaakt:

- schatting van de realiseerbare waarde bij bijzondere waardeverminderingen
- bepaling van de reële waarde van niet-genoteerde financiële instrumenten
- bepaling van de verwachte gebruiksduur en restwaarde van materiële vaste activa, vastgoedbeleggingen en immateriële activa
- actuariële veronderstellingen betreffende de waardering van pensioenverplichtingen en -activa
- schatting van de bestaande verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden bij de opname van voorzieningen.

1.3 Wijzigingen in grondslagen voor financiële verslaggeving

De grondslagen voor financiële verslaggeving gebruikt bij de opstelling van deze geconsolideerde jaarrekening 2007 zijn consistent met de grondslagen die werden toegepast per 31 december 2006.

Op 1 juni 2007 bekrachtigde de Europese Unie de 2 volgende IFRIC-interpretaties:

- IFRIC 10, *Tussentijdse financiële rapportering en bijzondere waardeverminderingen*. Deze interpretatie verbiedt de terugname tijdens een volgende periode van bijzondere waardeverminderingen verantwoord in een tussentijdse periode op goodwill, beleggingen in aandelen en beleggingen in financiële activa gewaardeerd tegen kostprijs. De grondslagen voor financiële verslaggeving van Fortis Bank zijn reeds in lijn met deze interpretatie.
- IFRIC 11, IFRS 2: *Groep en transacties in eigen aandelen*, van toepassing vanaf het boekjaar 2008. Deze interpretatie verschaft verdere toelichting rond de implementatie van IFRS 2, *Op aandelen gebaseerde betalingen*. Fortis Bank onderzoekt momenteel het effect van toepassing van deze interpretatie vanaf 2008.

Op 6 september 2007 heeft de IASB een herziene versie uitgebracht van IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening*, van toepassing vanaf het boekjaar 2009 (nog niet bekrachtigd door de Europese Unie). De wijzigingen zullen enkel een impact hebben op de presentatie, niet op opname of waardering.

Op 21 november 2007 bekrachtigde de Europese Unie IFRS 8, *Operationele segmenten*. Fortis Bank onderzoekt momenteel het effect van toepassing van deze standaard vanaf 2009.

1.4 Gesegmenteerde informatie

Primaire segmentatiebasis – bedrijfssegmenten

Fortis Bank heeft op 12 oktober 2006 organisatorische wijzigingen aangekondigd ter ondersteuning van de evolutie van zijn groeistrategie. Deze organisatie is operationeel sinds 1 januari 2007.

Bedrijfssegmenten worden aangemerkt als primaire segmentatiebasis. De door Fortis Bank gerapporteerde bedrijfssegmenten leveren financiële producten of diensten die onderhevig zijn aan uiteenlopende risico's en rendementen.

De hoofdactiviteit van Fortis Bank is Bankieren, waarbij de wereldwijde organisatie gebaseerd is op drie business lines, twee verder zijn onderverdeeld in bedrijfssegmenten:

Retail Banking

- Retail Banking Network
- Retail Banking Asset Management

Merchant & Private Banking

- Merchant & Private Banking Clients
- Merchant & Private Banking Skills

Activiteiten die geen verband houden met Bankieren en eliminatieverschillen worden afzonderlijk gerapporteerd naast de bankactiviteiten.

Transacties of transfers tussen de bedrijfssegmenten gebeuren op basis van de gebruikelijke commerciële voorwaarden die ook voor niet-verbonden partijen gelden.

Fortis heeft op 5 november 2007 aangekondigd dat het management een nieuwe structuur krijgt met ingang van 1 januari 2008. De juiste managementstructuur zal niet alleen de succesvolle integratie van de overgenomen activiteiten van ABN Amro vergemakkelijken, maar zal ook de ontwikkeling van Fortis Bank als geheel ondersteunen. Fortis Bank zal met ingang van het eerste kwartaal 2008 rapporteren in overeenstemming met de nieuwe structuur.

Secundaire segmentatiebasis – geografische segmenten

Een geografisch segment levert binnen een bepaalde economische omgeving producten of diensten die onderhevig zijn aan risico's en rendementen die verschillen van de risico's en rendementen van segmenten die in andere economische omgevingen actief zijn.

De gerapporteerde geografische segmenten van Fortis Bank zijn de volgende:

- Benelux (België, Nederland, Luxemburg)
- Overige Europese landen
- Noord-Amerika
- Azië
- Overige.

1.5 Consolidatiegrondslagen

Dochterondernemingen

De geconsolideerde jaarrekening omvat de jaarrekeningen van Fortis Bank en haar dochterondernemingen. Dochterondernemingen zijn die ondernemingen waarin Fortis Bank, direct of indirect, het financiële en operationele beleid kan sturen teneinde voordelen uit deze activiteiten te verwerven ('zeggenschap'). Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de effectieve zeggenschap aan Fortis Bank wordt overgedragen en worden van consolidatie uitgesloten vanaf de datum waarop een einde komt aan die zeggenschap. Dochterondernemingen, die uitsluitend zijn overgenomen met de bedoeling te worden doorverkocht, worden als 'vaste activa aangehouden voor verkoop' verantwoord (zie 1.21).

Fortis Bank sponsort de oprichting van voor een bijzonder doel opgerichte entiteiten ('Special Purpose Entities' of 'SPE's'), voornamelijk voor effectiveringstransacties, uitgifte van structured debt of andere welomlijnde doelstellingen. Sommige van deze SPE's zijn beschermd tegen faillissement ('bankruptcy-remote') waardoor de activa niet door Fortis Bank gebruikt kunnen worden voor het verrekenen van claims van Fortis Bank. SPE's worden geconsolideerd indien, de economische werkelijkheid van de relatie aangeeft dat, Fortis Bank zeggenschap heeft over de SPE's.

'Intercompany' transacties, saldi en winsten en verliezen uit transacties tussen Fortis Bank-ondernemingen worden geëlimineerd. Minderheidsbelangen in de nettoactiva en nettoresultaten van geconsolideerde dochterondernemingen worden in de balans en de resultatenrekening afzonderlijk weergegeven. Minderheidsbelangen worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de nettoactiva op de datum van verwerving. Na de datum van verwerving omvatten minderheidsbelangen het op de datum van verwerving berekende bedrag en het minderheidsaandeel in de eigenvermogensmutaties sinds de datum van verwerving.

Bij het beoordelen of Fortis Bank zeggenschap heeft over een andere onderneming wordt het bestaan en effect van potentiële stemrechten die thans uitoefenbaar of converteerbaar zijn in aanmerking genomen.

Joint ventures

Belangen in joint ventures worden verantwoord op basis van de 'equity'-methode. Joint ventures zijn contractuele afspraken waarbij Fortis Bank en andere partijen een economische activiteit aangaan waarover zij gezamenlijk en evenredig zeggenschap hebben.

Geassocieerde deelnemingen

Beleggingen in geassocieerde deelnemingen worden verantwoord op basis van de 'equity'-methode. Dit zijn beleggingen waarin Fortis Bank invloed van betekenis heeft zonder overwegende zeggenschap. De belegging wordt verantwoord op basis van het aandeel van Fortis Bank in het nettoactief van de geassocieerde deelneming. Het aandeel van Fortis Bank in het netto-inkomen van het jaar wordt verantwoord als beleggingsbaten en het aandeel van Fortis Bank in de rechtstreekse eigenvermogensschommelingen na acquisitie worden verantwoord in het eigen vermogen.

Winsten op transacties tussen Fortis Bank en beleggingen gewaardeerd volgens de 'equity'-methode, worden geëlimineerd naar rato van het aandeel van Fortis Bank. Verliezen worden ook geëlimineerd, tenzij uit de transactie blijkt dat het overgedragen actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan.

De jaarrekening van de geassocieerde deelnemingen wordt indien nodig aangepast om consistentie te verzekeren met de Fortis Bank-grondslagen voor financiële verslaggeving.

Verliezen worden verantwoord totdat de boekwaarde van de belegging nihil bedraagt. Verdere verliezen worden alleen verantwoord als Fortis Bank een in rechte afdwingbare of een feitelijke verplichting heeft of betalingen heeft verricht betreffende deze geassocieerde deelneming.

1.6 Vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro, de functionele munt van Fortis Bank.

Transacties luidende in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta door individuele maatschappijen van Fortis Bank worden verantwoord tegen de valutakoers op de datum van de transactie.

Op balansdatum worden uitstaande saldi luidend in vreemde valuta verantwoord tegen de slotkoers voor monetaire posten.

De omrekening van niet-monetaire posten hangt af van het feit of deze worden verantwoord tegen historische kostprijs of reële waarde. Niet-monetaire posten, welke tegen historische kostprijs worden verantwoord, worden omgerekend op basis van de historische wisselkoers op transactiedatum. Niet-monetaire posten, welke tegen reële waarde worden verantwoord, worden omgerekend op basis van de wisselkoers op de datum waarop de reële waarde werd bepaald.

De resulterende koersverschillen worden als winst of verlies verantwoord onder de post valutakoersverschillen behalve bij wijziging van de reële waarde van niet-monetaire posten die als bestanddeel van het eigen vermogen worden verantwoord.

Het onderscheid tussen valutakoersverschillen (die worden verantwoord in de resultatenrekening) en ongerealiseerde herwaarderingen van reële waarden (verantwoord in het eigen vermogen) op voor verkoop beschikbaar zijnde financiële activa wordt bepaald volgens de volgende regels:

- de valutakoersverschillen worden bepaald op basis van de evolutie van de wisselkoers ten opzichte van de voorgaande verslaggevingsperiode
- de ongerealiseerde resultaten (qua reële waarde) worden bepaald op basis van het verschil tussen de in euro uitgedrukte saldi van de voorgaande en de nieuwe verslagperiode op basis van de nieuwe wisselkoers.

Omrekening van vreemde valuta

Bij consolidatie worden de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht van entiteiten, waarvan de functionele munt niet in euro is uitgedrukt, omgerekend in de voor presentatie gehanteerde munt van Fortis Bank, namelijk de euro, tegen gemiddelde dagwisselkoersen voor het lopende jaar (of uitzonderlijk tegen de wisselkoers op de dag van de transactie indien de wisselkoersen significant schommelen) en worden hun balansen omgerekend tegen de slotkoers op balansdatum. Wisselkoersverschillen uit omrekening worden verantwoord in het eigen vermogen (rubriek 'Omrekeningsverschillen'). Bij afstoting van een buitenlandse entiteit worden die wisselkoersverschillen in de resultatenrekening verantwoord als onderdeel van de winsten of verliezen uit verkoop.

Wisselkoersverschillen, ontstaan bij de omrekening van monetaire posten, geleende bedragen en andere valuta-instrumenten, aangemerkt als afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit, worden in de geconsolideerde jaarrekening verantwoord in het eigen vermogen (rubriek 'Omrekeningsverschillen') tot de netto-investering wordt vervreemd, behalve in het geval van een indekkingsineffectiviteit die onmiddellijk in de resultatenrekening wordt verantwoord.

Goodwill die voortvloeit uit de acquisitie van een buitenlandse activiteit en aanpassingen van de reële waarde van activa en verplichtingen die voortvloeien uit de acquisitie van die buitenlandse activiteit, worden behandeld als activa en verplichtingen van de buitenlandse entiteit en worden tegen de slotkoers op balansdatum omgerekend. Alle verschillen die hieruit voortvloeien worden in het eigen vermogen (rubriek 'Omrekeningsverschillen') verantwoord. Bij verkoop van de buitenlandse entiteit vindt er een overdracht naar de resultatenrekening plaats.

In de volgende tabel worden de koersen van de belangrijkste valuta voor Fortis Bank weergegeven.

	Koers per		Gemiddelde	
	jaareinde		koers	
	2007	2006	2007	2006
1 EURO =				
Pound sterling	0,73	0,67	0,68	0,68
US dollar	1,47	1,32	1,37	1,26
Japanese Yen	164,58	156,84	161,29	146,01

1.7 Transactie- en afwikkelingsdatum

Alle aan- en verkopen van financiële activa en verplichtingen, die moeten worden afgewikkeld binnen het tijdsbestek dat door regelgeving of een marktconventie is vastgesteld, worden verantwoord op basis van de transactiedatum, de datum waarop Fortis Bank als partij betrokken wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument.

Termijnaankopen en -verkopen anders dan deze die moeten worden afgewikkeld binnen het tijdsbestek dat door regelgeving of een marktconventie is vastgesteld, worden tot het moment van afwikkeling verantwoord als afgeleide termijntransacties.

1.8 Saldering

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans gerapporteerd wanneer er een wettelijk afdwingbaar recht is om de verantwoorde bedragen te salderen en er de intentie is om tot een afwikkeling op nettobasis te komen of tegelijkertijd het nettoactief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

1.9 Verantwoording en waardering van financiële activa en verplichtingen

Fortis Bank verantwoordt financiële activa en verplichtingen op basis van het doel van het aangaan van die transacties.

Financiële activa

Bijgevolg worden financiële activa verantwoord als activa aangehouden voor handelsdoeleinden, beleggingen, vorderingen op banken en vorderingen op klanten.

De waardering en de verantwoording van de resultaten hangen af van de IFRS-indeling van de financiële activa, namelijk: (a) leningen en vorderingen; (b) tot einde looptijd aangehouden beleggingen; (c) financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en (d) voor verkoop beschikbare financiële activa. Deze IFRS-indeling bepaalt de waardering en de verantwoording van de resultaten als volgt:

- Leningen en vorderingen worden eerst gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de resultatenrekening wordt verantwoord.
- Tot einde looptijd aangehouden beleggingen zijn instrumenten met vaste of bepaalde betalingen en een vaste looptijd waarvan Fortis Bank stellig voornemens is en in staat is deze aan te houden tot het einde van de looptijd. Deze instrumenten worden eerst gewaardeerd tegen reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de resultatenrekening wordt verantwoord.

- c) Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening omvatten:
- financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet voor 'hedge accounting' in aanmerking komen, en
 - financiële activa die Fortis Bank onherroepelijk bij eerste opname of eerste toepassing van IFRS heeft aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, omdat:
 - het basiscontract een in het contract besloten derivaat bevat dat anders zou moeten worden afgezonderd, of
 - het een waarderingsinconsistentie opheft of aanzienlijk vermindert ('rapporteringsmismatch' / wanverhouding), of
 - het een portefeuille betreft van activa en verplichtingen die beheerd en gewaardeerd worden op basis van de reële waarde.
- d) Voor verkoop beschikbare financiële activa zijn financiële activa die niet worden verantwoord als leningen en vorderingen, tot einde looptijd aangehouden beleggingen, of financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Voor verkoop beschikbare financiële activa worden eerst tegen reële waarde gewaardeerd (inclusief transactiekosten) en worden vervolgens gewaardeerd tegen reële waarde met opname van niet-gerealiseerde winsten of verliezen uit wijzigingen in de reële waarde in het eigen vermogen.

Financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen worden verantwoord als verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, schulden aan banken, schulden aan klanten, schuldbewijzen, achtergestelde schulden en overige financieringen.

De waardering en de verantwoording van de resultaten hangen af van de IFRS-indeling van de financiële verplichtingen, namelijk: (a) financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en (b) overige financiële verplichtingen. Deze IFRS-indeling bepaalt de waardering en verantwoording van de resultaten als volgt:

- a) Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening omvatten:
- financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden, inclusief derivaten die niet voor 'hedge accounting' in aanmerking komen, en
 - financiële verplichtingen die Fortis Bank onherroepelijk bij eerste opname of eerste toepassing van IFRS heeft aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, omdat
 - het basiscontract een in het contract besloten derivaat bevat dat anders zou moeten worden afgezonderd, of
 - het een waarderingsinconsistentie opheft of aanzienlijk vermindert ('rapporteringsmismatch' / wanverhouding), of
 - het een portefeuille betreft van activa en verplichtingen die beheerd en gewaardeerd worden op basis van de reële waarde.
- b) Overige financiële verplichtingen worden eerst tegen reële waarde gewaardeerd (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode, waarbij de periodieke amortisatie in de resultatenrekening wordt verantwoord.

1.10 Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde van een financieel instrument wordt bepaald op basis van gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt. Indien er geen actieve markt is voor het financiële instrument, wordt de reële waarde bepaald met behulp van waarderingsmethoden. Waarderingsmethoden maken zoveel mogelijk gebruik van marktinformatie, maar worden beïnvloed door de gehanteerde veronderstellingen, zoals disconteringsvoeten en inschattingen van toekomstige kasstromen. Dergelijke methoden bevatten marktprijzen van vergelijkbare beleggingen, contante-waardeberekeningen, optiewaarderingsmodellen en waarderingsmethoden voor markt-'multiples'. In het zeldzame geval dat het niet mogelijk is de reële waarde van een financieel instrument te bepalen, wordt het tegen kostprijs verantwoord.

Bij eerste opname is de reële waarde van een financieel instrument de transactieprijs, tenzij de reële waarde blijkt uit waarneembare recente markttransacties van hetzelfde instrument, of wordt ze gebaseerd op een waarderingsmethode waarvan de variabelen alleen uit gegevens bestaan afkomstig uit waarneembare markten.

Hierna volgen de belangrijkste methoden en veronderstellingen die Fortis Bank hanteert bij het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten:

- De reële waarde van voor verkoop beschikbare effecten en van effecten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening wordt bepaald met behulp van marktprijzen van actieve markten. Indien geen genoteerde prijzen in een actieve markt beschikbaar zijn, wordt de reële waarde bepaald met behulp van contante-waardeberekeningen. Disconteringsfactoren worden hierbij gebaseerd op de 'swap curve' plus een spread ter weerspiegeling van de risicokenmerken van het instrument. De reële waarde van tot de vervaldag aangehouden effecten (enkel nodig voor de toelichting) worden op dezelfde wijze bepaald.
- De reële waarde van derivaten wordt verkregen uit actieve markten of wordt, indien van toepassing, bepaald met behulp van contante-waardeberekeningen en optie-waarderingsmodellen.
- De reële waarde voor niet-beursgenoteerde 'private equity'-beleggingen wordt geschat met behulp van de toepasselijke markt-'multiples' (bijvoorbeeld koers-winstverhoudingen of koers-kasstroomverhoudingen) die verfijnd worden om de specifieke omstandigheden van de emittent te weerspiegelen.
- De reële waarde van leningen wordt bepaald met behulp van contante-waardeberekeningen op basis van de huidige marginale rentevoeten die Fortis Bank hanteert voor leningen van hetzelfde type. Voor leningen met een variabele rente, die frequent van prijs wijzigen en geen aanwijsbare wijziging van het kredietrisico vertonen, wordt de reële waarde benaderd door de boekwaarde. Voor het waarderen van rentevoetplafonds en vooruitbetalingsopties, die in leningen zijn opgenomen en die in overeenstemming met IFRS separaat worden verantwoord, worden optiewaarderingsmodellen gebruikt.
- Verbintenissen en garanties buiten de balans worden verantwoord tegen reële waarde, gebaseerd op vergoedingen die momenteel aangerekend worden om soortgelijke overeenkomsten aan te gaan, rekening houdend met de overige voorwaarden van de overeenkomsten en de kredietwaardigheid van de tegenpartijen.
- Voor kortlopende schulden en vorderingen wordt verondersteld dat de boekwaarde de reële waarde benadert.

1.11 Waardering van activa met bijzondere waardeverminderingen

Een actief heeft een bijzondere waardevermindering ondergaan wanneer zijn boekwaarde hoger is dan zijn realiseerbare waarde. Fortis Bank onderzoekt al zijn activa op elke balansdatum op objectieve aanwijzingen die aanleiding kunnen geven tot een bijzondere waardevermindering.

De boekwaarde van activa met een bijzondere waardevermindering wordt verlaagd tot de geschatte realiseerbare waarde en het bedrag van de bijzondere waardevermindering in de lopende verslagperiode wordt verantwoord in de resultatenrekening. Herstellingen, afboekingen en terugnamen van bijzondere waardeverminderingen worden in de resultatenrekening verantwoord als onderdeel van de wijziging in bijzondere waardevermindering.

Indien in een volgende periode het bedrag van de bijzondere waardeverminderingen op activa, anders dan goodwill of voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten, als gevolg van een gebeurtenis die zich voordoet na de waardevermindering daalt, dan wordt het bedrag teruggeboekt via de resultatenrekening.

Financiële activa

Een financieel actief (of een groep van financiële activa) heeft een bijzondere waardevermindering ondergaan als er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen als gevolg van een of meer gebeurtenissen na de eerste opname van het actief. Deze tot verlies leidende gebeurtenis(sen) heeft (hebben) een effect op de geschatte toekomstige kasstromen uit het financiële actief (of groep van financiële activa) dat betrouwbaar kan worden geschat.

Voor aandelen omvatten de indicatoren die objectieve aanwijzingen kunnen geven tot bijzondere waardeverminderingen onder meer het feit of de reële waarde significant beneden kostprijs is op balansdatum of gedurende een langere periode beneden kostprijs is op balansdatum.

Afhankelijk van het soort financieel actief kan de realiseerbare waarde als volgt worden geschat:

- de reële waarde door middel van een waarneembare marktprijs
- de contante waarde van verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rentevoet van het financieel actief (voor financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs), of
- op basis van de reële waarde van verkregen zekerheden.

Bijzondere waardeverminderingen die worden toegerekend aan voor verkoop beschikbare eigenvermogensinstrumenten kunnen in latere periodes niet worden teruggeboekt via de resultatenrekening.

Goodwill en overige immateriële vaste activa

Zie 1.20: Goodwill en overige immateriële vaste activa.

Overige activa

Voor niet-financiële activa wordt de realiseerbare waarde bepaald als de hoogste van enerzijds de reële waarde verminderd met verkoopkosten en anderzijds de waarde in gebruik. De reële waarde verminderd met verkoopkosten is het bedrag dat kan worden verkregen door de verkoop van een actief in een marktconforme ('arm's length') transactie tussen bewuste, bereidwillige partijen, na aftrek van verkoopkosten. De waarde in gebruik is de contante waarde van geschatte toekomstige kasstromen waarvan verwacht wordt dat ze zal voortvloeien uit het voortgezette gebruik van een actief en uit zijn vervreemding aan het einde van zijn gebruiksduur.

1.12 Geldmiddelen en kasequivalenten

Inhoud

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten liquide middelen, vrij beschikbare tegoeden bij centrale banken en andere financiële instrumenten met een vervaldatum korter dan drie maanden vanaf de datum van verwerving.

Kasstroomoverzicht

Fortis Bank presenteert de kasstromen uit bedrijfsactiviteiten op basis van de indirecte methode, waarbij het nettoresultaat wordt aangepast met het oog op de gevolgen van transacties van niet-geldelijke aard, eventuele overlopende posten voor reeds ontvangen of toekomstige kasontvangsten of kasbetalingen uit exploitatie en posten van baten of lasten in verband met investerings- of financieringskasstromen.

Ontvangen en betaalde rente worden in het kasstroomoverzicht verantwoord als kasstromen uit bedrijfsactiviteiten. Ontvangen dividenden worden in het kasstroomoverzicht verantwoord als kasstromen uit bedrijfsactiviteiten. Betaalde dividenden worden verantwoord als een financieringsactiviteit.

1.13 Vorderingen op banken en vorderingen op klanten

Classificatie

Vorderingen op banken en klanten omvatten leningen die Fortis Bank heeft geïnitieerd door rechtstreeks geld te verschaffen aan de lener of tussenpersoon, alsmede bij derden aangekochte leningen die tegen geamortiseerde kostprijs worden verantwoord. Titels van schuldvorderingen, die op de primaire markt rechtstreeks van de emittent werden overgenomen, worden als leningen verantwoord op voorwaarde dat er geen actieve markt voor deze titels is. Leningen, die worden geïnitieerd of aangekocht met het voornemen ze op korte termijn te verkopen of effectiseren, worden verantwoord als activa aangehouden voor handelsdoeleinden. Leningen, die worden aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening of als voor verkoop beschikbaar, worden als zodanig verantwoord bij eerste opname.

Waardering

Extra kosten en ontvangen vergoedingen voor het initiëren van leningen worden uitgesteld en geamortiseerd over de looptijd van de lening als een aanpassing van de rentebaten.

Bijzondere waardeverminderingen

Een individueel bijzonder waardeverminderingsverlies op een lening staat vast wanneer er objectieve aanwijzingen zijn dat Fortis Bank niet alle verschuldigde bedragen, in overeenstemming met contractuele voorwaarden, zal kunnen innen. Het bedrag van de waardevermindering is het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde, hetzij de contante waarde van de verwachte kasstromen of, als alternatief, de waarde van de zekerheden, indien de lening door een zekerheid is gedekt, verminderd met de kosten om deze zekerheden te realiseren.

Een 'bestaande maar niet gerapporteerde' ('incurred but not reported' 'IBNR') waardevermindering op leningen wordt verantwoord wanneer er objectieve aanwijzingen zijn dat verliezen aanwezig zijn in componenten van de portefeuille leningen, zonder dat voor deze leningen een bijzondere waardevermindering werd verantwoord. De IBNR wordt geschat op basis van historische patronen van verliezen in elk segment, waarbij het huidige economische klimaat waarin de leners opereren wordt weerspiegeld, en waarbij op basis van een analyse van de politiek-economische situatie in bepaalde landen ook rekening wordt gehouden met een verhoogd risico op betalingsmoeilijkheden.

Bijzondere waardeverminderingen worden verantwoord als een daling van de boekwaarde van vorderingen op banken en vorderingen op klanten.

Wanneer een specifieke lening wordt geïdentificeerd als oninbaar, en alle wettelijke en procedurele middelen uitgeput zijn, wordt de lening in mindering gebracht op de daarmee verband houdende lasten van bijzondere waardevermindering; latere realisaties worden onder wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen in de resultatenrekening verantwoord.

1.14 Verkoop- en terugkoopovereenkomsten en uitlenen/lenen van effecten

Effecten die onder een terugkoopovereenkomst ('repo') vallen, blijven in de balans verantwoord. De schuld die voortvloeit uit de verplichting tot terugkoop van de activa is begrepen in schulden aan banken of schulden aan klanten, afhankelijk van de tegenpartij. Effecten, die zijn aangekocht ingevolge een overeenkomst tot terugverkoop ('reverse repo') worden niet verantwoord in de balans. Het recht op de geldmiddelen van de tegenpartij wordt verantwoord als vorderingen op banken of vorderingen op klanten, afhankelijk van de tegenpartij. Het verschil tussen de verkoopprijs en de terugkoopprijs wordt verantwoord als rente en toegerekend over de looptijd van de overeenkomsten met behulp van de effectieve-rentemethode.

Effecten die geleend zijn aan tegenpartijen blijven in de balans verantwoord. Naar analogie worden geleende effecten niet in de balans verantwoord. Indien geleende effecten aan derden worden verkocht, worden de opbrengsten uit de verkoop en de schuld uit de verplichting tot teruggave van de zekerheid verantwoord. De verplichting tot teruggave van de zekerheid wordt gewaardeerd tegen reële waarde en verantwoord als een verplichting aangehouden voor handelsdoeleinden, met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Geldmiddelen geleend of ontvangen bij het lenen of uitlenen van effecten worden verantwoord als vorderingen op banken/klanten of schulden aan banken/klanten.

1.15 Activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Een financieel actief of een financiële verplichting wordt verantwoord als aangehouden voor handelsdoeleinden indien het:

- verworven of aangegaan is hoofdzakelijk met het doel dit actief of deze verplichting op korte termijn te verkopen of terug te kopen
- deel uitmaakt van geïdentificeerde financiële instrumenten die gezamenlijk worden beheerd en waarvoor aanwijzingen bestaan van een recent, feitelijk patroon van winstnemingen op korte termijn
- een derivaat is (behalve een derivaat dat wordt aangewezen als een afdekkingsinstrument en het een effectieve dekking betreft).

Activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden worden zowel bij de eerste opname als nadien gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. De (gerealiseerde en ongerealiseerde) resultaten worden verantwoord als 'Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen'. Rente ontvangen (betaald) op activa die wordt aangehouden voor handelsdoeleinden wordt verantwoord als rentebaten (rentelasten). Ontvangen dividenden worden verantwoord als 'Dividenden en overige beleggingsbaten'.

1.16 Beleggingen

Het management bepaalt de geschikte verantwoording van de beleggingseffecten op het tijdstip van de aankoop. Beleggingseffecten met een vaste vervaldag, waarbij het management zowel van plan is als in de mogelijkheid verkeert om deze tot einde looptijd aan te houden, worden verantwoord als financiële activa aan te houden tot einde looptijd. Voor onbepaalde duur aan te houden beleggingseffecten, die kunnen worden verkocht om te voorzien in liquiditeitsbehoeften of bij wijzigingen in de rentevoeten, wisselkoersen of aandelenprijzen, worden verantwoord als financiële activa beschikbaar voor verkoop. Beleggingseffecten die worden verworven om korte termijn winsten te genereren worden beschouwd als financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden. Elke andere belegging dan beleggingen in eigenvermogensinstrumenten zonder een genoteerde marktprijs op een actieve markt en waarvan de reële waarde niet betrouwbaar kan worden vastgesteld mag bij eerste opname worden aangemerkt als financieel instrument tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Wanneer een actief is aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, kan het niet meer worden overgedragen naar een andere categorie.

Beleggingen aangehouden tot vervaldatum worden verantwoord tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van, indien van toepassing, bijzondere waardeverminderingen. Elk verschil tussen het bedrag van de eerste opname dat voortvloeit uit transactiekosten, eerste premies of kortingen, wordt geamortiseerd over de looptijd van de belegging met behulp van de effectieve-rentemethode. Indien wordt vastgesteld dat een tot einde looptijd aangehouden belegging een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt de bijzondere waardevermindering verantwoord in de resultatenrekening.

Beleggingseffecten aangehouden voor verkoop worden verantwoord tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden rechtstreeks verantwoord in het eigen vermogen tot het actief wordt verkocht, tenzij het actief door een derivaat is afgedekt. Indien wordt vastgesteld dat een belegging een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, dan wordt de bijzondere waardevermindering verantwoord in de resultatenrekening. De ongerealiseerde verliezen die eerder werden verantwoord in het eigen vermogen worden bij beleggingseffecten aangehouden voor verkoop, die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, overgeboekt naar de resultatenrekening wanneer de bijzondere waardevermindering zich voordoet.

Indien in een volgende periode de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar schuldinstrument stijgt en de stijging objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die na de verwerking in de resultatenrekening plaatsvond, wordt de bijzondere waardevermindering teruggedenomen via de resultatenrekening. Bijzondere waardeverminderingen die worden toegerekend aan voor verkoop beschikbare eigen-vermogensinstrumenten kunnen in latere periodes niet worden teruggedenomen via de resultatenrekening.

Beleggingseffecten aangehouden voor verkoop die afgedekt worden door een derivaat worden verantwoord tegen reële waarde met verantwoording van de waardeveranderingen in de resultatenrekening voor het afgedekte gedeelte, en met waardeveranderingen in eigen vermogen voor het overschot.

Voor handelsdoeleinden aangehouden activa en activa die zijn aangemerkt als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden verantwoord tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verantwoord in de resultatenrekening.

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is vastgoed dat wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardestijging of beide te realiseren. Fortis Bank kan bepaalde vastgoedbeleggingen ook voor eigen gebruik aanwenden. Indien de delen aangewend voor eigen gebruik afzonderlijk kunnen worden verkocht of geleased via een financiële lease worden die delen verantwoord als materiële vaste activa. Indien de delen aangewend voor eigen gebruik niet afzonderlijk kunnen worden verkocht dan worden de respectievelijke onroerende goederen alleen als vastgoedbeleggingen behandeld indien Fortis Bank een onbelangrijk deel voor eigen gebruik aanhoudt.

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving wordt berekend met behulp van de lineaire methode om de kosten van de betreffende activa over hun geschatte gebruiksduur te verlagen tot hun restwaarde. De restwaarde en de geschatte gebruiksduur van vastgoedbeleggingen worden afzonderlijk bepaald voor elk belangrijk onderdeel ('component approach') en worden op elke balansdatum opnieuw bekeken.

Fortis Bank verhuurt zijn vastgoedbeleggingen door middel van diverse niet-opzegbare huurcontracten. Bepaalde contracten bevatten hernieuwingsopties voor diverse periodes. De huuropbrengsten worden als beleggingsopbrengsten lineair verantwoord over de periode waarop ze betrekking hebben.

Overboekingen naar of van vastgoedbeleggingen vinden alleen plaats als, en alleen als, er een wijziging is van het gebruik:

- in vastgoedbeleggingen aan het einde van het eigen gebruik of bij aanvang van een operationele lease aan een andere partij of aan het einde van bouw of ontwikkeling
- uit vastgoedbeleggingen bij aanvang van het eigen gebruik of bij aanvang van ontwikkeling met het oog op verkoop.

Wanneer het resultaat van een bouwcontract op betrouwbare wijze kan worden geschat, worden de contractopbrengsten en -kosten in verband met het bouwcontract verantwoord als baten respectievelijk lasten met verwijzing naar het stadium van uitvoering van de contractactiviteit op balansdatum. Wanneer het waarschijnlijk is dat de totale contractkosten hoger zullen zijn dan de totale contractopbrengsten wordt het verwachte verlies onmiddellijk verantwoord onder de lasten.

1.17 Lease-overeenkomsten

Fortis Bank als leasinggever

Activa die ingevolge operationele lease-overeenkomsten worden geleased, worden verantwoord in de geconsolideerde balans (1) onder vastgoedbeleggingen (gebouwen) en (2) onder materiële vaste activa (materieel en motorvoertuigen). Ze worden verantwoord tegen kostprijs, verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen. Leasingbaten, na aftrek van eventuele aan leasingnemers gegeven voordelen, worden lineair geamortiseerd over de leaseperiode. De directe aanvangskosten die Fortis Bank heeft gemaakt, worden toegevoegd aan de boekwaarde van het geleasede actief en over de leaseperiode verantwoord onder lasten op dezelfde basis als de leaseopbrengsten.

Fortis Bank heeft ook financiële lease-overeenkomsten afgesloten, waarbij vrijwel alle aan het eigendom verbonden risico's en beloningen, buiten de wettige eigendomstitel, aan de cliënt worden overgedragen.

Wanneer aangehouden activa onder een financiële leaseovereenkomst vallen dan wordt de contante waarde van de leasebetalingen en eventuele gegarandeerde restwaarde verantwoord als vordering. Het verschil tussen de brutovordering en de contante waarde van de vordering wordt verantwoord als onverdiende financiële baten. Rentebaten uit lease-overeenkomsten worden verantwoord over de looptijd van de leaseovereenkomst op basis van een patroon dat een constante periodieke rendementsvoet weerspiegelt op de netto-investering die uitstaat ten aanzien van financiële lease-overeenkomsten. De directe aanvangskosten die Fortis Bank heeft opgelopen, worden verantwoord in de vordering van de financiële leaseovereenkomst en over de leaseperiode toegerekend tegenover rentebaten uit lease-overeenkomsten.

Fortis Bank als leasingnemer

Fortis Bank sluit hoofdzakelijk operationele lease-overeenkomsten af voor de huur van materieel en terreinen en gebouwen. Betalingen als gevolg van dergelijke leasetransacties worden lineair over de looptijd van de leaseovereenkomst geamortiseerd in de resultatenrekening. Wanneer een operationele lease wordt beëindigd voordat de leaseperiode is afgelopen dan worden de vergoedingen die bij wijze van boete aan de leasinggever dienen te worden betaald, verantwoord onder lasten in de verslagperiode waarin de beëindiging plaatsvindt.

Eventuele voordelen die van de leasinggever in verband met operationele leasetransacties zijn ontvangen, worden lineair over de leaseperiode verantwoord als een vermindering van leasinglasten.

Indien de leaseovereenkomst vrijwel alle risico's en beloningen overdraagt die aan het bezit van het actief vasthangen, dan wordt de lease als financiële lease verantwoord en wordt het betreffende actief geactiveerd. Bij aanvang van de leaseperiode wordt het actief verantwoord tegen de reële waarde van het geleasede actief of, indien ze lager zijn, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Het geleasede actief wordt afgeschreven over de verwachte gebruiksduur van het actief, ofwel over de leaseperiode indien deze laatste korter is. De overeenkomstige leaseverplichting, na aftrek van financiële kosten, wordt verantwoord onder leningen. Het rente-element van de financiële kosten wordt in de resultatenrekening over de leaseperiode ten laste genomen zodat er een constante periodieke rentevoet tot stand wordt gebracht op het resterende verplichtingsaldo voor elke verslagperiode.

1.18 Overige vorderingen

Overige vorderingen, die voortvloeien uit de normale bedrijfsvoering en door toedoen van Fortis Bank ontstaan, worden tegen hun eerste reële waarde onder aftrek van bijzondere waardeverminderingen verantwoord.

1.19 Materiële vaste activa

Alle voor eigen gebruik aangehouden vastgoed en alle vaste activa worden verantwoord tegen kostprijs, verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen (behalve voor terreinen die niet worden afgeschreven) en eventuele geaccumuleerde bijzondere waardevermindervingsverliezen. De kostprijs is het equivalent van de contante prijs die is betaald, ofwel de reële waarde van de vergoeding die is gegeven om het actief te verwerven op het moment van de verwerving of de bouw van het actief.

De afschrijvingen op gebouwen worden berekend volgens de lineaire methode teneinde de kosten van die activa af te schrijven over de geschatte levensduur tot de restwaarde. De vastgoedbeleggingen worden gesplitst in de volgende componenten: ruwbouw, ramen en deuren, technische uitrusting, ruwe afwerking en detailafwerking.

De maximale levensduur van de componenten is als volgt:

Ruwbouw	50 jaar voor kantoren en winkelpanden; 70 jaar voor woningen
Ramen en deuren	30 jaar voor kantoren en winkelpanden; 40 jaar voor woningen
Technische uitrusting	20 jaar voor kantoren; 25 jaar voor winkelpanden en 40 jaar voor woningen
Ruwe afwerking	20 jaar voor kantoren; 25 jaar voor winkelpanden en 40 jaar voor woningen
Detailafwerking	10 jaar voor kantoren, winkelpanden en woningen

Terreinen hebben een ongelimiteerde levensduur en worden derhalve niet afgeschreven. Informatica-, kantoor- en andere apparatuur en motorrijtuigen worden afgeschreven over hun respectievelijke levensduur die individueel is vastgesteld.

Als algemene regel worden de restwaarden nihil verondersteld.

Uitgaven voor reparaties en onderhoud worden in de resultatenrekening als last verantwoord in de periode waarin de uitgaven worden gedaan. Uitgaven die de voordelen van vastgoed of vaste activa zodanig verbeteren of uitbreiden dat hun oorspronkelijke gebruik wordt overstegen, worden geactiveerd en vervolgens afgeschreven.

Financieringskosten voor de financiering van de bouw van materiële vaste activa: zie 1.32 'Financieringskosten'.

1.20 Goodwill en overige immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief is een identificeerbaar niet-monetair actief. Het immaterieel vast actief wordt verantwoord tegen kostprijs als het toekomstige economische voordelen zal opleveren en de kostprijs van het actief betrouwbaar kan worden bepaald.

Immateriële vaste activa van onbepaalde gebruiksduur worden niet afgeschreven maar minstens eenmaal per jaar getoetst op bijzondere waardevermindering. Geïdentificeerde eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen worden in de resultatenrekening verantwoord. Immateriële vaste activa worden op de balans verantwoord tegen kostprijs, verminderd met eventuele geaccumuleerde afschrijving en eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen. De restwaarde en de geschatte gebruiksduur van immateriële vaste activa worden op elke balansdatum opnieuw bekeken. Afgezien van goodwill, heeft Fortis Bank geen immateriële vaste activa met een bepaalde economische levensduur.

Immateriële vaste activa met bepaalde gebruiksduur worden geamortiseerd over de geschatte gebruiksduur.

Goodwill

Acquisities van ondernemingen worden verantwoord op basis van de overnamemethode. Goodwill vertegenwoordigt het positieve verschil tussen enerzijds de kostprijs (reële waarde van de activa, verplichtingen en uitgegeven eigenvermogensinstrumenten) en anderzijds het belang van Fortis Bank in de reële waarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen. Goodwill uit de acquisitie van een dochteronderneming wordt in de balans als immaterieel actief weergegeven. Goodwill die bij bedrijfscombinaties van vóór 1 januari 2004 is ontstaan, is in mindering gebracht op het eigen vermogen en wordt in het kader van IFRS niet geherwaardeerd. Op acquisitiedatum wordt de goodwill toegewezen aan de kasstroomgenererende eenheden die naar verwachting voordeel zullen halen uit de synergie in de bedrijfscombinatie. Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wel getoetst op bijzondere waardevermindering. Goodwill uit de acquisitie van een geassocieerde deelneming wordt verantwoord als een onderdeel van de geassocieerde deelneming.

Het positieve verschil tussen enerzijds het verworven belang in de netto reële waarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen van de overgenomen partij en anderzijds de acquisitiekosten, wordt onmiddellijk in de resultatenrekening verantwoord.

Fortis Bank waardeert goodwill jaarlijks, of frequenter indien gebeurtenissen of wijzigingen in omstandigheden aangeven dat de boekwaarde mogelijk niet realiseerbaar is. In dat geval wordt de realiseerbare waarde bepaald voor de kasstroomgenererende eenheid waaraan goodwill is toegerekend. Indien de realiseerbare waarde van de eenheid lager is dan de boekwaarde van de eenheid dan wordt een bijzonder waardeverminderingverlies onmiddellijk verantwoord in de resultatenrekening.

In het geval van een bijzonder waardeverminderingverlies, verlaagt Fortis Bank eerst de boekwaarde van de aan de kasstroomgenererende eenheid toegerekende goodwill en vervolgens de andere activa van de eenheid naar rato van de boekwaarde van elk actief in de eenheid. Eerder verantwoorde bijzondere waardeverminderingverliezen met betrekking tot goodwill worden niet teruggeboekt.

Fortis Bank kan de zeggenschap over een dochteronderneming in verschillende stappen verkrijgen. In dat geval wordt elke ruiltransactie door Fortis Bank afzonderlijk behandeld. De kosten van elke transactie worden vergeleken met de reële waarde van elke transactie om het bedrag van goodwill te bepalen dat aan die individuele transactie verbonden is. Voor Fortis Bank zeggenschap over de entiteit krijgt, kan de transactie worden beschouwd als belegging in een geassocieerde deelneming en verantwoord op basis van de 'equity'-methode. In voorkomend geval wordt de reële waarde van de identificeerbare nettoactiva van de partij waarin wordt deelgenomen op de datum van elke eerste transactie bepaald door de 'equity'-methode op de belegging toe te passen.

Overige immateriële vaste activa

Intern gegenereerde immateriële vaste activa

Intern gegenereerde immateriële vaste activa worden geactiveerd wanneer Fortis Bank alle navolgende punten kan aantonen:

- de technische uitvoerbaarheid om het immaterieel vast actief te voltooien, zodat het beschikbaar zal zijn voor gebruik of verkoop
- de intentie het immaterieel vast actief te voltooien en te gebruiken of te verkopen
- het vermogen om het immaterieel vast actief te gebruiken of te verkopen
- hoe het immaterieel vast actief waarschijnlijke toekomstige economische voordelen zal genereren
- de beschikbaarheid van adequate technische, financiële en andere middelen om de ontwikkeling te voltooien en het immaterieel vast actief te gebruiken of te verkopen
- het vermogen om de uitgaven die aan het immaterieel vast actief kunnen worden toegerekend tijdens zijn ontwikkeling betrouwbaar te waarderen.

Immateriële vaste activa die ontstaan uit onderzoek en intern gegenereerde goodwill worden niet geactiveerd.

Software

Software voor computerhardware die zonder die specifieke software niet werkt, zoals het besturingssysteem, vormt een integraal onderdeel van de betreffende hardware en wordt behandeld als materiële vaste activa. Wanneer de software geen integraal onderdeel van de betreffende hardware uitmaakt, dan worden de kosten die zijn gemaakt tijdens de ontwikkelingsfase, waarvoor Fortis Bank kan aantonen dat aan alle hierboven vermelde criteria voldaan is, geactiveerd als immaterieel vast actief en lineair afgeschreven over de geschatte gebruiksduur. Over het algemeen wordt dergelijke software afgeschreven over maximaal vijf jaar.

Overige immateriële vaste activa met bepaalde gebruiksduur

Overige immateriële vaste activa omvatten immateriële vaste activa met bepaalde gebruiksduur, zoals handelsmerken en licenties, worden doorgaans lineair over hun gebruiksduur afgeschreven. Immateriële vaste activa met bepaalde gebruiksduur worden op elke verslaggevingsdatum getoetst op bijzondere waardeverminderingen. Over het algemeen hebben immateriële vaste activa een verwachte economische levensduur van maximaal 10 jaar.

1.21 Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Vaste activa of een groep van activa en verplichtingen die door Fortis Bank worden verantwoord als aangehouden voor verkoop zijn deze waarvan de boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie die naar verwachting binnen het jaar zal plaatsvinden en niet door het voortgezette gebruik ervan.

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een onderdeel van Fortis Bank dat is afgestoten of is verantwoord als aangehouden voor verkoop en dat aan de volgende criteria voldoet:

- het vertegenwoordigt een afzonderlijke belangrijke bedrijfstak of geografisch bedrijfsgebied,
- het is een onderdeel van een specifiek gecoördineerd plan om een afzonderlijke belangrijke bedrijfstak of geografisch bedrijfsgebied af te stoten, of
- het is een dochteronderneming die uitsluitend is overgenomen met de bedoeling om te worden doorverkocht.

Op activa (of groepen van activa) die als aangehouden voor verkoop worden verantwoord, wordt niet afgeschreven. Deze worden gewaardeerd tegen de laagste van de boekwaarde en reële waarde min verkoopkosten en worden afzonderlijk verantwoord op de balans.

Resultaten op beëindigde bedrijfsactiviteiten worden afzonderlijk verantwoord in de resultatenrekening.

1.22 Derivaten en afdekking

Opname en verantwoording

Derivaten zijn financiële instrumenten zoals swaps, termijncontracten, futures en (geschreven en gekochte) opties. De waarde van dergelijke financiële instrumenten wijzigt als gevolg van veranderingen in onderliggende variabelen en vergt weinig of geen nettoaanvangsinvestering en wordt op een tijdstip in de toekomst afgewikkeld.

Alle derivaten worden eerst op de balans verantwoord tegen reële waarde op de transactiedatum:

- derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden in 'Activa aangehouden voor handelsdoeleinden' en 'Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden'
- hedgingderivaten in 'Overlopende rente en overige activa' en 'Overlopende rente en overige verplichtingen'.

Latere wijzigingen van de reële waarde exclusief overlopende rente ('clean fair value') van derivaten worden in de resultatenrekening onder 'Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen' verantwoord.

Financiële activa of verplichtingen kunnen in een contract besloten derivaten omvatten. Dergelijke financiële instrumenten worden dikwijls 'hybride financiële instrumenten' genoemd. Onder hybride financiële instrumenten zijn omgekeerde converteerbare obligaties (obligaties waarvoor de terugbetaling de vorm van aandelen kan aannemen) en/of obligaties met geïndexeerde interestbetalingen begrepen. Indien het basiscontract niet wordt verantwoord tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat niet nauw aansluiten bij die van het basiscontract dan dient het in een contract besloten derivaat te worden afgezonderd van het basiscontract en gewaardeerd tegen reële waarde als een op zichzelf staand derivaat. Reële-waardeveranderingen worden in de resultatenrekening verantwoord. Het basiscontract wordt verantwoord en gewaardeerd door toepassing van de regels van de betreffende categorie van het financiële instrument.

Indien het basiscontract echter wordt verantwoord tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening of indien de kenmerken en risico's van het in een contract besloten derivaat nauw aansluiten bij die van het basiscontract dan wordt het in een contract besloten derivaat niet afgezonderd en wordt het hybride financieel instrument gewaardeerd als een enkel instrument.

De af te scheiden derivaten worden naargelang het geval verantwoord als hedgingderivaten of derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden.

Afdekking

Op de datum waarop een derivaat wordt afgesloten kan Fortis Bank dat contract aanmerken als ofwel (1) een afdekking van de reële waarde van een verantwoord actief of verplichting (reële waardeafdekking), (2) een afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit of (3) een afdekking van toekomstige kasstromen toerekenbaar aan een verantwoord actief of verplichting of een verwachte transactie (kasstroomafdekking). Afdekkingen van vaststaande toezeggingen zijn afdekkingen tegen reële waarde, uitgezonderd afdekkingen van valutarisico's die verantwoord worden als kasstroomafdekkingen.

Bij het begin van de transactie documenteert Fortis Bank de relatie tussen afdekkingsinstrumenten en afgedekte posten, evenals de doelstelling en strategie op het vlak van risicobeheer met betrekking tot afdekkingstransacties.

Fortis Bank documenteert ook de beoordeling, zowel bij aanvang van de afdekking als doorlopend, in hoeverre het afdekkingsinstrument effectief is bij het compenseren van veranderingen in de reële waarde of in kasstromen van de afgedekte positie.

Alleen activa, verplichtingen, vaststaande toezeggingen of heel waarschijnlijke verwachte transacties waarbij een partij van buiten Fortis Bank betrokken is, worden als afgedekte posities aangemerkt.

De reële-waardeverandering van een afgedekte positie, die aan het afgedekte risico toerekenbaar is en de reële-waardeverandering van het afdekkingsinstrument in een reële-waardeafdekkingstransactie, worden verantwoord in de resultatenrekening. De reële-waardeverandering van rentedragende derivaten wordt afzonderlijk van de overlopende rente verantwoord.

Indien de afdekking niet langer voldoet aan de hedgingcriteria of beëindigd wordt, dan wordt de aanpassing van de boekwaarde van een afgedekt rentedragend financieel instrument die uit de hedge accounting voortvloeit, afgeschreven op basis van een herberekende effectieve rentevoet op de datum waarop de afdekking wordt beëindigd.

Hedge accounting op reële-waardeafdekkingen wordt toegepast met ingang van 1 januari 2005 voor portefeuilleafdekkingen van renterisico's ('macro hedging'). In dat geval wordt een groep van derivaten (of proportionele delen) bekeken in combinatie met, en in zijn geheel aangemerkt als, het afdekkingsinstrument. Hoewel de portefeuille voor doeleinden van risicobeheer mogelijk activa en verplichtingen bevat, is het aangemerkte bedrag een bedrag van activa of een bedrag van verplichtingen. Het verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van de afgedekte post bij aanmerking van de afdekkingsrelatie wordt afgeschreven over de overblijvende duur van de afgedekte post. Voor macro hedges past Fortis Bank de 'carved out' versie toe van IAS 39 zoals aanvaard binnen de Europese Unie, die een aantal beperkingen en strikte voorwaarden inzake effectiviteit van zulke afdekkingen verwijdt. In deze versie wordt de invloed van veranderingen door nieuwe schattingen alleen als ineffectief beschouwd indien dit leidt tot afdekking beneden het oorspronkelijk afgedekte bedrag.

Reële-waardeveranderingen van derivaten die zijn aangewezen en in aanmerking komen als kasstroomafdekkingen, worden in het eigen vermogen (rubriek 'Ongerealiseerde winsten en verliezen') verantwoord. Niet-effectieve afdekkingen worden onmiddellijk verantwoord in de resultatenrekening.

Indien de afdekking van een verwachte transactie of vaststaande toezegging tot de opname van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting leidt, dan worden de winsten en verliezen die eerder in het eigen vermogen waren uitgesteld, overgeboekt van het eigen vermogen en verantwoord in de eerste waardering van dat niet-financiële actief of die niet-financiële verplichting. Daarnaast worden in het eigen vermogen verantwoorde bedragen naar de resultatenrekening overgeboekt en als baten of lasten verantwoord in de periodes waarin de afgedekte vaststaande toezegging of verwachte transactie de resultatenrekening beïnvloedt.

Dit is ook het geval indien de afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting of op een andere wijze stopgezet wordt, maar de verwachte transacties of vaststaande toezeggingen wel naar verwachting zullen plaatsvinden. Indien de verwachte transacties of vaststaande toezeggingen naar verwachting niet meer zullen plaatsvinden, worden de in het eigen vermogen uitgestelde bedragen overgebracht naar de resultatenrekening.

Voor afdekkingen van netto-investeringen, zie 1.6 Vreemde valuta.

1.23 Effectiseringen

Fortis Bank effectiseert verscheidene consument- en handelsgerelateerde financiële activa. Die effectiseringen kunnen de vorm aannemen van een verkoop van de betrokken activa of een overdracht van het kredietrisico door middel van kredietderivaten met kapitaaldekking naar met een speciaal doel opgerichte ondernemingen ('special purpose entities' of 'SPE's'). Die SPE's geven dan verscheidene effectentranches uit ten behoeve van investeerders. De in een effectisering begrepen financiële activa worden (volledig of gedeeltelijk) niet langer verantwoord uitsluitend wanneer Fortis Bank nagenoeg alle risico's en opbrengsten van de activa (of delen ervan) overdraagt, of wanneer Fortis Bank nagenoeg alle risico's en opbrengsten noch overdraagt noch behoudt maar geen zeggenschap over de overgedragen activa behoudt.

1.24 Schuldbewijzen, achtergestelde schulden en overige financieringen

Schuldbewijzen, achtergestelde schulden en overige financieringen worden eerst verantwoord tegen reële waarde zonder de directe transactiekosten. Vervolgens worden ze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en in voorkomende gevallen wordt het verschil tussen de netto-opbrengst en de aflossingsprijs verantwoord in de resultatenrekening over de periode van de lening op basis van de effectieve-rentemethode.

Schulden die in eigen aandelen van Fortis Bank kunnen worden omgezet, worden bij de eerste opname gescheiden in twee componenten: (a) een schuldinstrument en (b) een eigenvermogensinstrument. De schuldcomponent wordt eerst berekend door de reële waarde te bepalen van een soortgelijke schuld (inclusief kenmerken van in een contract besloten niet-eigenvermogensgerelateerde derivaten, indien van toepassing) zonder eigenvermogenscomponent.

De boekwaarde van het eigenvermogensinstrument, vertegenwoordigd door de conversieoptie in gewone aandelen, wordt dan bepaald door de boekwaarde van de financiële verplichting af te trekken van het bedrag van het samengestelde instrument als geheel.

Preferente aandelen die een verplichte coupon hebben of die op een bepaalde datum of naar keuze van de aandeelhouder aflosbaar zijn, worden verantwoord als leningen. Daarbij horen ook de preferente aandelen die een dergelijke contractuele verplichting indirect door hun voorwaarden tot stand brengen. De dividenden op die preferente aandelen worden verantwoord in de resultatenrekening als rentelasten op basis van de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Indien Fortis Bank eigen schulden koopt, worden die schulden uit de balans verwijderd en wordt het verschil tussen de boekwaarde van de verplichting en de betaalde vergoeding in de resultatenrekening verantwoord.

Bij het bepalen of preferente aandelen worden verantwoord als een financiële verplichting of als een eigenvermogensinstrument, evalueert Fortis Bank de specifieke rechten die aan de aandelen verbonden zijn om te bepalen of ze het basiskarakter van een financiële verplichting vertonen.

1.25 Personeelsbeloningen

Pensioenverplichtingen

Fortis Bank heeft wereldwijd een aantal pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen en pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen lopen, in overeenstemming met lokale voorwaarden of sectorgebonden praktijken. De pensioenregelingen worden over het algemeen gefinancierd via betalingen aan verzekeringsondernemingen of aan door een trustee beheerde regelingen. De betalingen worden vastgesteld door middel van periodieke actuariële berekeningen.

Een pensioenregeling op basis van vaste toezeggingen is een regeling waarin een vaste toezegging aan een werknemer op pensioenleeftijd wordt vastgelegd, doorgaans afhankelijk van een aantal factoren zoals leeftijd of dienstjaren. Een pensioenregeling op basis van toegezegde bijdragen is een regeling waarbij Fortis Bank vaste bedragen afdraagt aan een aparte entiteit. Minstens een keer per jaar berekenen actuarissen de pensioenactiva en -verplichtingen.

Voor pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen worden de pensioenkosten en het daarmee verband houdend pensioenactief of -verplichting geschat op basis van de 'projected unit credit'-methode. Die methode rekent vergoedingen toe aan elke periode van diensttijd en waardeert elke periode afzonderlijk om de uiteindelijke verplichting op te bouwen. Volgens deze methode worden de kosten van het verstrekken van die voordelen in de resultatenrekening als last verantwoord om de pensioenkosten te spreiden over de diensttijd van werknemers. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de geschatte toekomstige uitstromen van geldmiddelen, verdisconteerd tegen rentevoeten die gebaseerd zijn op de marktrendementen van kwalitatief hoogstaande bedrijfsobligaties waarvan de looptijd consistent is met de resterende looptijd van de betreffende verplichting. Netto cumulatieve niet-opgenomen actuariële winsten en verliezen voor pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen die een bepaalde bandbreedte ('corridor') overschrijden (meer dan 10% van de contante waarde van de verplichting inzake toegezegd pensioen of 10% van de reële waarde van eventuele fondsbeleggingen) worden in de resultatenrekening verantwoord over de gemiddelde resterende diensttijd van de werknemers.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden onmiddellijk in de resultatenrekening verantwoord, behalve indien de wijzigingen aan een pensioenplan afhankelijk zijn van het aantal werknemers dat in dienst blijft gedurende een bepaalde periode (wachterperiode of 'vesting period'). In dat geval worden de pensioenkosten van verstreken diensttijd lineair geamortiseerd over de wachterperiode.

De fondsbeleggingen die bij de pensioenverplichtingen van een entiteit behoren moeten aan bepaalde criteria voldoen om te worden verantwoord als 'in aanmerking komende fondsbeleggingen van pensioenregelingen'. Die criteria hebben betrekking op het feit dat de fondsbeleggingen juridisch dienen los te staan van Fortis Bank of de crediteuren van Fortis Bank. Indien niet aan die criteria is voldaan, worden de fondsbeleggingen in de relevante rubriek in de balans verantwoord (beleggingen, materiële vaste activa, etc.). Indien de fondsbeleggingen aan de criteria voldoen, worden ze met de pensioenverplichting verrekend.

Omdat Fortis Bank haar pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen heeft gefinancierd worden via verbonden verzekeringsondernemingen, zijn de hieraan gerelateerde beleggingen niet-kwalificerende fondsbeleggingen en moeten ze beschouwd worden als "restitutierechten" overeenkomstig IAS 19. Dit betekent dat deze beleggingen niet afgetrokken mogen worden van de verplichtingen inzake toegezegde pensioenrechten bij het bepalen van de netto-verplichting uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen, maar getoond moeten worden als afzonderlijke activa, "restitutierechten" genaamd, die het recht op terugbetaling van uitgaven uitdrukken (die nodig zijn om aan de verplichtingen inzake toegezegde pensioenrechten te voldoen) tegenover de verbonden onderneming.

Verrekening van de reële waarde van fondsbeleggingen met de contante waarde van de verplichtingen uit pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen kan tot een negatief bedrag leiden (een actief). In dat geval mag het verantwoorde actief niet groter zijn dan het totaal van de cumulatieve niet-verantwoorde actuariële nettoverliezen en de pensioenkosten van verstreken diensttijd, en de contante waarde van economische voordelen die beschikbaar zijn in de vorm van terugbetalingen uit de regeling of verlagingen van toekomstige bijdragen aan de regeling.

Voorzorgsregelingen die voordelen voor langdurige diensttijd voorzien maar geen pensioenregelingen zijn, worden gewaardeerd tegen contante waarde op basis van de 'projected unit credit'-methode.

De bijdragen van Fortis Bank aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden in de resultatenrekening als last verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Andere verplichtingen na uitdiensttreding

Sommige Fortis Bank-ondernemingen bieden vergoedingen na uitdiensttreding, zoals leningen tegen voordelige rentevoeten en ziekteverzekering. Om het recht op die beloningen te genieten, is het gewoonlijk verplicht dat de werknemer in dienst blijft tot en met de pensioenleeftijd en een minimumperiode in dienstverband presteert. De verwachte kosten van die beloningen worden toegerekend over de periode van tewerkstelling, op basis van een methodologie die lijkt op die voor pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen. De verplichtingen worden bepaald aan de hand van actuariële berekeningen.

Bezoldiging op basis van aandelen (of regelingen voor deelneming in aandelenkapitaal)

Aandelenopties en aandelen onder voorwaarden ('restricted shares') worden aan bestuurders en aan werknemers toegekend als tegenprestatie voor ontvangen diensten. De reële waarde van de ontvangen diensten wordt bepaald met verwijzing naar de reële waarde van de toegekende aandelenopties en aandelen onder voorwaarden. De vergoedingskosten worden gewaardeerd op toekenningsdatum op basis van de reële waarde van de opties en aandelen onder voorwaarden en worden verantwoord over de wachtperiode ('vesting period') van de opties.

De reële waarde van de aandelenopties wordt bepaald op basis van een optiewaardering die rekening houdt met de aandelenkoers op toekenningsdatum, de uitoefenprijs, de verwachte looptijd van de optie, de verwachte volatiliteit van de onderliggende aandelen en de verwachte dividenden erop, evenals de risicovrije rentevoet over de verwachte looptijd van de optie. Wanneer de opties worden uitgeoefend en nieuwe aandelen worden uitgegeven, wordt de ontvangen opbrengst na aftrek van eventuele transactiekosten in het aandelenkapitaal verantwoord (nominale waarde) en het surplus bij de uitgiftepremie (het agio). Indien voor dit doel eigen aandelen zijn ingekocht, wordt dit in mindering gebracht op de rubriek eigen aandelen.

Leningen toegestaan tegen voorkeurtarieven

Soms worden leningen aan werknemers toegestaan tegen een rentevoet die lager is dan de marktrentevoet. De contractvoorwaarden bepalen doorgaans dat dit voordeel vervalt op de pensioenleeftijd waarna overgeschakeld wordt naar de marktrentevoet. In een aantal Fortis Bank-entiteiten wordt de voorkeurrentevoet ook toegekend na de pensioenleeftijd.

Voor de eerste reeks leningen wordt het verschil tussen de netto contante waarde van de leningen op basis van de voorkeurrentevoet en de netto contante waarde van de leningen op basis van de huidige marktrente op de balans verantwoord als overlopende rekening en verantwoord onder exploitatie- en administratieve kosten over de periode dat de werknemer het voordeel geniet.

Wanneer de leningen doorlopen na de pensioenleeftijd en (ex-)werknemers blijven genieten van voorkeurtarieven ingevolge hun voorbije diensttijd bij Fortis Bank dan wordt met dat voordeel rekening gehouden bij de bepaling van de verplichtingen na uitdiensttreding andere dan pensioenen.

Personeelsrechten

Personeelsrechten inzake jaarlijkse toegezegde vakantiedagen en uit hoofde van langdurige diensttijd verdiende vakantiedagen worden verantwoord wanneer ze voor de werknemers opneembaar worden. Indien werknemers de hun rechtens toekomstige vakantiedagen per periode einde niet hebben opgenomen, wordt hiervoor een verplichting gevormd.

1.26 Voorzieningen, voorwaardelijke gebeurtenissen, verbintenissen en financiële garanties

Voorzieningen

Voorzieningen zijn verplichtingen met onzekerheden qua bedrag of tijdstip van betaling. Voorzieningen worden verantwoord op de balans indien er een bestaande verplichting is tot overdracht van economische voordelen, zoals kasstromen, als gevolg van gebeurtenissen in het verleden en indien op de balansdatum een betrouwbare schatting mogelijk is. Voorzieningen worden aangelegd voor bepaalde garantieovereenkomsten waarvoor Fortis Bank bij niet-betaling verantwoordelijk is. Voorzieningen worden geschat op basis van alle relevante factoren en informatie die op balansdatum bestaan en worden verdisconteerd tegen de risicovrije rentevoet.

Voorwaardelijke gebeurtenissen

Voorwaardelijke gebeurtenissen zijn onzekerheden waarvan het bedrag niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat of wanneer het niet waarschijnlijk is dat betaling vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen.

Verbindenissen

Kredietverbindenissen waarbij een lening kan worden opgenomen binnen het tijds kader dat algemeen door regelgeving of een marktconventie is vastgesteld, worden niet verantwoord als derivaten. Een kredietverbintenis die aangemerkt wordt als aangehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening of waarbij Fortis Bank in het verleden meestal de tegoeden heeft verkocht die uit de kredietverbindenissen voortvloeien, worden in de balans verantwoord tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Acceptaties omvatten verbintenissen van Fortis Bank om op klanten getrokken wissels te betalen. Fortis Bank verwacht dat de meeste acceptaties zullen worden afgewikkeld op hetzelfde ogenblik als de terugbetaling door de klanten. Acceptaties worden niet in de balans verantwoord en worden als verbintenissen in de toelichting verantwoord.

Financiële garanties

Financiële garantiecontracten die betalingen voorzien als gevolg van veranderingen in een bepaalde rentevoet, effectenkoers, grondstoffenprijs, valutakoers, index van prijzen of rentevoeten, kredietrating of kredietindex, of andere variabele, en waarbij in geval van een niet-financiële variabele deze niet specifiek is voor een van de partijen in het contract, worden verantwoord als derivaten.

Financiële garantiecontracten die voorzien in bepaalde betalingen door Fortis Bank aan de houder als vergoeding voor een verlies doordat een bepaalde debiteur niet aan zijn verplichtingen kan voldoen, worden verantwoord als verzekeringscontracten indien een belangrijk verzekeringsrisico overgedragen wordt aan Fortis Bank.

1.27 Eigen vermogen

Aandelenkapitaal en eigen aandelen

Kosten van aandelenuitgifte

Kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen met uitzondering van die bij een bedrijfscombinatie, worden in mindering gebracht van het eigen vermogen na aftrek van eventuele daarmee verband houdende winstbelastingen.

Andere eigen vermogenscomponenten

Andere elementen die in eigen vermogen worden verantwoord hebben betrekking op:

- rechtstreekse verantwoording in eigen vermogen van geassocieerde deelnemingen (zie 1.5)
- vreemde valuta (zie 1.6)
- voor verkoop beschikbare beleggingen (zie 1.16)
- kasstroomafdekkingen (zie 1.22)

1.28 Rentebaten en -lasten

Rentebaten en -lasten worden verantwoord in de resultatenrekening voor alle rentedragende instrumenten (of ze nu zijn verantwoord als tot einde looptijd aangehouden, voor verkoop beschikbaar, tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, of als derivaten) op basis van het toerekeningsbeginsel ('accrual basis') met behulp van de effectieve-rentemethode op basis van de werkelijke aankoopprijs inclusief directe transactiekosten. Rentebaten omvatten coupons die op instrumenten tegen vaste of vlottende rente verdiend zijn en de aangroei of amortisatie van agio of disagio.

Wanneer de waarde van een financieel actief is verminderd tot de geschatte realiseerbare waarde, dan worden de rentebaten verantwoord op basis van de effectieve rentevoet die werd gebruikt voor het disconteren van de toekomstige kasstromen bij de bepaling van de realiseerbare waarde.

1.29 Gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen

Voor financiële instrumenten die als voor verkoop beschikbaar worden verantwoord, vertegenwoordigen gerealiseerde winsten of verliezen uit verkopen en desinvesteringen het verschil tussen de ontvangen opbrengst en de initiële boekwaarde van het verkochte actief of verplichting onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen die zouden zijn verantwoord in de resultatenrekening nadat rekening is gehouden met de impact van eventuele aanpassingen uit hoofde van hedge accounting. Gerealiseerde winsten en verliezen uit verkopen worden verantwoord in de resultatenrekening in de rubriek 'Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen'.

Voor financiële instrumenten die tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn verantwoord, wordt het verschil tussen de boekwaarde aan het einde van de lopende verslagperiode en de vorige verslagperiode verantwoord onder 'Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen'.

Voor derivaten wordt het verschil tussen de reële waarde exclusief overlopende rente ('clean fair value') aan het einde van de huidige verslagperiode en de vorige verslagperiode verantwoord onder 'Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen'.

Voorheen nog niet in het resultaat verantwoorde ongerealiseerde winsten en verliezen die rechtstreeks in het vermogen werden verantwoord, worden verantwoord in de resultatenrekening bij verwijdering of bijzondere waardeverminderingen.

1.30 Commissiebaten

Commissies als vast onderdeel van effectieve rentevoet

Commissies die een vast onderdeel zijn van de effectieve rentevoet van een financieel instrument, worden over het algemeen behandeld als een aanpassing aan de effectieve rentevoet. Dat is het geval voor de commissies bij het afsluiten van een krediet, die worden ontvangen als vergoeding voor activiteiten zoals het evalueren van de financiële toestand van de kredietnemer, het evalueren en boeken van garanties, etc. en voor commissies bij het afsluiten van een krediet die worden ontvangen bij de uitgifte van tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerde financiële verplichtingen. Beide types van commissies worden uitgesteld en verantwoord als aanpassing van de effectieve rentevoet. Wanneer het financieel instrument wordt gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, dan worden de commissies echter verantwoord in de resultatenrekening wanneer het instrument voor de eerste maal wordt verantwoord.

Commissies verantwoord wanneer de dienst wordt verricht

Commissies op verrichte diensten worden over het algemeen verantwoord als opbrengsten wanneer de dienst wordt verricht. Indien het onwaarschijnlijk is dat een bepaalde lening zal worden toegestaan en de kredietverbintenis niet wordt beschouwd als een derivaat, dan wordt de verbinteniscommissie, proportioneel over de duur van de verbintenis gespreid, onder opbrengsten verantwoord.

Commissies verantwoord wanneer de onderliggende transactie wordt voltooid

Commissies die voortvloeien uit (het deelnemen aan) het onderhandelen over een transactie voor een derde, worden verantwoord wanneer de onderliggende transactie wordt voltooid. Commissieopbrengsten worden verantwoord wanneer de prestatieverplichting uitgevoerd is.

Commissies op kredietsyndicaties worden verantwoord als opbrengsten wanneer de syndicaatvorming afgerond is.

1.31 Transactiekosten

Transactiekosten worden verantwoord in de eerste waardering van financiële activa en verplichtingen, met uitzondering van die financiële activa en verplichtingen die worden gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Transactiekosten verwijzen naar extra kosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving of vervreemding van een financieel actief of een financiële verplichting. Daarin zijn commissies die worden betaald aan agenten, adviseurs, makelaars en effectenhandelaars begrepen, evenals heffingen door de regelgevende/-toezichthoudende instanties en beurzen en diverse soorten van overdrachtsbelasting.

1.32 Financieringskosten

Financieringskosten worden over het algemeen als last verantwoord in de periode waarin ze zijn gemaakt. Financieringskosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de verwerving of bouw van een actief worden, terwijl het actief in opbouw is, geactiveerd als onderdeel van de kosten van dat actief. De activering van financieringskosten dient in te gaan wanneer:

- uitgaven voor het actief en financieringskosten worden gedaan, en
- werkzaamheden die nodig zijn om het actief klaar te maken voor het bedoelde gebruik of de verkoop ervan in gang zijn gezet.

De activering wordt beëindigd wanneer het actief vrijwel klaar is voor het beoogde gebruik of verkoop. Indien de actieve ontwikkeling voor een lange periode wordt onderbroken, dan wordt de activering opgeschort. Als de bouw in verschillende delen wordt voltooid en elk deel afzonderlijk kan worden gebruikt terwijl de bouw van andere delen wordt voortgezet, wordt de activering beëindigd voor elk deel wanneer dat deel vrijwel voltooid is.

Voor een lening die met een bepaald actief samenhangt wordt de effectieve rentevoet op die lening gebruikt. In andere gevallen wordt een gewogen gemiddelde betaalde rentevoet gehanteerd.

1.33 Winstbelastingen

Winstbelasting die op winsten moet worden betaald, wordt als last verantwoord op basis van de belastingwetgeving die in elk rechtsgebied geldt in de periode waarin de winsten ontstaan. De belastingeffecten van verrekenbare winstbelastingverliezen worden verantwoord als een uitgestelde belastingvordering indien het waarschijnlijk is dat toekomstige belastbare winst aanwezig zal zijn waartegen die verliezen kunnen worden benut.

Uitgestelde belastingen worden verantwoord op basis van de balansmethode op alle tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van de activa en verplichtingen in de geconsolideerde jaarrekening en hun fiscale boekwaarde.

De tarieven waarvan het wetgevingsproces is afgesloten of grotendeels is afgesloten op de balansdatum worden gebruikt om de uitgestelde belastingen te bepalen.

Uitgestelde belastingvorderingen worden verantwoord voor zover het waarschijnlijk is dat toekomstige belastbare winst voorhanden zal zijn waartegen de tijdelijke verschillen kunnen worden benut.

Een uitgestelde belastingverplichting wordt verantwoord voor belastbare tijdelijke verschillen die verband houden met beleggingen in dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en belangen in joint ventures, tenzij het tijdstip waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld kan worden bepaald en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Winstbelastingen en uitgestelde belastingen die betrekking hebben op herwaardering tegen reële waarde van voor verkoop beschikbare geassocieerde deelnemingen en kasstroomafdekkingen die rechtstreeks als lasten of baten in eigen vermogen worden verwerkt, worden ook rechtstreeks als baten of lasten in het eigen vermogen verantwoord en worden vervolgens samen met de uitgestelde winst of het uitgestelde verlies verantwoord in de resultatenrekening.

2 Overnames en desinvesteringen

De belangrijkste overnames en desinvesteringen die in 2007, 2006 en 2005 hebben plaatsgevonden worden hierna beschreven.

2.1 ABN-AMRO

De overname van ABN AMRO wordt in noot 18 nader toegelicht.

2.2 Dominet

Fortis Bank heeft op 22 maart de overname van 100% van de aandelen Dominet SA, de moedermaatschappij van Dominet Bank SA, afgerond. Dominet is een particuliere bank, met een volwaardig dienstenaanbod, 869 medewerkers en een modern kantorennet in heel Polen. De bank heeft behalve een sterke positie in autofinancieringen ook een snelgroeiende portefeuille van geldleningen. Daarnaast biedt het particuliere klanten nog andere bankproducten aan.

De acquisitieprijs bedroeg EUR 240 miljoen en de goodwill bedroeg EUR 221 miljoen op het moment van overname. De waardering van de overname, bestaande uit het identificeren en het bepalen van de marktwaarden van de activa, verplichtingen, voorwaardelijke verplichtingen en de kosten van de acquisitie, inclusief direct toewijsbare kosten aan de transactie, is afgerond in het vierde kwartaal van 2007.

De belangrijkste factoren die bijdragen aan het bepalen van de goodwill zijn de waardering van het distributiekanaal, de klantcontacten en de contacten met de franchises. De invloed van de overname van Dominet op de geconsolideerde balans van Fortis Bank was op het moment van overname als volgt:

Activa		Verplichtingen	
Geldmiddelen en kasequivalenten	10	Schulden aan banken	92
Vorderingen op banken	26	Schulden aan klanten	260
Vorderingen op klanten	267	Schuldbewijzen	8
Beleggingen	60	Achtergestelde schulden	8
Materiële vaste activa	20	Overlopende rente en overige verplichtingen	22
Immateriële vaste activa	225	Totale verplichtingen	390
Overlopende rente en overige activa	22	Kostprijs	240
Totale activa	630	Totale verplichtingen en kostprijs	630

Dominet realiseerde over 2007 een resultaat van EUR 1 miljoen.

2.3 Overige overnames

De overige overnames die in 2007 en 2006 hebben plaatsgevonden zijn:

<i>Naam aangekocht bedrijf</i>	<i>Kwartaal overname</i>	<i>Verwervings- bedrag</i>	<i>Percentage verkregen</i>	<i>Geactiveerde immateriele activa</i>	<i>Goodwill/ (negatieve goodwill)</i>	<i>Segment</i>
Fortis Lease SPA	Q1 2005	52	100	23	5	Merchant & Private Banking
Dişbank	Q3 2005	919	93	49	333	Multi-segment Banking
Atradius	Q4 2005	64	100	0	36	Merchant & Private Banking
Dryden	Q4 2005	79	100	7	(17)	Merchant & Private Banking
Dreieck Industrie Leasing AG	Q1 2006	64	100	29	4	Merchant & Private Banking
O'Connor & Company	Q1 2006	58	100	0	14	Merchant Banking
Von Essen KG Bankgesellschaft	Q1 2006	93	100	3	31	Retail Banking
Cadogan	Q4 2006	119	70		116	Retail Banking
FEMT en FBECC	Q4 2006	356	100		138	Merchant & Private Banking

In 2007, zoals in de vorige jaren, hebben bij Fortis Bank verscheidene kleine overnames plaatsgevonden.

De bedragen inzake de geactiveerde immateriële vaste activa en de goodwill zijn de oorspronkelijke bedragen geconverteerd in euro, rekeninghoudend met noodzakelijke wijzigingen in de waardebepaling van een overgenomen onderneming indien deze voorlopig was bepaald aan het eind van de periode waarin de overname heeft plaatsgevonden. Latere wijzigingen ten gevolge van koers- en andere verschillen zijn niet inbegrepen. De overnames hadden geen noemenswaardig effect op de financiële positie en performance van Fortis Bank.

Nadere informatie inzake de overnames van Fortis Energy Marketing & Trading (FEMT), FB Energy Canada, Corp. (FBECC) en Cadogan is opgenomen in de Fortis Bank Geconsolideerde Jaarrekening 2006.

Fortis Bank kondigde op 5 oktober 2006 aan dat een definitieve overeenkomst getekend was met An Post, de Ierse postdienst, voor de oprichting van een joint venture, genoemd Postbank Ireland Ltd. Deze joint venture zal een breed scala van financiële diensten aanbieden op de Ierse markt. De nieuwe bank zal een 50/50 partnerschap zijn tussen An Post en Fortis Bank, met een initieel kapitaal van EUR 112 miljoen. De Europese Commissie heeft op 12 januari 2007 de joint venture van Fortis Bank met An Post goedgekeurd. De Ierse toezichthouders hebben op 18 april An Post Financial Services een bankvergunning toegekend en de joint venture is effectief gestart per 1 mei 2007. In overeenstemming met de grondslagen voor financiële verslaggeving van Fortis Bank, wordt deze investering in de balans verantwoord op basis van de 'equity'-methode onder Beleggingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures.

Op 19 April 2007 heeft Fortis Bank Captive Finance Limited, een financieringsmaatschappij die is gespecialiseerd in vendor lease financiering met een sterke positie in de technologiesector, overgenomen voor een contant bedrag van EUR 31 miljoen.

2.4 Activa en verplichtingen van acquisities en desinvesteringen

In de onderstaande tabel zijn de activa en verplichtingen als gevolg van acquisities en desinvesteringen van dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures per de datum van de acquisitie of desinvestering weergegeven.

	2007		2006		2005	
	Acquisities	Verkopen	Acquisities	Verkopen	Acquisities	Verkopen
Activa en verplichtingen van acquisities en verkopen						
Geldmiddelen en kasequivalenten	13	(35)	459	(71)	433	
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden			592		180	
Vorderingen op banken	26		155	(2)	326	
Vorderingen op klanten	291		1.491		3.131	
Beleggingen	23.898		233	(2.101)	1.225	
Overige vorderingen	35		79	(27)	409	
Materiële vaste activa	22	(1)	82	(2)	88	
Goodwill en overige immateriële vaste activa	277	(14)	234		495	
Overlopende rente en overige activa	31	12	369	(139)	234	
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden			427		103	
Schulden aan banken	118	(25)	643		2.280	
Schulden aan klanten	260		1.655		2.562	
Schuldbewijzen	8		1			
Achtergestelde schulden	8		35			
Overige financieringen						
Voorzieningen					44	
Actuele en uitgestelde belastingen	1	(1)	16	(21)	46	
Overlopende rente en overige verplichtingen	58	(13)	289	(25)	240	
Ongerealiseerde winsten en verliezen				(761)		
Minderheidsbelangen		4	2		43	
Netto verworven activa / Netto vervreemde activa	24.140	(3)	626	(1.535)	1.203	
Negatieve goodwill	6	6			22	
Winst (verlies) bij beëindiging bedrijfsactiviteiten				1.449		
Belasting op resultaat beëindigde bedrijfsactiviteiten						
Winst op beëindigde bedrijfsactiviteiten, na belasting						
Geldmiddelen aangewend voor acquisities/ ontvangen bij verkopen:						
Totaal aankoopprijs /verkoopopbrengst	(24.146)	(3)	(626)	2.984	(1.225)	
Min: verworven/vervreemde geldmiddelen en kasequivalenten	13	(35)	459	(71)	433	
Min: vergoeding in natura						
Geldmiddelen aangewend voor acquisities/ ontvangen bij verkopen	(24.133)	(38)	(167)	2.913	(792)	

3 Eigen vermogen

De samenstelling van het Eigen vermogen per 31 december 2007 is als volgt:

Aandelenkapitaal	
- Gewone aandelen: 241,935,663 uitgegeven aandelen	4.694
Agio reserve	20.257
Overige reserves	7.533
Koersverschillen reserve	(132)
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.781
Ongerealiseerde winsten en verliezen	(697)
Eigen vermogen	33.436

3.1 Koersverschillenreserve

De Koersverschillenreserve vormt een afzonderlijke component van het Eigen vermogen waarin valutaverschillen worden verantwoord die voortkomen uit de omrekening van de resultaten en financiële posities van buitenlandse activiteiten die zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Fortis Bank.

Fortis Bank past hedging toe voor voor netto-investeringen in buitenlandse activiteiten. De netto-investering in een buitenlandse activiteit bestaat uit het belang dat Fortis Bank heeft in de netto-activa van die activiteit. Omrekeningsverschillen die ontstaan op leningen en andere valuta-instrumenten welke zijn aangewezen als hedging instrument voor dergelijke investeringen worden eveneens opgenomen in het Eigen vermogen in de Koersverschillenreserve tot het moment van desinvestering van de netto-investering. Behoudens in het geval van hedge-ineffectiviteit worden omrekeningsverschillen direct in de resultatenrekening verwerkt. In het geval van desinvestering van een buitenlandse entiteit worden dergelijke omrekeningsverschillen in de resultatenrekening verantwoord als onderdeel van het resultaat.

Tot en met 2005 werden koersverschillen, ontstaan op leningen en andere vreemde valuta-instrumenten welke zijn aangemerkt als hedging instrument voor investeringen in buitenlandse activiteiten, verantwoord onder Ongerealiseerde winsten en verliezen en niet in de Koersverschillenreserve.

3.2 Ongerealiseerde winsten en verliezen begrepen in het Eigen vermogen

De mutaties in de ongerealiseerde winsten en verliezen, zoals begrepen in het Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders, zijn als volgt:

	Voor verkoop beschikbare beleggingen	Herwaardering van geassocieerde deelnemingen	Kasstroom Afdekkingen	Aangehouden voor verkoop	Totaal
<i>31 december 2007</i>					
Bruto	(955)	(7)	(4)		(966)
Gerelateerde belasting	269				269
Minderheidsbelang					
Totaal	(686)	(7)	(4)		(697)
<i>31 december 2006</i>					
Bruto	1.061	32	1		1.094
Gerelateerde belasting	(164)				(164)
Minderheidsbelang					
Totaal	897	32	1		930
<i>31 december 2005</i>					
Bruto	2.614	135	1	781	3.531
Gerelateerde belasting	(763)			(20)	(783)
Minderheidsbelang	1				1
Totaal	1.852	135	1	761	2.749

De ongerealiseerde winsten en verliezen op voor Verkoop beschikbare beleggingen worden nader toegelicht in noot 17.2. Reële waardeveranderingen van derivaten die zijn aangewezen en in aanmerking komen als kasstroomafdekkingen, worden in het Eigen vermogen verantwoord als een ongerealiseerde winst of verlies. Niet-effectieve afdekkingen worden onmiddellijk verantwoord in de resultatenrekening.

De mutaties in de bruto ongerealiseerde winsten en verliezen zoals begrepen in het Eigen vermogen over 2007 en 2006 zijn als volgt:

	Voor verkoop beschikbare beleggingen	Herwaardering van geassocieerde deelnemingen	Kasstroom Afdekkingen	Aangehouden voor verkoop	Totaal
Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen) per 1 januari 2007	1.061	32	1		1.094
Wijziging ongerealiseerde winsten en verliezen tijdens de verslagperiode	(1.707)	(11)	(2)		(1.720)
Terugname ongerealiseerde winsten (verliezen) door verkoop	(297)	(2)			(299)
Omrekeningsverschillen	19				19
Verkopen van geassocieerde deelnemingen					
Overige	(31)	(26)	(3)		(60)
Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen) per 31 december 2007	(955)	(7)	(4)		(966)

	Voor verkoop beschikbare beleggingen	Herwaardering van geassocieerde deelnemingen	Kasstroom Afdekkingen	Aangehouden voor verkoop	Totaal
Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen) per 1 januari 2006	2.614	135	1	781	3.531
Wijziging ongerealiseerde winsten en verliezen tijdens de verslagperiode	(1.218)	(49)			(1.267)
Terugname ongerealiseerde winsten (verliezen) door verkoop	(349)	(17)			(366)
Omrekeningsverschillen	(6)				(6)
Verkopen van geassocieerde deelnemingen		(20)		(781)	(801)
Overige	20	(17)			3
Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen) per 31 december 2006	1.061	32	1		1.094

4 Minderheidsbelangen

De belangrijkste Minderheidsbelangen van derden in groepsmaatschappijen van Fortis Bank zijn:

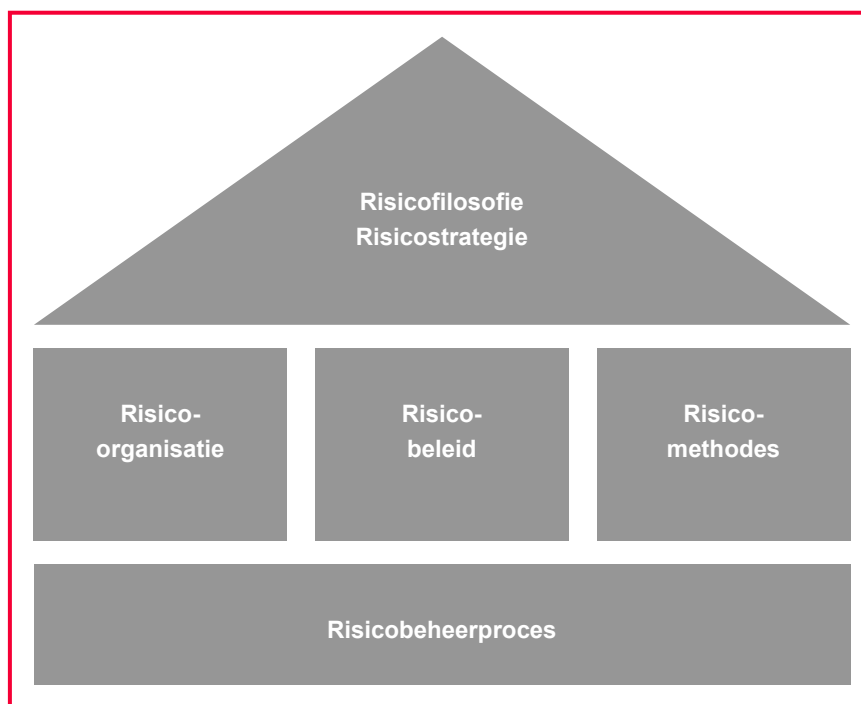
	<i>Omvang minderheidsbelang</i>	<i>Bedrag per 31 december 2007</i>	<i>Bedrag per 31 december 2006</i>	<i>Bedrag per 31 december 2005</i>
<i>Groepsmaatschappij</i>				
Fortis Bank AS (Turkey)	6,0%	59	43	46
Moeara Enim	30,0%	136	140	147
Fortis Banque Luxembourg S.A.	0,1%	3	3	4
Fortis FBN Preferred Investment B.V.	0,1%	210		
Overig		22	12	11
Totaal		430	198	208

5 Risicobeheer

5.1 Inleiding

Geavanceerd en compleet risicobeheer is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van duurzaam winstgevend groei. Fortis Bank onderkent dit en beschouwt risicomanagement als een kerncompetentie. Om aan de hoge kwalitatieve maatstaven van risicobeheer te voldoen en het inzicht in de risico's die worden aangegaan te waarborgen voor het executive management, gaat Fortis Bank uit van een solide en samenhangend risk management raamwerk dat door alle geledingen van de organisatie loopt. Dit raamwerk stelt Fortis Bank in staat de risico-rendementverhouding te optimaliseren en het economisch kapitaal van de gehele groep in kaart te brengen.

Binnen dit raamwerk tekent Fortis Bank haar risicostrategie uit en worden de risicodragende activiteiten beheert waarbij kernbeleidsaspecten, methoden en processen op één lijn worden gebracht met een brede supervisie, gedragen door een toezicht op de kwaliteit van het risicobeheer zowel op groeps- als lokaal business niveau. Fortis Bank is continu bezig met het evalueren en verbeteren van het risicomanagement-raamwerk om afstemming te verzekeren met de langetermijnstrategie, gebaseerd op de eigen en algemeen aanvaarde best practises. De onderstaand figuur toont het risicobeheer-raamwerk van Fortis Bank.

Elk van deze componenten van het risk management framework zal verder worden belicht, inclusief een kwantitatief en kwalitatief overzicht van de risico's waaraan Fortis Bank is blootgesteld.

5.2 Filosofie, strategie en principes voor solide risicobeheer

5.2.1 Risicofilosofie

Fortis Bank definieert risico als de afwijking van verwachte resultaten die een uitwerking kunnen hebben op de waarde, het kapitaal en de inkomsten van Fortis Bank. De risico's waaraan Fortis Bank wordt blootgesteld bestaan uit externe en interne risicofactoren die uit een breed spectrum van bedrijfsactiviteiten voortvloeien. Het nemen van risico is een essentieel element van het voornemen van Fortis Bank om waarde te creëren voor zijn aandeelhouders. Fortis Bank tracht risico's aan te gaan die inzichtelijk zijn en adequaat beheerst kunnen worden op zowel individueel als portefeuilleniveau. Fortis Bank stelt zich actief bloot aan risico's als dat efficiënt en rendabel is voor de organisatie. Risico's die niet actief worden opgezocht, maar ontstaan uit de normale bedrijfsvoering, worden beperkt tot een aanvaardbaar niveau.

Bovendien ziet Fortis Bank het als haar taak om te voldoen aan de verwachtingen van de aandeelhouders en andere belanghebbenden door risico's aan te gaan op een beheerste en transparante wijze.

5.2.2 Risicobeheer principes

Bij Fortis Bank is risk management gebaseerd op vier leidende principes afgeleid uit het risk governance raamwerk:

- *Optimalisering van risicorendement op een beheerste wijze en hoogstaand niveau:* Fortis Bank is een professionele risiconemer, zowel actief als passief. Het nemen van risico's is inherent aan de wijze waarop Fortis Bank waardecreatie tot stand brengt voor haar aandeelhouders. Om te verzekeren dat Fortis Bank toegevoegde waarde creëert voor de aandeelhouders, is het risicobeheer zowel globaal ingericht als gericht op de business om hen uitstekende risico-rendement-ratio's te leveren.
- *Duidelijkheid betreffende verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid:* Fortis Bank handelt volgens het principe van gedelegeerde autoriteit. Individuen en business units zijn volledig verantwoordelijk voor hun beslissingen, waarbij de belangen en stimulansen stroken met de bedrijfsdoelstellingen van Fortis Bank.
- *Onafhankelijke en daadkrachtige risico management functies:* Het aangaan van risico vereist een onafhankelijke visie van de risk managementfunctie. Een onafhankelijke en daadkrachtige risico managementfunctie, die dus duidelijk is afgescheiden van zakelijke beslissingen, is essentieel om conflicterende belangen te vermijden, om zo een adequate risicobeheer te verzekeren en uiteindelijk de Group Risk Policy te bekrachtigen.
- *Open risicocultuur om vertrouwen uit te dragen:* Risicotransparantie en aanpassingsvermogen zijn noodzakelijke elementen binnen de bedrijfscultuur van Fortis Bank. Formele processen zijn binnen Fortis Bank aanwezig om het delen van kennis op het gebied van risk management te stimuleren, zowel met intern als met externe belanghebbenden.

5.2.3 Risicostrategie

De risicostrategie van Fortis Bank beschrijft welke en hoeveel risico's Fortis Bank wenst te nemen om de bedrijfsdoelstellingen te realiseren. Tevens beschrijft ze hoe niet gewenste risico's worden beperkt of vermeden. Risicotolerantie en -appetijt zijn dan ook wezenlijke aspecten van de risicostrategie. De risicostrategie is niet op zichzelf staand aangezien ze is afgeleid van de bedrijfsstrategie van Fortis Bank en is dan ook in lijn met de strategische doelstellingen van Fortis Bank. De risicostrategie wordt uiteindelijk vertaald in de budgetterings- en kapitaalmanagement beheerprocessen van Fortis Bank.

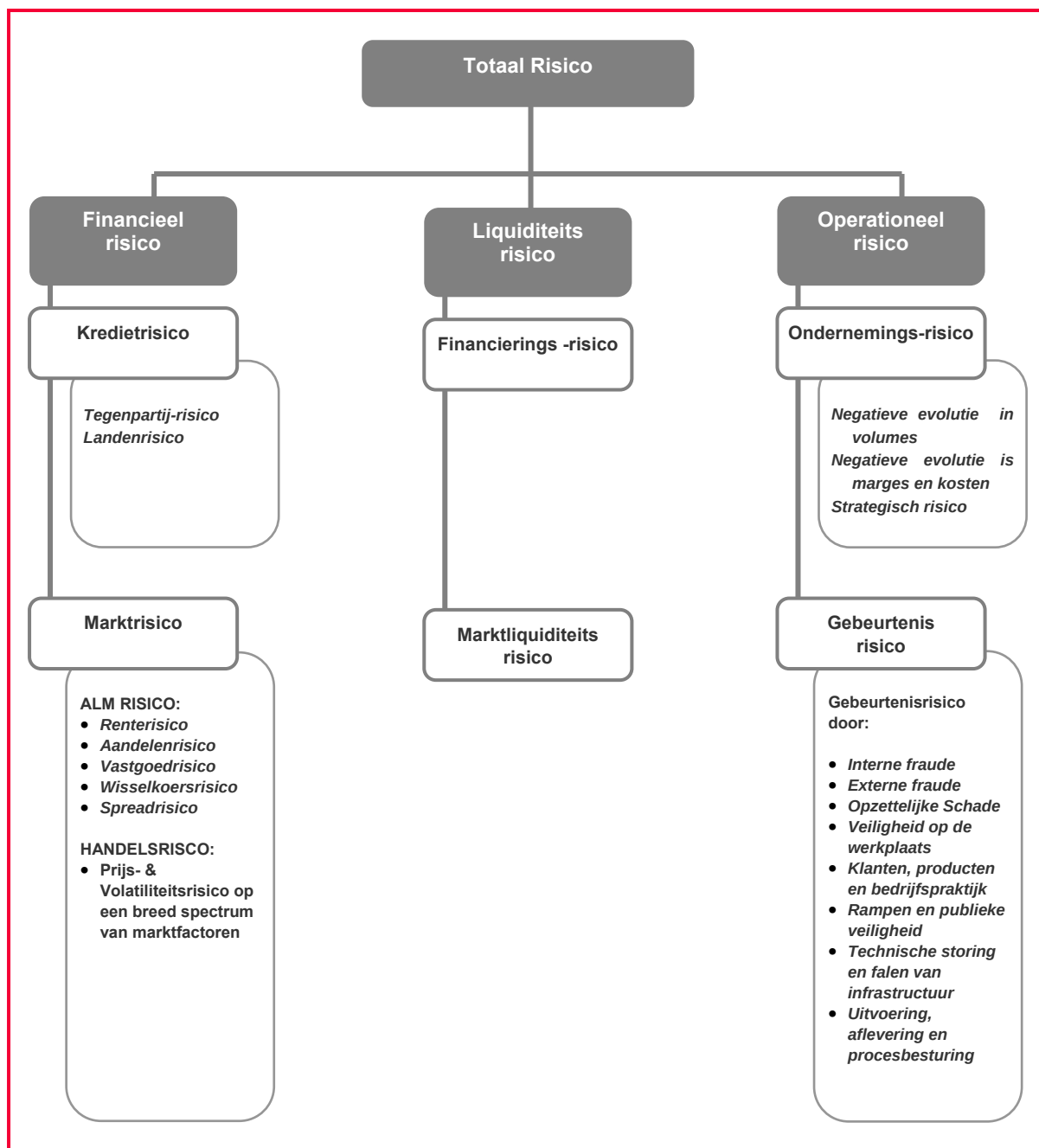
De houding van Fortis Bank ten opzichte van risico toont hoe en in welke mate Fortis Bank bereid is bepaalde risico's te nemen, te beperken of te vermijden. Fortis Bank heeft de risico's waaraan ze is blootgesteld ondergebracht in de volgende categorieën :

Kernrisico's: dit zijn risico's waaraan Fortis Bank zich actief blootstelt wanneer dit efficiënt voor de groep is, waarbij de risico's kunnen worden beheerd op zowel individuele basis als op portefeuilleniveau. Fortis Bank streeft er continu naar het inzicht in de risico's te verfijnen en te vervolledigen om deze effectief te kunnen beheren.

De belangrijkste subcategorieën van kernrisico's zijn kredietrisico, marktrisico (ALM- en handelsrisico) en liquiditeitsrisico. Liquiditeitsrisico kan verder worden onderverdeeld in financieringsrisico en marktliquiditeitsrisico.

Niet-kernrisico's: dit zijn risico's die in principe niet actief worden opgezocht, maar voortkomen uit de normale bedrijfsvoering. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan operationele risico's. Binnen het operationele risico wordt onderscheid gemaakt tussen bedrijfsrisico en gebeurtenisrisico. Deze risico's zijn teruggebracht tot aanvaardbare proporties, rekening houdend met kosten- en batenanalyses. Fortis Bank tracht haar operationele risico's te beheersen en haar reputatie te beschermen door in de bedrijfsvoering aan de hoogste standaarden van integriteit te voldoen in overeenstemming met de interne gedragscode.

Bovenop het strategische onderscheid tussen kern- en niet-kernrisico's, gebruikt Fortis Bank een standaard risicoclassificatie (standard risk taxonomy) die alle materiële risico's omvat. Deze classificatie wordt jaarlijkse geëvalueerd en herzien om te waarborgen dat alle materiële risico's geïdentificeerd, gedefinieerd en ingepast worden in het risicobeheerraamwerk. De huidige Fortis Bank risicoclassificatie is in de volgende tabel weergegeven:

Een gedetailleerde uitleg van elk type risico vindt plaats bij de beschrijving van het hieraan gerelateerde risicobeheerraamwerk.

5.3 Risicomanagement organisatie

De risicomanagement organisatie van Fortis Bank heeft tot doel de Fortis Bank risicostrategie te implementeren en de volgende doelstellingen te realiseren:

- duidelijke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid betreffende risicobeheer
- onafhankelijke risicobeheerfuncties
- transparant en samenhangend beslissingsproces binnen de hele Fortis Bankgroep, waarbij alle risico's in het Fortis Bank risicoclassificatie-model zijn opgenomen.

5.3.1 Risicobeheer en toezicht

Risicobeheer en -toezicht worden binnen Fortis Bank uitgevoerd op basis van een delegatiesysteem van verantwoordelijkheden van de lokale risicomanagementorganen in geografische zones, tot Business Risk Management en tot Central Risk Management, in nauwe samenwerking met Asset & Liability Management.

5.3.1.1. Central Risk Management (CRM)

De afdeling Central Risk Management (CRM) wordt geleid door de Chief Risk Officer. De rol van deze afdeling is te garanderen dat de organisatie continu aan de hoge kwalitatieve maatstaven van risicobeheer voldoet, het verhogen van het bewustzijn van en het inzicht in de genomen risico's bij het executive management, stimuleren van een optimale risico-rendementverhouding, meten van groepsbreed economisch kapitaal en goedkeuren van risicomodellen.

Bovendien ondersteunt CRM de businesses bij risicoaangelegenheden en de werkzaamheden van de diverse risico comités. Tevens coördineert CRM de implementatie van risico-initiatieven en de risicocommunicatie.

De aanwezigheid van een geïntegreerd risicomanagement raamwerk wordt als een van de sterke punten van Fortis Bank beschouwd door zowel interne (Fortis Audit Services, Investor Relations) als externe partijen (ratingbureaus, beleggingsanalisten en toezichthouders). CRM is verantwoordelijk voor de coördinatie van de risicocommunicatie met deze externe partijen.

5.3.1.2 Asset & Liability Management (ALM)

Asset & Liability Management (ALM) is verantwoordelijk voor het nauwgezet volgen van ALM gerelateerde risico's op de balans van de Fortis Bank Groep. Dit geschiedt in overeenstemming met de beslissingen die genomen zijn door de Groep ALCO en rekening houdend met de vastgestelde voorwaarden van Fortis Bank en externe toezichthouders. ALM definieert de risicotolerantie en beheert de risico's door richtlijnen en normen vast te stellen. ALM streeft ernaar de best practises toe te passen op het gebied van risicobeheer zoals gedefinieerd door externe toezichthouders en ratingbureaus.

5.3.1.3 Business Risicobeheer

Elke business:

- is verantwoordelijk voor de beheersing van de eigen risico's binnen de grenzen en in overeenstemming met het beleid en de richtlijnen van de toezichthouders en Central Risk Management
- heeft een eigen bedrijfsrisicocomité, dat het managementteam ondersteunt door bewust te zijn van de belangrijkste risico's en ervoor te zorgen dat de juiste procedures betreffende risicobeheer aanwezig zijn
- is verantwoordelijk voor de beheersing van de eigen risico's en voor de toepassing van een allesomvattend risicobeheersysteem waarin alle risico's van de Fortis Bank risicoclassificatie aan bod komen.

De dubbele rapportagelijnen van de Business Chief Risk Officers naar de Business Chief Executive Officer en de Group Chief Risk Officer is er :

- c) om de principes van risicotransparantie tussen de businesses en CRM te waarborgen en te bekrachtigen (kwantificatie van risico's, rendementen, normen, methodologie, aannames, organisatie van het risicobeheer, etc.) en
- d) toe te zien op naleving van de Fortis Bank beleidslijnen, richtlijnen en normen met betrekking tot risicobeheer en de onafhankelijkheid van risicobeheerfuncties in het beslissings- en toezichtsproces.

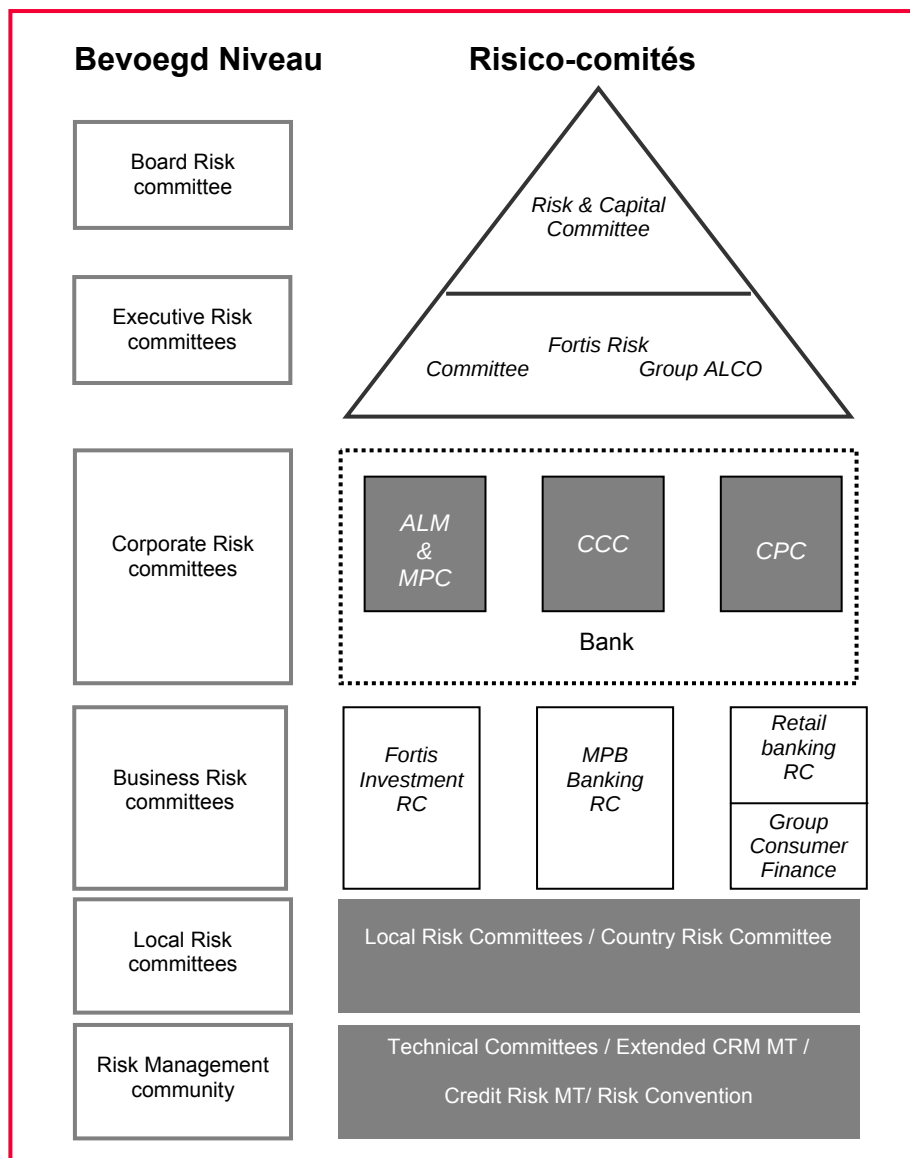
5.3.1.4 Fortis Audit Services (FAS)

Fortis Audit Services verschaft professionele en onafhankelijke *zekerheid* ter ondersteuning van de realisatie van de doelstellingen van Fortis Bank. FAS evalueert de effectiviteit van de governance en risicobeheer- en interne controleprocessen en stelt aanbevelingen op om deze te optimaliseren.

Fortis Audit Services evalueert regelmatig de risicobeheerfuncties van de Fortis Bank Groep, de businesses en de lokale entiteiten

5.3.2 Structuur Fortis Bank Risk Committee

Een allesomvattend structuur voor de risicocomités zorgt ervoor dat beslissingen worden genomen op het juiste niveau.

De algemene verantwoordelijkheid voor de risico's die door Fortis Bank genomen worden berust bij de Raad van Bestuur van Fortis Bank. Om de missie van Risk uit te voeren, heeft de Fortis Bank Board de steun van zowel het Fortis Bank Risk and Capital Committee als het Fortis Bank Audit Committee (AC). De Fortis Bank Board heeft het dagelijkse management overgedragen aan het Executive Committee (Exco), onder leiding van de Chief Executive Officer (CEO).

5.3.2.1 Board Risk Committees

Risk & Capital Committee (RCC)

Het RCC, samengesteld uit de Non-Executive leden van de Raad van Bestuur, komt op zijn minst drie keer per jaar samen en heeft als rol de Raad van Bestuur bij te staan in het inzichtelijk maken van de risico's waaraan Fortis Bank onderhevig is, het overzien van het risicobeheer en het verzekeren van toereikend kapitaal ten aanzien van de risico's die inherent zijn aan de bedrijfsactiviteiten.

De belangrijkste verantwoordelijkheden van de RCC bestaan uit het verbeteren van het risico management raamwerk en het doen van aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over het gewenste risicoprofiel en het daaraan gekoppelde beleid.

Fortis Bank Audit Committee (AC)

Het Audit Committee (AC) is geen risicocomité. De rol van het AC bestaat uit het assisteren van de Raad van Bestuur met het toezien en bewaken van de verantwoordelijkheden in termen van interne controle binnen Fortis Bank, in de breedste zin van het woord, waaronder de interne controle van de financiële verslaggeving.

Het AC buigt zich namens de Raad van Bestuur, minstens één maal per jaar over de kwaliteit en effectiviteit van de procedures en structuren waarmee de risico's binnen Fortis Bank worden beheerd, de waarderingsregels met betrekking tot de risico's, de procedures voor kapitaalbeoordeling en het functioneren van het interne controlesysteem.

5.3.2.2 Fortis Bank Executive Risk Committees

De CEO brengt verslag uit aan de Raad van Bestuur over het risicoprofiel en de kapitaal-toereikendheid van Fortis Bank en doet voorstellen aan de Raad van Bestuur met betrekking tot het risicobeleid, de risicoregelgeving evenals de financieringstransacties van Fortis Bank-groep. Het Exco wordt bij de uitvoering van zijn taken bijgestaan door de Executive Risk Committees.

5.3.2.3 Fortis Bank Risk Committee (FRC)

Het Fortis Bank Risk Committee, voorgezeten door de Chief Risk Officer, biedt ondersteuning aan de CEO en het Executive Committee om te waarborgen dat Fortis Bank de belangrijkste risico's onderkent en over een allesomvattend risico management mechanisme beschikt. Een sleutelfunctie van het Fortis Bank Risk Committee is erop toe te zien dat er in de hele groep een consistent beleid wordt gevoerd en dat rekening wordt gehouden met alle risicoaspecten op groepsniveau.

5.3.2.4 Group Asset and Liability Committee (Group ALCO)

De Group ALCO bepaalt de strategische activa allocatie van de groep en ziet toe op het globale ALM-risico van de groep. De verantwoordelijkheden hebben betrekking op het beheer, opvolging en controle van de ALM risico's.

5.3.2.5 Corporate Risk Committees

De Raad van Bestuur van Fortis Bank wordt bij de uitvoering van zijn taken bijgestaan door de volgende Corporate Risk Committees:

- *Het Central Asset & Liability Management & Market Policy Committee (ALM & MPC)* definieert het beleid en stelt limieten vast met betrekking tot het balansbeheer van de bank, ziet toe op de structuur van de balans, beoordeelt ALM risico management structuren, stemt in met transacties die een significante invloed hebben op de balans en keurt nieuwe producten goed die gelanceerd worden door de business afdelingen. Het ALM & MPC volgt ook de naleving van de handelsrisicolimieten op.
- *Het Central Operational risk Policy Committee (OPC)* stelt de normen, het beleid en de maatstaven vast voor de operationele risico's.
- *Het Central Credit Policy Committee (CPC)* bepaalt het beleid en de processen betreffende kredietrisico's, beslist over concentratielimieten, keurt nieuwe kredietproducten goed, bewaakt de kwaliteit van de kredietportefeuille en ziet toe op de naleving van kredietlimieten.

- *Het Central Credit Committee (CCC)* beslist over individuele kredietrisico's, inclusief landen- en bankenlimieten, en valideert transacties boven een bepaald niveau die invloed hebben op de balans, binnen de leningslimieten van de bank.
- *Het Fortis Bank Group Committee on Impairments and Provisions (FGCIP)* houdt toezicht op de wereldwijde waarde veranderingen op geconsolideerde basis.

5.3.2.6 *Technical Risk Committees & Platforms*

De Technical Risk Committees & Platforms zijn als volgt onderverdeeld:

- *Het Capital Platform* is een discussieforum voor groepskapitaal gerelateerde onderwerpen. De hoofddoelen van het platform zijn het delen van informatie en kennis op het gebied van groepskapitaal en het op één lijn brengen van visies over kapitaal gerelateerde onderwerpen.
- *De Model Acceptance Group (MAG)* neemt beslissingen over technische/methodologische kwesties, door de ontwikkeling en implementatie van methodologieën en modellen voor kredietrisico te toetsen op consistentie en naleving van externe regelgeving.
- *Het Operational ALCO Committee* is een implementatiecomité dat de nodige maatregelen neemt om de door de Group Alco genomen beslissingen te implementeren.
- Het Liquidity and Funding Competence Center (LFCC) is verantwoordelijk voor:
 - het sturen en prioriteiten stellen aangaande de liquiditeit van Fortis Bank
 - de uitwisseling van sectoroverschrijdende kennis betreffende liquiditeitskwesties en advies betreffende vraagstukken over financieringsliquiditeit.

5.4 Financieel risico

Financieel risico kan worden onderverdeeld in twee typen risico, krediet- en marktrisico.

5.4.1 Kredietrisico

Kredietrisico wordt gedefinieerd als het risico met betrekking tot het resultaat of eigen vermogen dat optreedt als een schuldenaar niet in staat is aan zijn contractuele verplichtingen te voldoen of niet kan handelen zoals overeengekomen.

5.4.1.1 Kredietrisicobeheer

Het beheer van alle kredietrisico's binnen Fortis Bank wordt geregeld binnen de Fortis Bank Credit Policy. In dit kredietbeleid worden uitgangspunten, regels, richtlijnen en procedures geformuleerd voor het signaleren, meten, goedkeuren en rapporteren van het kredietrisico binnen Fortis Bank. Met de Fortis Bank Credit Policy is een consistent kader in het leven geroepen voor alle kredietactiviteiten die risico's met zich meebrengen, hetzij in de vorm van directe kredietverlening hetzij via andere activiteiten die aanleiding geven tot kredietrisico, zoals beleggingsactiviteiten. Het kredietbeleid kent vier onderdelen: uitgangspunten en kader, businessoverschrijdend beleid, businessspecifiek beleid en instructies.

In het onderdeel uitgangspunten en kader worden de kernwaarden en randvoorwaarden voor de risicotolerantie en kredietcultuur van Fortis Bank uiteengezet. Deze kernwaarden en randvoorwaarden zijn universeel en constant van aard, met uitzondering van de Credit Risk Strategy. Deze strategie maakt deel uit van de Credit Risk Charter en kan veranderen naargelang de marktontwikkelingen en de bedrijfsstrategie. Businessoverschrijdend beleid, businessspecifiek beleid en instructies zijn dynamisch van aard. Deze onderdelen zijn onderhevig aan wijzigingen en herzieningen in overeenstemming met veranderende omstandigheden en opgedane ervaringen

In het businessoverschrijdende beleid wordt een kader geformuleerd op basis waarvan een specifiek product of een specifieke kredietactiviteit dient te worden georganiseerd in meer dan één business of binnen Fortis Bank als geheel.

Businessspecifiek beleid is echter puur en alleen gericht op alle aspecten van een specifiek product of specifieke kredietactiviteit van één business. Dit beleid wordt met het oog op toepasbaarheid en verantwoordelijkheid binnen de business ontwikkeld en geformuleerd. In de instructies is gedetailleerde informatie te vinden over processen die met kredietactiviteiten verband houden.

5.4.1.2 De krediet-levenscyclus

De erkenning van bestaand en potentieel kredietrisico van een product of activiteit vormt de basis voor effectief kredietrisicobeheer. Onderdeel van dit proces is de verzameling van alle relevante informatie over de aangeboden producten, de betreffende tegenpartijen en alle elementen die het kredietrisico kunnen beïnvloeden.

Het kredietrisico van een contractvoorstel wordt op de volgende onderdelen beoordeeld:

- de analyse van de kans dat de tegenpartij niet aan de verplichtingen voldoet, inclusief de inschaling op de Fortis Bank Master Scale
- de analyse van de kans dat aan de verplichtingen van de tegenpartij op enigerlei andere wijze wordt voldaan indien de tegenpartij zelf in gebreke blijft
- de formulering van een onafhankelijke en onderbouwde opinie.

Tegenpartij acceptatiecriteria zijn de voorwaarden die Fortis Bank toepast op de acceptatie van klanten aan wie krediet wordt verleend. Deze voorwaarden weerspiegelen het algemeen aanvaardbare kredietrisicoprofiel dat Fortis Bank heeft bepaald.

Fortis Bank ontplooit de kredietverleningactiviteiten binnen solide en duidelijk omschreven criteria. Fortis Bank wenst niet in verband te worden gebracht met dubieuze tegenpartijen of kredietfaciliteiten die haar reputatie en duurzaamheid kunnen ondergraven. Tot de acceptatiecriteria voor tegenpartijen behoort een duidelijke indicatie van de doelmarkt van de bank en behalve een grondig inzicht in de leningnemer of tegenpartij ook het doel en de opbouw van het betreffende krediet en de bron waaruit het krediet zal worden terugbetaald. De belangrijkste kredietparameters die betrekking hebben op de schatting van het verwachte verlies, onverwachte verlies en economisch kapitaal zijn de kans op wanbetaling (probability of default (PD)), verlies bij wanbetaling (loss given default (LGD)), en uitstaand kredietrisico bij wanbetaling (exposure at default (EAD)).

De bevoegde personen of comités komen vervolgens tot een kredietbeslissing afhankelijk van de mening van een kredietanalist. Het delegeren van fiattingbevoegdheid houdt in dat de centrale besluitvorming deels wordt overgedragen aan de aangewezen niveaus van kredietrisicobeheer en de businesses. Door de delegatieregels wordt het besluitvormingsproces voor de acceptatie en het beheer van tegenpartijrisico georganiseerd en ingericht. Het uitgangspunt bij de regelvorming is het vinden van de optimale balans tussen twee tegengestelde factoren (in termen van totale winstgevendheid), namelijk de maximalisatie van de autonome besluitvorming van de businesses enerzijds en de verlaging van het tegenpartijrisico anderzijds.

De beheersing van kredietrisico's is een permanent en automatisch bewakingsproces en wordt uitgevoerd op basis van kredietposities en gebeurtenissen, primair gericht op het vroegtijdig opsporen en rapporteren van potentiële kredietproblemen. Toezicht is gericht op de dagelijkse bewaking van alle individuele kredietrisico's. Aan de hand van uitgebreide procedures en informatiesystemen wordt de staat van de individuele leningen en tegenpartijen in de diverse portefeuilles in de gaten gehouden. In overeenstemming met deze procedures worden potentiële probleemkredieten volgens gedefinieerde criteria opgespoord en gemeld, zodat ze op de juiste manier worden gerubriceerd en bewaakt en corrigerend kan worden opgetreden.

Leningen die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, gaan naar 'Intensive Care' of 'Recovery'. Intensive Care ontwikkelt strategieën voor het herstel van een lening of voor een verhoging van de uiteindelijke terugbetaling. Intensive Care levert daarnaast belangrijke informatie en hulp aan de businesses bij de behandeling van probleemleningen, waarvoor geen bijzondere waardevermindering heeft plaatsgevonden. De Intensive Care functie is gescheiden van de oorspronkelijke afdeling of business die de kredietovereenkomst heeft aangegaan. Indien een tegenpartij in gebreke blijft en naar de inschatting van Fortis Bank ook in de toekomst niet in staat zal zijn om op eigen kracht aan zijn verplichtingen te voldoen, dienen alle mogelijke wegen te worden bewandeld om ervoor te zorgen dat de tegenpartij alsnog aan zijn verplichtingen jegens Fortis Bank kan voldoen, via de verkoop of uitwinning van vorderingen, onderpand of garanties

5.4.1.3 Uitstaand kredietrisico

Het totaal uitstaande kredietrisico van Fortis Bank (exclusief zekerheidstellingen en andere kredietverbeteringen) wordt gemeten en weergegeven als het totaal van balanstegoeden en buiten balans kredietverplichtingen van klanten en tegenpartijen per 31 december. Het uitstaande kredietrisico wordt voorgesteld op basis van de classificatie van de balans, ervan uitgaande dat deze wijze de aard en de karakteristieken van het uitstaande kredietrisico het beste weergeeft.

	2007	2006
<i>Geldmiddelen en kasequivalenten (zie noot 13)</i>	27.003	20.792
Bijzondere waardeverminderingen	(1)	(1)
Totaal netto geldmiddelen en kasequivalenten	27.002	20.791
<i>Activa aangehouden voor handelsdoeleinden (zie noot 14)</i>		
Obligaties	22.011	22.453
Afgeleide financiële instrumenten	28.926	21.550
Totaal activa aangehouden voor handelsdoeleinden	50.937	44.003
<i>Vorderingen op banken (zie noot 15)</i>		
Rentedragende deposito's	8.041	4.964
Leningen en voorschotten	8.460	5.613
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten	65.858	49.592
Effectenleentransacties	27.404	24.425
Overige	8.600	4.844
Totaal vorderingen op banken	118.363	89.438
Bijzondere waardeverminderingen	(17)	(25)
Totaal netto vorderingen op banken	118.346	89.413
<i>Vorderingen op klanten (zie noot 16)</i>		
Overheid en publieke sector	5.343	5.313
Hypothecaire leningen	95.445	89.322
Leningen aan particulieren	9.774	10.226
Leningen aan ondernemingen	138.696	110.650
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten	28.186	37.649
Effectenleentransacties	24.279	22.091
Overige	15.581	12.827
Totaal vorderingen op klanten	317.304	288.078
Bijzondere waardeverminderingen	(2.002)	(2.201)
Totaal netto vorderingen op klanten	315.302	285.877
<i>Rentedragende investeringen (zie noot 17)</i>		
Overheidspapier	265	591
Overheidsobligaties	45.084	68.069
Obligaties uitgegeven door ondernemingen	25.924	26.427
Gestructureerde krediet instrumenten	36.152	36.339
Totaal rentedragende investeringen	107.425	131.426
Bijzondere waardeverminderingen	(2.435)	(11)
Totaal netto rentedragende investeringen	104.990	131.415
<i>Overige vorderingen (zie noot 19)</i>	6.555	6.127
Bijzondere waardeverminderingen	(9)	(22)
Totaal netto overige vorderingen	6.546	6.105
Totaal kredietrisico balans	627.587	579.864
Buiten balans kredietverplichtingen (zie noot 47)	159.107	165.204
Totaal kredietrisico	786.694	745.068
Totaal netto kredietrisico balans	623.123	577.604
Buiten balans netto kredietverplichtingen	158.660	164.975
Totaal netto kredietrisico	781.783	742.579

De totale stijging van de kredietportefeuille is het gevolg van een toename van de Vorderingen op klanten en banken en een afname van de Rentedragende investeringen. De toename van de Vorderingen op banken is voornamelijk gedreven door Omgekeerde terugkoopovereenkomsten en Effectenleentransacties. Indien de impact van de Effectenleentransacties en de afnemende portefeuille van Omgekeerde terugkoopovereenkomsten buiten beschouwing wordt gelaten, dan stegen de leningen en voorschotten aan klanten met EUR 29 miljard (+10.1%) gedurende 2007.

Deze toename vond plaats bij alle Fortis Bank segmenten: Retail Banking met een groei van 8.4% hoofdzakelijk in hypotheekleningen, Merchant and Private Banking met een groei van 12.3% voornamelijk in de leningen aan ondernemingen. Het totale nettobedrag aan rentedragende investeringen nam in de loop van 2007 af met EUR 24 miljard (-18%): in het bijzonder in de overheidsobligaties die een afname lieten zien van EUR 23 miljard (deze obligaties vertegenwoordigen 42% van de totale portefeuille). Ook de gebeurtenissen van de afgelopen maanden op de financiële markten hebben hun invloed gehad op de portefeuille van de Gestructureerde kredietinstrumenten (zie hiervoor noot 5.4.1.10 en noot 17.4).

5.4.1.4 Saldering van kredietrisico

Financiële activa en verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans weergegeven indien er een juridische mogelijkheid bestaat om deze bedragen te salderen en er het voornemen bestaat om dit recht uit te oefenen en gelijktijdig af te wikkelen. Het is echter mogelijk dat een salderingsrecht niet voldoet aan de salderingscriteria onder IFRS.

De onderstaande tabel geeft het bestaan van dergelijke rechten weer per 31 december, evenals de zogenaamde overkoepelende verrekeningsovereenkomsten die de potentiële kredietverliespositie moeten beperken. De hieronder gerapporteerde financiële activa zijn onderworpen aan een juridisch recht van saldering met financiële verplichtingen indien deze activa niet op nettobasis in de balans worden gerapporteerd.

	2007	2006
Vorderingen op klanten	12.376	9.972
Overige activa	4	
Totale kredietexposure onderhevig aan een juridisch afdwingbaar recht tot verrekening	12.380	9.972
Kredietexposure verminderd door een overkoepelende verrekeningsovereenkomst	24.179	47.282

5.4.1.5 Concentratie van kredietrisico

Met concentratie van kredietrisico bedoelt men een uitstaand belang bij een tegenpartij of een verzameling uitstaande belangen bij positief gecorreleerde (bijvoorbeeld de tendens om in gebreke te blijven bij gelijkaardige omstandigheden) tegenpartijen die een aanzienlijk verlies kunnen opleveren indien die tegenpartijen in gebreke blijven. Het vermijden van concentraties is een fundamenteel onderdeel van de kredietrisicostrategie van Fortis Bank om in omvang gespreide, liquide en gediversifieerde portefeuilles aan te houden.

Om onvoorziene concentratie van kredietrisico te voorkomen, past Fortis Bank het concept van 'total one obligor' toe. Dat wil zeggen dat groepen verbonden tegenpartijen voor het kredietrisicobeheer worden beschouwd als één tegenpartij. Het kredietrisicobeleid van Fortis Bank met betrekking tot concentratie van kredieten is erop gericht dat dit risico wordt gespreid over diverse sectoren en landen. In de onderstaande tabel wordt de sectorconcentratie van de leningenportefeuille aan klanten per 31 december weergegeven.

	2007		2006	
	Boekwaarde van vorderingen op klanten	Totaal %	Boekwaarde van vorderingen op klanten	Totaal %
Industriesector				
Landbouw, bosbouw en visserij	1.926	0,61%	1.341	0,47%
Olie en gas	4.910	1,56%	3.806	1,33%
Primaire metalen	4.441	1,41%	3.301	1,15%
Grondstoffen en halffabricaten	971	0,31%	951	0,33%
Consumptie artikelen	8.185	2,60%	6.901	2,41%
Hout, afval en papieren producten	1.137	0,36%	907	0,32%
Technologie, media en telecommunicatie	3.138	1,00%	2.961	1,04%
Electriciteit-, gas- en watervoorziening	7.499	2,38%	5.062	1,77%
Chemie, rubber en kunststoffen	6.161	1,95%	5.221	1,83%
Bouw en werktuigbouw	6.735	2,14%	5.182	1,81%
Machines en apparatuur	5.197	1,65%	4.389	1,54%
Auto industrie	3.890	1,23%	3.436	1,20%
Transport	966	0,31%	968	0,34%
Handels- en commodity financiering	14.397	4,57%	10.456	3,66%
Detailhandel	3.720	1,18%	2.886	1,01%
Vastgoed	20.983	6,65%	16.591	5,80%
Financiële dienstverlening	74.672	23,68%	76.917	26,91%
Holdings & overige dienstverlening	23.484	7,45%	16.956	5,93%
Openbare en sociale dienstverlening	14.339	4,55%	13.444	4,70%
Particulieren	104.179	33,04%	97.597	34,14%
Niet gerubriceerd	4.372	1,39%	6.604	2,31%
Totaal	315.302	100%	285.877	100%
Bijzondere waardevermindering	(2.002)		(2.201)	
Totaal netto vorderingen op klanten	317.304		288.078	

De twee sectoren met het grootste aandeel in de Vorderingen op klanten zijn 'Financiële dienstverlening' en 'Particulieren', deze vertegenwoordigen respectievelijk 23,68% en 33,04% van de totale portefeuille. De sector 'Financiële dienstverlening' bestaat uit niet-bancaire financiële instellingen waaronder investerings- en verzekeringsmaatschappijen. De daling in deze sector ten opzichte van vorig jaar doet zich voor een groot deel voor in de portefeuille van Effectenleentransacties en Omgekeerde terugkoopovereenkomsten. De sector 'Particulieren' bestaat voornamelijk uit hypotheek (91%) en, in mindere mate, uit leningen aan particulieren (9%). De groei van EUR 6,5 miljard werd voor 80% gerealiseerd in de Benelux, het resterende deel werd gerealiseerd in de overige Europese landen.

De onderstaande tabel geeft informatie over de concentratie van het in de balans tot uiting komende kredietrisico naar vestigingsplaats van de Fortis Bank-groepsmaatschappij per 31 december.

	2007		2006	
	<i>Kredietrisico</i>		<i>Kredietrisico</i>	
	<i>op de balans</i>	<i>Percentage</i>	<i>op de balans</i>	<i>Percentage</i>
Vestigingsplaats van de Fortis Bank onderneming				
Benelux	486.334	77,5%	469.521	81,0%
Overige Europese landen	75.362	12,0%	56.761	9,8%
Noord Amerika	50.205	8,0%	41.875	7,2%
Azië	14.610	2,3%	10.539	1,8%
Overige	1.076	0,2%	1.168	0,2%
Totaal	627.587	100,0%	579.864	100,0%

Leningen aan ondernemingen en omgekeerde terugkoopovereenkomsten aan banken leveren de grootste bijdrage aan de 4% stijging van het uitstaande kredietrisico in de Benelux. Een meer uitgesproken stijging doet zich voor in de overige Europese landen, meer bepaald in Frankrijk, Polen en Turkije. Interbancaire activiteiten, en in mindere mate leningen aan ondernemingen, dragen bij tot de groei in de VS.

In de volgende tabel wordt de concentratie van balanskredietrisico per 31 december weergegeven naar plaats van vestiging van de klant en soort tegenpartij.

	2007		2006	
	<i>Kredietrisico</i>		<i>Kredietrisico</i>	
	<i>op de balans</i>	<i>Percentage</i>	<i>op de balans</i>	<i>Percentage</i>
Vestigingsplaats van de klant				
Benelux	240.154	38,3%	236.764	40,8%
Overige Europese landen	259.235	41,3%	253.660	43,7%
Noord Amerika	95.329	15,2%	68.497	11,8%
Azië	19.650	3,1%	11.193	1,9%
Overige	13.219	2,1%	9.750	1,8%
Totaal	627.587	100,0%	579.864	100,0%

In de volgende tabel zijn in de rubriek Overheid en publieke sector de verplichte reserve deposito's bij de centrale banken (EUR 8,2 miljard) begrepen. Onder Kredietinstellingen zijn opgenomen Vorderingen op banken (inclusief Geldmiddelen en kasequivalenten) en Obligaties uitgegeven door banken. Activa aangehouden voor handelsdoeleinden worden gerapporteerd in de rubriek Overige. De opwaartse evolutie van Kredietinstellingen in Noord Amerika wordt hoofdzakelijk verklaard door de toename van Effectenleentransacties in de Verenigde Staten.

2007

	<i>Overheid en publieke sector</i>	<i>Krediet- instellingen</i>	<i>Zakelijke klanten</i>	<i>Retail klanten</i>	<i>Overige</i>	<i>Totaal</i>
Balans						
Benelux	25.049	9.882	92.334	97.202	15.687	240.154
Overige Europese landen	32.503	106.141	87.486	6.189	26.916	259.235
Noord Amerika	493	24.785	57.244	60	12.747	95.329
Azië	228	9.574	7.615	242	1.991	19.650
Overige	1.983	2.768	7.050	140	1.278	13.219
Totaal balans	60.256	153.150	251.729	103.833	58.619	627.587

2006

	<i>Overheid en publieke sector</i>	<i>Krediet- instellingen</i>	<i>Zakelijke klanten</i>	<i>Retail klanten</i>	<i>Overige</i>	<i>Totaal</i>
Balans						
Benelux	26.470	10.583	90.714	95.020	13.977	236.764
Overige Europese landen	51.942	90.272	79.909	4.415	27.122	253.660
Noord Amerika	894	13.525	46.927	61	7.089	68.496
Azië	257	4.942	4.623	271	1.099	11.192
Overige	273	2.445	5.997	158	878	9.751
Totaal balans	79.836	121.767	228.170	99.925	50.165	579.863

5.4.1.6 Landenrisico

Landenrisico wordt gedefinieerd als het risico waarbij een tegenpartij niet in staat is aan zijn kredietverplichtingen te voldoen wegens politieke, sociale, economische of overige gebeurtenissen in een land. De risicoprofielen van landen in opkomst worden op reguliere basis geanalyseerd op basis van een evaluatie van de politieke, economische, transfer- en omzettingsrisico's. Deze analyse leidt tot de bepaling van kwalificatienoteringen voor landen.

Om het landenrisico te kunnen beheeren, heeft Fortis Bank een aantal grenzen vastgesteld ten aanzien van het landenrisico voor opkomende landen overeenkomstig de kwalificatienotering en houding van Fortis Bank tegenover risico. Uitstaande risico's van individuele opkomende landen en grensoverschrijdende risico's zijn gezamenlijk voortdurend onderworpen aan een kritische blik. De overschrijding van en belasting op limieten met betrekking tot landenrisico hangt af van het vestigingsland van de tegenpartij, de aard van de transactie en de aanwezigheid van garanties en onderpand die de transfer van landenrisico's mogelijk maken.

5.4.1.7 Kredietrisico-rating

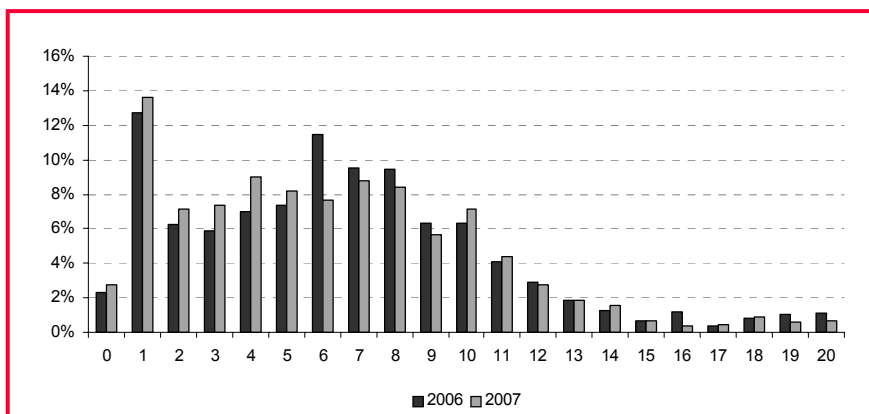
Een kwalificatienotering van het kredietrisico is het resultaat van het zogenaamde 'Risk Rating Assignment Process' en is gebaseerd op een gekwalificeerde beoordeling en formele evaluatie. Deze classificatie is het resultaat van:

- een analyse van de financiële geschiedenis van iedere debiteur en een raming van de mate waarin deze aan de verplichtingen kan voldoen
- de kwaliteit en veiligheid van een actief op basis van de financiële toestand van de emittent, die een indicatie geeft van de kans dat de emittent in staat zal zijn de rente en de hoofdsom (af) te betalen.

Het uiteindelijke doel van het proces is voor iedere leningnemer of voor ieder actief het verwachte verlies binnen één jaar te berekenen.

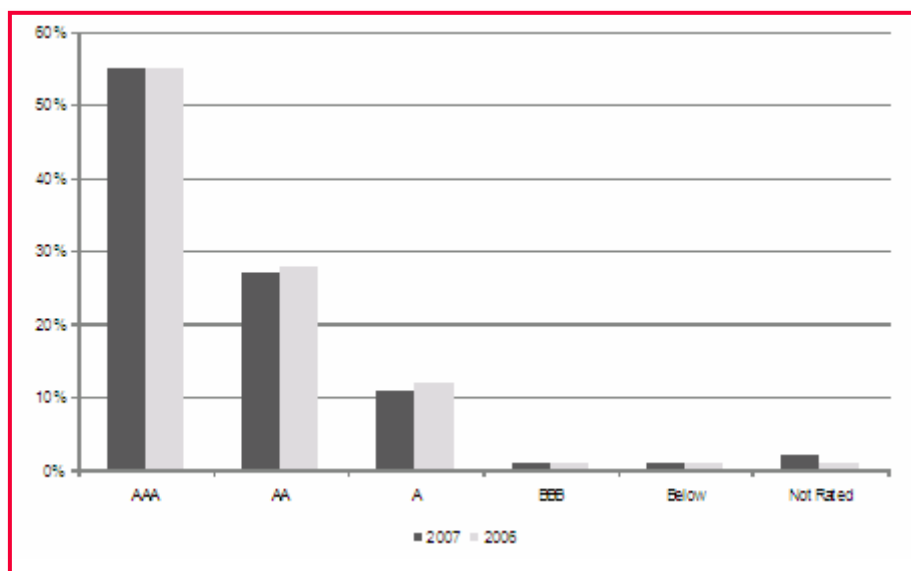
Fortis Bank heeft daartoe de zogenaamde Master Scale ontwikkeld. Op de Fortis Bank Master Scale wordt de kans dat een tegenpartij binnen het jaar in gebreke blijft, aangegeven op een schaal van 0 tot 20. De rating 0 tot en met 5 zijn beleggingskwaliteit beoordelingen, 6 tot en met 17 sub-beleggingskwaliteit beoordelingen en 18 tot en met 20 betreffen vorderingen waarop bijzondere waardeverminderingen (impairments) hebben plaatsgevonden.

De volgende tabel illustreert de kwaliteit van de leningen aan en de kredietgerelateerde verplichtingen van klanten die op basis van het Fortis Bank Master Scale-model van een rating zijn voorzien (met uitzondering van Omgekeerde terugkoopovereenkomsten en Effectenleentransacties).

De beleggingskwaliteit categorieën (schaal 0 – 5) vertegenwoordigt 48% van de leningen en krediettoezeggingen (2006: 42%), de sub-beleggingskwaliteit categorie (schaal 6 – 17) representeert 50% terwijl de leningen met een bijzondere waardevermindering 2% uitmaken (schaal 18 – 20).

De onderstaande tabel toont de kredietkwaliteit gebaseerd op externe waarderingen naar beleggingskwaliteit van de Schuldbewijzen van Fortis Bank exclusief Schuldbewijzen welke begrepen zijn onder Activa welke aangehouden worden voor handelsdoeleinden, per 31 december 2007.

De kredietkwaliteit van de Schuldbewijzen in bedragen naar beleggingskwaliteit is per 31 december als volgt:

	2007		2006	
	Boekwaarde	Percentage	Boekwaarde	Percentage
Beleggingskwaliteit				
AAA	56.935	54,2%	72.448	55,1%
AA	31.724	30,2%	39.583	30,1%
A	12.812	12,2%	15.982	12,2%
BBB	742	0,7%	900	0,7%
Beleggingskwaliteit	102.213	97,3%	128.913	98,1%
Minder dan beleggingskwaliteit	1.211	1,2%	1.142	0,9%
Zonder kredietbeoordeling	1.566	1,5%	1.360	1,0%
Totaal investeringen in rentedragende effecten netto	104.990	100,0%	131.415	100,0%
Bijzondere waardeverminderingen	2.435		11	
Totaal investeringen in rentedragende effecten bruto	107.425		131.426	

5.4.1.8 Vermindering van kredietrisico

Risicovermindering is de techniek waarbij het kredietrisico verlaagd wordt door afdekking of het verkrijgen van zekerheden (onderpand). Afdekking of hedging is iedere financiële techniek die gericht is op de verlaging of elimineren van door producten of activiteiten veroorzaakte financiële risico's.

Onderpand betreft een toezegging of voorrecht gesteld door de tegenpartij of een derde waarop Fortis Bank ter beperking van de waardeverminderingen op vorderingen een beroep kan doen, indien de tegenpartij in gebreke blijft of bij elke andere overeenkomst of regeling met gelijkaardige gevolgen. Kredietverlening is nooit alleen gebaseerd op onderpand of afdekking. Deze vormen van risicovermindering worden alleen beschouwd als een alternatieve vorm van terugbetaling (uitwijkmogelijkheid).

De onderstaande tabel geeft de onderpanden en garanties weer die zijn ontvangen als dekking voor financiële vorderingen en verplichtingen:

	<i>Ontvangen onderpanden</i>					
					<i>Meerwaarde ontvangen onderpand ten opzichte van kredietrisico onderhevig aan bijzondere waardenverminderingen ¹⁾</i>	<i>Overige onderpanden en garanties</i>
	<i>Boekwaarde</i>	<i>Financiële instrumenten</i>	<i>Materiële vaste activa</i>			<i>Niet gegarandeerd uitstaand bedrag</i>
2007						
Geldmiddelen en kasequivalenten	27.003	18.741		8.920	1.372	15.810
Rentedragende investeringen	104.991	1.215				103.776
Vorderingen op banken	118.346	104.948	43	12.615	198	25.774
<i>Vorderingen op klanten</i>						
Overheid en publieke sector, totaal	5.340	13	10	3	2.504	4.704
Hypothecaire leningen	95.380	534	108.936	25.538	2.653	9.183
Leningen aan particulieren	9.427	1.240	2.514	1.430	250	6.889
Leningen aan ondernemingen	137.191	22.258	42.099	12.157	24.046	62.991
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten	28.186	28.764		1.590		1.012
Effecten financieringen	24.279	22.692	5			1.582
Overige	15.499	4.545	10.378	5.376	4.082	3.112
Totaal vorderingen op klanten	315.302	80.046	163.942	46.094	33.535	89.473
Overige vorderingen	6.546	2			423	6.121
Totaal balans	572.188	204.952	163.985	67.629	35.528	240.954
Totaal buitenbalans	158.660	5.522	11.508	4.796	1.593	144.832
Totaal	730.848	210.474	175.493	72.425	37.121	385.786

	Ontvangen onderpanden					Niet gegarandeerd uitstaand bedrag
	Boekwaarde	Financiële instrumenten	Materiële vaste activa	Meerwaarde ontvangen onderpand ten opzichte van kredietrisico onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen ¹⁾	Overige onderpanden en garanties	
2006						
Geldmiddelen en kasequivalenten	20.792	10.570		8.744	1.103	17.863
Rentedragende investeringen	131.416	1				131.415
Vorderingen op banken	89.413	81.142	53	8.267	118	16.368
<i>Vorderingen op klanten</i>						
Overheid en publieke sector, totaal	5.306	15	10		1.133	4.856
Hypothecaire leningen	89.247	681	102.664	24.142	1.424	8.764
Leningen aan particulieren	9.951	1.005	1.217	62	1.250	6.556
Leningen aan ondernemingen	109.027	22.568	40.401	10.064	18.902	38.312
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten	37.649	41.503		4.440		586
Effecten financieringen	22.091	17.566				4.525
Overige	12.605	3.470	9.685	4.879	2.400	1.935
Totaal vorderingen op klanten	285.876	86.808	153.977	43.587	25.109	65.534
Overige vorderingen	6.105	13		12	363	5.741
Totaal balans	533.602	178.534	154.030	60.610	26.693	236.921
Totaal buitenbalans	164.974	4.819	12.885	1.030	2.337	145.974
Totaal	698.576	183.353	166.915	61.640	29.030	382.895

1) Het bedrag aan ontvangen zekerheden en garanties dat hoger is dan het eigenlijke kredietrisico wordt berekend op contractbasis

De waarde van een onderpand wordt volgens een zorgvuldige waarderingsmethode bepaald, gebaseerd op een reeks van criteria zoals de aard, mate van liquiditeit en de volatiliteit van de prijs van het onderpand. Het model houdt ook rekening met het feit dat de uitwinning van het onderpand gebeurt in de context van een gedwongen verkoop van een onderpand evenals met de plaats van Fortis Bank in de rangorde van schuldeisers. Naast het hiervoor genoemde onderpand heeft Fortis Bank onderpand ontvangen dat voornamelijk gerelateerd is aan Omgekeerde verkoopovereenkomsten en Effectenleentransacties. Fortis Bank heeft het recht dit onderpand te verkopen of in onderpand te geven.

5.4.1.9 Optimalisering van kredietrisico

De optimalisering van het beheer van de kredietportefeuille vereist de inzet van efficiënte afdekkinstechnieken. Deze hebben tot doel om concentraties of ongewenste risicoposities in de Krediet- en Schuldbewijzenportefeuille te voorkomen. Fortis Bank gebruikt hiervoor hoofdzakelijk single name Credit Default Swaps (CDS). Optimalisering van de portefeuille vindt niet alleen plaats op basis van short positions (gekochte afdekking), maar ook op basis van long positions (verkochte afdekking) of een combinatie daarvan.

De effectisering van activa heeft betrekking op het proces rond het creëren van een financieel instrument dat op de markt kan worden uitgegeven en is gedekt door de kasstromen of waarde van specifieke financiële activa. Tijdens het effectiseringsproces worden activa (bijvoorbeeld consumentenleningen, debiteurenposities en hypotheekleningen) geselecteerd en gezamenlijk in een pool ondergebracht in een Special Purpose Entity (SPE) die waardepapieren uitgeeft en verkoopt aan beleggers.

De groei van de commerciële activa van Fortis Bank overtreft de groei van de retail business. Om de ontwikkeling van de business te ondersteunen en tegelijkertijd te voldoen aan de kapitaalvereisten van de toezichthouders heeft Fortis Bank diverse effectiseringsprogramma's uitgegeven, voornamelijk gebaseerd op de Nederlandse hypotheekportefeuille. De betreffende geëffectiseerde entiteiten worden volledig geconsolideerd en dientengevolge worden de geëffectiseerde activa op de balans verantwoord in de geconsolideerde jaarrekening van Fortis Bank.

Effectiseringstechnieken kunnen niet alleen worden gebruikt voor het effectiseren van activa van Fortis Bank, maar effectisering is ook een belangrijk financieel alternatief voor klanten van de bank. In het bijzonder financiering via Scaldis Capital Limited ('Scaldis'), een ABCP-entiteit dat gesponsord wordt door de bank, geeft klanten van Fortis Bank zijn zakelijke & institutionele bank unit ('CIB') toegang tot goedkopere en efficiëntere financiering. Op 31 december 2007 was het totaal door Scaldis uitgegeven bedrag aan commercieel papier USD 26.3 miljard (EUR 17.8 miljard) waarvan USD 9 miljard (EUR 6.1 miljard) gewaarborgd is door financiële activa van klanten.

5.4.1.10 Gestructureerde krediet instrumenten

Gestructureerde kredietinstrumenten (GKI) zijn waardepapieren die worden gecreëerd door het herverpakken van kasstromen die voortvloeien uit financiële contracten. Fortis Bank identificeert twee hoofdcategorieën van Gestructureerde kredietinstrumenten.

Deze instrumenten bevatten Obligaties gedekt door overige activa (ABS), Obligaties gedekt door hypotheekleningen (MBS) en Schuldpapieren met onderpand (CDO). ABS zijn uitgaven welke gedekt worden door leningen (anders dan hypotheekleningen), debiteuren of leasevorderingen. MBS zijn uitgaven welke gedekt worden door hypotheekleningen. CDO's zijn een categorie van ABS en een andere naam voor obligaties welke gedekt worden door een pool van obligaties (CBO), leningen (CLO) en andere activa zoals swaps (CSO). De betaling van de hoofdsom en interest op de CDO wordt gefinancierd door de kasstromen die gegenereerd worden door de onderliggende financiële activa.

Fortis Bank is actief in de ABS en MBS markt als uitgever, plaatsingsagent, manager van onderpand, arranger, handelaar en belegger.

De portefeuille van Gestructureerde kredietinstrumenten van Fortis Bank kan verdeeld worden in vijf subportefeuilles, elk met een eigen business model filosofie met betrekking tot handelen, effectiseren en beleggingsaanpak en daarnaast een eigen achterliggende strategie:

- ABS-posities in het Fortis Bank-kredietenhandelsboek
- ABS-posities in het Fortis Bank-beleggingenboek
- Gestructureerde kredieten in de Verenigde Staten (CDO-oorsprong)
- Activa pools (Scaldis)

ABS posities in het Fortis Bank beleggingsboek

Fortis Bank is een grote belegger in de internationale ABS markt (zowel direct op de balans alsook via haar gesponsorde ABCP-entiteit Scaldis). De overgrote meerderheid van de ABS (>95%), heeft een AAA-rating. De portefeuille is geïnvesteerd in een brede variëteit van verschillende ABS/MBS activasoorten met een duidelijke focus op spreiding binnen één uitgifte, diversificatie naar activatype en geografische spreiding. De ABS-posities gaan van European Prime RBMS tot studentenleningen in de Verenigde Staten, Credit cards, Commerciële MBS, CLO's, Consumenten ABS, leningen aan het midden en klein bedrijf en leningen aan kleine bedrijven tot US RMBS.

Gestructureerde kredieten in de Verenigde Staten (CDO origination)

Fortis Bank heeft, als arrangerende bank, zowel klassieke als synthetische CDO's gestructureerd en uitgegeven. Het belangrijkste risico van deze activiteit vloeit voort uit het tijdelijk bewaren van activa van derden op de balans (zoals RMBS, ABS, CDOs, leverage loans) tot het moment van effectisering (herverpakking) in een CDO/CLO. Het bewaren van deze activa tijdens de structureringsfase van de CDO is gebonden aan strikte limieten.

De recente marktonrust heeft geleid tot een stilstand van deze activiteit. De aangehouden posities en in bewaring genomen posities zijn onderdeel van de in de waarde gedaalde portefeuille. De exposure is onder strenge bewaking van het management van gestructureerde kredieten waarbij de focus ligt op bewaking, monitoren, management en verantwoording.

In aanvulling op een goed georganiseerd krediet beoordelingsproces, conservatieve portefeuilleselectie en zeer gedegen dealanalyses bevinden de Fortis Bank gestructureerde kredieten zich overwegend op senior niveaus en AAA gewaardeerde waardepapieren. Dit leidt automatisch tot een aanzienlijk niveau van intrinsieke kredietkwaliteit en structurele ondersteuning ten einde een groot deel van de kredietrisico's te mitigeren.

De kredietexposure van Fortis Bank vloeit voort uit de hiervoor genoemde transacties per jaareinde 2007. De toegepaste waarderingsmethoden zijn beschreven in noot 17.4 *Gestructureerde kredietinstrumenten*.

5.4.1.11 Management van problemleningen en waardeverminderingen

Problemleningen zijn uitstaande posities waarvoor de tegenpartij als niet volwaardig wordt aangemerkt, maar zijn ook uitstaande posities waarvan er signalen worden opgevangen dat de tegenpartij een bijzondere waardevermindering zou kunnen lijden in de toekomst.

Om een betere opvolging en herziening van problemleningen te kunnen garanderen, worden deze ingedeeld in verschillende risicoklassen indien ze betrekking hebben op individuele tegenpartijen, of gegroepeerd in homogene categorieën van achterstallige leningen in geval van groepen van tegenpartijen. Problemleningen met een score 18, 19 of 20 zijn in gebreke gebleven en hebben een bijzondere waardevermindering ondergaan. Deze die tussen 0 en 17 scoren, zijn nog niet in gebreke gebleven en worden als inbaar beschouwd. Omwille van het voorziene risicoprofiel van problemleningen, is een nauwe betrokkenheid vereist van de risico managementfuncties bij de behandeling van dit type kredieten.

Achterstallig uitstaand kredietrisico

Een financieel actief wordt als achterstallig aangemerkt wanneer de tegenpartij niet in staat is gebleken een betaling te doen zoals contractueel is afgesproken of wanneer het een advieslimiet heeft overschreden of een limiet is opgelegd die lager is dan de huidige positie. Financiële vorderingen die de limiet van 90 dagen na de vervaldatum hebben overschreden, ondergaan automatisch een bijzondere waardevermindering.

De volgende tabel verschaft informatie over de tijd die verstreken is sinds het eerste moment van achterstalligheid voor financiële activa die nog geen waardevermindering hebben ondergaan (exclusief vorderingen die meer dan 90 dagen achterstallig zijn).

2007										2006									
Boekwaarde van standaard activa (niet als bijzondere waarde- Vermindering)					Boekwaarde van standaard activa (niet als bijzondere waarde- vermindering)														
gerubriceerd	achterstallig	achterstallig	achterstallig	Totaal	gerubriceerd	achterstallig	achterstallig	achterstallig	Totaal	gerubriceerd	achterstallig	achterstallig	achterstallig	Totaal					

Ontvangen zekerheden als afdekking voor achterstallige maar nog niet afgeschreven financiële activa zijn hieronder gedetailleerd:

	<i>Ontvangen onderpanden</i>					
				<i>Meerwaarde ontvangen onderpand ten opzichte van kredietrisico onderhevig aan bijzondere waarde- verminderingen</i>	<i>Overige onderpanden en garanties</i>	<i>Niet gegarandeerd uitstaand bedrag</i>
	<i>Boekwaarde</i>	<i>Financiële instrumenten</i>	<i>Materiële vaste activa</i>			
2007						
Geldmiddelen en kasequivalenten						
Rentedragende investeringen	7					7
Vorderingen op banken	2					2
<i>Vorderingen op klanten</i>						
Overheid en publieke sector	135				119	20
Hypothecaire leningen	1.109	5	1.239	347	23	201
Leningen aan particulieren	651	18	302	237	30	556
Leningen aan ondernemingen	5.137	720	1.781	1.459	875	3.960
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten						
Effecten financieringen						
Overige	97	290	24	263		46
Totaal vorderingen op klanten	7.129	1.033	3.346	2.306	1.047	4.783
Overige vorderingen	456				260	198
Totaal balans	7.594	1.033	3.346	2.306	1.307	4.990
2006						
Geldmiddelen en kasequivalenten						
Rentedragende investeringen	10					10
Vorderingen op banken	22					22
<i>Vorderingen op klanten</i>						
Overheid en publieke sector	101				5	96
Hypothecaire leningen	1.064	3	1.067	195	3	186
Leningen aan particulieren	569	21	147	122	39	487
Leningen aan ondernemingen	4.633	453	922	789	238	3.931
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten						
Effecten financieringen						
Overige	127	222	32	200	271	51
Totaal vorderingen op klanten	6.494	699	2.168	1.306	556	4.751
Overige vorderingen	430				337	95
Totaal balans	6.956	699	2.168	1.306	893	4.878

1) bedrag aan ontvangen zekerheden en garanties dat hoger is dan het eigenlijke kredietrisico (berekend op contractbasis).

Waardevermindering uitstaand krediet

Een financieel actief wordt aangemerkt als niet-volwaardig (dat wil zeggen, een actief dat een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan) als één of meerdere gebeurtenissen een negatief effect op de toekomstige verwachte kasstromen van dat financieel actief veroorzaken.

Gebeurtenissen die een dergelijk negatief effect worden toegedicht, zijn onder meer:

- de tegenpartij zal waarschijnlijk niet (volledig) aan de verplichtingen jegens Fortis Bank voldoen zonder dat Fortis Bank een beroep moet te doen op een zekerheidsstelling
- de tegenpartij loopt meer dan 90 dagen achter in het voldoen van een belangrijke kredietverplichting (bankvoorschotten in rekening-courant worden beschouwd als achterstallig zodra de klant de advieslimiet heeft overschreden of een limiet heeft gekregen die lager ligt dan het huidige saldo).

In de praktijk hanteert Fortis Bank een aantal voorgeschreven en op inschatting gebaseerde signalen die de status niet volwaardig kunnen opleveren. Voorgeschreven signalen zijn onder andere: faillissement, financiële herstructurering of achterstallige betaling van meer dan 90 dagen. Aanleidingen die de nadere inschatting van Fortis Bank vereisen, zijn onder een meer negatief eigen vermogen, regelmatige betalingsproblemen, onjuist gebruik van de kredietfaciliteiten en door andere schuldeisers genomen juridische stappen. Deze signalen vormen een aanvulling op de beoordeling van een expert. Deze gebeurtenissen kunnen mogelijk (maar niet noodzakelijk) leiden tot een classificatie als niet volwaardig van de tegenpartij.

De herstructurering van een lening of schuld houdt een verandering in van één of meerdere voorwaarden van een bestaande lening of schuldovereenkomst door economische of juridische redenen met betrekking tot financiële problemen van een schuldenaar. De verandering kan onder andere een aanpassing betekenen in de terugbetalingsregeling en/of prijsstelling, of een vermeerdering van zekerheden. Om de verliezen te beperken, kan een verandering inhouden dat de schuldeiser een concessie doet aan de schuldenaar die anders niet zou worden overwogen (bijvoorbeeld een (on)voorwaardelijke korting op het rentepercentage, op het schuldbedrag, op de openstaande rentebedragen of een combinatie hiervan). Een herstructureringsproces vormt op zich geen aanleiding voor de overgang van een lening van niet-volwaardig naar de normale status. Om die reden verliest een dergelijke geherstructureerde lening ook na de herstructurering niet automatisch zijn status als niet volwaardig. De leningenportefeuille die niet onderhevig is aan bijzondere waardeverminderingen kent geen materiële uitstaande bedragen betreffende dergelijke geherstructureerde leningen per 31 december 2007.

Een bijzondere waardevermindering voor specifieke kredietrisico's vindt plaats indien er objectieve aanwijzingen bestaan dat Fortis Bank niet alle bedragen zal kunnen innen welke verschuldigd zijn in overeenstemming met de contractuele voorwaarden. De omvang van de bijzondere waardevermindering is het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde, of de contante waarde van de verwachte kasstromen en de waarde van de zekerheden verminderd met de kosten die gemaakt worden om de zekerheden te realiseren.

In de volgende tabel wordt informatie verstrekt over bijzondere waardeverminderingen en uitstaande niet-volwaardige leningen per 31 december.

	2007			2006		
	<i>Uitstaande leningen met bijzondere waardeverminderingen</i>	<i>Bijzondere waardeverminderingen voor specifiek kredietrisico</i>	<i>Dekkings ratio</i>	<i>Uitstaande leningen met bijzondere waardeverminderingen</i>	<i>Bijzondere waardeverminderingen voor specifiek kredietrisico</i>	<i>Dekkings ratio</i>
Rentedragende investeringen	6.178	(2.434)	39,4%	17	(11)	64,7%
Vorderingen op banken	31	(12)	38,7%	26	(17)	65,4%
<i>Vorderingen op klanten</i>						
Overheid en publieke sector	18	(2)	11,1%	10	(6)	60,0%
Hypothecaire leningen	1.280	(42)	3,3%	1.300	(46)	3,5%
Leningen aan particulieren	643	(314)	48,8%	586	(246)	42,0%
Leningen aan ondernemingen	3.010	(1.355)	45,0%	3.305	(1.477)	44,7%
Overige	345	(65)	18,8%	473	(101)	21,4%
Totaal vorderingen op klanten	5.296	(1.778)	33,6%	5.674	(1.876)	33,1%
Overige vorderingen	22	(9)	40,9%	32	(21)	65,6%
Totaal balans	11.527	(4.233)	36,7%	5.749	(1.925)	33,5%
Totaal buiten balans	610	(398)	65,2%	365	(150)	41,1%
Totaal	12.137	(4.631)	38,2%	6.114	(2.075)	33,9%

De gevolgen van de subprime crisis buiten beschouwing gelaten (zie noten 5.4.1.10 en 17.4), verminderde het bedrag aan financiële activa dat in gebreke bleef met 2% gedurende 2007. Deze evolutie wordt hoofdzakelijk verklaard door de verbetering van de hypotheekportefeuille, leningen aan ondernemingen en de lease- en factoringactiviteiten. Over het algemeen behouden de vorderingen op klanten een stabiele dekkingsgraad van 34% ten opzichte van vorig jaar.

In de volgende tabel wordt informatie verstrekt over de ontvangen onderpanden en zekerheden als garantie voor in bijzondere waarde verminderde financiële activa en krediettoezeggingen:

	Ontvangen onderpand					
	Bruto uitstaand bedrag onderhevig aan bijzondere waarde-verminderingen	Financiële instrumenten	Materiële vaste activa	Meerwaarde ontvangen onderpand ten opzichte kredietrisico onderhevig aan bijzondere waarde-verminderingen (1)	Overige onderpanden en garanties	Niet gegarandeerd uitstaand bedrag
2007						
Geldmiddelen en kasequivalenten						
Rentedragende investeringen	6.178					6.178
Vorderingen op banken	31					31
<i>Vorderingen op klanten</i>						
Overheid en publieke sector	18				3	16
Hypothecaire leningen	1.280	6	1.506	397	70	134
Leningen aan particulieren	643	9	75	36	8	587
Leningen aan ondernemingen	3.010	287	1.376	953	490	2.160
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten						
Effecten financieringen						
Overige leningen	345	174	122	67	16	100
Totaal vorderingen op klanten	5.296	476	3.079	1.453	587	2.997
Overige vorderingen	22				13	9
Totaal balans	11.527	476	3.079	1.453	601	9.215
Totaal buitenbalans	610	42	290	272	112	530
Totaal	12.137	518	3.369	1.725	713	9.745

1) Het bedrag aan ontvangen zekerheden en garanties dat hoger is dan het eigenlijke kredietrisico (berekend op contractbasis).

	Ontvangen onderpand					
				Meerwaarde onvangen onderpand ten opzichte kredietrisico onderhevig aan bijzondere waarde- verminderingen	Overige onderpanden en garanties	Niet gegarandeerd uitstaand bedrag
	Financiële instrumenten	Materiële vaste activa		aan bijzondere waarde- Verminderings (1)		
2006						
Geldmiddelen en kasequivalenten						
Rentedragende investeringen	17					17
Vorderingen op banken	26					26
<i>Vorderingen op klanten</i>						
Overheid en publieke sector	10				3	8
Hypothecaire leningen	1.300	7	1.343	283	81	196
Leningen aan particulieren	586	14	47	9	8	528
Leningen aan ondernemingen	3.305	239	1.295	871	419	2.459
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten						
Effecten financieringen						
Overige	473	154	73	59	56	262
Totaal vorderingen op klanten	5.674	414	2.758	1.222	567	3.453
 Overige vorderingen	 32				 15	 13
 Totaal balans	 5.749	 414	 2.758	 1.222	 582	 3.509
 Totaal buitenbalans	 365	 38	 160	 158	 61	 316
 Totaal	 6.114	 452	 2.918	 1.380	 643	 3.825

In de onderstaande tabel wordt inzicht verschaft in de duur van bijzondere waardeverminderingen zijnde de verstreken periode tussen het moment dat het financieel actief voor het eerst een bijzondere waardevermindering onderging en 31 december.

	2007				2006			
	> 1 jaar				> 1 jaar			
	< 1 jaar	< 5 jaar	> 5 jaar		< 1 jaar	< 5 jaar	> 5 jaar	
	onderhevig	onderhevig	onderhevig		onderhevig	onderhevig	onderhevig	
	aan	aan	aan		aan	aan	aan	
	bijzondere	bijzondere	bijzondere		bijzondere	bijzondere	bijzondere	
	waarde-	waarde-	waarde-		waarde-	waarde-	waarde-	
	verminderingen	verminderingen	verminderingen	Totaal	Verminderen	verminderingen	verminderingen	Totaal
Geldmiddelen en kasequivalenten								
Rentedragende investeringen	6.158	6	14	6.178			17	17
Vorderingen op banken	1	8	22	31		2	24	25
Vorderingen op klanten								
Overheid en publieke sector	10	4	4	18	1	3	5	10
Hypothecaire leningen	787	457	36	1.280	737	534	30	1.300
Leningen aan particulieren	374	253	16	643	250	283	53	586
Leningen aan ondernemingen	1.151	1.204	655	3.009	1.045	1.603	657	3.305
Overige	200	97	48	345	290	174	9	473
Totaal vorderingen op klanten	2.522	2.015	759	5.295	2.323	2.597	754	5.674
Overige vorderingen	17	5	1	22	25	7		32
Totaal balans	8.698	2.034	796	11.526	2.348	2.606	795	5.749
Totaal buitenbalans	241	314	55	610	118	211	36	365
Totaal	8.939	2.348	851	12.136	2.466	2.817	831	6.114

De afschrijvingen geven het verlies weer dat Fortis Bank verwacht te zullen lijden en zijn gebaseerd op Fortis Bank laatste schattingen van het inbare bedrag van het actief. Voorwaarden om tot afschrijving over te gaan, kunnen onder meer zijn dat de faillissementsprocedure van de schuldenaar is afgelopen en alle zekerheden werden aangewend, dat de schuldenaar en/of zijn garantiegiver volledig onvermogen zijn, dat alle normale inspanningen ter recuperatie zijn uitgeput of dat het punt van economisch verlies (dit is het punt dat de kosten het te recupereren bedrag overschrijden) is bereikt.

Bestaande maar niet gerapporteerde waardeverminderingen

Bestaande maar niet gerapporteerde ('incurred but not reported' of IBNR) waardeverminderingen op leningen omvatten verliezen die aanwezig zijn in de onderdelen van de portefeuille van uitstaande leningen maar nog niet expliciet zijn geïdentificeerd.

Voor de berekening van de IBNR bijzondere waardeverminderingen wordt uitgegaan van alle financiële activa waarvoor geen individuele bijzondere waardevermindering werd verantwoord in de balansposten 'Vorderingen op klanten' en 'Vorderingen op banken'. In deze berekening worden alle gerelateerde posten buiten de balans, zoals niet-opgenomen kredietfaciliteiten en verbintenissen tot kredietverstrekking, meegenomen.

Bij de berekening van de IBNR wordt het Basel II-concept van het verwachte verlies met een tijdshorizon van één jaar gecombineerd met intrinsieke elementen als incubatietijd, macro-economische factoren en de visie van deskundigen.

De IBNR wordt berekend op het uitstaande deel van de leningen portefeuille van Fortis Bank. Op het einde van 2007 bedroeg de IBNR EUR 278 miljoen ten opzichte van EUR 413 miljoen in het jaar daarvoor. Deze evolutie weerspiegelt het stringentere beleid met betrekking tot vernieuwing van kredieten. In de noten 15, 16, 17 en 47 worden nadere details gegeven betreffende Bestaande maar niet gerapporteerde waardeverminderingen.

5.4.2 Marktrisico

Marktrisico heeft betrekking op verliezen die kunnen ontstaan door ongunstige marktbevingen die samenhangen met de handel in of het aanhouden van een positie in financiële instrumenten. Marktrisico vloeit voort uit een verscheidenheid van factoren, zoals:

- renteschommelingen die invloed hebben op obligaties en andere bezittingen met rentegevoelige inkomsten;
- verandering in effectenprijzen die van invloed zijn op de waarde van handels- en investeringsportefeuilles;
- fluctuaties van buitenlandse valuta die van invloed zijn op niet afgedekte kasstromen;
- veranderingen in volatiliteit van renteniveaus en effectenprijzen die van invloed zijn op opties en andere derivaten;
- vooruitbetalingsrisico, deposito vermindering en ander nadelig klantgedrag dat gerelateerd is aan de ontwikkeling van marktfactoren.

Marktrisico is te onderscheiden in twee typen: ALM-risico en handelsrisico, afhankelijk van de looptijd van de betreffende instrumenten. Handelsrisico heeft betrekking op ingenomen posities om op korte termijn winst te maken. ALM-risico omvat alle andere posities

ALM-risico: is het risico dat het verschil in marktwaarde van activa en verplichtingen wijzigt door veranderingen in rentetarieven, risicomarge, aandelenkoersen, valutakoersen, vastgoedprijzen en andere factoren op de markt. Het verschil in marktwaarde tussen activa en verplichtingen wordt gemeten vanuit een economisch perspectief van het eigen vermogen van de groep. Een daling in het verschil tussen de marktwaarde van de activa en de schulden heeft een direct effect op de totale bedrijfswaarde, zelfs in het geval dat op basis van inkomsten en kasstromen geen verliezen worden geleden.

Handelsrisico: : een handelsportefeuille krijgt met allerlei zaken te maken die gerelateerd zijn aan risico's die voortvloeien uit veranderingen van rentetarieven, valutakoersen, aandelenkoersen, grondstoffen- en energieprijzen, volatiliteit, spreads (bid/offer), credit spreads, mate van winstuitkeringen en andere aan handel gerelateerde karakteristieken. Handelsrisico is het risico dat een nadelige verandering plaatsvindt in de totale waarde van de portefeuille door de fluctuatie van deze risicofactoren.

5.4.2.1 ALM-risico

ALM-risicobeheer

ALM-risico wordt door middel van een zelfstandig raamwerk beheerd en gemeten op basis van consistente methoden (zoals berekeningen van reële waarden, stresstesten, worst-case gevoeligheden, etc.). De missie van de centrale ALM-functie is het management te ondersteunen, op accurate en regelmatige wijze, in het verkrijgen van inzicht in de ingenomen marktrisicoposities op de balans van Fortis Bank en onderliggende entiteiten. Hierbij inbegrepen is het waarborgen van een wereldwijde toewijzing van activa samenhangend met de strategie van de groep en het toepassen van het concept van wereldwijde limieten voor alle marktrisico's gerelateerd aan de balans. ALM-risico spitst zich toe op veranderingen in de waarde en de winst door volatiliteit van rentetarieven, valutakoersen, aandelenkoersen en vastgoedprijzen. Het risico op veranderingen in volatiliteit en credit spread wordt buiten beschouwing gelaten in deze cijfers.

ALM Bankbedrijf

Het ALM-team opereert centraal en is ingericht op basis van vier zuilen: data verzameling, modellerings- en metingsanalyses, rapportages en verrekenprijzen (het implementeren van interne verrekenprijzen tussen de verschillende business lines). De reikwijdte strekt tot de volgende hoofdverantwoordelijkheden:

- het ontwikkelen van een kader voor risicobeheer en -controle van alle bankactiviteiten met een inherent marktrisico
- globale activa allocatie waarborgen in lijn met de strategie
- het toepassen van het concept van wereldwijde limieten op alle soorten met de bankportefeuille samenhangende marktrisico's
- het definiëren van methoden voor het bepalen van de interne verrekeningsprijzen en het toepassen daarvan op de diverse onderdelen van het Bankbedrijf en het nauwlettend volgen van de voorgeschreven solvabiliteit het beoordelen van de ontwikkeling van de CAD-ratio's en et voorstellen van strategieën met betrekking tot aanvullende componenten van het voorgeschreven eigen vermogen, zoals achtergestelde schulden en hybride financieringen.

ALM-risicobeoordeling

ALM-risico's worden beoordeeld, bewaakt en gerapporteerd op basis van de volgende soorten risico's: renterisico, valutarisico, aandelenrisico en vastgoedrisico.

De vier belangrijkste bronnen van renterisico zijn:

- het renteherzieningsrisico, dat het gevolg is van een rentemismatch tussen activa en verplichtingen (gebruikelijke mismatch)
- veranderingen in de vorm van de rentecurve (parallel, vervlakking of steiler worden)
- basisrisico dat het resultaat is van imperfecte correlaties tussen verschillende rentetarieven (bijvoorbeeld swap rates en staatsobligaties)
- opties: bepaalde financiële instrumenten kennen (al dan niet verborgen of expliciete) opties die afhankelijk van de renteontwikkeling worden uitgeoefend

Alle cijfers in dit onderdeel zijn vóór belasting.

Meting, bewaking en rapportering van ALM-risico

Renterisico

Fortis Bank meet, bewaakt en beheert het ALM-renterisico met behulp van de volgende indicatoren:

- gap-analyse van de kasstromen
- duration van het eigen vermogen
- de rentegevoeligheid van de reële waarde van het eigen vermogen
- Value-at-Risk (VaR)
- Earnings-at-Risk (EaR).

Gap-analyse van de kasstromen – Deze analyse geeft het profiel weer van de rentepositie in de tijd en wordt gebruikt om rentegevoelige activa- en verplichtingenposities te kwantificeren en te vergelijken op basis van verschillende tijdsperiodes. In het kasstroomverschil komt de mismatch tussen de activa- en verplichtingenpositie bij verschillende looptijden tot uitdrukking.

In onderstaande tabellen worden de renterisicoposities weergegeven. De 'interest-sensitivity gap' voor een bepaalde tijdsperiode is het verschil tussen de te ontvangen bedragen en de te betalen bedragen voor die periode.

De kasstromen van de activa en verplichtingen worden gerubriceerd naar de verwachte renteherziening of afloopdatum, afhankelijk van welke zich het eerste voordoet. Voor activa en verplichtingen zonder specifieke looptijden, weerspiegelen de verwachte kasstromen de rentegevoeligheid van het product. Voor looptijdloze producten, zoals spaarrekeningen en betaalrekeningen, is een aanzienlijk deel van het uitstaande volume stabiel op lange termijn en wordt daarom beschouwd als langlopende financiering. Derivaten worden hoofdzakelijk gebruikt om het risico van rentewijzigingen af te dekken. De notionele waarde wordt apart vermeld. Interne deals tussen de banksegmenten zijn in onderstaande tabel niet volledig geëlimineerd.

Een positief (negatief) bedrag betekent een netto te ontvangen (te betalen) positie in derivaten. De looptijden van de activa en verplichtingen en de mogelijkheid om tegen aanvaardbare kosten rentedragende verplichtingen aan het einde van de looptijd te vervangen, zijn belangrijke factoren in de beoordeling van de mate waarin Fortis Bank is blootgesteld aan rentewijzigingen.

Per 31 december 2007:

	<1 maand	1-3 maanden	3-12 maanden	1-3 jaar	3-5 jaar	5-10 jaar	>10 jaar
Activa	525.142	159.276	124.466	71.294	63.528	76.368	38.445
Verplichtingen	(610.370)	(168.904)	(96.982)	(54.667)	(48.838)	(58.636)	(23.326)
Verschil Activa - Verplichtingen	(85.228)	(9.628)	27.483	16.627	14.690	17.733	15.120
Derivaten	23.071	11.602	5.414	(5.041)	(9.682)	(12.670)	(12.598)
Totaal Verschil	(62.157)	1.974	32.897	11.586	4.828	5.062	2.522

Per 31 december 2006:

	<1 maand	1-3 maanden	3-12 maanden	1-3 jaar	3-5 jaar	5-10 jaar	>10 jaar
Activa	316.250	124.654	117.517	73.516	57.111	82.141	30.062
Verplichtingen	(398.375)	(129.610)	(91.704)	(54.851)	(48.693)	(58.027)	(19.394)
Verschil Activa - Verplichtingen	(82.125)	(4.956)	25.813	18.665	8.417	24.114	10.668
Derivaten	21.159	14.606	457	(8.479)	(4.136)	(12.317)	(11.352)
Totaal Verschil	(60.966)	9.650	26.270	10.186	4.281	11.797	(684)

Gezien het feit dat meer verplichtingen dan activa worden herzien voor wat betreft de rente op de korte termijn, heeft de positie van de afgeleide producten een duidelijke risicoreducerende invloed op de totale gap.

Duration van het eigen vermogen – De duration is een maatstaf voor de gemiddelde termijn van kasstromen van een portfolio bestaande uit activa of verplichtingen. Het is berekend op basis van de netto actuele waarde van de kasstromen. De gebruikte rentevoet in de berekening van de netto actuele waarde is gebaseerd op de klantrentevoet. De duration van het eigen vermogen is een toepassing van de durationanalyse waarmee de geconsolideerde rentegevoeligheid van Fortis Bank wordt gemeten.

De duration van het eigen vermogen wordt berekend als het verschil tussen de actuele waarde van de toekomstige gewogen kasstromen gegenereerd door de activa en de actuele waarde van de toekomstige gewogen kasstromen van de verplichtingen. De duration van het eigen vermogen is een algemeen gebruikte indicator voor de mismatch in durations tussen activa en verplichtingen.

De duration is de waardegevoeligheid van een geringe parallelle verschuiving van de rente Δi :

$$\frac{\Delta \text{Waarde}}{\text{Waarde}} = -\text{Duration} \cdot \Delta i$$

Hieruit kunnen de volgende kenmerken van deze maatstaf worden afgeleid:

- een positieve (negatieve) duration leidt tot een daling (toename) van de waarde als de rente stijgt (Δi positief)
- hoe hoger de absolute waarde van de duration, hoe hoger de gevoeligheid van de waarde voor rentebewegingen

De duration van het eigen vermogen is de duration die moet worden toegevoegd aan het verschil tussen de waarde van de activa en de verplichtingen, zodat de totale balans ongevoelig wordt voor veranderingen in het interestpercentage.

In de onderstaande tabel wordt de mismatch getoond tussen de gewogen durations van de activa en verplichtingen. Het bankbedrijf kent een positieve duration van het eigen vermogen. Dit betekent dat een rentetoeename een lagere waarde met zich meebrengt.

	2007	2006
Duration van het Eigen vermogen (in jaren):		
Bankbedrijf	5.54	5.50

De duration van het eigen vermogen is stabiel gebleven. Historisch gezien is de duration van het eigen vermogen nog steeds op een zeer laag niveau en comfortabel beneden de limiet.

De duration van het eigen vermogen meet de gevoeligheid van de waarde voor geringe bewegingen in de rente maar Fortis Bank volgt natuurlijk ook de waardevariatie bij sterkere rentedalingen of -stijgingen. Dit wordt getoond in de volgende paragraaf.

Rentegevoeligheid van de reële waarde van het eigen vermogen – Bij deze methode worden stresstesten toegepast van +/- 100 basispunten op de reële waarde van een instrument of portefeuille.

In onderstaande tabel wordt het effect geïllustreerd van een verschuiving van 100 basispunten (plus of min) in de rentecurve op de reële waarde van het eigen vermogen per 31 december. Met andere woorden, de tabel geeft de impact op de reële waarde van alle activa verminderd met de impact op de reële waarde van alle verplichtingen weer.

	+100bp	-100bp
Bankbedrijf	- 6.7%	6.5%

Een parallelle verschuiving van het interesttarief met 100 basispunten leidt tot een verandering in de reële waarde van ongeveer 7% van de totale reële waarde.

Valutarisico

Alle financiële producten zijn in een specifieke valuta genoteerd. Het valutarisico vloeit voort uit een verandering in de wisselkoers van die bewuste valuta ten opzichte van de referentievaluta van Fortis Bank (EUR).

In de ALM-positie van het bankbedrijf wordt geen valutarisico gelopen door de volgende uitgangspunten:

- leningen en obligatie-investeringen die in een andere valuta noteren dan de referentievaluta van de bank moeten worden afgedekt met een financiering in de overeenkomstige valuta.
- Deelnemingen die in een andere valuta luiden dan de referentievaluta van de bank moeten worden afgedekt met een financiering in de overeenkomstige valuta. Voor de bankactiviteiten hanteert Fortis Bank als beleid dat de deelneming, waar mogelijk, wordt afgedekt met een korte termijn financiering in de overeenkomstige valuta. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van een netto-investeringsafdekking.
- De resultaten van vestigingen en dochtermaatschappijen die in een andere valuta luiden dan in de referentievaluta van de bank worden regelmatig afgedekt (op maand- of kwartaalbasis).

Uitzonderingen op deze algemene uitgangspunten dienen te worden goedgekeurd door het 'Asset Liability Management & Market Policy Committee'.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van uitzonderlijke risicoposities in vreemde valuta per 31 december 2007:

<i>Valuta</i>	<i>Uitstaand in vreemde valuta (in miljoenen)</i>	<i>Uitstaand in EUR (in miljoenen)</i>
TRY	1.160	674
TWD	396	8

De open risicoposities in vreemde valuta zijn het gevolg van een gedeeltelijke afdekking van de participatie in Fortis Bank AS (Turkije) en een kleinere, niet afgedekte, participatie in Dryden Wealth Management Taiwan.

Overige risicofactoren

Naast het renterisico en valutarisico bestaat het ALM-risico ook uit het aandelenrisico en vastgoedrisico. Het aandelenrisico betreft het risico van verliezen door ongunstige ontwikkelingen op de aandelenmarkten. Bij het vastgoedrisico gaat het om de kans op verliezen door ongunstige ontwikkelingen van vastgoedprijzen. Deze risicofactoren worden bewaakt aan de hand van risico-indicatoren als Value-at-Risk en Earnings-at-Risk.

Value-at-Risk (VaR) VaR is een statistische raming die het mogelijke maximumverlies weergeeft binnen een bepaald betrouwbaarheidsinterval en tijdsperiode. Deze methode heeft in principe betrekking op alle typen risico's.

In de onderstaande tabel wordt het maximumverlies weergegeven in het 'worst-case' scenario¹⁾ waaraan Fortis Bank kan zijn blootgesteld op basis van een VaR-model met een tijdshorizon van één jaar en een betrouwbaarheidsinterval van 99,97% (de volatiliteit is hier buiten beschouwing gelaten).

Aandelenrisico	7%
Interestvoetrisico	26%
Vastgoedrisico	0%
Wisselkoersrisico	1%

Het grootste uitstaande risico in het bankbedrijf is het rentevoetrisico. Het aandelenrisico is relatief gezien kleiner en is gebaseerd op de aandelenpositie zoals gerapporteerd onder IFRS. De risicopositie in vreemde valuta is voornamelijk een TRY positie. Vastgoedrisico is niet materieel voor het Bankbedrijf. Valutarisico is gedeeltelijk afkomstig van de participaties in internationale bedrijven. Er kan geconcludeerd worden dat het aandelen- en het interestvoetrisico de belangrijkste risicofactoren zijn voor Fortis Bank als geheel.

¹⁾ Worst-case scenario's zijn gebaseerd op veronderstellingen gerelateerd aan kansberekeningen die uitgaan van 10 jaar historische observaties.

Earnings-at-Risk – De maatstaf Earnings-at-Risk geeft de gevoeligheid weer van de toekomstige winst onder IFRS bij hypothetisch ongunstige wijzigingen van de rente of aandelenprijzen. Met deze maatstaf wordt het effect beoordeeld door stresstesten op de geschatte nettobaten vóór belastingen.

+100bp	(2,0%)
-100bp	2,0%
aandelen -20%	(11,0%)

In het Bankbedrijf, wordt de rentemarge voor de Earnings-at-Risk simulatie berekend met een constante duration van het eigen vermogen over het hele jaar. De gevoeligheid van de 'Treasury & Handelspositie' is niet inbegrepen in bovenstaande tabel.

ALM-risico – stresstesten

Bij plotselinge, extreme, of catastrofale marktontwikkelingen zijn stresstesten noodzakelijk om de onderliggende risico's in kaart te brengen. Om de verscheidene markt stressscenario's te identificeren en de potentiële impact op de balans en winsten te ramen, heeft ALM een programma voor scenario-analyses ontwikkeld.

Stress-scenario-analyses vinden plaats op kwartaalbasis voor zowel winst- als waarderapportages. Hierbij zijn geen officiële limieten opgesteld. ALM volgt momenteel de marktrisico's in de bankboeken van de balans: dat wil zeggen renterisico, wisselkoersrisico en aandelenrisico.

Daardoor heeft ALM de stresstesten alleen ontworpen op basis van deze onderliggende risico's. Exacte volatiliteit is buiten de reikwijdte van deze testen gelaten. De volgende drie types scenario's zijn ingevoerd: gestandaardiseerde, historische en op de toekomst georiënteerde interne modellen.

Gestandaardiseerde stresstesten

Ten einde een beeld te schetsen waarmee de risico's adequaat beheerd kunnen worden, analyseert Fortis Bank de resultaten van het interne meetsysteem in termen van de verandering van economische waarde in verhouding tot het kapitaal, door middel van een gestandaardiseerde schok in de rentevoet²⁾. Een gestandaardiseerde schok in de rentevoet geeft alleen in beperkte mate de risico's op de balans weer.

Historische crisis stresstest-scenario's

Historische scenario's zijn nuttig omdat die de marktontwikkelingen weergeven die daadwerkelijk zijn voorgevallen. Dit komt ten goede aan de objectiviteit en geloofwaardigheid. Het enige zwakke punt is dat het een economisch beeld kan schetsen dat vandaag de dag niet langer relevant is.

ALM Intern model voor stresstesten

Fortis Bank heeft een gemeenschappelijke reeks stresstesten ontwikkeld, gebaseerd op een intern model en een gemeenschappelijke methode voor alle entiteiten van de Fortis Bank-groep. De stressscenario's zijn gebaseerd op een kwantitatief backward looking model, dat zes interestvoet-scenario's in beschouwing neemt in combinatie met de ontwikkelingen van de wisselkoersen en aandelenmarkten.

²⁾ Fortis Bank verschaft deze resultaten tevens aan de toezichhouders om de supervisie bij de instellingen te faciliteren met betrekking tot interestvoetrisico.

ALM-risico – strategieën voor risicovermindering

Fortis Bank beperkt het renterisico met behulp van diverse instrumenten. De belangrijkste daarvan zijn derivaten, met name renteswaps en opties. Met renteswaps wordt het lineaire risicoprofiel veranderd. Dat profiel is hoofdzakelijk een combinatie van langlopende activa (vastrentende hypotheeklen bijvoorbeeld) en langlopende verplichtingen (bijvoorbeeld achtergestelde schulden). Opties worden gebruikt voor de verlaging van het niet-lineaire risico, dat voornamelijk wordt veroorzaakt door in klantcontracten besloten opties zoals een rentevoetplafond of voortijdige betalingsopties.

Wanneer een positie wordt afgedekt, wordt het economische effect van veranderingen in de nettocontante waarde van die positie, veroorzaakt door veranderingen in de als benchmark gebruikte rentecurve, verminderd door compenserende veranderingen in de nettocontante waarde van het financiële derivaat dat wordt gebruikt als afdekkingsinstrument.

Het risico dat wordt afgedekt is het renterisico, om precies te zijn de veranderingen in de reële waarde van vastrentende activa en verplichtingen als gevolg van veranderingen in het als benchmark aangewezen rentetarief. Het als benchmark aangewezen rentetarief is het rentetarief dat geldt voor het afdekkingsinstrument. Wijzigingen in de reële waarde van de afgedekte positie door een kredietrisico dat groter is dan het risico dat is verbonden aan het afdekkingsinstrument worden uitgesloten van het afgedekte risico.

Op de financiële verwerking van afdekkingen zijn onder IFRS strikte regels van toepassing en niet iedere economische afdekking die voor de afdekking van het renterisico van Fortis Bank wordt gebruikt, wordt onder IFRS aangemerkt als een hedge. Zo worden bijvoorbeeld opties voor economische afdekking niet als hedge gezien. Dat betekent dat Fortis Bank ondanks het bestaan van een economische hedge het effect van de veranderingen in de reële waarde van deze opties in de resultatenrekening verantwoordt. Dit geldt bijvoorbeeld voor hypotheeklen met een variabele rente waarvan de rentevoetplafonds zijn afgedekt met opties. Dat deze opties onder IFRS niet voor de status van afdekking in aanmerking komen, zorgt voor extra volatiliteit in de resultatenrekening.

In de tabel wordt een overzicht gegeven van de portfolio afdekking zoals die op de ALM-posities is toegepast.

<i>Afgedekte positie</i>	<i>Afdekkingsinstrumenten</i>	<i>Afdekkingsrisico (1)</i>
Hypotheeklen	payer swaps	(23,4)
Obligaties	payer swaps	(1,6)
Vastrentende verplichtingen	receiver swaps	2,2

(1) Effect in EUR miljoen op de reële waarde van 1bp parallel shift in de yield curve.

De ALM derivatenpositie op 31 december 2007 wordt gekenmerkt door een potentiële impact van EUR 23 miljoen (voor belasting) bij een verandering van de rentecurve met 1bp. Portefeuilleafdekking reduceert het grootste deel van deze volatiliteit in het resultaat. Op het einde van jaar 2007 was de openstaande derivatenpositie EUR 0.5 miljoen (voor belasting) bij een verandering van de rentecurve met 1bp. Gedurende 2007 was de verandering in de reële waarde van de derivaten inbegrepen in hedge accounting EUR 990 miljoen en de reële waardeverandering van een afgedekt product EUR 945 miljoen, waardoor het grootste deel van de volatiliteit in het resultaat gereduceerd werd.

5.4.2.2 Handelsrisico

Handelsrisico houdt het potentiële verlies in dat voortkomt uit ongunstige marktontwikkelingen die kunnen optreden bij ingenomen handelsposities van financiële instrumenten. Met andere woorden, handelsrisico's ontstaan doordat de handelsportefeuille onderhevig is aan veranderingen in marktprijzen van financiële instrumenten, inclusief diegene die betrekking hebben op goederen.

Handelsrisico is aanwezig bij zowel de handelsactiviteiten die voor klanten worden ontplooid als bij activiteiten voor eigen rekening. Deze activiteiten bestrijken vrijwel het volledige spectrum van instrumenten die beschikbaar zijn op moderne financiële markten en geschieden in de dealing rooms van Brussel, Luxemburg, Amsterdam, New York, Houston, Hongkong, Singapore, Taipei, Shanghai, Londen, Istanbul en Warschau. De diverse lokale dealing rooms rapporteren aan Brussel.

Het handelsrisico komt overeen met de algemene risicostrategie. In het bijzonder behoort het tot de activiteiten van Merchant Banking, waar de dagelijkse resultaten van de transacties samenhangen met de ontwikkeling van de markt-, valuta- en aandelenkoersen, de rente en goederen- en energieprijzen.

Handelsrisicobeheer

Het nemen van risico is gebaseerd op een driepijlers Merchant Banking risicostructuur: risico managementorganisatie, risicobeleid en risico-beslissingsprocedure. Het onafhankelijke risicobeheer verschaft informatie over het Merchant Banking risicoprofiel aan het Merchant Banking Management team, de Merchant Banking Risk Committees en Central Risk Management (CRM). Geïntegreerde risicobeheersystemen zijn in werking gesteld om de verscheidenheid van risico's systematisch te analyseren en meten.

Fortis Bank heeft limieten bepaald voor de vaststelling van de risicotolerantie en om het uitstaande handelsrisico te beheersen. Er bestaan diverse risicoparameters om alle risicokenmerken te dekken zoals: positie (gemodificeerde duration, delta, vega), value-at-risk, stresstesten en concentratielimieten. Alle limieten worden eenmaal per jaar geëvalueerd aan de hand van het gemiddelde limietgebruik, in het verleden behaalde resultaten, de volatiliteit van de inkomsten en het nieuwe budget.

De risicogegevens van alle locaties wordt centraal in één wereldwijd systeem verwerkt. De voortgaande integratie van alle dealing rooms gaat samen met de implementatie van een gecentraliseerde front-office informatietechnologie.

Handelsrisico meten en bewaken

Fortis Bank hanteert de Value-at-Risk methode op basis van de 'Dynamische Extreme Waardedistributie (Extreme Value Distribution) historische simulatiemethode met volledige herwaardering van derivaten. Dit wordt meestal aangeduid als historische VaR-indicator. De historische VaR is de gangbare methode voor de identificatie van handelsrisico.

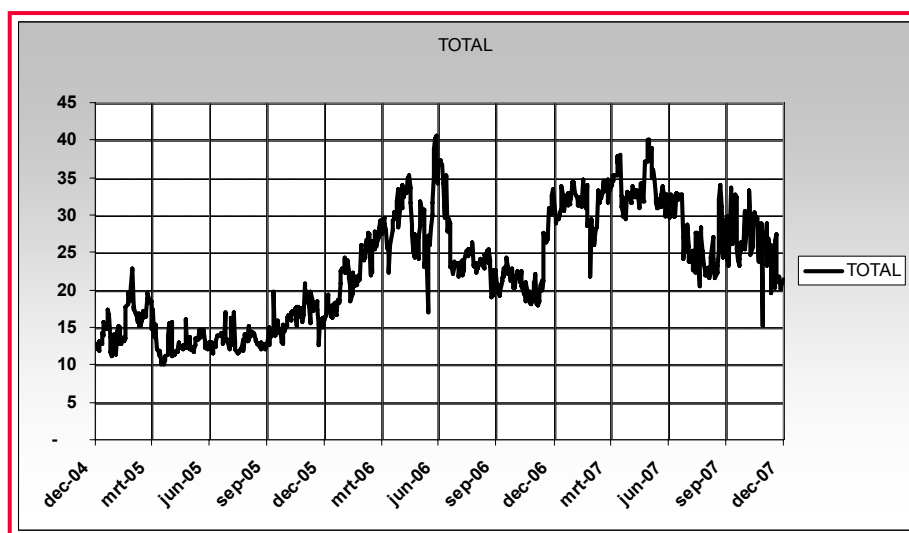
Om de historische VaR te berekenen voor het merendeel van de producten en activiteiten, wordt door het risicobeheer een aangepast systeem gebruikt, genaamd MrMa (Market risk Management Application). Tevens ondersteunt het systeem de volgende functies van het handelsrisicobeheer:

- officiële (end-of-day) Mark to Market (MtM) herwaarderingen
- stresstesten en gevoeligheidsanalyses
- back-testing.

De historische VaR-berekeningen in MrMa zijn rechtstreeks gebaseerd op het rendement van elk individueel instrument van de portefeuille (en niet door een benadering van het type 'associated index + spread'). Door extreme waardedistributie toe te passen worden de data in de staart efficiënter gebruikt.

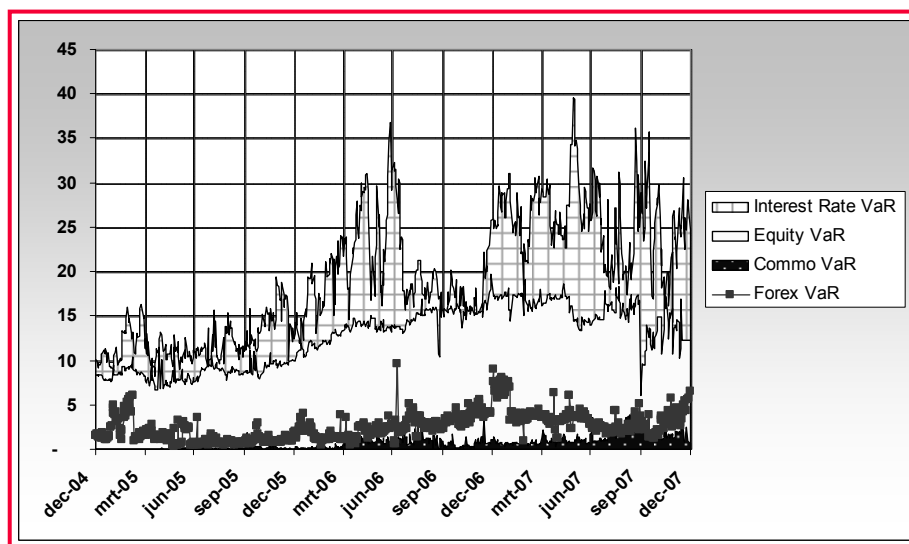
Fortis Bank Merchant Banking beheert evenzeer een belangrijke portefeuille met producten die onderhevig zijn aan credit spread variaties. Deze producten zijn door activa gedekte schuldbewijzen, schuldinstrumenten en kredietderivaten die als handelsactiva en investeringsactiva worden verantwoord. Het risicobeheer heeft een interne VaR-spread toepassing op het MrMa-platform ontwikkeld waar data van onafhankelijke dataleveranciers worden gebruikt.

Lineaire value-at-risk alle risicofactoren inbegrepen (in EUR miljoen)-

Merchant Banking had in 2007 gemiddeld gezien een grotere risico-exposure dan in 2006. De VaR nam progressief toe gedurende het eerste halfjaar, voornamelijk door een agressievere positionering van interest tarieven en aandelen. Gedurende het tweede halfjaar is de interest tarief exposure progressief verlaagd.

Lineaire Value at Risk per risicofactor (in EUR miljoen)

Het gebruik van de historische VaR indicator in het handelsrisicobeheer

Historische VaR over één dag met een betrouwbaarheidsinterval van 99% wordt bewaakt via de dagelijkse risicorapportages en wordt gebruikt om de risicolimieten te bepalen.

Voor de aan voorschriften onderworpen kapitaal berekening volgens het Basel raamwerk, zijn de VaR-berekeningen gebaseerd op een handelsperiode van 10 dagen. Hiervoor zal Merchant Banking de vierkantswortel nemen van de handelsperiode en deze toepassen op de portefeuille. Bovendien berekent men de 'Event VaR' (Gebeurtenis VaR) die representatief is voor staatarisico's.

Het economische kapitaal van Fortis Bank is gebaseerd op een VAR met een handelsperiode van 1 jaar (men berekent deze door de 1-dags VaR te vermenigvuldigen met de vierkantswortel van 250) en een verhoging van het bestaande 99 % betrouwbaarheidsniveau tot 99.97 %. De 'Event VaR' wordt hier niet meer in aanmerking genomen.

De framework-limieten voor handelsrisico

Beslissingen betreffende limieten en andere risico's die worden aangegaan, zijn gebaseerd op 4 principes:

- risicoposities leiden alleen tot een beperkte volatiliteit van opbrengsten
- nieuwe limieten/producten/activiteiten hebben een toegevoegde waarde voor de Merchant Banking performance
- diversificatie van inkomsten zal gerealiseerd moeten worden
- limieten zullen alleen worden toegekend als de risicoposities kunnen worden berekend, bewaakt en gerapporteerd door de 'Risk Management Merchant Banking'.

Marktrisicolimieten zijn gefundeerd op:

- een beleid van maximalisatie van diversificatie van activiteiten gerelateerd aan (markt-) risico's
- businessfocus (handel of klantgedreven)
- type handelsactiviteiten (hoge/lage volatiliteit van prijzen)
- effecten van opbrengstdiversificatie
- historische opbrengst, volatiliteit van resultaten en gebudgetteerde inkomsten
- risico-rendementverhouding
- risicotolerantie
- operationele organisatie
- beschikbare (risico-) systemen/infrastructuur.

Naargelang de graad van belangrijkheid kent risicomanagement een differentiatie in de limieten:

- *Harde limieten:* dit zijn macro risicomanagement-instrumenten die limieten omvatten die niet overschreden mogen worden door afdelingen als geheel. Harde limieten worden goedgekeurd door de Merchant Bank Risk Committee (MBRC) en ALCO/MPC³⁾ en worden bewaakt door zowel Risk Management als CRM/Market Risk⁴⁾
- *Softe-limieten:* deze limieten worden gebruikt voor micro risicomanagement-doeleinden en zijn de instrumenten die de afdelingen toelaten, op een lager niveau in de organisatie met risicolimieten te werken zonder dat hierbij de vastgestelde harde limieten worden overschreden.

Van de limieten kan tevens een andere differentiatie worden gemaakt, gebaseerd op het doel van de meting:

- *Var-limieten:* deze zijn bedoeld om de potentiële verliezen in kaart te brengen voor de bank onder normale marktomstandigheden. Zoals eerder is aangegeven wordt bij Fortis Bank de VaR gedefinieerd als het verwachte maximum verlies voor één dag met een eenzijdig betrouwbaarheidsinterval van 99%.
- *Positielimieten:* deze zijn relevanter in het geval van extreem lage volatiliteit en zijn een aanvulling op de VaR-limieten

Alle posities, VaR, en andere risicolimieten worden per jaar herzien. De herziening is gerelateerd aan het gemiddelde gebruik van de limieten, de performance in het afgelopen jaar, de volatiliteit van de inkomsten en het nieuwe budget.

Harde limieten en positielimieten, die niet tot de eigen micro limieten van de business line behoren (bijvoorbeeld per desk, per dealer, etc.) worden dagelijks bijgehouden door het Merchant Banking Risk Management.

³⁾ ALCO/MPC: Fortis Bank Assets and Liabilities Management /Market Policy Committee.

⁴⁾ CRM / Market Risk: Central risk Management / Market Risk.

Overschreden limieten worden altijd door Merchant Banking Risk Management gerapporteerd aan de CEO en CRO van Merchant Banking, de CEO van GMK, de interne audit service en het hoofd van Market Risk binnen Central Risk Management.

Handelsrisico stresstesten

De historische VaR is een statistisch model om mogelijke toekomstige resultaten te voorspellen onder normale marktomstandigheden. Om tevens mogelijke toekomstige resultaten te voorspellen onder abnormale marktomstandigheden, simuleert Fortis Bank ook extreme scenario's. In MrMa is dit mogelijk gemaakt door middel van gevoeligheids- en stresstestmodules die functionaliteiten bezitten om zulke scenario's te ontwikkelen, de reële waarde ervan te berekenen en de verkregen waarden te rapporteren.

De extreme scenario's kunnen zowel historisch als hypothetisch van aard zijn. De historische simulaties kunnen scenario's nabootsen die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de obligatiecrisis van 1994) en de hypothetische scenario's stellen Fortis Bank in staat nieuwe schokken te simuleren van onvoorziene omvang.

De uit testen ontleende cijfers voor baten en lasten worden verder gedetailleerd naar de verschillende geledingen van de Merchant Banking-structuur. Het doel van stresstesten is het management bewust te maken van de risico's die resulteren uit extreem abnormale ontwikkelingen in marktfactoren. Zodoende worden door middel van de stresstests vroegtijdige waarschuwingsindicatoren in werking gesteld, wat de stakeholders tot het volgende in staat stelt:

- eenzelfde benadering ten opzichte van risicotolerantie
- gelijktijdige waarschuwing
- overgaan tot remediale acties.

Op het moment dat de stresstestresultaten een overschrijding laten zien ten opzichte van de vroegtijdige waarschuwingsindicatoren is dit voor het management een reden om over te gaan tot actie.

De bandbreedte van stresstesten is bij Merchant Banking identiek aan die van MrMa en volgt dezelfde trend van ontwikkelingen als die van MrMa. Deze werkwijze waarborgt de vergelijkbaarheid van de stresstestresultaten met andere cijfers en resultaten berekend door MrMa.

Op maandelijks basis wordt een stresstestprogramma gedraaid voor het risicobeheer die de hele Merchant Banking-afdeling overlapt. De verschillende scenario's worden regelmatig beoordeeld en zonodig bijgewerkt en uitgebreid.

Handelsrisico back testing

Na de berekeningen van de VaR wordt de output op geldigheid geverifieerd. Deze toetsing wordt uitgevoerd door middel van een back testing-module, waar prognoses van de Value-at-Risk worden afgezet tegen de berekende market-to-market variaties met behulp van geobserveerde dagelijkse dataschommelingen.

Back testing is een officieel statistisch raamwerk dat de efficiëntie van het VaR-model (dus in wezen de betrouwbaarheid van de VaR-uitkomsten) op dagelijkse basis test, door na te gaan of de excepties zijn opgenomen en gebruikt om continu het model adequaat af te stemmen.

Back testing meet, met een tijdslijn van één jaar, in hoeverre de verliezen de VaR-prognoses overschrijden met een betrouwbaarheidsinterval van 99%. Het komt erop neer dat eens in de 100 dagen zulke verliezen plaats zouden mogen vinden. De back-testing-analyses laten zien dat Fortis Bank binnen deze grens is gebleven.

5.5 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico doordat niet kan worden voldaan aan actuele (en potentiële) verplichtingen of in onderpand gestelde verplichtingen die niet kunnen worden vervuld op de vervaldatum. Het bestaat uit twee componenten:

Financierings-liquiditeitsrisico: het risico dat aan verwachte en onverwachte vraag naar contanten van depositohouders en andere contractuele partijen niet kan worden voldaan zonder onaanvaardbare verliezen te lijden of de bedrijfsvoering te schaden.

Markt-liquiditeitsrisico: dit risico heeft te maken met het onvermogen om bezittingen in kasstromen om te zetten door ongunstige marktomstandigheden of -ontwrichtingen. Het heeft dus in zekere zin te maken met marktrisico. Markt-liquiditeitsrisico heeft betrekking op de liquide waardegevoeligheid van een portfolio door veranderingen in de grootte van de correcties op de kasstromen en veranderingen in marktwaarde. Het is bovendien gerelateerd aan de onzekere tijdsschaal die bij het realiseren van liquide waarde van bezittingen gemoeid zijn.

5.5.1 Beheer van liquiditeitsrisico

Het beheer van liquiditeitsrisico heeft twee zuilen en is een combinatie van enerzijds het beheren van financieringsbronnen en anderzijds het bewaken van een portefeuille bestaande uit bezittingen waarvoor een vraag bestaat in de markt en die geliquideerd kunnen worden als dekking tegen onverwachte ontwrichtingen van kasstromen. Central Risk Management heeft een beleid en structuur ontwikkeld voor een degelijk liquiditeitsrisicobeheer. Het primaire doel is te garanderen dat Fortis Bank voldoende contanten en liquide middelen aanhoudt om te allen tijde aan de huidige en toekomstige financiële verplichtingen te voldoen, tijdens normale en abnormale omstandigheden. Dit dient het geval te zijn voor elke valuta waarin Fortis Bank een positie heeft uitstaan, inclusief de voor bijzondere doeleinden opgerichte entiteiten (special purpose entities - SPE).

Het beheer van liquiditeitsrisico dient te stroken met een strategie die waardecreatie als doel heeft. Zodoende heeft Fortis Bank besloten niet tot een implementatie over te gaan van een maximalisatiebeleid (het streven van een zo liquide mogelijk samenstelling), maar een beleid in werking heeft gesteld dat gericht is op optimalisatie. Het gewenste liquiditeitsprofiel zou zowel de kredietwaardigheid van Fortis Bank moeten voeden als moeten bijdragen aan de winstgevendheid.

De Fortis Bank Risk & Capital Committee (RCC) zet de lijnen uit voor de tolerantie en formuleert de strategie ten opzichte van alle risicofactoren, waaronder het liquiditeitsrisico.

Het Fortis Bank Risk Committee (FRC) is verantwoordelijk voor de bewaking van het liquiditeitsrisico binnen Fortis Bank. FRC delegeert de bewaking en acceptatie van liquiditeitsrisico op basis van een met liquiditeitslimieten vastgestelde structuur als volgt:

- aan de ALCO/MPC: het structurele beheer van liquiditeitsrisico van Fortis Bank, bepaald door de ALM en uitgevoerd door Global Markets
- aan de MPBRC en ALCO/MPC (in opeenvolgende volgorde): het structurele beheer van liquiditeitsrisico in niet Euro-valuta, die niet wordt beheerd door een lokale ALM, vastgesteld en uitgevoerd door Global Markets
- aan de MPBRC en ALCO/MPC (in opeenvolgende volgorde): het operationele en contingent beheer (beheer van onverwachte gebeurtenissen) van liquiditeitsrisico van Fortis Bank, bepaald en uitgevoerd door Global Markets.

Deze risicostructuur wordt aangevuld door het Liquidity and Funding Competence Center (LFCC) dat als sectoroverschrijdend platform fungeert voor een dialoog en uitwisseling van informatie betreffende kwesties op het gebied van liquiditeitsrisico-management.

Binnen Fortis Bank is Global Markets de "lender of last resort" die de ultieme toegang heeft tot de centrale banken of professionele financiële markten. Deze 'ultieme kredietverlener' heeft de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de financiering van alle bedrijfsactiviteiten en Fortis Bank-entiteiten, inclusief haar eigen financiering of die van de voor bijzondere doeleinden opgerichte entiteiten (special purpose entities - SPE).

5.5.2 Rapportering van liquiditeitsrisico

Om het gebruik van de liquiditeit van het bankbedrijf te bewaken heeft CRM een rapportagestructuur opgericht. De rapportage wordt verwezenlijkt in samenwerking met Global Markets voor het korte termijn liquiditeitsrisico, ALM voor het middellange termijn liquiditeitsrisico. Hierdoor is men in staat de liquiditeitsprofielen te analyseren van de balansen van de verschillende entiteiten, waaronder de belangrijke financieringsentiteiten in de vorm van SPE's (voor bijzondere doeleinden opgerichte entiteiten). Hierbij wordt ook bijzondere aandacht besteed aan in zekerheid gestelde bezittingen en de financiering hiervan.

5.5.3 Liquiditeitslimieten

Buiten de rapportagestructuur, heeft Fortis Bank een kader geformuleerd voor liquiditeitslimieten voor de drie desks in Brussel, New York en Hong Kong. De liquiditeitslimieten richten zich op het korte termijn liquiditeitsrisico en stellen limieten vast voor een dag (overnight of O/N), morgen/de dag daarna (T/N) en spot/de volgende dag (S/N). Verdere uitwerkingen voor een periode van een week en een maand is behouden voor een later stadium. De O/N-limieten worden per definitie als meest belangrijke aangezien, terwijl de T/N- en S/N-limieten ook noodzakelijk zijn en worden gebruikt om toenames in de liquiditeitsverschillen in een vroeg stadium te identificeren. Deze limieten gelden alleen voor financieringsverschillen die niet door zekerheden zijn gedekt.

De treasury-activiteiten in Merchant Banking, die over drie centrale punten en tijdzones zijn verdeeld, houdt in dat openstaande posities kunnen worden overgedragen van achtereenvolgens Hong Kong, België tot New York. Er zijn afzonderlijke limieten vastgesteld voor Hong Kong, België en New York. Zodoende dient New York als 'lender of last resort' en wordt de USD als ultieme valuta gezien.

5.5.4 Liquiditeits-rampenplan

Het liquiditeitsrampenplan (Contingency Funding Plan) treedt in werking wanneer de liquiditeitspositie van Fortis Bank in gevaar komt door interne en externe uitzonderlijke omstandigheden die eventueel kunnen resulteren in een liquiditeitscrisis. Het doel hiervan is de liquiditeitsbronnen te beheren zodat de bedrijfsactiviteiten niet in gevaar komen en excessieve financieringskosten binnen de perken worden gehouden.

Tijdens een crisis zijn adequate informatiestromen van cruciaal belang voor snelle beslissingen en het vermijden van onnodige verergeren van lopende kwesties. In dit kader zorgt het liquiditeitscalamiteitenplan dat de interne communicatiestromen tijdig, duidelijk en onbelemmerd verlopen. Bovendien maakt dit plan het mogelijk dat de geschikte externe communicatiestromen de juiste informatie afleveren aan marktdeelnemers, werknemers, klanten, kredietverleners, toezichthouders en aandeelhouders. De afdeling Communicatie is hier normaal gesproken bij betrokken. Dit plan heeft zijn diensten bewezen tijdens de Amerikaanse subprime-crisis in 2007.

Elke entiteit van Fortis Bank die een toegangspoort heeft tot de financiële markten heeft een dubbele verantwoordelijkheid met betrekking tot liquiditeitscrisisbeheer. Deze entiteiten dienen in staat te zijn verantwoordelijkheden te nemen betreffende de eigen valuta en, indien van toepassing en zonodig, een bijdrage te leveren aan de groepsbrede beheersing van de liquiditeitscrisis van Fortis Bank. Deze entiteiten dienen hun eigen liquiditeitsrampenplan en hun eigen locale liquiditeitscrisiscomité te hebben die ter plekke een liquiditeitscrisis het hoofd kan bieden. Het plan moet zijn aangepast aan de specifieke kenmerken van de locale regelgeving, de locale converteerbare of niet-converteerbare valuta's en de specifieke bedrijfsactiviteiten.

5.5.5 Financieringsbronnen

De deposito's van klanten (particulieren, zakelijk, ondernemingen) vormen een belangrijk onderdeel van de primaire financieringsbronnen van de bankactiviteiten. Betaalrekeningen en spaargelden van particulieren zijn weliswaar direct of op korte termijn opvraagbaar, maar leveren niettemin een belangrijke bijdrage aan de stabiliteit van de financieringsbasis op de lange termijn. Deze stabiliteit staat of valt met het behoud van het vertrouwen van de rekeninghouder in de solvabiliteit en goede liquiditeitsbeheer van Fortis Bank. Voor korte termijnfinanciering (gedekt en ongedekt) wordt een beroep op professionele markten gedaan. Niet door zekerheden gedekte kredietverlening wordt beperkt door het limietensysteem dat een bovengrens stelt aan ongedekte positieverschillen. De uitgifte van kortlopend en langlopend papier wordt centraal bewaakt en het beroep op de financiële markten gecoördineerd door het Global Liquidity & Funding Team.

5.5.6 Liquiditeitsverschil

In de onderstaande tabel zijn de active en verplichtingen van Fortis Bank onderverdeeld op basis van de resterende contractuele looptijd. Direct opvraagbare deposito's, spaargelden en andere activa en verplichtingen zonder vaste looptijd worden weergegeven in de kolom Zonder looptijd en worden door Fortis Bank beschouwd als een relatief stabiele primaire bron van financiering voor de activiteiten. In de lijnen niet-financiële activa en niet niet-financiële verplichtingen in de kolom Minder dan 1 maand zijn de tijdelijke verschillen tussen de trade en settlement datum begrepen.

	Tot					Zonder	
	1 maand	1-3 maand	3-12 maand	1-5 jaar	Meer dan 5 jaar	looptijd	Totaal
<i>Per 31 december 2007</i>							
Activa							
Vastrentende financiële instrumenten	97.089	36.899	52.003	66.836	115.578	8.287	376.692
Variabele rentende financiële instrumenten	43.272	16.347	10.233	27.990	57.079	69.672	224.593
Niet-rentedragende financiële instrumenten	10.906	1.604	1.129	1.349	19.428	48.978	83.394
Niet-financiële activa	41.141	10.320	10.138	6.872	8.276	5.787	82.534
Totaal activa	192.408	65.170	73.503	103.047	200.361	132.724	767.213
Verplichtingen							
Vastrentende financiële instrumenten	199.957	52.739	38.346	31.433	32.295	22.595	377.365
Variabele rentende financiële instrumenten	32.164	16.046	9.520	29.330	19.458	135.268	241.786
Niet-rentedragende financiële instrumenten	6.038	1.394	2.185	923	1.744	41.046	53.330
Niet-financiële verplichtingen	27.071	4.465	6.292	9.342	7.845	5.781	60.796
Totaal verplichtingen	265.230	74.644	56.343	71.028	61.342	204.759	733.347
Netto liquiditeitsverschil	(72.822)	(9.474)	17.160	32.019	139.019	(72.035)	33.867
<i>Per 31 december 2006</i>							
Totaal activa	176.533	45.620	68.119	96.339	189.838	98.242	674.691
Totaal verplichtingen	238.554	66.525	55.538	56.415	46.592	194.169	657.793
Netto liquiditeitsverschil	(62.021)	(20.905)	12.581	39.924	143.246	(95.927)	16.898

5.6 Operationeel risico

Door de inherente risico's van operationele activiteiten en beslissingen, hebben alle ondernemingen waaronder financiële instellingen, te maken met operationeel risico. Binnen het operationele risico wordt onderscheid gemaakt tussen het bedrijfsrisico en het gebeurtenisrisico.

Bedrijfsrisico is het risico dat ontstaat door het ontplooiën van bedrijfsactiviteiten en is dus van invloed op elke financiële en niet-financiële instelling. Het betreft het risico op verliezen door veranderingen in de concurrentieomgeving die de bedrijfsactiviteiten of operationele omstandigheden aantasten. Het effect ontstaat doorgaans door wijzigingen in volumes, prijsstelling of marges ten opzichte van een vast kostenniveau. Het bedrijfsrisico wordt dan ook extern gestuurd (door wetgeving, fiscaal, markontwikkelingen, strategisch, reputatierisico en dergelijke) maar kan worden beperkt door effectief management.

Het gebeurtenisrisico betreft het risico op verliezen door inadequate of falende interne processen, mensen en/of systemen en anderzijds het risico op verliezen als gevolg van externe gebeurtenissen. Juridische en compliance risico's worden gerekend tot gebeurtenisrisico, terwijl het strategische risico en het reputatierisico hier buiten vallen. Gebeurtenisrisico wordt meestal intern gestuurd (door interne en externe fraude, werknemers, klanten, producten, en bedrijfsvoering en bovendien door technologische en infrastructurele gebreken en dergelijke) en kan met de juiste beheersprocessen en -controles worden beperkt.

5.6.1 Operationeel risico en management control

Central Risk Management heeft een kader geïmplementeerd voor een adequaat operationeel risicobeheer waarin alle dimensies van operationeel risico aan de orde komen. Dit kader, dat bekend staat onder de naam Operational Risk & Management Control (ORMC) kader, omvat het beleid voor de beheersing van operationeel risico, voor de identificatie, beoordeling, meting en rapportage van deze risico's en de beperking daarvan. Periodiek wordt daarenboven de verankering en het gebruik van het ORMC-kader binnen de verschillende bedrijfsonderdelen beoordeeld.

Het risicobeheerkader (hieronder schematisch weergegeven) is volledig geïmplementeerd in alle businesses van Fortis Bank in overeenstemming met de Basel II vereisten.

BELEID INZAKE OPERATIONEEL (EVENT) RISICO

Operationeel risico identificatie: assessment, meting/modellering, analyses, rapportage, monitoring

ORPHEUS (Operationeel Risico Kader Inbedding en Gebruik Scan)

Verliesgegevens

- Verzamelen van verliesgegevens
- Benchmarken van interne vs externe gegevens (ORX)

Model

- Kwantitatief risicoprofiel
- Economisch kapitaal
- Toetstingsvermogen

Risico self-assessment

- Assessment van operationele risico exposure, scenario analyse
- Identificeer risico gebieden en trigger management actie

Sleutel risico indicatoren

- Monitor en analyseren KR's

Product Process Matrix op het niveau van Businesslijn/Land/Juridische entiteit

MANAGEMENT VAN OPERATIONEEL (EVENT) RISICO DOOR BUSINESSES

Controle en mitigering (vermijding, reductie/transfer, controle verbetering) van een brede range van risico's, inclusief operationele event risico's

Business
continuity
management

Informatiebeveiliging

Risico transfer
(Verzekeringen,
captives)

Management
controle
verklaringen

Dit kader ondersteunt de organisatie met het verhogen van het bewustzijn van operationele risico's, het identificeren van de operationele risicoprofielen, het effectief bewaken van operationele risico's en het bepalen van de daaraan gerelateerde eigen vermogensvereisten. Om een dergelijke geavanceerde benadering toe te passen is een allesomvattende risicobeheerorganisatie en een adequaat beleid betreffende risicobeheer en –beperking consistent geïmplementeerd door de hele bank en al haar juridische entiteiten, business- en landenniveaus. Operationele risicomangers zijn aangeduid op globaal, lokaal, en landen-niveau voor alle bankgerelateerde activiteiten (inclusief support functions) en belangrijkste landen.

Elke business of juridische entiteit hanteert de bijbehorende methoden en instrumenten en/of integreert de business aanpak in dit kader. Belangrijke aspecten voor wat betreft het inrichten van de verantwoordelijkheden zijn onder andere:

- op het niveau van de business(line): de business(line) is primair verantwoordelijk voor het beheer/de mitigering van het operationele gebeurtenisrisico in de cross-border activiteiten. Voor een adequaat risicobeheer is het noodzakelijk dat op de lagere niveaus van de organisatie (op locatie) het risicobeheer goed verankerd is.
- op landenniveau/het niveau van de juridische entiteit: het land/de juridische entiteit is verantwoordelijk voor de lokale coördinatie en ondersteuning van risicobeheer/initiatieven voor mitigering, de coördinatie tussen de businesses van het beheer/de mitigering van de gebeurtenisrisico-exposure, de communicatie met de regelgevende en toezichthoudende instanties en de rapportage aan het risicocomité respectievelijk het managementteam op landenniveau.
- op groepsniveau: Central Risk Management bewaakt dat de operationele gebeurtenis risico's worden beoordeeld, gemeten en beheerst in de businesses van het bankbedrijf en coördineert de rapportage aan de juiste risicocommissies (met name het Operational Risk Policy Committee) en de directiecomités van de businesses en de bank.

5.6.2 Identificatie, beoordeling, meting, analyse, rapportage en bewaking van operationeel risico

Om een effectieve en efficiënte identificatie en beheersing van operationele risico's op na te houden worden de volgende instrumenten en technieken gehanteerd:

- *Verzamelde verliesgegevens*: sinds 2001 houden de businesses continu verliesgegevens bij, inclusief oorzaken, in een centrale database. Het centrale operationele risicobeheer bewaakt de kwaliteit, volledigheid en tijdigheid van de verzamelde gegevens door middel van rapportages en analyses op kwartaalbasis.
- *Risicobeoordelingen* worden periodiek uitgevoerd in de businesses en support functions om een vooruitziende analyse te maken van de operationele risicoprofielen. Ze bestaan uit een bottom-up beoordeling van het eigen risicofunctioneren. Hiermee tracht men de operationele risico's in organisatorisch en procesmatig perspectief te identificeren, te beoordelen en te meten. Top-down scenarioanalyses vullen het risicoprofiel aan met meer systematische risico's, die niet frequent voorkomen maar een hoge impact kunnen hebben, waaraan de organisatie wordt blootgesteld. Het centrale operationele risicobeheer staat in voor een objectieve en allesomvattende risicobeoordeling door middel van diepte-analyses en benchmarking met risicoprofielen op basis van interne en externe historische verliesgegevens.
- *Belangrijke risico-indicatoren* worden opgevolgd om ogenschijnlijke veranderingen op te sporen in de operationele risicoprofielen van de organisatie door organisatorische evoluties en ontwikkelingen in de bedrijfsomgeving. Dit maakt een herbeoordeling mogelijk van de operationele risicoprofielen en zo wordt verzekerd dat zowel de door de bedrijfsomgeving veranderende organisatie als het berekende eigen vermogensvereiste in lijn is met de evoluerende risicoprofielen.
- *Eigen vermogensvereisten* worden op centraal niveau berekend door middel van een model dat in lijn is met criteria die vooropgesteld zijn voor de Advanced Measurement Approaches (AMA Basel2). De resultaten van de risicobeoordelingen worden als primaire input gebruikt om te verzekeren dat er in voldoende mate sprake is van eigen financiering rekening houdend met de organisatie- en bedrijfsomgeving. De centraal berekende eigen vermogensvereisten worden toegewezen aan de juridische entiteiten van de groep en aan de verschillende businessafdelingen door middel van een allocatiemethode gebaseerd op risicogevoeligheid. De risicogevoeligheid wordt op basis van de eigen operationele risicoprofielen vastgesteld.

Over operationeel gebeurtenis risico wordt, volgens nauw omschreven rapportagelijnen, gerapporteerd aan diverse risicobeheereenheden zoals de commissies risk management op het niveau van businesses of landen, Central Risk Management en het Operational Risk Policy Committee. Op basis van deze informatie beheren de uitvoerende managers het operationele risicoprofiel.

5.6.3 Beheersing en vermindering van operationele risico's

Fortis Bank hanteert diverse processen voor de beheersing en vermindering van operationele risico's. Als het gevolg van risicobeoordelingen, analyses van verliesgegevens en ontwikkelingen van de indicatoren zijn verdere stappen ondernomen voor de beheersing van operationele risico's. Deze stappen hebben meestal te maken met een organisatorisch en procesmatig perspectief. Centraal gecoördineerde technieken voor risicobeperkingen zijn Business Continuity Management, maatregelen voor informatiebeveiliging, verzekeren en management control verklaringen.

5.6.3.1 Business continuity management

Business Continuity Management (BCM) is het managementproces van de identificatie van potentiële bedreigingen voor de organisatie en de resulterende impact mochten deze bedreigingen zich daadwerkelijk realiseren. Het verschaft een kader voor het bouwen van een veerkrachtige organisatie die in staat moet zijn om effectief te reageren op deze dreigingen ter bescherming van de belangen van de stakeholders, reputatie, merk en waardecreërende activiteiten.

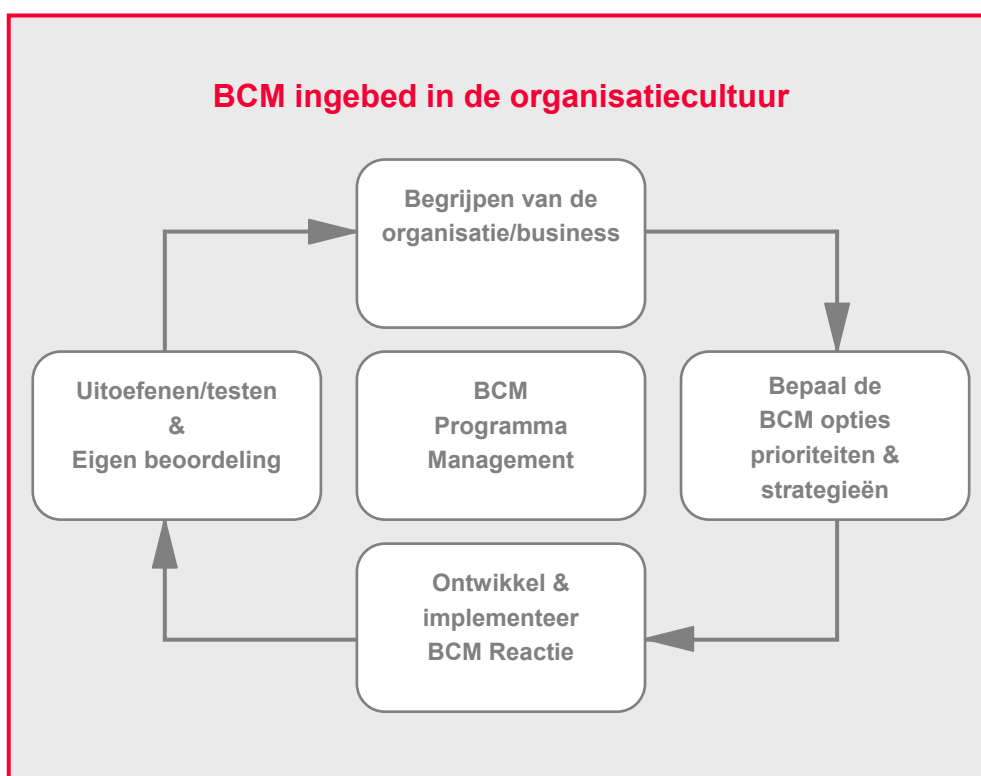
Gezien het feit dat Fortis Bank een financiële dienstverlenende organisatie is, onderkent men het belang van BCM. De Fortis Bank BCM-methodologie is opgenomen in de Fortis Bank BCM beleidsdocumenten en is gebaseerd op internationale regelgeving en richtlijnen voor best practises, zoals omschreven door:

- Basel Commissie voor het bancaire toezicht: High level principles for Business Continuity;
- The Business Continuity Institute: Good Practice Guidelines (BCI GPG);
- The British Standards Institute⁵⁾.

Het toepassingsgebied van BCM bij Fortis Bank is:

- Intern: Fortis Bank in al haar dimensies (zowel de Fortis Bank businesses & support functions, alle landen, juridische entiteiten en dochterondernemingen)
- Extern: Alle derde partijen die Fortis Bank-informatie moeten verwerken of cruciale diensten en producten verlenen die het doel ondersteunen van belangrijke Fortis Bank-diensten (externe uitbestedingen).

De Fortis Bank BCM-benadering bevat de volgende stappen:

⁵⁾ De standaard BS25999-1: Code of practice for Business Continuity Management en BS25999-2: Specifications for Business Continuity Management

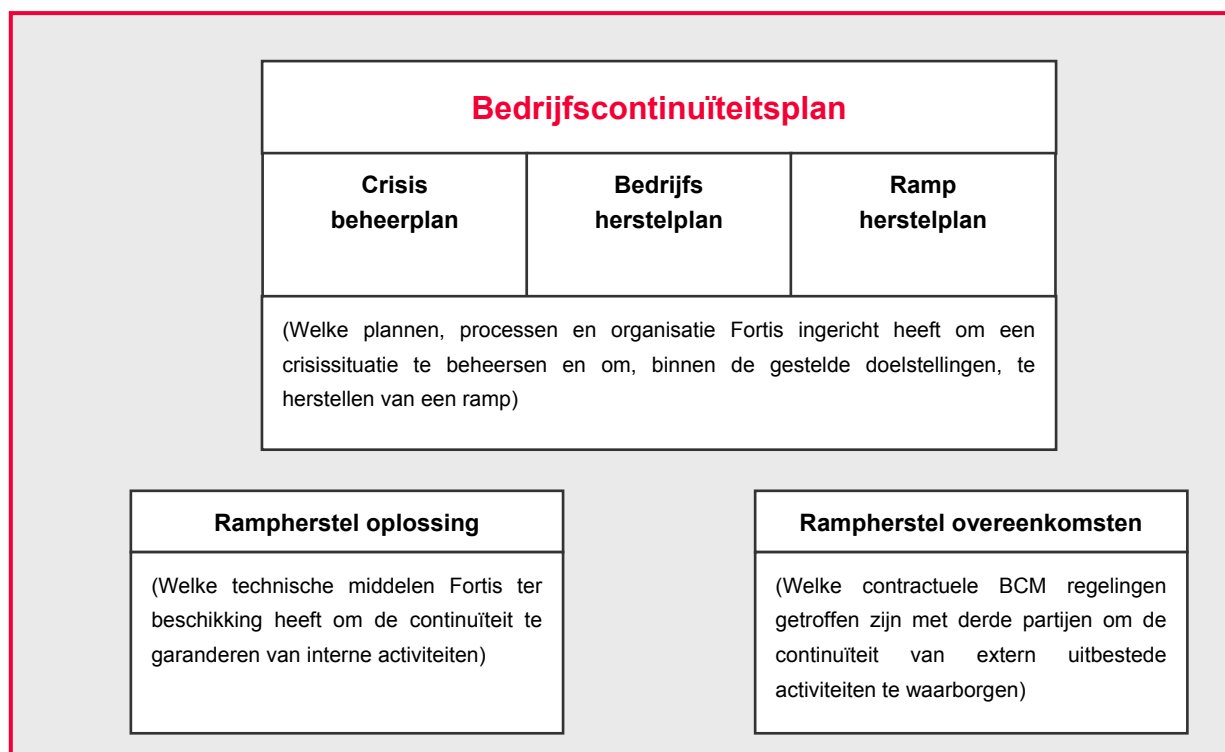
De Fortis Bank BCM-methodologie dient ingebed te zijn in de bedrijfscultuur en dient verwezenlijkt en continu bijgehouden te worden, op een manier die aangepast is naar de aard, omvang en complexiteit van de desbetreffende Fortis Bank business.

Informatie betreffende de belangrijkheid van de diensten van de organisatie, inclusief de activiteiten en middelen die nodig zijn om deze diensten te kunnen leveren, worden geanalyseerd door middel van business impact analyses en risico analyses.

Het bepalen van BCM-opties en –strategie maakt het mogelijk een breed spectrum van strategische en tactische afwegingen te evalueren. Deze aanpak stelt Fortis Bank in staat adequate afwegingen te maken voor elke belangrijke dienst, in de zin van dat Fortis Bank deze diensten op een aanvaardbaar niveau kan blijven leveren tijdens en na storingen in de normale bedrijfsvoering. BCM is aanvullend op andere maatregelen ter bevordering van het herstellingsvermogen die al present zijn binnen Fortis Bank.

De voorgaande analyses moeten leiden tot de installatie van plannen en oplossingen die zowel een preventief, reactief en herstellend karakter hebben.

Deze acties zouden tot de creatie van de BCM uitwerkingen moeten leiden door middel van methodes die voorschrijven welke stappen te moeten ondernemen voor, tijdens en na een incident voor een herstel.

Tot slot dient Fortis Bank aan te tonen dat de strategieën en plannen inderdaad effectief, lonend en nuttig zijn door middel van testen en zelfanalyse.

5.6.3.2 Informatiebeveiliging

Voor een financiële dienstverlener als Fortis Bank is informatie van cruciaal belang. Bij een financiële dienstverlener is namelijk sprake van een hoge intensiteit van kennis en informatie, en is betrouwbare informatie van vitaal belang voor Fortis Bank. Informatie moet zodoende continu en adequaat worden beschermd tegen een breed scala aan bedreigingen. Fortis Bank verwezenlijkt dit door in te staan voor de betrouwbaarheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie met behulp van een gestructureerde aanpak voor informatiebeveiliging.

De 'Fortis Bank Information Security Policy' zet de organisatorische structuur, bestuur en verantwoordelijkheden uiteen en de te volgen verplichte richtlijnen voor informatiebeveiliging die betrekking hebben op de gehele Fortis Bank-groep en derden met wie Fortis Bank informatie uitwisselt. Verder houdt Fortis Bank er concrete beheersmaatregel voor informatiebeveiliging op na die gebaseerd zijn op bestaande internationale best practises zoals ISO/IEC 27001 en ISO/IEC 17799 – 2005.

Businesses en support functions implementeren de Fortis Bank Information Security Policy volgens het principe 'pas toe of leg uit'. De verantwoordelijkheid voor het ontwerp en de implementatie van de informatiebeveiliging is gedelegeerd aan het Operational Risk Policy Committee (OPC). Uitgangspunt van de implementatiestrategie is om zoveel mogelijk de bestaande best practises binnen Fortis Bank te hanteren.

Het OPC/IRC heeft een speciale stuurgroep voor de informatiebeveiliging opgezet, die de invoering van het beleid op strategisch niveau aanstuurt en waarin senior vertegenwoordigers van de businesses en de horizontale functies zitting hebben. Fortis Bank tracht dit te bereiken door verschillende belangrijke groepsbrede projecten met betrekking tot informatiebeveiliging op te zetten (bijvoorbeeld met betrekking tot identiteitsbeheer, business continuity en beveiligingsbewustzijn).

5.6.3.3 Overdracht van risico door middel van verzekeringen

Fortis Bank beschouwt het verzekeren als een nuttig instrument voor het mitigeren van operationele risico's. Deze verzekeringsportefeuille wordt centraal gecoördineerd door CRM. Meer specifiek is Fortis Bank verzekerd tegen financiële schade door fraude, computercriminaliteit, beroepsaansprakelijkheid en persoonlijke aansprakelijkheid.

Geheel in lijn met de gangbare praktijken in de bedrijfstak zijn de volgende verzekeringsovereenkomsten door Fortis Bank afgesloten met derden:

- Een gecombineerde Bankers Blanket Bond, computercriminaliteitverzekering en een beroepsaansprakelijkheidsverzekering
- aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders.

Bovenop deze externe dekkingen, maakt Fortis Bank ook gebruik van interne herverzekeringstechnieken voor de financiering van operationele risico's. Op deze manier worden de franchises van de gecombineerde Bankers Blanket Bond, computercriminaliteitverzekering en beroepsaansprakelijkheidsverzekering herverzekerd via een interne Captive.

5.6.3.4 *Management control*

Ligt bij beheer van operationeel risico de nadruk op operationele gebeurtenisrisico's, management control richt zich voornamelijk op het bedrijfsrisico (inclusief strategische en reputatie-aangelegenheden). Doch, beheer van operationeel risico en management control hangen nauw met elkaar samen:

- de methoden voor risicoschatting, de beoordeling van de beheersing en de aanpak van zwakke punten verlopen op vergelijkbare wijze
- de uitkomsten van de schattingen van operationeel (gebeurtenis) risico vormen de input voor het beoordelen van het bedrijfsrisico door het senior management, als onderdeel van de jaarlijkse procedure die leidt tot management control verklaringen; deze procedure wordt door CRM gecoördineerd.

De managementteams tekenen management control verklaringen en formuleren indien nodig actieplannen voor de verbetering van de beheersing. Central Risk Management coördineert de rapportage over de status en voortgang op deze actieplannen. De Management Control Statements dienen aan het eind van elk jaar als attest voor het functioneren van risicobeheer en interne controle.

6 Toezicht en solvabiliteit

Als financiële instelling is Fortis Bank onderworpen aan het toezicht van regelgevende autoriteiten. Dit toezicht wordt uitgeoefend op zowel het niveau van Fortis Bank als op het niveau van de afzonderlijke werkmaatschappijen.

De bankdochters van Fortis Bank zijn onderworpen aan de richtlijnen van de diverse toezichthoudende instellingen in de landen waar deze dochterondernemingen actief zijn. Volgens deze richtlijnen moeten de bankdochters een minimaal toetsingsvermogen aanhouden ten opzichte van de kredietverplichtingen binnen en buiten de balans en de handelsposities van de bank. Deze posities en de kredietverplichtingen worden gewogen naar de daarin gelegen risico's (risicogewogen verplichtingen). Voor het totale toetsingsvermogen geldt een minimumeis van 8% van de totale risicogewogen verplichtingen.

	2007	2006	2005
Kredietrisico	249.280	221.633	198.241
Marktrisico	20.927	18.471	13.854
Risicogewogen activa en verbintenissen	270.207	240.104	212.095
Tier 1 ratio	9,5%	7,1%	7,4%
Totaal kapitaal ratio	10,1%	11,1%	10,5%

7 Vergoedingen na uitdiensttreding en andere lange-termijn personeelsbeloningen

Vergoedingen na uitdiensttreding zijn personeelsbeloningen, zoals pensioenen en ziektekostenvergoedingen, die worden uitgekeerd na beëindiging van de arbeidsrelatie. Andere lange-termijn personeelsbeloningen zijn personeelsbeloningen die niet volledig betaalbaar zijn binnen twaalf maanden na de periode waarin de medewerkers de betreffende dienst hebben verleend, zoals jubileumpremies en langdurige arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

7.1 Vergoedingen na uitdiensttreding

7.1.1 Pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen en andere vergoedingen na uitdiensttreding

Fortis Bank financiert pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen die voor het merendeel van de medewerkers gelden. Een aantal regelingen wordt gedeeltelijk gefinancierd door de betaling van premies door medewerkers.

De uitkeringen volgens deze regelingen worden berekend op basis van het aantal dienstjaren en het salarisniveau. De pensioenverplichtingen worden bepaald aan de hand van sterftcijfers, het personeelsverloop, de loonstijging en economische aannames met betrekking tot bijvoorbeeld de inflatie en het disconteringspercentage. Het disconteringspercentage wordt per land of per regio vastgesteld op basis van het rendement (per de einddatum) van obligaties met een vergelijkbare looptijd, die zijn uitgegeven door 'blue-chip' ondernemingen of door de overheid, indien er geen representatieve markt voor bedrijfsobligaties is.

Omdat Fortis Bank haar pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen heeft gefinancierd worden via verbonden verzekeringsondernemingen, zijn de hieraan gerelateerde beleggingen niet-kwalificerende fondsbeleggingen en moeten ze beschouwd worden als "restitutierechten" overeenkomstig IAS 19. Dit betekent dat deze beleggingen niet afgetrokken mogen van de verplichtingen inzake toegezegde pensioenrechten bij het bepalen van de netto-verplichting uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen, maar getoond moeten worden als afzonderlijke activa, "restitutierechten" genaamd, die het recht op terugbetaling van uitgaven uitdrukken (die nodig zijn om aan de verplichtingen inzake toegezegde pensioenrechten te voldoen) tegenover de verbonden onderneming.

Naast pensioenuitkeringen, omvatten de kosten van regelingen op basis van vaste toezeggingen ook andere kosten, zoals de vergoeding van een deel van de ziektekostenpremie en personeelscondities voor financiële producten (bijvoorbeeld hypotheek), welke in stand blijven na pensionering van medewerkers.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de bedragen die per 31 december zijn opgenomen in de balans in verband met pensioenregelingen en andere vergoedingen na uitdiensttreding.

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>			<i>Overige vergoedingen na uitdiensttreding</i>		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Contante waarde van gefinancierde verplichtingen	4.460	4.659	4.925			
Contante waarde van niet-gefinancierde verplichtingen	142	156	157	63	60	301
Verplichting voor plannen met vaste toezeggingen	4.602	4.815	5.082	63	60	301
Reële waarde van fondsbeleggingen	(3.030)	(2.942)	(2.878)			
Reële waarde restitutierecht	(1.871)	(1.831)	(1.813)			
Netto verantwoorde toegezegde pensioenrechten	(299)	42	391	63	60	301
Niet-verantwoorde actuariële winsten (verliezen)	345	210	(226)	11	11	(32)
Niet-verantwoorde pensioenkosten van verstreken diensttijd	(8)	(11)	(5)			
Niet-verantwoorde activa door restricties	213	167	143			
Overige bedragen verantwoord in de balans						
Netto verplichtingen (activa) voor plannen met vaste toezeggingen	251	408	303	74	71	269
Bedragen in de balans:						
Verplichtingen voor plannen met vaste toezeggingen	2.149	2.263	2.120	74	71	269
Activa voor plannen met vaste toezeggingen	(1.898)	(1.855)	(1.817)			
Netto verplichtingen (activa) voor plannen met vaste toezeggingen	251	408	303	74	71	269

Verplichtingen uit hoofde van toegezegde pensioenrechten worden verantwoord onder Overlopende rente en overige verplichtingen (zie noot 31) terwijl activa inzake toegezegde pensioenrechten worden verantwoord onder Overlopende rente en overige activa (zie noot 23).

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de mutaties in de netto-pensioenverplichtingen (activa) in de balans.

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>		<i>Overige vergoedingen na uitdiensttreding</i>	
	2007	2006	2007	2006
Netto verplichtingen (activa) voor plannen met vaste toezeggingen per 1 januari	408	303	71	269
Totale kosten voor plannen met vaste toezeggingen	119	158	10	(23)
Ontvangen bijdragen op fondsbeleggingen	(175)	(242)	(5)	(8)
Ontvangen bijdragen op restitutierecht	(100)			
Aan- en verkoop van dochterondernemingen				
Overdracht	(2)	189	(1)	(167)
Omrekeningsverschillen	1		(1)	
Overige				
Netto verplichtingen (activa) voor plannen met vaste toezeggingen per 31 december	251	408	74	71

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de mutaties in de Verplichtingen voor plannen met vaste toezeggingen.

	Pensioenplannen met vaste toezeggingen		Overige vergoedingen na uitdiensttreding	
	2007	2006	2007	2006
Verplichting voor plannen met vaste toezeggingen per 1 januari	4.815	5.082	60	301
Aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten	146	171	5	4
Bijdrage van deelnemers	9	9		
Rentelasten	228	210	3	4
Actuariële verliezen (winsten) op de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen	(310)	(449)	(3)	(42)
Uitkeringen	(300)	(322)	(5)	(6)
Pensioenkosten van verstreken diensttijd - niet verworven rechten			3	
Pensioenkosten van verstreken diensttijd - verworven rechten		2		
Aan- en verkoop van dochterondernemingen				
Planinperkingen				(33)
Afwikkelingen	(2)	(87)		
Overdracht	6	229	1	(169)
Omrekeningsverschillen	10	(29)		
Overige		(1)	(1)	1
Verplichting voor plannen met vaste toezeggingen per 31 december	4.602	4.815	63	60

De volgende tabel toont de mutaties in de reële waarde van de fondsbeleggingen.

	Pensioenplannen met vaste toezeggingen		Overige vergoedingen na uitdiensttreding	
	2007	2006	2007	2006
Reële waarde van fondsbeleggingen per 1 januari	2.942	2.878		
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	182	142		
Actuariële winsten (verliezen) op fondsbeleggingen	(103)	(1)		
Bijdragen werkgevers	175	167	5	6
Bijdragen deelnemers	9	9		
Uitkeringen	(173)	(184)	(5)	(6)
Aan- en verkoop van dochterondernemingen				
Overdracht	(24)	49		
Afwikkeling	(2)	(68)		
Omrekeningsverschillen	24	(50)		
Overige				
Reële waarde van fondsbeleggingen per 31 december	3.030	2.942		

De volgende table toont de mutaties in de reële waarde van de restitutierechtten

	Pensioenplannen met vaste toezeggingen			Overige vergoedingen na uitdiensttreding		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Reële waarde van de restitutierechten per 1 januari	1.831	1.813	1.667		-	-
Verwacht rendement op restitutierechten	88	73	74			
Actuariële verliezen (winsten) op restitutierechten	(49)	13	122			
Bijdragen werkgevers	100	75	74			
Bijdragen deelnemers						
Uitkeringen	(127)	(139)	(135)			
Aan- en verkoop van dochterondernemingen						
Overdracht	28	(4)	11			
Uitgekeerde activa bij afwikkeling						
Omrekeningsverschillen						
Overige						
Reële waarde van de restitutierechten per 31 december	1.871	1.831	1.813		-	-

De actuariële winsten (verliezen) bestaan voornamelijk uit het verschil tussen het werkelijke en het verwachte rendement.

De volgende tabel toont het werkelijke rendement op de fondsbeleggingen voor pensioenplannen met vaste toezeggingen.

	<i>Pensioenplannen met</i>			<i>Overige vergoedingen</i>		
		<i>vaste toezeggingen</i>		<i>na uitdiensttreding</i>		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Werkelijke rendement op fondsbeleggingen	80	139	300		-	-
Werkelijke rendement op restitutierechten	41	82	200		-	

De volgende tabel geeft een overzicht van de wijzigingen in het totaal van de niet opgenomen actuariële winsten (verliezen) op activa en verplichtingen.

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>		<i>Overige vergoedingen na uitdiensttreding</i>	
	2007	2006	2007	2006
Niet-verantwoorde actuariële winsten (verliezen) per 1 januari	210	(226)	11	(32)
Actuariële winsten (verliezen) op de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen	310	449	3	43
Actuariële winsten (verliezen) op fondsbeleggingen	(103)	(1)		
Actuariële winsten (verliezen) op restitutierechten	(49)	13		
Verantwoorde verliezen (winsten) door restricties	(5)	(38)		
Planinperkingen				
Afwikkelingen				
Afschrijving op niet-verantwoorde actuariële verliezen (winsten) op de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen	(5)			4
Afschrijving op niet-verantwoorde actuariële verliezen (winsten) op restitutierechten	(7)			
Afschrijving op niet-verantwoorde actuariële verliezen (winsten) op fondsbeleggingen			(1)	
Aan- en verkoop van dochterondernemingen				
Overdracht	(5)		(1)	
Omrekeningsverschillen				
Overige	(1)	11	(1)	(4)
Niet-verantwoorde actuariële winsten (verliezen) per 31 december	345	210	11	11

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de wijzigingen in het total van de niet-verantwoorde activa door restricties.

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>	
	2007	2006
Niet-verantwoorde activa door restricties per 1 januari	167	142
Verantwoorde winsten (verliezen) door restricties	5	40
Impact van restricties in de resultatenrekening	25	6
Planinperkingen		
Afwikkelingen		
Aan- en verkoop van dochterondernemingen		
Overdracht		
Omrekeningsverschillen	15	(21)
Overige	1	
Niet-verantwoorde activa door restricties per 31 december	213	167

De volgende tabel geeft een overzicht van de wijzigingen in pensioenkosten van verstreken diensttijd.

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>		<i>Overige vergoedingen na uitdiensttreding</i>	
	2007	2006	2007	2006
Niet-verantwoorde pensioenkosten van verstreken diensttijd per 1 januari	11	5		
Pensioenkosten van verstreken diensttijd - niet verworven rechten		1	3	
Afschrijving van vorige pensioenkosten	(2)	(2)	(3)	
Planinperking				
Afwikkeling				
Aan- en verkoop van dochterondernemingen				
Overdracht	(1)	7		
Overige				
Omrekeningsverschillen				
Niet-verantwoorde pensioenkosten				
van verstreken diensttijd per 31 december	8	11		

Ervaringsaanpassingen zijn de actuariële winsten en verliezen die ontstaan door verschillen tussen de actuariële veronderstellingen aan het begin van het jaar en de werkelijke uitkomsten gedurende het jaar.

De volgende tabel bevat informatie over de ervaringsaanpassingen met betrekking tot Pensioenplannen met vaste toezeggingen en Overige vergoedingen na uitdiensttreding.

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>			<i>Overige vergoedingen na uitdiensttreding</i>		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Ervaringsaanpassingen op fondsbeleggingen	(104)	(42)	96			
Als % van de fondsbeleggingen per 31 december	(3)%	(1,44)%	3,72%			
Ervaringsaanpassingen op restitutierechten	(20)	(29)	40			
Als % van de restitutierechten per 31 december	(1)%	(0,47)%	(0,48)%			
Ervaringsaanpassingen op de verplichting voor pensioenplannen met vaste toezeggingen	77	118	28	4	42	4
Als % van de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen per 31 december	2.0%	2.31%	0.60%	(5.6)%	9.52%	(0.96)%

De volgende tabel geeft een overzicht van de componenten van de kosten die betrekking hebben op de pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen en overige uitkeringen na uitdiensttreding voor het jaar eindigend per 31 december.

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>			<i>Overige vergoedingen na uitdiensttreding</i>		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten	146	171	174	5	4	9
Rentelasten	228	210	196	3	4	3
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	(182)	(142)	(135)			
Verwacht rendement op restitutierecht	(88)	(73)	(74)			
Pensioenkosten van verstreken diensttijd		2				
Afschrijving van vorige pensioenkosten	2	2		3		
Afschrijving op niet-verantwoorde actuariële verliezen (winsten) op de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen	(12)		3	(1)		3
Afschrijving op niet-verantwoorde actuariële verliezen (winsten) op fondsbeleggingen						
Afschrijving op niet-verantwoorde actuariële verliezen (winsten) op restitutierecht						
Impact van restricties in de resultatenrekening	25	6	17			
Planinperkingen						
Afwikkelingen		(18)			(31)	
Totale kosten voor plannen met vaste toezeggingen	119	158	181	10	(23)	15

De aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, past service kosten, afschrijving van niet verantwoorde (verliezen) winsten en de verliezen (winsten) op planinperkingen en afwikkelingen die van invloed zijn op de verplichtingen worden verantwoord als Personeelskosten (zie noot 44). Alle overige kosten in verband met toegezegde pensioenrechten worden verantwoord als Rentelasten.

De totale kosten in verband met toegezegde pensioenrechten omvatten alle rentelasten inzake de toegezegde pensioenregelingen.

De volgende tabel geeft een overzicht van de voornaamste actuariële veronderstellingen die zijn toegepast voor de landen in de eurozone.

	Pensioenplannen met vaste toezeggingen						Overige vergoedingen na uitdiensttreding					
	2007		2006		2005		2007		2006		2005	
	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog
Disconteringsvoet	4,70%	5,35%	3,75%	4,65%	3,55%	4,15%	4,20%	4,20%	4,20%	4,20%	4,15%	4,15%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen												
per 31 december	5,00%	6,00%	4,51%	5,25%	4,30%	5,00%						
Verwacht rendement op restitutierecht												
per 31 december	3,46%	5,50%	3,46%	4,80%								
Toekomstige salarisverhogingen												
(prijsinflatie inbegrepen)	2,14%	4,00%	2,40%	4,00%	2,40%	4,00%	2,30%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%	2,40%
Toekomstige pensioenverhogingen												
(prijsinflatie inbegrepen)	1,90%	1,90%	1,80%	2,05%	1,80%	1,80%	1,80%	1,80%	1,80%	1,80%	1,80%	1,80%
Evolutie medische kosten									4,30%	4,30%	4,30%	4,30%

De volgende tabel bevat de voornaamste actuariële veronderstellingen die zijn toegepast voor de overige landen.

	Pensioenplannen met vaste toezeggingen					
	2007		2006		2005	
	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog
Disconteringsvoet		5,60%		11,00%		4,80%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen per 31 december		5,25%		11,70%		5,25%
Toekomstige salarisverhogingen (prijsinflatie inbegrepen)		3,00%		8,50%		1,90%
Toekomstige pensioenverhogingen (prijsinflatie inbegrepen)		1,25%		5,50%		1,90%

De eurozone vertegenwoordigt 93% van de totale uitkeringsverplichtingen van Fortis Bank. Onder overige landen vallen met name verplichtingen in Turkije en het Verenigd Koninkrijk. De overige uitkeringen na uitdiensttreding in landen buiten de eurozone worden niet materieel verondersteld.

Fortis Bank gebruikt de IRS curve als referentie voor het verwachte obligatierendement en voegt aan dat rendement een risicopremie toe voor aandelen en onroerend goed.

Een toe- of afname van de veronderstelde trendmatige groei met 1% van de medische kosten zou het volgende effect hebben op de uitkeringsverplichting voor medische kosten en de netto periodieke medische kosten na uitdiensttreding:

	Een procent toename	Een procent afname
Impact op de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen - medische kosten	15,3%	-11,7%
Impact op de totale kosten voor plannen met vaste toezeggingen - medische kosten	2,5%	-2,0%

De fondsbeleggingen bestaan voornamelijk uit vastrentende effecten en beleggingscontracten die zijn afgesloten bij verzekeringsmaatschappijen. Volgens het interne beleggingsbeleid van Fortis Bank dienen voor de financiering van pensioenregelingen beleggingen in derivaten en opkomende markten te worden vermeden (met uitzondering van de Turkse pensioenregelingen). Fortis Bank wil in de toekomst het activa-allocatiebeleid geleidelijk aanpassen om te komen tot een betere afstemming tussen de looptijd van de activa en de looptijd van de pensioenverplichtingen. De samenstelling van de fondsbeleggingen is als volgt:

	2007	2006	2005
Aandelen	18,40%	16,70%	13,12%
Obligaties	58,30%	65,13%	67,16%
Verzekeringscontracten	7,30%	8,33%	9,99%
Vastgoed	4,10%	3,62%	4,08%
Converteerbare obligaties	3,10%	2,94%	2,65%
Overige	4,80%	2,69%	2,00%
Geldmiddelen	4,00%	0,59%	1,00%

De samenstelling van de restitutierechten is als volgt :

	2007	2006	2005
Aandelen	19,89%	19,94%	26,86%
Obligaties	74,06%	74,47%	64,14%
Verzekeringscontracten	6,05%	5,59%	6,00%
Vastgoed	0,00%	0,00%	0,00%
Converteerbare obligaties	0,00%	0,00%	0,00%
Overige	0,00%	0,00%	1,00%
Geldmiddelen	0,00%	0,00%	2,00%

De categorie Overige bestaat voornamelijk uit hypothecaire leningen en hoog-rentende obligaties. Investerings in Hedge Funds worden in beperkte mate gedaan. Derivaten worden uitsluitend toegepast om de gevoeligheid van de fondsbeleggingen voor bewegingen in de rentestand te beperken. Fondsbeleggingen worden wereldwijd geïnvesteerd op aandelen en obligatiemarkten.

Ten behoeve van het beheer van de fondsbeleggingen voor pensioenregelingen hanteert Fortis Bank algemene richtlijnen voor de asset allocatie op basis van criteria als geografische spreiding en ratings. Om ervoor te zorgen dat de beleggingsstrategie in overeenstemming blijft met de structuur van de pensioenverplichtingen worden periodiek Asset Liability Management studies uitgevoerd. Op basis van deze richtlijnen en de uitkomsten van de studies wordt de activa-allocatie voor elke regeling per bedrijf vastgesteld.

De fondsbeleggingen voor pensioenregelingen zijn inclusief een bedrag van EUR 1 miljoen (2005: EUR 1 miljoen; 2004: EUR 1 miljoen) dat is belegd in aandelen Fortis.

Naar verwachting zal Fortis Bank als werkgever in het komende boekjaar de volgende bijdragen betalen aan regelingen ten behoeve van uitkeringen na uitdiensttreding:

	<i>Pensioenplannen met vaste toezeggingen</i>	<i>Overige vergoedingen na uitdiensttreding</i>
Verwachte bijdragen voor volgend jaar in regelingen met fondsbeleggingen	141	7
Verwachte bijdragen voor volgend jaar in regelingen met restitutierechten	81	

7.1.2 Pensioenregelingen op basis van beschikbare premies

Fortis Bank financiert wereldwijd een aantal regelingen op basis van beschikbare premies. Bij dit type regelingen blijft de verplichting van de werkgever beperkt tot de uitkering van de vergoedingen die zijn berekend in overeenstemming met het reglement voor de regeling. In 2006 bedroegen de werkgeversbijdragen voor regelingen op basis van beschikbare premies EUR 69 miljoen (2006: EUR 108 miljoen; 2005: EUR 71 miljoen). Deze bijdragen worden verantwoord als personeelskosten (zie noot 44).

7.2 Andere lange-termijn personeelsbeloningen

De Andere lange-termijn personeelsbeloningen bestaan uit verplichtingen van de werkgever tot het uitkeren van bijvoorbeeld jubileumpremies of het doen van uitkeringen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. In onderstaande tabel is aangegeven welke verplichtingen met betrekking tot Andere lange-termijn personeelsbeloningen zijn opgenomen in de balans onder Overlopende rente en overige verplichtingen (zie noot 31).

	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2005</i>
Contante waarde van de verplichting	115	97	39
Reële waarde van fondsbeleggingen	(3)		
Netto verplichtingen	112	97	39

De volgende tabel toont de mutaties gedurende het boekjaar in de verplichtingen inzake Andere lange-termijn personeelsbeloningen.

	<i>2007</i>	<i>2006</i>
Netto verplichtingen per 1 januari	97	39
Totale lasten	12	30
Ontvangen bijdragen/(bijdragen betaald)	(6)	(4)
Overdracht	(1)	32
Overige	10	
Netto verplichtingen per 31 december	112	97

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de actuariële veronderstellingen die zijn gehanteerd voor het berekenen van de verplichtingen met betrekking tot Andere lange-termijn personeelsbeloningen.

	<i>2007</i>		<i>2006</i>		<i>2005</i>	
	<i>Laag</i>	<i>Hoog</i>	<i>Laag</i>	<i>Hoog</i>	<i>Laag</i>	<i>Hoog</i>
Disconteringsvoet	4,70%	6,50%	3,40%	4,40%	2,90%	4,20%
Salarisverhoging	3,30%	5,00%	2,00%	3,80%	1,80%	3,40%

De kosten van Andere lange-termijn personeelsbeloningen kunnen als volgt worden opgesplitst. De rentekosten zijn verantwoord als Rentelasten en de overige kosten zijn als Personeelskosten verantwoord.

	2007	2006	2005
Aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten	12	22	12
Rentelasten	3	2	1
Onmiddellijk verantwoorde netto actuariële verliezen (winsten)	(3)	6	(1)
Totale kosten	12	30	12

8 Beloningen in aandelen en opties

Fortis Bank maakt gebruik van de mogelijkheid om haar werknemers en bestuurders in aandelen en aan aandelen gerelateerde instrumenten te belonen. Het gaat hierbij om de volgende instrumenten:

- personeelsopties
- aanbod van aandelen met korting

Op 25 september 2007 heeft Fortis door middel van een claimemissie een kapitaaluitbreiding gedaan ter gedeeltelijke financiering van de bijdrage van Fortis aan het bod op ABN AMRO. Door deze kapitaaluitbreiding is een aanzienlijk aantal nieuwe Fortis aandelen met korting uitgegeven. Hierdoor is de waarde van de portefeuille van Fortis optiehouders gedaald.

Op 20 september 2007 heeft de Raad van Bestuur van Fortis besloten de voorwaarden voor alle aandelenoptieplannen aan te passen teneinde het directe effect van de kapitaaluitbreiding op de portefeuilles te neutraliseren. Deze aanpassingen worden conform de Euronext.Liffe formule doorgevoerd. Op basis van de Euronext.Liffe formule bedraagt de correctieverhouding 0,83715.

Om het directe effect van de kapitaalverhoging op de portefeuille te neutraliseren, worden de uitoefenprijs en het aantal opties op basis van de correctieverhouding als volgt aangepast:

- een reductie van de uitoefenprijs van de opties (de actuele uitoefenprijs wordt vermenigvuldigd met de correctieverhouding)
- het aantal opties wordt verhoogd (actueel aantal opties gedeeld door de correctieverhouding).

8.1 Personeelsopties

Fortis Bank beslist jaarlijks of het opties zal aanbieden aan het personeel. De laatste jaren heeft Fortis Bank besloten om opties op aandelen Fortis aan te bieden aan een geselecteerde groep van seniormanagers om deze groep mensen aan Fortis Bank te binden en hun belang en dat van Fortis Bank op één lijn te brengen. De kenmerken van de plannen kunnen per land variëren om rekening te kunnen houden met de specifieke fiscale regelgeving per land. Onder meer wordt onderscheid gemaakt in voorwaardelijk en onvoorwaardelijk toegekende opties. Onvoorwaardelijke opties worden toegekend aan werknemers die werkzaam zijn in landen waar de toekenning van opties direct leidt tot een fiscale heffing. Voorwaardelijke opties worden toegekend aan werknemers in landen waar een fiscale heffing eerst na uitoefening van de opties plaatsvindt. Voorwaardelijke opties worden onvoorwaardelijk indien de werknemer na een periode van vijf jaar na de toekenning nog in dienst is van Fortis Bank. In het algemeen geldt dat opties vijf jaar na de toekenningsdatum uitoefenbaar worden, ongeacht of ze voorwaardelijk of onvoorwaardelijk zijn toegekend.

Per 31 december 2007 lopen de volgende optieplannen, inclusief opties voor bestuurders (de uitoefenprijzen in de onderstaande tabellen zijn in EUR):

	2007			
	<i>Uitstaande opties</i>	<i>Gewogen gemiddelde uitoefenprijs</i>	<i>Hoogste uitoefenprijs</i>	<i>Laagste uitoefenprijs</i>
	<i>(in '000)</i>	<i>(in Eur)</i>	<i>(in Eur)</i>	<i>(in Eur)</i>
<i>Vervaljaar</i>				
2008	294	27,48	29,07	21,08
2009	8.755	24,60	24,96	21,08
2010	4.608	29,05	29,05	29,05
2011	2.078	24,47	24,68	21,08
2012	711	21,08	21,22	21,08
2013	2.326	12,32	12,44	12,17
2014	2.398	15,07	15,31	14,78
2015	2.501	18,55	18,65	18,41
2016	1.345	24,49	24,49	24,49
2017	3.779	28,04	28,62	27,23
Totaal	28.795			

	2006			
	<i>Uitstaande opties</i>	<i>Gewogen gemiddelde uitoefenprijs</i>	<i>Hoogste uitoefenprijs</i>	<i>Laagste uitoefenprijs</i>
	<i>(in '000)</i>	<i>(in Eur)</i>	<i>(in Eur)</i>	<i>(in Eur)</i>
<i>Vervaljaar</i>				
2007	1.171	24,96	24,96	24,96
2008	326	27,43	29,05	21,08
2009	10.139	24,59	24,96	21,08
2010	4.728	29,05	29,05	29,05
2011	295	23,11	24,68	21,08
2012	801	21,12	29,05	21,08
2013	2.385	12,39	21,08	12,17
2014	2.399	15,06	15,31	12,44
2015	2.535	18,50	18,65	15,31
2016	3.132	24,56	24,68	18,65
Total	27.911	22,08		

Het verloop van de uitstaande opties is als volgt:

	2007		2006	
	Aantal opties (in '000)	Gemiddelde uitoefenprijs	Aantal opties (in '000)	Gemiddelde uitoefenprijs
Balans per 1 januari	27.911	23,04	26.127	22,83
Toegekende opties aan leden van de Raad van Bestuur				
Toegekende opties aan overige werknemers	5.416	28,71	3.594	24,56
Uitgeoefende opties	(3.022)		(1.492)	
Vervallen opties	(1.510)		(318)	
Balans per 31 december	28.795	23,96	27.911	23,04
Op bestaande Fortis aandelen	97		104	
Op nieuw uit te geven Fortis aandelen	28.698		27.807	
Waarvan voorwaardelijk	9.702		7.828	
Waarvan onvoorwaardelijk	19.093		20.083	
Uitoefenbaar 'in the money'			15.346	26,60
Uitoefenbaar 'out of the money'	14.486	25,87		0,00

In verband met de optieplannen is in 2007 een bedrag van EUR 19 miljoen aan Salariskosten verantwoord (2006: EUR 16 miljoen; 2005: EUR 7 miljoen).

De door Fortis Bank toegekende opties betreffen 10-jarige American at-the-money call options met een 5-jarige blokkeringsperiode welke worden gewaardeerd op basis van het Simple Cox model.

Voor de waardering van de reële waarde van de toegekende opties zijn de volgende parameters gehanteerd.

	2007	2006	2005
Datum toekenning opties	31 maart 2007	31 maart 2006	11 april 2005
Eerste uitoefendatum	02 april 2012	03 april 2011	11 april 2010
Eindvervaldag	02 april 2017	03 april 2016	10 april 2015
Dividendrendement	5,82%	5,13%	5,00%
10 jaarsrentepercentage	4,08%	3,74%	3,80%
Koers van het aandeel op de toekenningsdatum	32,53	29,48	21,84
Volatiliteit	26,04%	24,80%	23,27%
Reële waarde van optie in % van de uitoefenprijs	15,30%	16,01%	15,36%

Alle optieplannen en plannen voor voorwaardelijke aandelen (zie hierna) worden afgewikkeld door het leveren van aandelen Fortis. Er vindt geen verrekening in contanten plaats. Voor een aantal optieplannen en plannen voor voorwaardelijke aandelen is specifiek aangegeven dat bij uitoefening bestaande aandelen moeten worden geleverd. Voor de overige plannen kunnen nieuwe aandelen worden uitgegeven.

(aantal aandelen in '000)	2004	2003	2002
Aantal aandelen waarop is ingeschreven	2.114	2.004	1.314
Prijs van plaatsing	15,64	12,04	20,14 (1.181 aandelen) 22,03 (133 aandelen)
Datum aandelen vrij verhandelbaar	2 november 2009	3 november 2008	8 juni 2007

9 Bezoldiging van de Raad van Bestuur

De bezoldigingen inclusief pensioenlasten van huidige en voormalige leden van de Raad van Bestuur bedroegen in 2007 EUR 7.5 miljoen (in 2006 : EUR 11.0 miljoen; EUR 9,8 miljoen in 2005).

De opzegvergoedingen zijn begrepen in deze bezoldigingen en bedragen EUR 1.6 miljoen (2006: EUR 1.6 miljoen 2005 : EUR 2,4 miljoen).

Het aantal opties toegekend aan leden van de Raad van Bestuur bedraagt 337,303 (2006: 292,700; 2005 : 310,225). De uitoefenprijs was 28,62 (2006: 29,48; 2005 : 22,28).

In 2007 werden 257,990 aandelen onder voorwaarden toegekend aan leden van de Raad van Bestuur (2006: 182.780; 2005 : 223,560).

10 Auditkosten

De vergoedingen aan auditoren voor de jaren 2007, 2006 en 2005 kunnen worden onderverdeeld naar:

- vergoedingen voor controleopdrachten: hieronder zijn begrepen de vergoedingen voor het controleren van de statutaire en geconsolideerde jaarrekening(en) alsmede kwartaalberichten en overige rapportering
- vergoedingen voor controlegerelateerde opdrachten: hieronder zijn begrepen vergoedingen voor werkzaamheden verricht in het kader van prospecti, vergoedingen voor bijzondere controles en advisering die geen verband houdt met statutaire controles
- vergoedingen voor belastingadviezen
- overige niet-controlegerelateerde vergoedingen: dit betreft onder meer kosten van ondersteuning en advisering bij acquisities.

De auditvergoedingen zijn als volgt te specificeren per 31 december:

	2007		2006		2005	
	Totaal		Totaal		Totaal	
	Fortis Bank	Overige	Fortis Bank	Overige	Fortis Bank	Overige
	Statutaire	Fortis Bank	Statutaire	Fortis Bank	Statutaire	Fortis Bank
	Auditors	Auditors	Auditors	Auditors	Auditors	Auditors
Auditkosten	4	12	15	1	12	
Controle-gerelateerde kosten	1	3	4	2	5	
Belastingadvieskosten		1	3		1	
Overige niet-controlegerelateerde kosten		4	4	1	5	
Totaal	5	20	26	4	23	

11 Verbonden partijen

Onder met Fortis Bank verbonden partijen zijn begrepen: verbonden ondernemingen, niet-geconsolideerde filialen, pensioenfondsen, geassocieerde deelnemingen, joint ventures, Bestuursleden, bestaande uit de niet-uitvoerende en de uitvoerende leden van de Raad van Bestuur van Fortis Bank, naaste familieleden van de hiervoor genoemde personen, entiteiten waarover de hiervoor genoemde personen zeggenschap hebben of die substantieel door hen worden beïnvloed en overige verbonden entiteiten.

Fortis Bank gaat bij haar bedrijfsvoering regelmatig transacties aan met verbonden partijen. De transacties hebben met name betrekking op leningen en deposito's en worden uitgevoerd tegen de commerciële en marktcondities die gehanteerd worden voor niet-verbonden partijen.

De beloning en het gecombineerde aandelenbezit van de leden van de Raad van Bestuur wordt beschreven in noot 9.

Het totaal uitstaande bedrag inzake kredieten, leningen en bankgaranties aan leden van de Raad van Bestuur, of hun naaste familieleden bedraagt per 31 december 2007 EUR 3.8 miljoen. De termijnen en voorwaarden van deze transacties zijn gelijk aan de termijnen en voorwaarden die van toepassing zijn voor niet-verbonden partijen, inclusief personeelsleden van Fortis Bank.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële reikwijdte van de activiteiten die werden aangegaan met onderstaande verbonden partijen per 31 december:

- geassocieerde deelnemingen en joint ventures
- overige verbonden partijen zoals verbonden ondernemingen, niet –geconsolideerde filiale en pensioenfondsen.

	2007			2006		
	Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	Overige	Totaal	Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	Overige	Totaal
Baten en lasten - verbonden partijen						
Rentebaten	324	1.386	1.710	25	559	584
Rentelasten	(319)	(1.640)	(1.959)		(740)	(761)
Commissiebaten	4	556	560		254	266
Gerealiseerde resultaten	144	147	291	12	1.600	1.600
Overige baten	29	243	272	30	116	146
Commissielasten	(22)	(162)	(184)	(24)	(79)	(103)
Operationele, administratieve en overige kosten		(126)	(126)		(126)	(126)

	2007			2006		
	Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	Overige	Totaal	Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	Overige	Totaal
Balans - verbonden partijen						
Beleggingen in geassocieerde deelnemingen	164	965	1.129		965	965
Vorderingen op klanten	861	12.303	13.164	447	13.016	13.463
Vorderingen op banken	53	107	160		105	105
Overige activa	224	3.895	4.119	8	1.834	1.842
Schulden aan klanten	225	11.056	11.281	75	11.985	12.060
Schuldbewijzen, achtergestelde schulden en overige financieringen	389	4.966	5.355	139	1.915	2.054
Overige verplichtingen	16	1.242	1.258	11	641	652

Terzake van verbonden partijen zijn de volgende garanties en onherroepelijke en voorwaardelijke verplichtingen door Fortis Bank aangegaan:

- EUR 22 miljoen inzake garanties welke aan verbonden partijen zijn afgegeven
- EUR 51 miljoen inzake garanties welke van verbonden partijen zijn verkregen
- EUR 199 miljoen inzake voorwaardelijke en onvoorwaardelijke verplichtingen ten opzichte van verbonden partijen.

De wijzigingen gedurende het jaar in de leningen aan en van verbonden partijen zijn als volgt:

	Vorderingen op banken		Vorderingen op klanten	
	2007	2006	2007	2006
Verbonden partijen -				
leningen, te ontvangen bedragen en voorschotten per 1 januari	105	75	13.463	5.393
Aan- en verkoop dochterondernemingen	53		2	
Toevoegingen of voorschotten	2	30	9.531	11.659
Terugbetalingen			(9.832)	(3.589)
Verbonden partijen -				
leningen, te ontvangen bedragen en voorschotten per 31 december	160	105	13.164	13.463
Bijzondere waardeverminderingen per 1 januari				
Wijziging in de bijzondere waardeverminderingen				
Terugnages bijzondere waardeverminderingen				
Bijzondere waardeverminderingen per 31 december				
Verbonden partijen -				
leningen, te ontvangen bedragen en voorschotten per 31 december	160	105	13.164	13.463

	Schulden aan banken		Schulden aan klanten	
	2007	2006	2007	2006
Verbonden partijen -				
leningen, te ontvangen bedragen en voorschotten per 1 januari	151	708	12.060	11.115
Aan- en verkoop dochterondernemingen	135		73	
Toevoegingen of voorschotten	477		775	9.905
Terugbetalingen		(557)	(1.627)	(8.960)
Verbonden partijen -				
leningen, te ontvangen bedragen en voorschotten per 31 december	763	151	11.281	12.060

12 Segmentinformatie

12.1 Algemene informatie

Fortis Bank is een internationale financiële dienstverlener. De primaire segment-rapportagestructuur is gebaseerd op businesses.

Fortis Bank heeft sinds 1 januari 2007, zoals aangekondigd in oktober 2006, een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd om de evolutie van haar groeistrategie te ondersteunen. De cijfers voor 2006 zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Fortis Bank is nu op wereldwijde basis georganiseerd in twee businesses die verder zijn onderverdeeld in bedrijfssegmenten (voor details, zie hieronder):

- Retail Banking
- Merchant & Private Banking

Activiteiten die niet gerelateerd zijn aan de Bank businesses worden, evenals eliminatieverschillen, separaat gerapporteerd.

De segmentrapportage van Fortis Bank reflecteert de volledige economische bijdrage van de businesses van Fortis Bank. Het doel van deze rapportaering is het direct alloceren van alle balans- en resultatenrekeningposten aan die businesses die hiervoor de volledige managementverantwoordelijkheid hebben.

De segmentinformatie wordt opgesteld in overeenstemming met de waarderingsgrondslagen zoals gebruikt voor het opstellen van de Fortis Bank Geconsolideerde Jaarrekening (zie hiervoor noot 1) en door het gebruiken van toepasselijke allocatieregels.

Transacties tussen de verschillende businesses vinden plaats tegen marktconforme condities.

Fortis Bank heeft op 5 november 2007 aangekondigd dat het management een nieuwe structuur krijgt met ingang van 1 januari 2008. De juiste managementstructuur zal niet alleen de succesvolle integratie van de overgenomen activiteiten van ABN Amro vergemakkelijken, maar zal ook de ontwikkeling van Fortis Bank als geheel ondersteunen. Fortis Bank zal met ingang van het eerste kwartaal 2008 rapporteren in overeenstemming met de nieuwe structuur.

12.2 Bank

Retail Banking

Retail Banking bestaat uit de business segmenten Network en Asset Management.

Retail Banking Network

Retail Banking Network verleent financiële diensten aan retail klanten - particulieren, zelfstandigen, vrije beroepen en kleine bedrijven - via haar internationale Retail Banking netwerk. In de Benelux wordt via diverse distributiekkanalen een volledig pakket diensten en adviezen op het gebied van bankieren, sparen, beleggen, lenen en verzekeren aangeboden.

In Turkije beschikt Fortis Bank over een uitgebreide portefeuille met maatproducten. In Duitsland ligt de nadruk op creditcards en consumentenkrediet. Bemiddelde particulieren en kleine bedrijven vormen de doelgroepen van Fortis Bank in Polen, terwijl er ook een uitrol van consumentenfinancieringsactiviteiten plaatsvindt. In Ierland is een joint venture voor financiële dienstverlening met An Post opgericht.

Retail Banking Asset Management

Fortis Bank voert vermogensbeheeractiviteiten uit, voornamelijk via Fortis Investments, daarbij acterend als een multi-centrum, multi-product vermogensbeheerder. Met Europa als thuisbasis, heeft Fortis Investments een wereldwijde aanwezigheid met zowel verkoopkantoren als enkele belangrijke investeringscentra in Europa, de VS en Azië. De activiteiten variëren van institutioneel portfoliobeheer tot de ontwikkeling en het beheer van beleggingsfondsen.

Merchant & Private Banking

Merchant & Private Banking biedt een scala van bankproducten en hoogwaardige financiële diensten voor grote internationale bedrijven en institutionele klanten, middelgrote bedrijven en ondernemers, en private banking-klanten. Merchant & Private Banking is georganiseerd volgens een Client-Skills structuur.

Merchant & Private Banking Clients

Het Clients bedieningsmodel bestaat uit Corporate, Institutional & Public Banking, Commercial Banking, ECT (Energy, Commodities and Transportation) en Private Banking.

Corporate, Institutional & Public Banking is verantwoordelijk voor het wereldwijde relatiebeheer door Fortis Bank van grote ondernemingen, institutionele klanten en organisaties in de overheidssector. Commercial Banking wil de voorkeurspartner zijn van middelgrote, op Europa gerichte, ondernemingen door ze via een geïntegreerd netwerk van Business Centres toegang te bieden tot oplossingen met toegevoegde waarde. Binnen ECT biedt Fortis Bank financiële oplossingen voor de sectoren Energy, Commodities en Transportation. Private Banking biedt wereldwijd geïntegreerde asset & liability management oplossingen voor vermogende particulieren, hun bedrijven en hun adviseurs.

Merchant & Private Banking Skills

Merchant & Private Banking is georganiseerd rond Skills units die producten en diensten met hoge toegevoegde waarde leveren aan alle potentiële Clients segmenten. Skills omvat Global Markets, Clearing, Funds & Custody, Investment Banking en Specialised Financial Services.

Global Markets is verantwoordelijk voor alle activiteiten op het vlak van trading, sales en research. Clearing, Funds & Custody levert hoogwaardige financiële diensten op het gebied van bewaarneming, afwikkeling en fondsenadministratie ter ondersteuning van de handels- en investeringsactiviteiten van financiële professionals. Investment Banking biedt een scala van financiële diensten aan, zoals corporate finance, structured finance en private equity. Specialised Financial Services heeft betrekking op leasing, commercial finance, wereldwijde handel, cash management, trustactiviteiten en zakelijke dienstverlening.

Other banking

In het segment Other banking worden de dienstverlenende afdelingen en Asset and Liability Management (ALM) evenals diverse balansposten en gealloceerde kosten en opbrengsten verantwoord. De betreffende cijfers worden gerapporteerd na allocatie aan de hiervoor genoemde business segmenten.

Fortis Hypotheek Bank, Belgolaise en enkele andere Fortis Bank groepmaatschappijen worden ook verantwoord in Other banking..

Allocatieregels

De segmentrapportering voor de banksegmenten vindt plaats op basis van balansallocatieregels, inclusief 'squaring' mechanismen, een fondsentferprijssysteem en doorbelasting van ondersteunings- en operationele kosten en overhead.

De balansallocatie en squaring methodologie heeft tot doel om de informatie op zodanige wijze te rapporteren dat het businessmodel van Fortis Bank wordt gereflecteerd.

In het business model van Fortis Bank dragen de segmenten niet het rente- en vreemdevalutarisico door het financieren van hun eigen activa met eigen verplichtingen of door het hebben van directe toegang tot de financiële markten. Het interest- en valutarisico wordt namelijk overgedragen van de segmenten naar de centrale interne bankiers. Dit wordt gereflecteerd in het fondsentransferprijssysteem. Een centrale rol in dit systeem is toebedeeld aan 'Asset and Liability Management' (ALM). De resultaten van ALM worden gealloceerd naar de segmenten op basis van het gebruikte geregementeerde kapitaal en de rentemarge die door het segment wordt gegenereerd.

De dienstverlenende afdelingen verlenen ondersteuning aan de segmenten. In deze diensten zijn personeelszaken en informatietechnologie begrepen. De kosten en opbrengsten van deze afdelingen worden toegerekend aan de segmenten via een allocatiesysteem dat is gebaseerd op overeenkomsten van dienstverlening (SLA's) die de economische consumptie weergeven van de producten en diensten. SLA's voorzien erin dat baten en lasten worden toegerekend op basis van werkelijke afname tegen een vast tarief. Eventuele verschillen tussen de werkelijke en doorbelaste kosten worden alsnog toegerekend aan de segmenten.

12.3 Balans per segment

31 december 2007

	Retail Banking Network	Retail Banking Asset Management	Merchant & Private Banking Clients	Merchant & Private Banking Skills	Overige	Eliminaties	Totaal Bankbedrijf
Activa							
Geldmiddelen en kasequivalenten	11.176	1.025	7.559	31.931	48.244	(72.932)	27.003
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	138	24	106	76.481	627	(2.029)	75.347
Vorderingen op banken	44.375	20	43.867	224.228	64.294	(258.438)	118.346
Vorderingen op klanten	162.240	4	165.484	179.801	142.828	(335.055)	315.302
Beleggingen:							
- Tot einde looptijd aangehouden					4.234		4.234
- Voor verkoop beschikbaar	119	28	110	58.164	48.249	(3.487)	103.183
- Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening			72	3.465	3.261	(1.080)	5.718
- Vastgoedbeleggingen			40	582	117	(51)	688
- Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	158	49	5	2.976	24.511		27.699
	277	77	227	65.187	80.372	(4.618)	141.522
Overige vorderingen	76	215	2.156	8.957	2.005	(6.863)	6.546
Materiële vaste activa	50	33	70	691	3.750	(1.879)	2.715
Goodwill en overige immateriële vaste activa	589	145	60	386	717	(338)	1.559
Overlopende rente en overige activa	1.500	81	3.258	68.783	16.635	(11.384)	78.873
Totaal activa	220.421	1.624	222.787	656.445	359.472	(693.536)	767.213
Verplichtingen							
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	138		87	89.700	1.013	(1.481)	89.457
Schulden aan banken	68.141	575	68.595	273.910	142.755	(361.835)	192.141
Schulden aan klanten	148.728	305	150.862	166.369	115.684	(314.784)	267.164
Schuldbewijzen	381		400	60.321	34.969	(1.017)	95.054
Achtergestelde schulden	68	40	230	5.283	18.547	(1.071)	23.097
Overige financieringen	17	5	177	4.302	1.660	(3.496)	2.665
Voorzieningen	88	1	180	385	539	(351)	842
Actuele en uitgestelde belastingen	117	50	53	456	849	(102)	1.423
Overlopende rente en overige verplichtingen	2.743	648	2.203	55.719	9.590	(9.399)	61.504
Totaal verplichtingen	220.421	1.624	222.787	656.445	325.606	(693.536)	733.347
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders					33.436		33.436
Minderheidsbelangen					430		430
Eigen vermogen					33.866		33.866
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	220.421	1.624	222.787	656.445	359.472	(693.536)	767.213
Vorderingen op externe klanten	84.507	4	94.316	92.673	43.802		315.302
Vorderingen op interne klanten	77.733		71.168	87.128	99.026	(335.055)	
Vorderingen op klanten	162.240	4	165.484	179.801	142.828	(335.055)	315.302
Schulden aan externe klanten	91.420	300	73.748	80.951	20.745		267.164
Schulden aan interne klanten	57.308	5	77.114	85.418	94.939	(314.784)	
Schulden aan klanten	148.728	305	150.862	166.369	115.684	(314.784)	267.164

31 december 2006

	<i>Retail Banking Network</i>	<i>Retail Banking Asset Management</i>	<i>Merchant & Private Banking Clients</i>	<i>Merchant & Private Banking Skills</i>	<i>Overige</i>	<i>Eliminaties</i>	<i>Totaal Bankbedrijf</i>
Activa							
Geldmiddelen en kasequivalenten	10.783	975	2.637	63.290	84.891	(141.784)	20.792
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	5	21	114	70.858	697	(1.060)	70.635
Vorderingen op banken	31.055		41.948	236.538	142.887	(363.015)	89.413
Vorderingen op klanten	153.233	23	135.679	161.932	139.124	(304.114)	285.877
Beleggingen:							
- Tot einde looptijd aangehouden					4.505		4.505
- Voor verkoop beschikbaar	177	48	95	76.108	54.801	(3.411)	127.818
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening			25	3.333	609	(432)	3.535
- Vastgoedbeleggingen			4	513	138	(55)	600
- Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	106	18	22	975	231		1.352
	283	66	146	80.929	60.284	(3.898)	137.810
Overige vorderingen	23	221	2.251	5.507	1.472	(3.369)	6.105
Materiële vaste activa	53	33	66	215	3.453	(1.667)	2.153
Goodwill en overige immateriële vaste activa	329	131	58	305	258	(101)	980
Overlopende rente en overige activa	1.204	80	2.077	53.274	14.250	(9.959)	60.926
Totaal activa	196.968	1.550	184.976	672.848	447.316	(828.967)	674.691
Verplichtingen							
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden			91	64.823	1.067	(1.723)	64.258
Schulden aan banken	60.345	591	60.585	345.917	226.018	(516.295)	177.161
Schulden aan klanten	133.599	521	122.925	150.537	135.854	(283.380)	260.056
Schuldbewijzen	463		65	60.146	32.693	(3.007)	90.360
Achtergestelde schulden	78	40	423	1.402	17.254	(5.117)	14.080
Overige financieringen	25		248	5.547	1.295	(4.937)	2.178
Voorzieningen	99	1	241	47	791	(462)	717
Actuele en uitgestelde belastingen	79	25	95	828	815	(373)	1.469
Overlopende rente en overige verplichtingen	2.280	372	303	43.601	14.631	(13.673)	47.514
Totaal verplichtingen	196.968	1.550	184.976	672.848	430.418	(828.967)	657.793
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders					16.700		16.700
Minderheidsbelangen					198		198
Eigen vermogen					16.898		16.898
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	196.968	1.550	184.976	672.848	447.316	(828.967)	674.691
Vorderingen op externe klanten	77.886	23	84.525	86.918	36.525		285.877
Vorderingen op interne klanten	75.347		51.154	75.014	102.599	(304.114)	
Vorderingen op klanten	153.233	23	135.679	161.932	139.124	(304.114)	285.877
Schulden aan externe klanten	91.201	521	67.093	82.610	18.631		260.056
Schulden aan interne klanten	42.398		55.832	67.927	117.223	(283.380)	
Schulden aan klanten	133.599	521	122.925	150.537	135.854	(283.380)	260.056

31 december 2005

	<i>Retail banking</i>	<i>Merchant banking</i>	<i>Commercial & Private Banking</i>	<i>Overig</i>	<i>Eliminaties</i>	<i>Totaal Bankbedrijf</i>
Activa						
Geldmiddelen en kasequivalenten	10.023	46.846	10.522	31.307	(73.104)	25.594
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	204	62.112	37	1.302	(825)	62.830
Vorderingen op banken	24.566	141.536	27.533	45.199	(158.780)	80.054
Vorderingen op klanten	159.311	169.360	70.979	107.670	(229.458)	277.862
Beleggingen:						
- Tot einde looptijd aangehouden				4.669		4.669
- Voor verkoop beschikbaar	28	73.161	312	53.660	(462)	126.699
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening				348	(179)	2.289
- Vastgoedbeleggingen			306	141	(45)	402
- Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	170	788	43	284		1.285
	198	76.043	687	59.102	(686)	135.344
Overige vorderingen	181	2.711	1.790	3.853	(1.525)	7.010
Materiële vaste activa	37	107	87	2.972	(1.185)	2.018
Goodwill en overige immateriële vaste activa	14	5	167	469	(20)	635
Overlopende rente en overige activa	686	40.427	1.365	13.868	(8.467)	47.879
Totaal activa	195.220	539.147	113.167	267.828	(474.050)	641.312
Verplichtingen						
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	1	51.012	40	(12)	(286)	50.755
Schulden aan banken	52.595	235.603	43.678	88.146	(245.242)	174.780
Schulden aan klanten	138.340	162.935	67.222	100.183	(205.395)	263.285
Schuldbewijzen	639	47.110	186	31.398	(2.506)	76.827
Achtergestelde schulden	79	2.396	244	11.968	(2.197)	12.490
Overige financieringen	29	417	243	4.782	(448)	5.023
Voorzieningen	94	188	128	873	(488)	795
Actuele en uitgestelde belastingen	115	661	83	772	(322)	1.309
Overlopende rente en overige verplichtingen	3.328	38.825	1.343	14.419	(17.166)	40.749
Totaal verplichtingen	195.220	539.147	113.167	252.529	(474.050)	626.013
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders				15.091		15.091
Minderheidsbelangen				208		208
Eigen vermogen				15.299		15.299
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	195.220	539.147	113.167	267.828	(474.050)	641.312
Vorderingen op externe klanten	67.391	120.757	52.865	36.849		277.862
Vorderingen op interne klanten	91.920	48.603	18.114	70.821	(229.458)	
Vorderingen op klanten	159.311	169.360	70.979	107.670	(229.458)	277.862
Schulden aan externe klanten	85.068	113.834	39.395	24.988		263.285
Schulden aan interne klanten	53.272	49.101	27.827	75.195	(205.395)	
Schulden aan klanten	138.340	162.935	67.222	100.183	(205.395)	263.285

12.4 Resultatenrekeningen per segment

2007

	Retail Banking Network	Retail Banking Asset Management	Merchant & Private Banking Clients	Merchant & Private Banking Skills	Overige bankbedrijf	Eliminaties	Totaal Bankbedrijf
Baten							
Rentebaten	12.079	27	10.040	109.562	22.196	(61.251)	92.653
Rentelasten	(9.382)	(37)	(8.144)	(108.840)	(22.239)	61.256	(87.386)
Rentemarge	2.697	(10)	1.896	722	(43)	5	5.267
Commissiebaten	951	991	916	1.191	257	(63)	4.243
Commissielasten	146	(555)	(74)	(478)	(275)	58	(1.178)
Commissiebaten, netto	1.097	436	842	713	(18)	(5)	3.065
Dividenden, aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures en overige beleggingsbaten	8	10	19	172	309		518
Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen	64		30	166	576	45	881
Overige gerealiseerde en onerealiseerde winsten en verliezen	49	11	123	855	237	3	1.278
Overige baten	497	5	275	191	(614)	(37)	317
Totale baten na aftrek van interestlasten	4.412	452	3.185	2.819	447	11	11.326
Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen	(142)	(9)	123	(2.790)	(10)	(6)	(2.834)
Nettobaten	4.270	443	3.308	29	437	5	8.492
Lasten							
Personeelskosten	(1.146)	(174)	(658)	(716)	(871)	(467)	(4.032)
Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa	(23)	(13)	(14)	(54)	(252)	(25)	(381)
Overige lasten	(459)	(101)	(203)	(384)	(1.268)	(230)	(2.645)
Gealloceerde lasten	(1.331)	(12)	(864)	(629)	2.119	717	
Totale lasten	(2.959)	(300)	(1.739)	(1.783)	(272)	(5)	(7.058)
Winst voor belastingen	1.311	143	1.569	(1.754)	165		1.434
Winstbelastingen	(309)	(35)	(336)	1.035	6		361
Nettowinst over de periode	1.002	108	1.233	(719)	171		1.795
Nettowinst toewijsbaar aan de minderheidsbelangen					14		14
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.002	108	1.233	(719)	157		1.781
Netto baten van externe klanten	2.648	464	4.190	342	3.572		11.216
Netto baten intern	1.622	(21)	(882)	(313)	(411)	5	
Netto baten	4.270	443	3.308	29	437	5	8.492

2006

	Retail Banking Network	Retail Banking Asset Management	Merchant & Private Banking Clients	Merchant & Private Banking Skills	Overige bankbedrijf	Eliminaties	Totaal Bankbedrijf
Baten							
Rentebaten	9.916	29	7.169	67.981	14.382	(29.280)	70.197
Rentelasten	(7.241)	(29)	(5.652)	(67.359)	(14.110)	29.280	(65.111)
Rentemarge	2.675		1.517	622	272		5.086
Commissiebaten	1.225	795	874	901	124	(336)	3.583
Commissielasten	(209)	(449)	(101)	(263)	(126)	329	(819)
Commissiebaten, netto	1.016	346	773	638	(2)	(7)	2.764
Dividenden, aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures en overige beleggingsbaten	15	3	17	125	132		292
Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen	10		46	94	2.004		2.154
Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen	39	6	(16)	1.010	300		1.339
Overige baten	664	6	370	151	(846)	(75)	270
Totale baten na aftrek van interestlasten	4.419	361	2.707	2.640	1.860	(82)	11.905
Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen	(151)	1	10	(31)	13		(158)
Nettobaten	4.268	362	2.717	2.609	1.873	(82)	11.747
Lasten							
Personeelskosten	(1.107)	(142)	(554)	(572)	(890)	(360)	(3.625)
Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa	(30)	(8)	(13)	(38)	(244)	(17)	(350)
Overige lasten	(411)	(79)	(197)	(388)	(1.205)	(61)	(2.341)
Gealloceerde lasten	(1.371)	(11)	(758)	(425)	2.045	520	
Totale lasten	(2.919)	(240)	(1.522)	(1.423)	(294)	82	(6.316)
Winst voor belastingen	1.349	122	1.195	1.186	1.579		5.431
Winstbelastingen	(362)	(33)	(298)	20	(17)		(690)
Nettowinst over de periode	987	89	897	1.206	1.562		4.741
Nettowinst toewijsbaar aan de minderheidsbelangen				4	5		9
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	987	89	897	1.202	1.557		4.732
Netto baten van externe klanten	2.390	365	3.287	237	5.468		11.747
Netto baten intern	1.878	(3)	(570)	2.372	(3.595)	(82)	
Netto baten	4.268	362	2.717	2.609	1.873	(82)	11.747

2005

	Commercial &					
	Retail Banking	Merchant Banking	Private Banking	Overige bankbedrijf	Eliminaties	Totaal Bankbedrijf
Baten						
Rentebaten	10.380	65.550	4.324	14.188	(29.747)	64.695
Rentelasten	(7.913)	(64.786)	(3.293)	(13.798)	29.747	(60.043)
Rentemarge	2.467	764	1.031	390		4.652
Commissiebatens	1.623	654	759	(22)	(120)	2.894
Commissielasten	(531)	(195)	(57)	59	120	(604)
Commissiebatens, netto	1.092	459	702	37		2.290
Dividend, aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen en overige beleggingsbaten	16	114	39	111	(17)	263
Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen	63	318	16	353	(38)	712
Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen	43	527	62	127	46	805
Overige baten	513	126	238	(560)	(44)	273
Totale baten na aftrek van interestlasten	4.194	2.308	2.088	458	(53)	8.995
Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen	(130)	107	(153)	(33)		(209)
Nettobaten	4.064	2.415	1.935	425	(53)	8.786
Lasten						
Personeelskosten	(1.111)	(603)	(566)	(1.090)		(3.370)
Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa	(15)	(8)	(31)	(254)		(308)
Overige lasten	(370)	(356)	(246)	142	(1.094)	(1.924)
Gealloceerde lasten	(1.262)	(359)	(446)	920	1.147	
Totale lasten	(2.758)	(1.326)	(1.289)	(282)	53	(5.602)
Winst voor belastingen	1.306	1.089	646	143		3.184
Winstbelastingen	(444)	(76)	(186)	(27)		(733)
Nettowinst over de periode	862	1.013	460	116		2.451
Nettowinst toewijsbaar aan de minderheidsbelangen		6		5		11
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	862	1.007	460	111		2.440
Netto baten van externe klanten	2.396	1.176	2.004	3.210		8.786
Netto baten intern	1.668	1.239	(69)	(2.785)	(53)	
Netto baten	4.064	2.415	1.935	425	(53)	8.786
Overige niet-geldelijke lasten anders dan afschrijvingen	(32)	(82)	(43)	(72)		(228)

12.5 Geografische segmentatie

De activiteiten van de Fortis Bank groep worden wereldwijd aangestuurd. In de volgende tabel worden de financiële kerngegevens per regio weergegeven, gebaseerd op de plaats van vestiging van de Fortis Bank maatschappij die de transactie is aangegaan.

	<i>Netto winst</i>	<i>Totale baten</i>	<i>Aantal werknemers</i>	<i>Totale activa</i>
<i>31 December 2007</i>				
Benelux	2.662	85.186	29.631	613.400
Overige Europese landen	593	6.263	14.460	82.299
Noord Amerika	(1.602)	5.473	1.047	52.588
Azië	104	2.867	1.368	17.905
Overige landen	24	101	356	1.021
Totaal	1.781	99.890	46.862	767.213

	<i>Netto winst</i>	<i>Totale baten</i>	<i>Aantal werknemers</i>	<i>Totaal activa</i>
<i>31 december 2006</i>				
Benelux	4.027	65.641	29.120	551.366
Overige Europese landen	469	4.131	12.219	66.506
Noord Amerika	135	4.424	737	43.516
Azië	84	3.572	1.175	12.175
Overige landen	17	67	324	1.128
Totaal	4.732	77.835	43.575	674.691

	<i>Netto winst</i>	<i>Totale baten</i>	<i>Aantal werknemers</i>	<i>Totaal activa</i>
<i>31 december 2005</i>				
Benelux	2.228	61.795	28.462	538.244
Overige Europese landen	347	2.795	10.775	41.825
Noord Amerika	74	2.781	496	48.213
Azië	37	2.454	872	12.228
Overige landen	7	70	328	802
Totaal	2.693	69.895	40.933	641.312

Toelichting op de balans

13 Geldmiddelen en kasequivalenten

Onder Geldmiddelen en kasequivalenten zijn begrepen direct beschikbare kasgelden, vrij beschikbare tegoeden bij Centrale Banken alsmede andere financiële instrumenten met een looptijd van minder dan drie maanden, na de datum van verkrijging. De Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan per 31 december uit:

	2007	2006	2005
Geldmiddelen	762	586	544
Bedragen bij centrale banken, anders dan			
verplichte reservedeposito's en onmiddellijk			
omzetbaar in geldmiddelen	795	322	1.360
Vorderingen op banken	20.125	14.224	15.404
Vorderingen op klanten, rekeningen-courant	4.028	3.932	5.540
Overige	1.294	1.729	2.746
Totaal	27.004	20.793	25.594
Bestaande maar niet gerapporteerde bijzondere waardeverminderingen (IBNR)	(1)	(1)	
Totaal	27.003	20.792	25.594

Onder Overige is EUR 247 miljoen verantwoord met betrekking tot geldmarktpapier.

De gemiddelde boekwaarde van de Geldmiddelen en kasequivalenten bedroeg voor 2007 EUR 24,070 miljoen (2006: EUR 25,336 miljoen; 2005: EUR 26,771 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage bedroeg voor 2007 4.06% (2006: 2.7%; 2005: 1,9%).

14 Activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

14.1 Activa aangehouden voor handelsdoeleinden

De Activa aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

	2007	2006	2005
Handelsportefeuille effecten:			
Kortlopend overheidspapier en gelijkgestelde papieren	1.107	2.533	934
Obligaties:			
- Overheidsobligaties	7.840	7.354	7.371
- Obligaties uitgegeven door ondernemingen	9.815	7.631	8.828
Gestructureerde kredietinstrumenten	3.249	4.935	3.850
Aandelen	23.844	26.533	17.951
Totaal portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden	45.855	48.986	38.934
Afgeleide financiële instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden			
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	28.448	21.027	23.715
Op een beurs verhandeld	478	523	156
Totaal afgeleide financiële instrumenten	28.926	21.550	23.871
Overige activa aangehouden voor handelsdoeleinden	566	99	25
Totaal activa aangehouden voor handelsdoeleinden	75.347	70.635	62.830

In 2007 is van de Activa aangehouden voor handelsdoeleinden EUR 77 miljoen (2006: EUR 75 miljoen; 2005: EUR 5 miljoen) als onderpand gegeven voor verplichtingen. Nadere informatie over de afgeleide financiële instrumenten is opgenomen in noot 32.

14.2 Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

De Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden zijn als volgt samengesteld:

	2007	2006	2005
Shortpositie effecten	56.076	39.922	25.454
Afgeleide financiële instrumenten			
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	33.047	24.016	24.869
Op een beurs verhandeld	333	320	125
Totaal afgeleide financiële instrumenten	33.380	24.336	24.994
Overige verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	1		307
Totaal verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	89.457	64.258	50.755

14.3 Waarderingstechnieken

Voor de bepaling van de reële waarde van de handelsportefeuille effecten per 31 december zijn de volgende waarderingstechnieken toegepast:

	2007	2006	2005
<i>Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden (activa):</i>			
Reële waarden van effecten in de handelsportefeuille onderbouwd			
door waarneembare marktgegevens	40.865	46.723	37.549
Reële waarden van effecten in de handelsportefeuille verkregen door waarderingstechniek	4.990	2.263	1.385
Totaal	45.855	48.986	38.934
<i>Shortpositie effecten (verplichtingen):</i>			
Reële waarden onderbouwd door waarneembare marktgegevens	56.076	39.921	25.451
Reële waarden verkregen door waarderingstechniek		1	3
Totaal	56.076	39.922	25.454

In noot 33 wordt een nadere toelichting gegeven op de berekening van de reële waarden.

15 Vorderingen op banken

De Vorderingen op banken zijn als volgt samengesteld:

	2007	2006	2005
Rentedragende deposito's	8.041	4.964	4.159
Leningen en voorschotten	8.460	5.613	2.282
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten	65.858	49.592	55.831
Effectenleentransacties	27.404	24.425	13.785
Verplicht aangehouden reserves bij centrale banken	8.229	4.603	2.179
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	213	101	1.478
Overige	158	140	372
Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting			
Totaal	118.363	89.438	80.086
Minus bijzondere waardeverminderingen:			
- specifiek kredietrisico	(12)	(17)	(18)
- bestaande maar niet gerapporteerde (IBNR)	(5)	(8)	(14)
Vorderingen op banken	118.346	89.413	80.054

De gemiddeld gedurende het jaar uitstaande Vorderingen op banken bedroeg voor 2007 EUR 114,927 miljoen (2006: EUR 84,200 miljoen; 2005: EUR 91,416 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage bedroeg 6.3% over 2007 (2006: 5.4%; 2005: 3,7%).

In het kader van het monetaire beleid moeten de bankonderdelen verplicht bedragen op deposito zetten bij de centrale banken in de landen waar Fortis Bank actief is. Samen met het bedrag dat onder Geldmiddelen en kasequivalenten is verantwoord, bedraagt het totale tegoed dat bij centrale banken wordt aangehouden EUR 8,229 miljoen (2006: EUR 4.925 miljoen; 2005: EUR 3.539 miljoen). Het gedurende 2007 gemiddeld uitstaande tegoed bij centrale banken (Geldmiddelen en kasequivalenten + Vorderingen op banken) bedroeg EUR 7.038 miljoen (2006: EUR 5.001 miljoen; 2005: EUR 4.764 miljoen).

Fortis Bank heeft in het segment Merchant Banking bepaalde specifieke financiële activa verantwoord als onderdeel van Vorderingen op banken tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Binnen de gedefinieerde beleggingsstrategieën van Merchant Banking worden financiële activa en verplichtingen, waaronder derivaten, samengevoegd in specifieke portefeuilles waarvan de performance en de risico's op basis van reële waarde worden beheerd en geëvalueerd.

Er is geen materieel verschil tussen de boekwaarde van Activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en het kredietrisico dat aan deze activa is verbonden.

Bijzondere waardeverminderingen van Vorderingen op banken

Het verloop van de bijzondere waardeverminderingen van Vorderingen op banken is als volgt:

	<i>2007</i>		<i>2006</i>	
	<i>Specifiek kredietrisico</i>	<i>IBNR</i>	<i>Specifiek kredietrisico</i>	<i>IBNR</i>
Balans per 1 januari	17	8	18	14
Toename bijzondere waardeverminderingen	2	3	4	4
Vrijval bijzondere waardeverminderingen	(2)	(6)	(1)	(10)
Afschrijvingen van oninbare leningen	(3)			
Omrekeningsverschillen en overige aanpassingen	(2)		(4)	
Balans per 31 december	12	5	17	8

In noot 5 zijn de details van de bijzondere waardeverminderingen inzake Specifiek kredietrisico en Bestaande maar niet gerapporteerde (IBNR) nader beschreven.

16 Vorderingen op klanten

De Vorderingen op klanten zijn als volgt samengesteld:

	2007	2006	2005
Overheid en officiële instellingen	5.343	5.313	7.781
Hypothecaire leningen	95.445	89.322	80.098
Leningen aan particulieren	9.774	10.226	9.431
Leningen aan ondernemingen	138.696	110.650	93.646
Omgekeerde terugkoopovereenkomsten	28.186	37.649	61.074
Effectenleentransacties	24.279	22.091	17.307
Financiële leasevorderingen	11.969	10.000	7.825
Factoring	1.914	1.532	1.181
Overige leningen	1.601	548	530
Voor verkoop beschikbare leningen	212	28	56
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	1.300	1.358	1.139
Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting	(1.415)	(639)	165
Totaal	317.304	288.078	280.233
Minus bijzondere waardeverminderingen:			
- specifiek kredietrisico	(1.778)	(1.876)	(2.064)
- bestaande maar niet gerapporteerde (IBNR)	(224)	(325)	(307)
Netto vorderingen op klanten	315.302	285.877	277.862

De gemiddeld gedurende het jaar uitstaande Vorderingen op klanten bedroeg voor 2007 EUR 314,370 miljoen (2006: EUR 288.078 miljoen; 2005: EUR 242.277 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage bedroeg 3.9% over 2007 (2006: 5,0%; 2005: 4,8%).

Leningen die zijn aangemerkt als beschikbaar voor verkoop, betreffen leningen die worden aangekocht op de secundaire markt en vervolgens worden geëffectiseerd en verkocht.

Fortis Bank heeft in het segment Merchant Banking bepaalde financiële activa verantwoord als onderdeel van Vorderingen op klanten met verwerking van de verandering in de reële waarde in de resultatenrekening. Specifiek geselecteerde inflatie-geïndexeerde kredietcontracten met overheidstegenpartijen worden verantwoord tegen reële waarde met verwerking van de verandering in de reële waarde in de resultatenrekening, waardoor een potentiële administratieve wanverhouding tussen de verantwoording van enerzijds de renteswap en overige betrokken derivaten en anderzijds kredieten, die voorheen werden geboekt tegen kostprijs minus afschrijving, wordt vermeden.

Enkele gestructureerde leningen en contracten, met inbegrip van derivaten, worden eveneens verantwoord tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening ter voorkoming van een potentiële administratieve wanverhouding. De geamortiseerde kostprijs van activa gehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bedraagt op 31 december 2007 EUR 1,309 miljoen (2006: EUR 1.328 miljoen; 2005: EUR 1.139 miljoen).

Fortis Bank dekt op portefeuillebasis (macro hedging) het renterisico van hypotheekleningen met vaste rente af door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten, voornamelijk renteswaps.

Door de afdekking wordt de volatiliteit van veranderingen in de netto contante waarde van het afgedekte onderdeel, als gevolg van veranderingen in de relevante benchmark rentecurve, gecompenseerd door de veranderingen in de netto contante waarde van het afgeleide financiële instrument, dat is gebruikt voor afdekking, hier tegenover te stellen.

De afgedekte hypotheeklen zijn hypotheeklen met bij de hypotheekverstrekking vastgelegde aflossingstermijnen en vaste rente. Deze hypotheeklen hebben de volgende kenmerken:

- in lokale valuta (euro)
- een vaste looptijd of datum van renteherziening
- vooraf vastgelegde aflossingstermijnen
- vaste rentebetalingsschema's
- geen renteopties
- verantwoording op basis van amortisatie van de hoofdsom.

Hypotheeklen met deze kenmerken vormen de portefeuille waarop de afdekking plaatsvindt (reële waarde afdekking door een portfolio afdekking van interest risico of 'macro hedge'). Binnen deze portefeuille van vastrentende hypotheeklen kunnen meerdere groepen van hypotheeklen worden aangemerkt als af te dekken onderdeel. Hypotheeklen die zijn opgenomen in een qua renterisico te hedgen portefeuille, moeten de af te dekken risicokenmerken delen.

Als de kasstromen van een notionele swap in een bepaalde maand groter zijn dan 95% van de verwachte hypotheekkasstromen dan worden de verwachte maandelijkse hypotheekkasstromen aan beide kanten van de swap kasstroom aangemerkt als afgedekte onderdelen tot alle notionele swap kasstromen gematched zijn. De hypotheekkasstromen worden gealloceerd naar maandelijkse looptijdsegmenten (buckets) op basis van de verwachte renteherzieningsdatum. Fortis Bank schat de renteherzieningsdata met gebruik van een constant vooruitbetalingstarief, dat wordt toegepast op de contractuele kasstromen en de renteherzieningsdata van de hypotheekportefeuille. De afdekkingsinstrumenten zijn 'plain vanilla' renteswaps gesloten met externe tegenpartijen tegen de ten tijde van de transactie geldende markttarieven.

De wijzigingen in de reële waarde van de hypotheeklen die toerekenbaar zijn aan het afgedekte renterisico worden opgenomen in de lijn reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting ten einde de boekwaarde van de lening aan te passen. Het verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van de afgedekte hypotheeklen ten tijde van het ontstaan van de afdekking wordt geamortiseerd over de resterende looptijd van het afgedekte onderdeel en wordt eveneens verantwoord in de lijn reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting.

Financiële leasevorderingen

De Financiële leasevorderingen zijn per 31 december als volgt:

	Minimum lease betalingen			Contante waarde van de minimaal te ontvangen lease betalingen		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Bruto investeringen in financiële lease:						
Tot 3 maanden	1.405	1.952	1.379	1.274	1.836	1.296
3 maanden tot 1 jaar	2.640	2.723	1.764	2.313	2.461	1.558
1 jaar tot 5 jaar	7.239	5.501	4.225	6.147	4.785	3.636
Langer dan 5 jaar	2.765	1.422	1.607	2.235	919	1.335
Totaal	14.049	11.598	8.975	11.969	10.001	7.825
Onverdiende (toekomstige) financiële lease opbrengsten	2.080	1.597	1.150			

De opbrengsten uit financiële lease overeenkomsten die verantwoord zijn in de resultatenrekening bedragen EUR 649 miljoen over 2007 (2006: 509 miljoen; 2005: EUR 399 miljoen).

Bijzondere waardeverminderingen van Vorderingen op klanten

De volgende tabel toont de bijzondere waardeverminderingen van Vorderingen op klanten.

	2007		2006	
	<i>Specifiek kredietrisico</i>	<i>IBNR</i>	<i>Specifiek kredietrisico</i>	<i>IBNR</i>
Balans per 1 januari	1.876	325	2.064	307
Aan- en verkoop van dochterondernemingen	31	4	23	6
Toename bijzondere waardeveranderingen	817	23	664	90
Vrijval bijzondere waardeverminderingen	(511)	(133)	(511)	(73)
Afschrijvingen van oninbare leningen	(343)		(309)	
Omrekeningsverschillen en overige aanpassingen	(92)	5	(55)	(5)
Balans per 31 december	1.778	224	1.876	325

In noot 5 zijn de details van de bijzondere waardeverminderingen inzake Specifiek kredietrisico en Bestaande maar niet gerapporteerde (IBNR) nader beschreven.

Ultimo 2007 heeft Fortis Bank voor een reële waarde van EUR 2 miljoen (2006: EUR 31 miljoen; 2005: EUR 32 miljoen) aan onroerend goed in zijn bezit in verband met het niet nakomen van betalingsverplichtingen op hypotheekleningen. Fortis Bank heeft dit onroerend goed verkregen door middel van hypothecaire executie en heeft de intentie dit onroerend goed in 2008 te verkopen.

De bijzondere waardeverminderingen op Vorderingen inzake financiële leaseovereenkomsten opgenomen in de bovengenoemde tabel bedragen EUR 0 miljoen per 31 december 2007 (2006: EUR 23 miljoen; 2005: EUR 9 miljoen).

17 Beleggingen

De samenstelling van de Beleggingen is als volgt:

	2007	2006	2005
Beleggingen			
- Tot einde looptijd aangehouden	4.234	4.505	4.669
- Voor verkoop beschikbaar	105.672	127.895	126.816
- Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	5.718	3.535	2.289
- Vastgoedbeleggingen	689	605	406
- Beleggingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	27.699	1.352	1.285
Totaal bruto	144.012	137.892	135.465
Bijzondere waardeverminderingen:			
- op beleggingen voor verkoop beschikbaar	(2.489)	(77)	(117)
- op vastgoedbeleggingen	(1)	(5)	(4)
Totaal bijzondere waardeverminderingen	(2.490)	(82)	(121)
Totaal	141.522	137.810	135.344

17.1 Beleggingen aangehouden tot einde looptijd

De geamortiseerde kostprijs en de reële waarde van de Beleggingen aangehouden tot einde looptijd zijn per 31 december als volgt:

	2007		2006		2005	
	Boek- waarde	Reële waarden	Boek- waarde	Reële waarden	Boek- waarde	Reële waarden
Overheidsobligaties	3.933	4.002	4.211	4.340	4.282	4.434
Obligaties uitgegeven door ondernemingen	301	299	294	302	387	407
Totaal beleggingen aangehouden tot einde looptijd	4.234	4.301	4.505	4.642	4.669	4.841

De Beleggingen aangehouden tot einde looptijd hebben volledig betrekking op het banksegment. Er zijn geen bijzondere waardeverminderingen op Beleggingen aangehouden per 31 december 2007, 2006 en 2005.

17.2 Voor verkoop beschikbare beleggingen

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs, alsmede de hieraan gerelateerde positieve en negatieve bruto herwaarderingen van de Beleggingen beschikbaar voor verkoop zijn als volgt:

	Historische/ geamortiseerde kostprijs	Bruto ongerealiseerde winsten	Bruto ongerealiseerde verliezen	Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting	Bijzondere waarde- verminderingen	Reële waarden
31 December 2007						
Kortlopend overheidspapier en gelijkgestelde papieren	265					265
Overheidsobligaties	41.735	317	(707)	(218)	(4)	41.123
Obligaties uitgegeven door ondernemingen	25.758	44	(231)	3	(10)	25.564
Gestructureerde kredietinstrumenten	35.074	44	(900)	(8)	(2.420)	31.790
Private equities en durfkapitaal	113	38	(11)		(4)	136
Aandelen	3.672	301	(80)	(35)	(29)	3.829
Overige beleggingen	271	230			(21)	480
Totaal	106.888	974	(1.929)	(258)	(2.488)	103.183

	Historische/ geamortiseerde kostprijs	Bruto ongerealiseerde winsten	Bruto ongerealiseerde verliezen	Reële waarde aanpassingen ten gevolge van Hedge accounting	Bijzondere waarde- verminderingen	Reële waarden
31 December 2006						
Kortlopend overheidspapier en gelijkgestelde papieren	591					591
Overheidsobligaties	63.957	255	(69)	(281)	(4)	63.858
Obligaties uitgegeven door de onderneming	26.127	29	(65)	(19)	(1)	26.071
Gestructureerde kredietinstrumenten	33.822	92	(2)	(11)	(7)	33.894
Private equities en durfkapitaal	143	28	(1)		(5)	165
Aandelen	2.016	575	2	(6)	(35)	2.552
Overige beleggingen	495	217			(25)	687
Totaal	127.151	1.196	(135)	(317)	(77)	127.818

	Historische/ geamortiseerde kostprijs	Bruto ongerealiseerde winsten	Bruto ongerealiseerde verliezen	Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting	Bijzondere waarde- verminderingen	Reële waarden
31 December 2005						
Kortlopend overheidspapier en gelijkgestelde papieren	459					459
Overheidsobligaties	67.635	1.901	(99)	(75)	(5)	69.357
Obligaties uitgegeven door de onderneming	23.324	219	(58)	29	(1)	23.513
Gestructureerde kredietinstrumenten	30.015	109	(14)	(5)	(17)	30.088
Private equities en durfkapitaal	147	40	(3)		(3)	181
Aandelen	1.679	226	(9)	37	(45)	1.888
Overige beleggingen	957	305	(3)		(46)	1.213
Totaal	124.216	2.800	(186)	(14)	(117)	126.699

Overheidsobligaties naar land van uitgifte

De overheidsobligaties naar land van uitgifte zijn per 31 december als volgt:

	<i>Historische/ geamortiseerde kostprijs</i>	<i>Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen)</i>	<i>Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting</i>	<i>Bijzondere waarde- vermindering</i>	<i>Reële waarden</i>
31 december 2007					
Belgische overheid	7.312	(6)	(177)		7.129
Nederlandse overheid	3.241	(36)			3.205
Duitse overheid	6.979	(155)			6.824
Italiaanse overheid	6.148	(39)	(36)		6.073
Franse overheid	4.209	(53)			4.156
Britse overheid	799	(7)			792
Griekse overheid	3.627	(30)	(9)		3.588
Spaanse overheid	495	(10)	1		486
Portugese overheid	2.352	(17)	(1)		2.334
Oostenrijkse overheid	1.549	6			1.555
Finse overheid	961	(5)			956
Overige overheden	4.063	(38)	4	(4)	4.025
Totaal	41.735	(390)	(218)	(4)	41.123

	<i>Historische/ geamortiseerde kostprijs</i>	<i>Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen)</i>	<i>Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting</i>	<i>Bijzondere waarde- vermindering</i>	<i>Reële waarden</i>
31 december 2006					
Belgische overheid	9.036	120	(125)		9.031
Nederlandse overheid	5.690	18	(9)		5.699
Duitse overheid	10.142	(52)	(28)		10.062
Italiaanse overheid	15.971	115	(98)		15.988
Franse overheid	7.200	(20)	(5)		7.175
Britse overheid	1.069	5			1.074
Griekse overheid	4.446	(1)	(15)		4.430
Spaanse overheid	3.162	3			3.165
Portugese overheid	2.274	1	(4)		2.271
Oostenrijkse overheid	1.563	19			1.582
Finse overheid	1.069	5			1.074
Overige overheden	2.335	(27)	3	(4)	2.307
Totaal	63.957	186	(281)	(4)	63.858

	<i>Historische/ geamortiseerde kostprijs</i>	<i>Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen)</i>	<i>Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting</i>	<i>Bijzondere waarde- vermindering</i>	<i>Reële waarden</i>
31 december 2005					
Belgische overheid	10.034	393	20		10.447
Nederlandse overheid	6.402	197	(11)		6.588
Duitse overheid	9.577	164	(22)		9.719
Italiaanse overheid	18.286	406	(31)		18.661
Franse overheid	6.792	154	(13)		6.933
Britse overheid	1.132	48			1.180
Griekse overheid	5.358	139	(13)		5.484
Spaanse overheid	2.945	100	9		3.054
Portugese overheid	2.368	88	(1)		2.455
Oostenrijkse overheid	1.791	77			1.868
Finse overheid	1.132	48			1.180
Overige overheden	1.818	(12)	(13)	(5)	1.788
Totaal	67.635	1.802	(75)	(5)	69.357

Ongerealiseerde winsten en verliezen op Voor verkoop beschikbare beleggingen opgenomen in het eigen vermogen

	2007	2006	2005
Voor verkoop beschikbare beleggingen in aandelen en overige beleggingen:			
Boekwaarde	4.442	3.404	3.282
Bruto ongerealiseerde winsten en verliezen	478	821	556
- Gerelateerde belasting	(93)	(100)	(159)
Netto ongerealiseerde winsten en verliezen	385	721	397
Voor verkoop beschikbare beleggingen in obligaties:			
Boekwaarde	98.741	124.414	123.417
Bruto ongerealiseerde winsten en verliezen	(1.433)	240	2.058
- Gerelateerde belasting	362	(64)	(604)
Netto ongerealiseerde winsten en verliezen	(1.071)	176	1.454

Voor Verkoop beschikbare beleggingen in aandelen hebben betrekking op private equities en durfkapitaal en alle overige beleggingen, met uitzondering van obligaties.

Bijzondere waardeverminderingen van Voor verkoop beschikbare beleggingen

De volgende tabel toont de bijzondere waardeverminderingen van Voor verkoop beschikbare beleggingen.

	2007	2006	2005
Bijzondere waardeverminderingen op voor verkoop beschikbare beleggingen:			
- op aandelen en overige beleggingen	(55)	(66)	(95)
- op obligaties	(2.434)	(11)	(22)
Totaal bijzondere waardeverminderingen op voor verkoop beschikbare beleggingen	(2.489)	(77)	(117)

De wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen van Beleggingen voor verkoop beschikbaar zijn als volgt:

	2007	2006
Balans per 1 januari	77	117
Toename bijzondere waardeverminderingen	2.432	4
Vrijval bijzondere waardeverminderingen		(5)
Terugname bij de verkoop/desinvestering	(7)	(31)
Omrekeningsverschillen en overige aanpassingen	(14)	(8)
Balans per 31 december	2.488	77

Fortis Bank heeft in het Merchant Banking segment bepaalde beleggingsstrategieën in gebruik waarbij (micro) hedge accounting voor reële waarde afdekkingen wordt toegepast. In het algemeen is het doel van deze strategieën om een middellange- of langetermijnbeleggingspositie in te nemen op de "credit spread" tussen een obligatie en de swap curve over een bepaalde periode. De renteswap, die verbonden is aan de obligatie, is bedoeld om de onderliggende obligatie af te dekken tegen renteschommelingen. Het risico dat wordt afgedekt, is het rente-risico. Het kredietrisico wordt momenteel niet afgedekt. De belangrijkste posities die worden afgedekt betreffen posities in staatsleningen, bedrijfsobligaties en gestructureerde kredietinstrumenten.

Eind 2007 heeft Fortis Bank beleggingen voor een bedrag van EUR 122.582 miljoen (2006: EUR 241.571 miljoen in onderpand gegeven in verband met verplichtingen).

Wijzigingen in de reële waarde van de beleggingen gerelateerd aan het afgedekte renterisico worden weergegeven als reële waardeaanpassingen ten gevolge van hedge accounting om de boekwaarde van de beleggingen aan te passen.

Fortis Bank dekt tevens het renterisico van obligaties met vaste rente af op portefeuillebasis (macro hedging) en gebruikt hiervoor voornamelijk renteswaps.

De afgedekte obligaties zijn obligaties met de volgende kenmerken:

- in lokale valuta (euro)
- vaste looptijd
- vaste hoofdsommen
- vaste rentebetalingen
- zonder rente opties of ingesloten (embedded) derivaten

Van obligaties met deze kenmerken wordt een portefeuille gevormd waaraan de afgedekte post wordt gerelateerd. Deze obligaties moeten het risico dat wordt afgedekt delen. Kasstromen van obligaties worden gealloceerd aan maandelijkse intervallen op basis van de contractuele vervaldatum.

De afdekkingsinstrumenten zijn plain vanilla renteswaps gesloten met externe tegenpartijen tegen ten tijde van de transactie geldende markttarieven.

De wijzigingen in de reële waarde van de obligaties, toewijsbaar aan het afgedekte renterisico worden opgenomen onder reële waardeaanpassingen ten gevolge van hedge accounting om de boekwaarde van de obligaties aan te passen. Het verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van de afgedekte obligaties ten tijde van de eerste verantwoording van de afdekking wordt afgeschreven over de resterende looptijd van het afgedekte onderdeel en wordt eveneens verantwoord onder Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting.

Fortis Bank dekt het vreemdevalutarisico af op geselecteerde portefeuilles van aandelen en vergelijkbare instrumenten. Fortis Bank heeft hiertoe niet-afgeleide financiële verplichtingen aangewezen als afdekkingsinstrumenten.

Als het deposito of de rekening courant in aanmerking komt als afdekkingsinstrument dan wordt het verschil in vreemde valuta tussen het afdekkingsinstrument en de vreemde valutacomponent van de reële waardeverandering van het afgedekte instrument direct in de resultatenrekening verantwoord. Beleggingen beschikbaar voor verkoop zijn inclusief de reële waarde aanpassing op de afgedekte aandelen en worden verantwoord onder reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting.

17.3 Beleggingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Een nadere toelichting op de Beleggingen welke tegen reële waarde worden gehouden met verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen in de resultatenrekening is per 31 december als volgt:

	2007	2006	2005
31 december 2007			
Overheidsobligaties	24		
Obligaties uitgegeven door ondernemingen	49	62	16
Gestructureerde kredietinstrumenten	1.942	2.445	1.591
Private equities en durfkapitaal	979	812	498
Aandelen	2.412	128	97
Overige beleggingen	312	88	87
Totaal	5.718	3.535	2.289

Binnen het Merchant Banking segment worden bepaalde beleggingen, gedaan door de private equity entiteiten van Fortis Bank, verantwoord tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Het betreft beleggingen in financiële activa met het doel te profiteren van het totale rendement in de vorm van rente of dividend in de vorm van veranderingen in de reële waarde. Sommige andere beleggingen gekoppeld aan derivaten worden eveneens verantwoord tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening waardoor een boekhoudkundige mismatch wordt uitgesloten.

De geamortiseerde kostprijs van de schuldbewijzen welke tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening worden gewaardeerd, bedraagt per 31 december 2007 EUR 2.328 miljoen (2006: 2.507 miljoen; 2005: 1.608 miljoen). De boekwaarde bedraagt EUR 2.328 miljoen (2006: 2.507 miljoen; 2005: 1.608 miljoen).

17.4 Gestructureerde kredietinstrumenten

Fortis Bank houdt als onderdeel van zijn beleggingsportefeuille zogenaamde Gestructureerde kredietinstrumenten (GKI) aan. Gestructureerde kredietinstrumenten zijn waardepapieren, die gecreëerd worden door het herverpakken van kasstromen uit financiële contracten en bevatten Obligaties gedekt door overige activa (ABS), Obligaties gedekt door hypotheek (MBS) en Schuldpapieren met onderpand (CDO's). Het uitstaand bedrag met betrekking tot Gestructureerde kredietinstrumenten wordt in de jaarrekening verantwoord naar categorie van financieel instrument zoals Voor verkoop beschikbare beleggingen, Beleggingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, Activa aangehouden voor handelsdoeleinden en als Vorderingen op klanten. Het uitstaand bedrag omvat activa die gerelateerd zijn aan de Amerikaanse 'subprime' hypothecaire leningen.

Het netto-uitstaand bedrag van de wereldwijde portefeuille van Fortis Bank aan Gestructureerde kredietinstrumenten (GKI) is per 31 december 2007 als volgt samengesteld:

	<i>Totaal netto exposure</i>	<i>Totaal exposure incl. SPE activa</i>
GKI begrepen in Activa gehouden voor handelsdoeleinden	3.249	3.886
GKI begrepen in Vorderingen op klanten	212	212
GKI begrepen in Beleggingen voor verkoop beschikbaar	31.790	33.495
GKI begrepen in beleggingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	1.942	3.553
Overige	6.169	6.169
Totaal	43.362	47.315

Overige betreft voornamelijk de activa pools van Scaldis zoals verantwoord onder Overige activa. Scaldis wordt volledig geconsolideerd door Fortis Bank en is een entiteit die zich richt op het aankopen van verdisconteerbare activa met een beleggingskwaliteit, sub-beleggingskwaliteit dan wel niet-gewaardeerde activa. De activa-pools omvatten de continue financiering van activa van derden zoals consumenten- en autoleningen, hypotheeken en leasdebiteuren.

De activa van Special Purpose Entities houden verband met beleggingen van Fortis Bank-maatschappijen in Schuldbewijzen van Special Purpose Entities die zijn opgezet door Fortis Bank met als doel activa-effectisering of uitgifte van Gestructureerde kredietinstrumenten. Deze beleggingen zijn verantwoord in de balans van Fortis Bank. De uitstaande bedragen van de Special Purpose Entities wordt in de balans voornamelijk verantwoord onder de balansposten Vorderingen op klanten (hypothecaire leningen) en Vorderingen op banken (Omgekeerde terugkoopovereenkomsten).

Op 11 januari 2006 is IFRS 7, *Financiële Instrumenten: informatieverstopping*, goedgekeurd door de Europese Commissie. IFRS 7 wordt door Fortis Bank sinds 1 januari 2007 toegepast en bevat toelichtingsvereisten met betrekking tot de wijze waarop reële waarden van financiële activa, geheel of gedeeltelijk, worden bepaald: direct door referentie aan gepubliceerde marktprijzen in een actieve markt of geschat op basis van waarderingmethoden die zijn gebaseerd op veronderstellingen die niet zijn gebaseerd op beschikbare en waarneembare marktgegevens.

Gestructureerde kredietinstrumenten worden hoofdzakelijk gewaardeerd tegen reële waarde. De Gestructureerde kredietinstrumenten die niet tegen reële waarde zijn gewaardeerd, hebben voornamelijk betrekking op de activa pools van Scaldis en zijn gewaardeerd tegen amortisatiewaarde. De waardering van de reële waarde van de financiële activa, die deel uitmaken van de Gestructureerde kredietinstrumentenportefeuille kan als volgt worden gerubriceerd;

- categorie 1: de reële waarde wordt, geheel of gedeeltelijk, bepaald op basis van referentie aan gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt;
- categorie 2: de reële waarde wordt, geheel of gedeeltelijk, bepaald op basis van een waarderingstechniek waarbij de aannames zijn gerelateerd aan beschikbare en waarneembare marktgegevens;
- categorie 3: de reële waarde wordt, geheel of gedeeltelijk, bepaald op basis van een waarderingstechniek waarbij de aannames niet zijn gerelateerd aan beschikbare en waarneembare marktgegevens.

De rubricering binnen de reële waarde hiërarchie is gebaseerd op het laagste niveau van input dat belangrijk is voor de reële waarde waardering. De noot 33 'Reële waarde van financiële activa en financiële verplichtingen' bevat een omschrijving van de waarderingmethoden die worden toegepast voor het bepalen van de reële waarde van activa en verplichtingen.

De onderstaande tabel geeft de financiële instrumenten weer die begrepen zijn in de Gestructureerde kredietinstrumentenportefeuille naar categorie van reële waarde waardering met als doel inzicht te geven in de input voor de waardering van de reële waarde per 31 december 2007:

2007

Categorie 1	60%
Categorie 2	33%
Categorie 3	7%

De vermelde percentages zijn gebaseerd op de netto-uitstaand bedrag, inclusief obligaties gedekt door overige activa welke gehouden worden bij Special Purpose Vehicles van Fortis Bank.

Gedurende het tweede halfjaar van 2007 veranderden de marktomstandigheden voor de Gestructureerde kredietinstrumenten dramatisch hetgeen leidde tot een betekenisvolle achteruitgang in de waarneembaarheid van marktprijzen voor activa primair gerelateerd aan Amerikaanse subprime hypothecaire leningen, inclusief door activa gedekte effecten (ABS) en schuldbewijzen met onderpand (CDO's). Onder deze marktomstandigheden was het niet langer mogelijk de door Fortis Bank zelf gecreëerde CDO-portefeuille te waarderen op basis van de gepubliceerde prijsnoteringen omdat deze niet langer beschikbaar waren. Ten gevolge hiervan werd een waarderingstechniek toegepast op basis van het contante-waarde-model.

Net als bij andere financiële activa hanteert Fortis Bank een tweestappen aanpak voor het toetsingsproces van bijzondere waardeverminderingen van financiële instrumenten. Eerst vindt een beoordeling plaats of er objectieve bewijzen bestaan dat een actief een bijzondere waardevermindering dient te ondergaan. De beoordeling van objectief bewijs geschiedt op basis van waarneembare gegevens ('triggers') van verliesgevende gebeurtenissen.

De door Fortis Bank gecreëerde verplichte triggers voor CDO-producten die kunnen leiden tot een bijzondere waardevermindering, zijn de volgende:

- voor alle tranches die Fortis Bank bezit, elk voorval onder de overeenkomst van in gebreke blijven van de uitgever van de CDO.
- het verlagen van de waardering van een tranche naar 'non investment grade'.

Indien een verplichte trigger is geraakt, dan wordt het instrument verondersteld een bijzondere waardevermindering te hebben ondergaan.

Naast de verplichte triggers wordt er ook gebruik gemaakt van schattingselementen:

- de overwaarde van het onderpand daalt onder de 100%;
- de interestafdekking daalt onder de 100%;
- een verlaging van de waardering van een willekeurige tranche met 1 of meer graden ten opzichte van de oorspronkelijke waardering;
- de reële waarde daalt onder 80% van de aankoop prijs.

Indien een schattingselement wordt geraakt, dan vindt een nadere analyse van de kredietkwaliteit plaats. Bijzondere waardeverminderingen van activa worden bepaald als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen.

Gedurende 2007 werden de testen om de bijzondere waardeverminderingen te schatten voor de zogenaamde Super Senior Exposure welke zijn uitgegeven door Fortis Bank, gebaseerd op een kasstroomanalyse welke rekening houdt met waarneembare en niet-waarneembare gegevens voor relevante benchmark instrumenten, geleden cumulatieve verliezen in hypotheekpools en de waarschijnlijkheid van in gebreke blijven van het onderliggende ABS-CDO onderpand. De input voor het waarderingsmodel bestaat in hoofdzaak uit informatie van hypotheekverstrekkers. Deze informatie wordt aan het eind van iedere maand verkregen en geeft inzicht in de kasstromen in de voorgaande maand met betrekking tot de hypotheeken welke onderliggend zijn aan de relevante obligaties gedekt door hypotheeken. Het model beoordeelt het risiconiveau van de onderliggende hypotheekportefeuille en schat de reële waarde in van de posities.

Het model is gebaseerd op de schattingen van cumulatieve verliezen voor de diverse buckets (RMBS en CDO's) welke in de verschillende CDO-structuren zijn begrepen. Het model beschouwt een waarde per CDO-bucket en geeft een waardering voor de RMBS buckets op basis van de volgende stappen:

- berekening van het in gebreke zijnde deel voor elke portfolio
- extrapolatie van cumulatieve in gebreke ratio's van de hypotheekpool over de looptijd gebruik makend van een default curve gebaseerd op marktgegevens
- berekening van het cumulatief verlies met feitelijk verlies gebaseerd op recente marktinformatie
- calculatie van de huidige waarde van de kasstromen.

Fortis Bank heeft echter ingeschat dat de uitkomst van het model gebaseerd op historische marktgegevens de snelle neergang van de Subprime markt in de Verenigde Staten onvoldoende reflecteerde. Dientengevolge is besloten om een stress scenario in beschouwing te nemen gebruik makend van diverse stress testing veronderstellingen, inclusief een hoger cumulatief verlies dan de historische marktgegevens, om het niveau van bijzondere waardeverminderingen te bepalen.

Alhoewel het Fortis Bank stressed kasstroommodel is aangepast voor de huidige marktomstandigheden en er gewaardeerd wordt op basis van de meest recente informatie die ook door andere marktparticipanten wordt gebruikt, hebben zulke modellen inherente beperkingen en kunnen verschillende veronderstellingen en input van gegevens leiden tot een verschillende kijk op de omvang van een bijzondere waardevermindering.

De bijzondere waardeverminderingen op Gestructureerde kredietinstrumenten worden verantwoord in de resultatenrekening in de lijn Wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen (noot 41).

Verminderings van de reële waarde van Gestructureerde kredietinstrumenten die gerubriceerd zijn onder Activa aangehouden voor handelsdoeleinden of Beleggingen tegen reële waarde met waardeverminderingen in de resultatenrekening, worden toegelicht in de noot Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen (noot 37).

17.5 Vastgoed

Beleggingen in vastgoed hebben met name betrekking op woningen, kantoor- en winkelpanden en vastgoed voor gemengd gebruik, primair gelocaliseerd in de Benelux. De wijzigingen in het Vastgoed zijn per 31 december als volgt:

	2007	2006
Kostprijs per 1 januari	719	513
Aan- en verkoop van dochterondernemingen		2
Toevoegingen/aankopen	110	220
Verbeteringen		
Verkopen	(45)	(17)
Overboeking van (naar) materiële vaste activa		
Omrekeningsverschillen	(5)	(3)
Overige	24	4
Kostprijs per 31 december	803	719
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	(114)	(107)
Afschrijvingen	(21)	(15)
Terugname afschrijving door desinvesteringen	22	4
Overboeking naar vastgoed voor eigen gebruik		
Omrekeningsverschillen		1
Overige	(1)	3
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	(114)	(114)
Bijzondere waarderverminderingen per 1 januari	(5)	(4)
Toename bijzondere waarderverminderingen verantwoord in de resultatenrekening	()	(2)
Terugname bijzondere waarderverminderingen verantwoord in de resultatenrekening	2	
Terugname bijzondere waarderverminderingen door desinvesteringen	2	1
Bijzondere waarderverminderingen per 31 december	(1)	(5)
Netto vastgoedbeleggingen per 31 december	688	600
Kostprijs van vastgoedbeleggingen in aanbouw	27	

De onderstaande tabel toont de reële waarde van het vastgoed.

	2007	2006
Reële waarden gebaseerd op marktinformatie	331	237
Reële waarden gebaseerd op onafhankelijke waardering	509	467
Totaal reële waarde van vastgoedbeleggingen	840	704
Totaal boekwaarde	688	600
Bruto ongerealiseerde winsten en verliezen	152	104
Belasting	(67)	(33)
Netto ongerealiseerde winst/verlies (niet opgenomen in eigen vermogen)	85	71

De afschrijvingen op gebouwen worden berekend volgens de lineaire methode teneinde de kosten van die activa af te schrijven gedurende de geschatte levensduur tot de restwaarde. Het vastgoed wordt gesplitst in de volgende componenten: ruwbouw, deuren en ramen, technische uitrusting, ruwe afwerking en detailafwerking.

De maximale levensduur van de componenten is als volgt:

Ruwbouw	50 jaar voor kantoren en winkelpanden; 70 jaar voor woningen
Ramen en deuren	30 jaar voor kantoren en winkelpanden; 40 jaar voor woningen
Technische uitrusting	20 jaar voor kantoren; 25 jaar voor winkelpanden en 40 jaar voor woningen
Ruwe afwerking	20 jaar voor kantoren; 25 jaar voor winkelpanden en 40 jaar voor woningen
Detailafwerking	10 jaar voor kantoren, winkelpanden en woningen

Terreinen hebben een ongelimiteerde levensduur en worden derhalve niet afgeschreven.

Vastgoed verhuurd op basis van operationele lease

Fortis Bank verhuurt bepaalde activa (voornamelijk vastgoed voor beleggingsdoeleinden) aan externe partijen op basis van operationele leaseovereenkomsten. De toekomstige minimale leasetermijnen die inzake niet-opzegbare overeenkomsten ontvangen zullen worden, bedragen per 31 december:

	2007	2006	2005
Tot 3 maanden	51	3	8
3 maanden tot 1 jaar	18	15	25
1 jaar tot 5 jaar	102	69	121
5 jaar en langer	205	252	174
Totaal	376	339	328

17.6 Beleggingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures

Een overzicht van de belangrijkste Beleggingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures is als volgt:

	2007	2006	2005
	Boekwaarde	Boekwaarde	Boekwaarde
Joint ventures			
Bank van De Post	67	78	129
Geassocieerde deelnemingen			
BAFB	990		
BGL Investment Partners	150	133	176
Caipora International Finance Cooperatieve UA	107	107	107
Debra International Finance Cooperatieve UA	210	210	210
NIB Capital Foreign Debt fund V	150	526	346
ABN AMRO	23.930		
Leyden Bay B.V.	1.376		
Overige	719	298	317
Totaal	27.699	1.352	1.285

Van de bovenstaande beleggingen is alleen BGL Investment Partners. beursgenoteerd. Op 31 december 2007 bedroeg de marktwaarde van BGL Investment Partners EUR 118 miljoen (2006: 99 miljoen; 2005: EUR 132 miljoen).

De belangen van Fortis Bank in de belangrijkste deelnemingen zijn per 31 december als volgt:

	<i>Totaal activa</i>	<i>Totaal passiva</i>	<i>Totale baten</i>	<i>Totale lasten</i>
2007				
BGL Investment Partners	591	10	83	(11)
Caipora International Finance Cooperatieve UA	429		35	(18)
Debra International Finance Cooperatieve UA	838		64	(34)
NIB Capital Foreign Debt fund V	200		21	(2)
BAFB	1.008		21	
Leyden Bay B.V.	1.831		23	(7)
ABN AMRO	238.088	235.323	6.565	(6.501)
2006				
BGL Investment Partners	511	2	81	(10)
Caipora International Finance Cooperatieve UA	429		17	
Debra International Finance Cooperatieve UA	838		37	
NIB Capital Foreign Debt fund V	702		15	
2005				
BGL Investment Partners	342	3	67	(15)
Caipora International Finance Cooperatieve UA	429		15	
Debra International Finance Cooperatieve UA	838		43	
NIB Capital Foreign Debt fund V	462		20	

Beleggingen in joint ventures

Ondernemingen die Fortis Bank gezamenlijk met andere ondernemingen bezit en controleert (joint ventures) worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. De belangrijkste joint venture waarin Fortis Bank participeert is Bank van De Post. Financiële informatie over Bank van de Post per 31 december volgt hierna.

Bank van De Post

Bank van De Post, de gezamenlijke dochteronderneming van Fortis Bank en De Post, biedt standaard financiële producten en diensten, waaronder retailbankingproducten, spaarproducten, beleggingen en kredietfaciliteiten aan particulieren en ondernemingen via de postkantoren in België. Het economisch belang van Fortis Bank in deze joint venture bedraagt 50%.

	<i>2007</i>	<i>2006</i>	<i>2005</i>
Joint venture Bank van De Post (op basis van 100%)			
Baten	290	272	266
Lasten	(280)	(266)	(265)
Totaal activa	6.440	6.591	6.252
Totaal passiva	6.313	6.436	5.993

18 Acquisitie van ABN AMRO

Op 17 oktober 2007 heeft Fortis Bank samen met Royal Bank of Scotland (RBS) en Santander (gezamenlijk de Banken) ABN AMRO geacquireerd. De acquisitie vond plaats door een publiek bod op 100% van het uitgegeven en uitstaande aandelenkapitaal van ABN AMRO.

Op 10 oktober 2007 hebben de banken het bod onvoorwaardelijk verklaard omdat bij het aflopen van de biedingsperiode 1.590.339.614 ABN AMRO aandelen, vertegenwoordigend ongeveer 86% van ABN AMRO's aandelenkapitaal, rechtsgeldig waren aangemeld. In overeenstemming met de gebruikelijke wettelijke procedures in Nederland, is voorzien in een vervolgperiode van aanmelding voor de houders van ABN AMRO aandelen die nog niet op het bod waren ingegaan. Op 2 november 2007, na afloop van de vervolgperiode, hebben de Banken aangekondigd dat een totaal van 1.826.332.482 gewone ABN AMRO aandelen was aangeboden, representerend ongeveer 98,8% van de gewone ABN AMRO aandelen.

De acquisitie was de conclusie van een biedingsproces dat in maart 2007 van start was gegaan en dat juridisch werd gerealiseerd door middel van RFS Holdings B.V., een entiteit die het gezamenlijk eigendom is van de Banken en specifiek is opgericht voor dit doel.

Het aandelenbelang van Fortis Bank, RBS en Santander in RFS Holdings is evenredig aan de proportionele financieringsverplichting. De kapitaal- en inkomstenrechten van de verschillende klassen van aandelen die zijn uitgegeven aan Fortis Bank, RBS en Santander zijn respectievelijk gerelateerd aan de netto-activa en inkomsten van de bedrijfsonderdelen die de relevante aandeelhouder verwerft in overeenstemming met de Consortium en Aandeelhouders Overeenkomst (volgens het 'tracking shares' principe). De klasse van aandelen, die zijn uitgegeven aan Fortis Bank, RBS en Santander in verhouding tot hun financieringsverplichtingen, reflecteren de pro rata belangen in de bedrijfsonderdelen, activa en verplichtingen die niet individueel zullen worden overgenomen door een van de partijen ('shared assets').

Het totale bedrag dat door de banken is betaald aan ABN AMRO aandeelhouders bedroeg EUR 71.1 miljard. Aan dit totaal heeft Fortis Bank 33,81% ofwel EUR 24 miljard bijgedragen.

18.1 Overgenomen bedrijfsonderdelen

Fortis Bank heeft de volgende bedrijfsonderdelen van ABN AMRO overgenomen (de overgenomen bedrijfsonderdelen):

- de ABN AMRO Business Unit Nederland (exclusief voormalige Nederlandse wholesale klanten, Interbank en DMC Consumer Finance);
- de ABN AMRO Private Clients Business Unit (exclusief Latijns-Amerika);
- de ABN AMRO Asset Management Business Unit;
- een deel van de 'shared assets' evenredig aan het aandeel van Fortis Bank in de gehele acquisitie van ABN AMRO, en
- de merknaam van ABN AMRO.

De activiteiten van de bedrijfsonderdelen kunnen als volgt worden omschreven:

Business Unit Nederland (exclusief voormalig wholesale cliënten, Interbank en DMC Consumer Finance)

De ABN AMRO Business Unit Nederland bedient retail en commercial banking klanten in Nederland. Deze Business Unit heeft ongeveer 21.000 personeelsleden die opereren in een netwerk van 561 bankshops, 65 advieskantoren, 3 specifieke corporate client units voor het midden-segment, 2 grote corporate client wholesale centers en vier geïntegreerde callcenters. Business Unit Nederland is tevens actief met 1.600 geldautomaten, internet- en mobiele kanalen en is actief in de intermediair markt.

Business Unit Private Clients

De Business Unit Private Clients biedt particuliere bankdiensten aan aan vermogende individuen en instellingen die EUR 1 miljoen of meer aan nettovermogen bezitten. In 2006 waren ongeveer 3.300 personeelsleden in dienst via 103 kantoren in 23 landen.

Business Unit Asset Management

De Business Unit Asset Management biedt directe diensten aan op het gebied van vermogensbeheer aan instutionele klanten (zoals centrale banken, pensioenfondsen, verzekeringsbedrijven en grote liefdadigheidsinstellingen) en particuliere investeerders via de kanalen van Consumer en Private Banking van ABN AMRO en via derden zoals verzekeringsbedrijven en andere banken. De Business Unit heeft circa 1.500 personeelsleden in dienst en opereert wereldwijd in 26 landen.

Fortis Bank heeft van de Europese Commissie goedkeuring ontvangen voor de overname van ABN AMRO. Als onderdeel van deze goedkeuring heeft de Europese Commissie een aantal voorwaarden aan Fortis Bank opgelegd in verband met concurrentiegevoeligheden in het Commercial Banking-segment op de Nederlandse markt. Het pakket voorwaarden van de Europese Commissie bestaat uit een post-acquisitie desinvesteringsplan voor specifieke onderdelen van ABN AMRO Business Unit Nederland. Een belangrijk onderdeel hiervan is de voorgestelde verkoop van Hollandsche Bank Unie N.V. (een onafhankelijke en apart gecertificeerde commerciële bank), 13 advieskantoren, twee Corporate Client afdelingen en de verkoop van het Nederlandse factoringbedrijf IFN Finance B.V.

De scope van dit desinvesteringsplan vertegenwoordigt ongeveer 10% van de Business Unit Nederland zoals geacquireerd door Fortis Bank in termen van activa, opbrengsten en initieel geprojecteerde opbrengsten en kosten synergieën.

18.2 Integratieproces en de volgende stappen

In november 2007 zijn Jean-Paul Votron, CEO van Fortis, Sir Fred Goodwin (CEO van RBS) and Juan Inicarte (General Manager van Santander) toegetreden tot het toezichtorgaan van ABN AMRO. Daarnaast heeft een herziening plaatsgevonden van de Management Board van ABN AMRO. De Management Board wordt geleid door Mark Fisher van RBS samen met voormalig Fortis Executive Committeelid Karel de Boeck als vice-president (na zijn aanstelling in het bestuur van ABN AMRO heeft Karel de Boeck zijn functie als lid van het Executive Committee van Fortis neergelegd)

Er is een transitieproces in werking gesteld met gedetailleerde plannen voor de afsplitsing van de bedrijfsonderdelen met als doel het minimaliseren van de onzekerheid voor de werknemers en andere stakeholders. Voor elke functie en bedrijfs onderdeel heeft de Management Board een Transition Steering Group ('TSG') samengesteld. Elke TSG bestaat uit relevante experts en managers afkomstig vanuit de desbetreffende banken van het consortium en die voor de transitieperiode zijn gedetacheerd bij ABN AMRO en de functionele leidinggevend/business managers van ABN AMRO.

Elke TSG is verantwoordelijk voor het plannen van een ordelijke afsplitsing van de bedrijfsonderdelen in overeenstemming met de richtlijnen van de banken zoals opgenomen in de 'Consortium en Aandeelhouders Overeenkomst'.

Alle TSG's rapporteren aan een transitiecomite dat een onderdeel is van de Management Board van ABN AMRO. Het transitiecomite is verantwoordelijk voor het overzien en coördineren van de verschillende plannen om zo een geïntegreerd plan van aanpak te verwezenlijken inclusief het inpassen van geschikt risicobeheer en controle mechanismen.

Het consortium wil de hechte en continue dialoog met De Nederlandsche Bank (DNB) nadrukkelijk verder onderhouden. In het bijzonder dient telkens een goedkeuring van DNB te worden verkregen voor een afsplitsing alvorens overgegaan kan worden tot integratie. Fortis Bank heeft reeds de goedkeuring van de DNB verwelkomd met betrekking tot de afsplitsing van Asset Management van ABN AMRO. De verwachting is dat de afsplitsing aan het einde van het eerste kwartaal van 2008 zal zijn afgerond.

18.3 Accounting aspecten

In overeenstemming met IAS 28 *Investerings in geassocieerde deelnemingen* wordt het belang in RFS Holding door Fortis Bank gewaardeerd als een investering in een deelneming, een entiteit waarover Fortis Bank significante invloed kan uitoefenen. RFS Holdings wordt door RBS als een dochteronderneming geconsolideerd als gevolg van de controle door RBS over RFS Holdings. Het minderheidsbelang van Fortis Bank in RFS Holding wordt verantwoord op basis van de 'equity methode'. Bij de equity methode wordt de investering in RFS Holding initiëel gewaardeerd tegen de kostprijs en wordt de boekwaarde vervolgens afhankelijk van het Fortis Bank-aandeel in de winst of verlies van RFS Holdings vermeerderd of verminderd na de acquisitiedatum.

Op 10 oktober 2007 verklaarde het consortium het bod onvoorwaardelijk. De effectieve afwikkeling van het bod vond plaats op 17 oktober 2007. Deze datum is aangemerkt, zoals voorgeschreven door IFRS 3 *Business Combinations*, als de datum van het verkrijgen van controle door RFS Holdings over ABN AMRO (met juridische, boekhoudkundige en fiscale consequenties) en derhalve als de datum waarbij de balanscijfers van ABN AMRO in de boeken van RFS Holdings worden verantwoord.

Volgens IFRS 3 dient de overname van ABN AMRO door RFS Holdings gewaardeerd te worden op basis van de 'purchase accounting methode'.

Dit proces bestaat onder meer uit de identificatie en reële waardebepaling van door Fortis Bank verkregen activa en passiva en de waardering van immateriële activa en wordt uitgevoerd in meerdere stappen. De stappen bestaan uit:

- beoordeling van de waarderingsgrondslagen van ABN AMRO en het identificeren van verschillen met de waarderingsgrondslagen van Fortis Bank;
- voorbereiding van de reële waarde bepalingen van de balans- en buiten balansposten van ABN AMRO op de overnamedatum;
- erkenning van immateriële vaste activa en hun waarde en vervolgens de bepaling van de betaalde goodwill;
- verwerking van de resultaten van de overgenomen bedrijfsonderdelen van ABN AMRO door Fortis Bank voor de periode van 17 oktober tot en met 31 december 2007.

De beoordeling van de waarderingsgrondslagen, de voorbereiding van de reële waarde bepaling van de balansposten, de erkenning en waardering van immateriële activa en de bepaling van de goodwill, zoals hiervoor beschreven, vinden momenteel plaats en zullen naar verwachting in juni 2008 worden gefinaliseerd. De cijfers welke in relatie tot de erkenning en waardering van ABN AMRO gerealiseerde activa en passiva worden getoond, zijn dientengevolge voorlopig.

De voorlopig geïdentificeerde activa en passiva van de bedrijfsonderdelen van ABN AMRO en de shared assets en de goodwill op het moment van acquisitie zijn als volgt:

31 December 2007

Vorderingen op klanten	139.202
Beleggingen	3.856
Materiële vaste activa	1.721
Overige immateriële vaste activa	3.075
Uitgestelde belastingen op activa	652
Overige activa	14.440
Totaal geïdentificeerde activa	162.946
Schulden aan klanten	125.187
Uitgestelde belastingen op verplichtingen	138
Alle overige verplichtingen	32.923
Totaal geïdentificeerde verplichtingen	158.248
Totaal netto-activa	4.698
Minderheidsbelangen	99
Totaal netto-activa aandeelhouders	4.599
Aankoopprijs	24.046
Netto-activa	(4.599)
Goodwill	19.447

Er zijn geen grote verschillen tussen de waarderingsgrondslagen zoals toegepast door ABN AMRO en de waarderingsgrondslagen van Fortis Bank. Op grond hiervan hebben er geen significante correcties plaatsgevonden op de boekwaarden van de activa en passiva.

Correcties die hebben plaatsgevonden op basis van purchase accounting hebben voornamelijk betrekking op de hypotheekportefeuille, financieringsposities inzake Asset & Liability management (ALM), de onroerend goed portefeuille en beleggingen in deelnemingen.

In de lijn immateriële activa is een bedrag van EUR 195 miljoen begrepen dat betrekking heeft op immateriële vaste activa welke verantwoord waren door de geacquireerde ABN AMRO bedrijfsonderdelen. Daarnaast is een bedrag van EUR 2.880 miljoen verantwoord in relatie tot IFRS 3 Business Combinaties.

Op dit moment heeft Fortis Bank, onder voorbehoud, in overeenstemming met IFRS 3 de volgende immateriële activa geïdentificeerd: kerndeposito's, core overdrafts, klantrelaties en de merknaam.

De waarde van een immaterieel vast actief inzake kerndeposito's ontstaat doordat de depositobasis van het verkregen bedrijfsonderdeel een goedkopere vorm van financiering is dan het aantrekken van financiering bij instellingen danwel op de markt. De spreiding tussen de kosten van depositofinanciering – bijvoorbeeld de aan klanten betaalde interest – en de kosten van financiering door instellingen vertegenwoordigt het grootste deel van de waarde van het kerndeposito immaterieel actief.

De waarde van een immaterieel actief inzake core overdrachts wordt voornamelijk bepaald door toekomstige interest inkomsten die ontvangen worden op doorlopende rekening couranten gedurende de duur van een relatie met klanten.

De waarde van een immaterieel actief inzake klantrelaties wordt voornamelijk bepaald door toekomstige niet-interest opbrengsten (bijvoorbeeld commissiebatens). Deze toekomstige opbrengsten maken geen deel uit van de reële waarde van leningen en debiteurenposities en worden derhalve als een separaat immaterieel actief verantwoord.

Als onderdeel van de transactie heeft Fortis Bank tevens het eigendom verkregen van de ABN AMRO merknaam en deze derhalve gewaardeerd als immaterieel actief.

De voorlopig toegepaste purchase accounting op de activa en passiva van de geacquireerde ABN AMRO bedrijfsonderdelen en de 'shared activa', resulteert thans in een goodwill van EUR 19.4 miljard (EUR 24 miljard acquisitieprijs en EUR 4.6 miljard netto-actief).

De netto-immateriële activa welke voor de toezichthouder van de lokale solvabiliteitsberekening dienen te worden afgetrokken, uitgaande van volledige consolidatie van de geacquireerde ABN AMRO bedrijfsonderdelen, wordt thans onder voorbehoud van finale bepaling gewaardeerd op EUR 2,9 miljard.

In de Consortium en Aandeelhouders Overeenkomst (CSA) hebben de partners elkaar een minimum kernvermogen ten opzichte van risico gewogen activa gegarandeerd van 4,95% per 31 december 2006 voor de bedrijfsonderdelen welke door de individuele partners geacquireerd zijn. Op basis van de voorlopige cijfers en op grond van de CSA heeft Fortis Bank recht op kapitaal support van de Consortium partners. Deze kapitaal support kan gestructureerd worden in de vorm van een utiwisseling van kapitaal transacties of een inschrijving op kernvermogen instrumenten. Een voorwaarde welke gerelateerd is aan deze kapitaal support is dat de transacties geaccepteerd dienen te worden door de toezichthouders. De kapitaalsupport aan Fortis Bank wordt, gezamenlijk met de verwachte impact van de desinvesteringen gevraagd door de Europese Commissie, geschat op EUR 3 miljard.

ABN AMRO heeft in 2007 EUR 179 miljoen bijgedragen aan de nettowinst toewijsbaar aan aandeelhouders. De waarde van het equity aandeel van Fortis Bank bedraagt per 31 december 2007 EUR 4.755 miljoen. De resultatenrekening voor de periode 17 oktober tot en met 31 december 2007 (76 dagen) voor de Business Units en shared assets welke verkregen zijn door Fortis Bank is als volgt:

Rentemarge	727
Vergoedingen en commissies, netto	472
Gerealiseerde winsten en verliezen	37
Overige baten	159
Totale baten	1.395
Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen	(61)
Totale baten na aftrek van rentelasten	1.334
Personeelskosten	(410)
Afschrijving	(184)
Overige lasten	(496)
Totale lasten	(1.090)
Winst voor belastingen	244
Winstbelastingen	(56)
Nettowinst over de periode	188
Nettowinst toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	9
Nettowinst toewijsbaar aan aandeelhouders	179

De volgende tabel geeft nadere informatie over de totale activa en passiva van de Business Units van ABN AMRO en het aandeel in de shared assets van Fortis Bank per jaareinde 2007:

Totale activa	164.118
Totale verplichtingen	159.263
Totaal netto-activa	4.855
Minderheidsbelangen	100
Totaal netto-activa toewijsbaar aan aandeelhouders	4.755

De evolutie van de netto-activa tussen de openingsbalans (17 oktober 2007) en de situatie per 31 december 2007 wordt toegelicht op basis van de volgende elementen:

Netto-activa op de openingsbalans	4.599
Jaarresultaat (76 dagen periode)	179
Ongerealiseerde winsten en verliezen (netto)	(23)
Omrekeningsverschillen	(11)
Overige wijzigingen in het eigen vermogen	11
Netto activa per 31 december 2007	4.755

19 Overige vorderingen

De overige vorderingen zijn per 31 december als volgt:

	2007	2006	2005
Vorderingen inzake commissiebaten	238	156	130
Operationele leasevorderingen	2	9	5
Vorderingen op tussenpersonen	2	19	7
Vorderingen uit hoofde van factoring	1.959	1.811	1.633
Vorderingen uit hoofde van effecten transacties met banken	110	428	193
Vorderingen uit hoofde van effecten transacties met klanten	1.457	1.421	1.261
Overige	2.785	2.283	3.811
Totaal bruto	6.555	6.127	7.042
Voorzieningen en bijzondere waardeverminderingen	(9)	(22)	(30)
Netto totaal	6.546	6.105	7.012

De overige vorderingen hebben betrekking op BTW en andere indirecte belastingen als ook op transitorische posten met betrekking tot clearing activiteiten.

Verloop van de Bijzondere waardeverminderingen van overige vorderingen

Het verloop van de Bijzondere waardeverminderingen van de overige vorderingen is als volgt:

	2007	2006
Balans per 1 januari	22	30
Aan- en verkoop van dochterondernemingen	1	9
Toename bijzondere waardeverminderingen	3	4
Vrijval bijzondere waardeverminderingen	(1)	(2)
Afschrijvingen van niet-inbare bedragen	(1)	(18)
Omrekeningsverschillen en overige aanpassingen	(15)	(1)
Balans per 31 december	9	22

20 Materiële vaste activa

De boekwaarde van de verschillende categorieën Materiële vaste activa per 31 december is als volgt:

	2007	2006	2005
Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	1.449	1.439	1.486
Verbeteringen aan gehuurde gebouwen	394	282	218
Bedrijfsmiddelen	816	407	308
Gebouwen in aanbouw	56	25	6
Totaal	2.715	2.153	2.018

Wijzigingen in de materiële vaste activa

De wijzigingen in de Materiële vaste activa voor de jaren 2007 en 2006 zijn als volgt:

	2007			
	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	Verbeteringen gehuurde objecten	Bedrijfsmiddelen	Gebouwen in aanbouw
Kostprijs per 1 januari	2.252	590	1.239	25
Aan- en verkoop van dochterondernemingen	5	5	11	
Toevoegingen	140	167	636	59
Terugname door desinvesteringen	(78)	(22)	(145)	
Omrekeningsverschillen	()	(1)	(31)	
Overige	(5)	(1)	(69)	(28)
Kostprijs per 31 december	2.314	738	1.641	56
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	(802)	(307)	(824)	(1.933)
Aan- en verkoop van dochterondernemingen		1		
Afschrijvingen	(89)	(54)	(149)	
Terugname afschrijving door desinvesteringen	32	14	120	
Omrekeningsverschillen		1	1	
Overige	2	1	27	
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	(858)	(344)	(824)	(2.026)
Bijzondere waardeverminderingen per 1 januari	(11)	(1)	(8)	(20)
Verkoop van dochterondernemingen			()	
Toename bijzondere waardeverminderingen verantwoord in de resultatenrekening			()	
Terugname bijzondere waardeverminderingen door desinvesteringen	4	1	6	
Overige		()		
Bijzondere waardeverminderingen per 31 december	(7)		(1)	(8)
Materiële vaste activa	1.449	394	816	56

2006

	<i>Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik</i>	<i>Verbeteringen gehuurde objecten</i>	<i>Bedrijfs- middelen</i>	<i>Gebouwen in aanbouw</i>	<i>Totaal</i>
Kostprijs per 1 januari	2.211	460	1.066	6	3.743
Aan- en verkoop van dochterondernemingen	(1)	9	105	14	127
Toevoegingen	70	136	201	7	414
Terugname door desinvesteringen	(28)	(9)	(118)		(155)
Omrekeningsverschillen	(7)	(6)	(9)		(22)
Overige	7		(6)	(2)	(1)
Kostprijs per 31 december	2.252	590	1.239	25	4.106
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	(720)	(241)	(751)		(1.712)
Aan- en verkoop van dochterondernemingen		(4)	(41)		(45)
Afschrijvingen	(87)	(53)	(144)		(284)
Terugname afschrijving door desinvesteringen	13	7	105		125
Omrekeningsverschillen		2	4		6
Overige	(8)	(18)	3		(23)
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	(802)	(307)	(824)		(1.933)
Bijzondere waardeverminderingen per 1 januari	(5)		(8)		(13)
Toename bijzondere waardeverminderingen verantwoord in de resultatenrekening	(2)	(1)			(3)
Terugname bijzondere waardeverminderingen door desinvesteringen	1				1
Overige	(5)				(5)
Bijzondere waardeverminderingen per 31 december	(11)	(1)	(8)		(20)
Materiële vaste activa	1.439	282	407	25	2.153

De bedragen in Overige onder Gebouwen in aanbouw hebben voornamelijk betrekking op transfers naar en van Gebouwen gehouden voor verkoop.

Van bovenstaande Materiële vaste activa is voor een bedrag van EUR 6 miljoen (2005: EUR 10 miljoen; 2004: EUR 6 miljoen) aan Materiële vaste activa als zekerheid gesteld voor leningen.

In de Materiële vaste activa is per 31 december 2007 EUR 0 miljoen (2006: EUR 0 miljoen; 2005: EUR 1 miljoen) begrepen inzake geactiveerde financieringskosten.

Reële waarde van terreinen en gebouwen voor eigen gebruik

De reële waarde van vastgoed in eigen gebruik is als volgt:

	2007	2006
Totaal reële waarde van terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	1.793	1.811
Totaal boekwaarde	1.449	1.439
Bruto ongerealiseerde winsten en verliezen	344	372
Belasting	(110)	(118)
Netto ongerealiseerde winst/verlies (niet opgenomen in eigen vermogen)	234	254

De afschrijvingen op gebouwen worden berekend volgens de lineaire methode, waarbij de kosten over de geschatte levensduur af worden geschreven tot de restwaarde. De vastgoedbeleggingen worden gesplitst in de volgende componenten: ruwbouw, deuren en ramen, technische uitrusting, ruwe afwerking en detailafwerking.

De maximale levensduur van de componenten is als volgt:

Ruwbouw	50 jaar voor kantoren en winkelpanden; 70 jaar voor woningen
Ramen en deuren	30 jaar voor kantoren en winkelpanden; 40 jaar voor woningen
Technische uitrusting	20 jaar voor kantoren; 25 jaar voor winkelpanden en 40 jaar voor woningen
Ruwe afwerking	20 jaar voor kantoren; 25 jaar voor winkelpanden en 40 jaar voor woningen
Detailafwerking	10 jaar voor kantoren, winkelpanden en woningen

Terreinen hebben een ongelimiteerde levensduur en worden derhalve niet afgeschreven. IT, kantoor- en andere apparatuur en motorrijtuigen worden afgeschreven over hun respectievelijke levensduur die individueel is vastgesteld. Als algemene regel worden de restwaarden nihil verondersteld.

21 Goodwill en overige immateriële vaste activa

Per 31 december is de samenstelling van Goodwill en overige immateriële vaste activa als volgt:

	2007	2006	2005
Goodwill	1.025	744	475
Gekochte software	141	73	49
Zelf ontwikkelde software	268	60	2
Overige immateriële vaste activa	125	103	109
Totaal	1.559	980	635

De immateriële activa worden afgeschreven naar gelang de verwachte levensduur. Op Goodwill vindt in overeenstemming met IFRS geen afschrijving plaats, maar wordt ten minste jaarlijks beoordeeld of een bijzondere waardevermindering dient plaats te vinden door de boekwaarde met de reële waarde te vergelijken.

Overige immateriële vaste activa omvatten immateriële vaste activa met een bepaalde economische levensduur, zoals concessies, octrooien, licenties, kennis, handelsmerken en vergelijkbare rechten. Over het algemeen wordt software afgeschreven over maximaal vijf jaar en hebben overige immateriële vaste activa een verwachte economische levensduur van maximaal 10 jaar.

Afgezien van goodwill, heeft Fortis Bank geen immateriële vaste activa met een onbepaalde economische levensduur.

Wijzigingen in Goodwill en overige immateriële vaste activa

De wijzigingen in Goodwill en overige immateriële vaste activa kunnen voor 2006 en 2007 als volgt worden weergegeven:

	2007				
	<i>Goodwill</i>	<i>Gekochte software</i>	<i>Zelf ontwikkelde software</i>	<i>Overige immateriële vaste activa</i>	<i>Totaal</i>
Kostprijs per 1 januari	744	227	60	160	1.191
Aan- en verkoop van dochterondernemingen	280	4		4	288
Toevoegingen		94	208	48	350
Aanpassingen die voortvloeien uit latere identificatie van waardeveranderingen van activa en passiva	(3)				(3)
Terugname door desinvesteringen	()	(18)	(2)	()	(20)
Omrekeningsverschillen	5	(1)	()	(4)	
Overige	(1)	(2)	6	1	4
Kostprijs per 31 december	1.025	304	272	209	1.810
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari		(154)		(48)	(202)
Aan- en verkoop van dochterondernemingen		1			1
Afschrijvingslasten		(37)	(3)	(27)	(67)
Terugname afschrijving door desinvesteringen		16			16
Omrekeningsverschillen		1			1
Overige		10		(11)	(1)
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december		(163)	(3)	(86)	(252)
Bijzondere waardeverminderingen per 1 januari				(9)	(9)
Aan- en verkoop van dochterondernemingen					
Toename bijzondere waardeverminderingen verantwoord in de resultatenrekening					
Terugname bijzondere waardeverminderingen verantwoord in de resultatenrekening					
Overige				9	9
Bijzondere waardevermindering per 31 december					
Goodwill en overige immateriële vaste activa per 31 december	1.025	141	269	124	1.559

2006

	Goodwill	Gekochte software	Zelf ontwikkelde software	Overige immateriële vaste activa	Totaal
Kostprijs per 1 januari	475	181	2	134	792
Aan- en verkoop van dochterondernemingen	311	57	58	46	472
Toevoegingen					
Aanpassingen die voortvloeien uit latere identificatie van waardeveranderingen van activa en passiva					
Terugname door desinvesteringen		(9)			(9)
Omrekeningsverschillen	(57)	(2)		(10)	(69)
Overige	15			(10)	5
Kostprijs per 31 december	744	227	60	160	1.191
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari		(132)		(13)	(145)
Aan- en verkoop van dochterondernemingen		(1)			(1)
Afschrijvingslasten		(23)		(28)	(51)
Terugname afschrijving door desinvesteringen		8			8
Omrekeningsverschillen		1		1	2
Overige		(7)		(8)	(15)
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december		(154)		(48)	(202)
Bijzondere waardeverminderingen per 1 januari				(12)	(12)
Aan- en verkoop van dochterondernemingen					
Toename bijzondere waardeverminderingen verantwoord in de resultatenrekening					
Terugname bijzondere waardeverminderingen verantwoord in de resultatenrekening					
Overige				3	3
Bijzondere waardeverminderingen per 31 december				(9)	(9)
Goodwill en overige immateriële vaste activa per 31 december	744	73	60	103	980

Bijzondere waardevermindering van Goodwill

Goodwill wordt jaarlijks aan het eind van het jaar getoetst op bijzondere waardevermindering door vergelijking van de opbrengstwaarde van kasstroomgenererende eenheden (CGU) met hun boekwaarde. De hoogste van de waarde in gebruik enerzijds en de reële waarde verminderd met verkoopkosten anderzijds bepaalt de opbrengstwaarde. Het type van overgenomen onderneming is bepalend voor de definiering van een CGU. Binnen Fortis Bank zijn thans alle CGUs gedefinieerd als een (juridische) entiteit.

De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid wordt bepaald door berekening van de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen van die CGU. De belangrijkste aannames die zijn gebruikt in het kasstroommodel zijn afhankelijk van de inputgegevens die verschillende financiële en economische variabelen weerspiegelen, zoals de risicovrije rente in een land en een premie die het inherente risico van de betreffende entiteit weergeeft. Deze variabelen worden bepaald op basis van een beoordeling door het management. Indien een onderneming een beursnotering kent, wordt deze eveneens als een element in de evaluatie betrokken.

Er hebben geen bijzondere waardeverminderingen op goodwill plaatsgevonden in 2007, 2006 en 2005.

Hieronder volgt een overzicht van de goodwillbedragen per 31 december 2007 voor de belangrijkste kasstroomgenererende eenheden:

	<i>Goodwill bedrag</i>	<i>Segment</i>	<i>Gebruikte methode voor waardebeoordeling</i>
Kasstroom genererende eenheid (CGU)			
Fundamentum Asset Management	28	Merchant & Private Banking	Waarde in gebruik
Centrapriv	26	Merchant & Private Banking	Waarde in gebruik
Fortis Commercial Finance	43	Merchant & Private Banking	Waarde in gebruik
Fortis Energy	127	Merchant & Private Banking	Waarde in gebruik
Alpha Credit	22	Retail Banking	Waarde in gebruik
Von Essen KG Bank	28	Retail Banking	Waarde in gebruik
Cadogan	119	Retail Banking	Waarde in gebruik
Fortis Bank AS (Turkey)	308	Multi-segment banking	Waarde in gebruik
Dominet S.A.	221	Retail Banking	Waarde in gebruik en marktprijs
Overige	103		Waarde in gebruik
Totaal	1025		

22 Beëindigde bedrijfsactiviteiten

In 2006 heeft Fortis Bank "Fortis Bank Verzekeringen" verkocht.

De beslissing om Fortis Bank Verzekeringen te verkopen werd genomen in 2005. Bijgevolg werd IFRS 5 "Vaste Activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten" toegepast.

22.1 Activa en passiva bestemd voor verkoop

Activa en passiva bestemd voor verkoop kunnen als volgt uitgesplitst worden:

31 december 2005

Activa

Geldmiddelen en kasequivalenten	610
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden	271
Vorderingen op banken	2.282
Vorderingen op klanten	827
Beleggingen:	
- Tot einde looptijd aangehouden	
- Voor verkoop beschikbaar	13.834
- Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	414
- Vastgoedbeleggingen	252
- Geassocieerde deelnemingen en joint ventures	14500
Beleggingen inzake unit-linked contracten	6.492
Herverzekering en overige vorderingen	118
Materiële vaste activa	18
Goodwill en overige immateriële vaste activa	21
Overlopende rente en overige activa	438
Totaal activa	25.577

Verplichtingen

Voor handelsdoeleinden aangehouden verplichtingen	
Schulden aan banken	2.464
Schulden aan klanten	16
Verplichtingen inzake verzekerings- en beleggingscontracten	13.657
Verplichtingen inzake unit-linked contracten	6.492
Schuldbewijzen	
Achtergestelde schulden	250
Overige financieringen	
Voorzieningen	12
Acute en uitgestelde belastingen	312
Overlopende rente en overige verplichtingen	288
Totaal verplichtingen	23.491
Eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders	2.086
Minderheidsbelangen	
Eigen vermogen	2.086
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	25.577

22.2 Netto winst op beëindigde activiteiten

De netto winst op beëindigde activiteiten kan als volgt uitgesplitst worden:

31 december 2005

Totale baten	4.191
Totale uitgaven	(3.829)
Winstbelastingen	(109)
Netto winst	253

22.3 Kasstroomoverzicht

De kasstromen kunnen als volgt uitgesplitst worden:

31 december 2005

Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	2.443
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(2.331)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(40)

23 Overlopende rente en overige activa

De Overlopende rente en overige activa per 31 december zijn als volgt samengesteld:

	2007	2006	2005
Overlopende overige kosten	494	306	262
Overlopende rentebaten	35.751	26.268	21.058
Overlopende overige baten	2.733	1.744	907
Derivaten aangehouden voor afdekkingsdoeleinden	1.299	533	315
Gebouwen bestemd voor verkoop	14	17	10
Activa voor plannen met vaste toezeggingen	1.898	1.855	1.818
Uitgestelde belastingvorderingen	2.126	850	641
Vordering winstbelasting	313	365	329
Overige	34.268	29.003	22.552
Totaal bruto	78.896	60.941	47.892
Bijzondere waardeverminderingen	(23)	(15)	(13)
Totaal netto	78.873	60.926	47.879

Derivaten aangehouden voor afdekkingsdoeleinden bevatten de positieve reële waarde van alle derivaten die in aanmerking komen als afdekkingspost (hedging item). EUR 1.297 miljoen is gerelateerd aan reële waarde afdekkingen en EUR 2 miljoen aan kasstroom-afdekkingen. De hedging-strategieën worden in noot 5 nader beschreven.

Alle aan- en verkopen van financiële activa met verplichte levering binnen een tijdsbestek, dat is voorgeschreven door regelgeving of marktconventie, worden opgenomen op de transactiedatum, zijnde de datum waarop Fortis Bank toetreedt tot de contractuele bepalingen van het instrument.

De lijn Overige bevat het saldo van de tijdelijke verschillen tussen de bedragen op de aankoop- en leveringsdatum.

Voor meer informatie over pensioenplannen en pensioen gerelateerde activa wordt verwezen naar noot 7.

24 Schulden aan banken

De Schulden aan banken zijn als volgt samengesteld:

	2007	2006	2005
Bankdeposito's:			
Direct opeisbaar	10.243	7.304	6.062
Termijn	77.537	75.291	69.774
Overige deposito's	136	145	60
Totaal deposito's	87.916	82.740	75.896
Terugkoopovereenkomsten	69.339	61.526	73.299
Geleende effecten	12.560	19.086	11.537
Voorschotten met onderpand	21.009	12.500	10.000
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	381	439	1.833
Overige	936	870	2.215
Totaal	192.141	177.161	174.780

De gemiddeld uitstaande Schulden aan banken gedurende het jaar bedroegen voor 2007 EUR 195,554 miljoen (2006: EUR 182,761 miljoen; 2005: EUR 171,969 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage bedroeg 4,16 % over 2007 (2006: 3,6%; 2005: 2,8%). De niet-rentedragende deposito's van banken bedroegen in 2007 EUR 241 miljoen (2006: EUR 133 miljoen; 2005: EUR 217 miljoen). Het terug te betalen contractuele bedrag voor leningen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bedroeg EUR 384 miljoen (2006: EUR 441 miljoen).

Fortis Bank heeft in het segment Merchant Banking bepaalde financiële verplichtingen die onderdeel zijn van Schulden aan banken gerubriceerd als Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Binnen de gedefinieerde beleggingsstrategieën van Merchant Banking zijn financiële activa en financiële verplichtingen, inclusief derivaten, samengebracht in specifieke portfolio's welke worden beheerd en geëvalueerd op basis van reële waarden.

Er is geen significant verschil tussen de boekwaarde van de Verplichtingen gehouden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en de nominale waarde van deze verplichtingen.

Contractuele looptijd van deposito's van banken

De contractuele looptijd van door banken aangehouden deposito's is per 31 december als volgt verdeeld:

	2007	2006	2005
2006			75.543
2007		82.238	35
2008	87.475	158	32
2009	52	59	23
2010	23	14	21
2011	19	27	
2012	28		
Later	319	244	242
Totaal deposito's	87.916	82.740	75.896

25 Schulden aan klanten

De samenstelling van Schulden aan klanten is als volgt:

	2007	2006	2005
Direct opeisbaar	87.190	76.127	73.477
Spaardeposito's	50.795	55.720	58.051
Termijndeposito's	79.245	74.770	60.209
Overige deposito's	301	229	649
Totaal deposito's	217.531	206.846	192.386
Terugkoopovereenkomsten	41.857	48.391	67.364
Geleende effecten	5.425	4.271	2.271
Overige financieringen	2.320	504	494
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	31	44	770
Totaal schulden aan klanten	267.164	260.056	263.285

De gemiddeld uitstaande Schulden aan klanten gedurende het jaar bedroegen voor 2007 EUR 271,181 miljoen (2006: EUR 268,274 miljoen; 2005: EUR 236,221 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage bedroeg in 2007 2.9% over 2007 (2006: 3,3%; 2005: 2,9%). Het terug te betalen contractuele bedrag voor leningen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bedroeg EUR 33 (2006: EUR 40).

Fortis Bank heeft financiële verplichtingen geklasseerd als Schulden aan klanten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Binnen de gedefinieerde beleggingsstrategieën worden financiële activa en verplichtingen, inclusief derivaten, samengebracht in specifieke portefeuilles waarvan de prestatie wordt beheerd en geëvalueerd op basis van de reële waarde.

Fortis Bank beperkt het renterisico, dat samenhangt met vastrentende leningen door middel van reële waarde afdekkingen. Het afdekkingsinstrument is een renteswap. De wijzigingen in de reële waarde van de leningen die samenhangen met het renterisico wordt in de post Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen verantwoord. Het verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van de afgedekte lening wordt lineair afgeschreven over de looptijd van de lening.

Deposito's van klanten

De gewogen gemiddelde rente die over het jaar op deposito's is betaald, is als volgt:

	2007	2006	2005
Rentedragende direct opeisbare deposito's	1,8%	1,5%	1,2%
Spaardeposito's	2,0%	2,3%	2,2%
Termijndeposito's	4,3%	3,3%	2,8%

Het gemiddeld gedurende het jaar uitstaande bedrag aan deposito's van klanten bedroeg EUR 210,518 miljoen (2006: EUR 245,076 miljoen; 2005: EUR 202,024 miljoen).

Contractuele looptijd deposito's van klanten

De contractuele looptijd van de per 31 december uitstaande deposito's van klanten is als volgt:

	2007	2006	2005
2006			179.757
2007		193.334	2.553
2008	202.517	1.364	932
2009	1.827	2.483	1.383
2010	1.400	965	1.206
2011	928	561	
2012	1.314		
Later	9.545	8.139	6.555
Totaal deposito's van klanten	217.531	206.846	192.386

26 Schuldbewijzen

De volgende tabel toont de verschillende Schuldbewijzen die Fortis Bank heeft uitgegeven en de bedragen die per 31 december uitstaan:

	2007	2006	2005
Kasbons	5.387	6.347	7.818
Commercial paper	70.274	73.189	62.187
Overige	5.750	1.781	1.580
Totaal tegen geamortiseerde kostprijs	81.411	81.317	71.585
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	13.643	9.043	5.242
Totaal schuldbewijzen	95.054	90.360	76.827

Het gemiddeld uitstaande bedrag aan Schuldbewijzen bedroeg voor 2007 EUR 100,017 miljoen (2006: EUR 82,379 miljoen; 2005: EUR 72,532 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage bedroeg 3,6% over 2007 (2006: 4,1%; 2005: 3,4%).

Fortis Bank heeft geselecteerde schuldbewijzen met ingesloten derivaten en de corresponderende beleggingen geboekt aan reële waarde in de resultatenrekening, waardoor een mogelijke boekhoudkundige mismatch wordt uitgesloten. Voor uitgegeven schuldbewijzen met ingesloten (embedded) derivaten wordt het complete contract geboekt aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, waardoor het ingesloten derivaat niet afgescheiden hoeft te worden. De nominale waarde van de schuldbewijzen die tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening worden gehouden bedraagt op 31 december 2007 EUR 13.713 miljoen (2006: EUR 9,043 miljoen, 2005: EUR 5,242 miljoen).

De contractuele looptijdverdeling van de Schuldbewijzen die per 31 december uitstonden, is als volgt:

	2007	2006	2005
2006			42.177
2007		51.142	3.650
2008	50.391	7.255	3.553
2009	9.988	8.089	6.157
2010	4.165	4.940	9.363
2011	5.817	4.627	
2012	5.408		
Later	5.642	5.264	6.685
Totaal schuldbewijzen	81.411	81.317	71.585

27 Achtergestelde schulden

De Achtergestelde schulden kunnen per 31 december als volgt gespecificeerd worden:

	2007	2006	2005
Schuldcomponent van de achtergestelde converteerbare obligaties	2.106		
Hybride en Tier 1 leningen	5.569	2.438	2.432
Overige achtergestelde schulden	13.482	10.303	8.675
Tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	1.971	1.322	1.325
Reële waarde aanpassingen ten gevolge van hedge accounting	(31)	17	58
Totaal achtergestelde schulden	23.097	14.080	12.490

Het gemiddeld uitstaande bedrag aan Achtergestelde schulden bedroeg EUR 16,568 miljoen in 2007 (2006: EUR 13,571 miljoen; 2005: EUR 11,630 miljoen). Het gemiddelde rentepercentage bedroeg 3.3% over 2007 (2006: 5,0%; 2005: 5,2%).

27.1 Achtergestelde converteerbare obligatielening: CASHES

Fortis Bank nv-sa heeft op 19 december 2007 een Floating Rate Convertible and Subordinated Hybrid Obligatielening ('CASHES') zonder afloopdatum uitgegeven ten bedrage van EUR 3 miljard. De obligaties hebben een nominale waarde van EUR 250.000. De coupons zijn per kwartaal achteraf betaalbaar tegen een variabele rentevoet gelijk aan de driemaands Euribor, verhoogd met 200 basispunten.

De CASHES wordt door de toezichthouders beschouwd als onderdeel van het Tier 1 vermogen en vormt een directe, door zekerheid gedekte en achtergestelde obligatie van Fortis Bank nv-sa, Fortis SA/NV en Fortis N.V., zijnde mededebiteuren. Houders van de CASHES zijn achtergesteld ten opzichte van houders van alle overige leningen, achtergestelde leningen en preferente aandelen, maar hebben voorrang ten opzichte van houders van gewone aandelen. De obligatielening zal niet in contanten worden terugbetaald. De enige terugbetalingsmogelijkheid die de houders van de CASHES hebben jegens de mededebiteuren met betrekking tot de hoofdsom van de CASHES betreft de 125.313.283 aandelen Fortis die Fortis Bank nv-sa in onderpand heeft gegeven ten gunste van de houders van de CASHES. Deze Fortis aandelen zijn in de hoofde van Fortis Bank SA/NV niet dividend gerechtigd.

De CASHES-obligaties kennen geen afloopdatum, maar kunnen naar keuze van de obligatiehouder worden omgezet in aandelen Fortis tegen een koers van EUR 23,94 per Fortis-aandeel.

Vanaf 19 december 2014 worden de obligaties automatisch omgezet in aandelen Fortis indien de koers van het aandeel Fortis gedurende 20 achtereenvolgende handelsdagen gelijk is aan of hoger is dan EUR 35.91.

27.2 Achtergestelde converteerbare obligatielening (MCS)

Fortis Bank Nederland (Holding), Fortis Bank nv-sa, Fortis SA/NV en Fortis N.V. hebben op 7 december 2007 een Verplicht Converteerbare obligatielening ('MCS') zonder afloopdatum uitgegeven ten bedrage van EUR 2 miljard. De obligaties hebben een nominale waarde van EUR 250.000. De coupons zijn per halfjaar achteraf betaalbaar tegen een rentevoet van 8,75% per jaar.

De MCS wordt door de toezichthouders beschouwd als onderdeel van het Tier 1 vermogen en vormt een directe, door zekerheid gedekte en achtergestelde obligatie van Fortis Bank Nederland (Holding), Fortis Bank nv-sa, Fortis SA/NV en Fortis N.V. Houders van de MCS zijn achtergesteld ten opzichte van houders van alle overige leningen, achtergestelde leningen en preferente aandelen, maar hebben voorrang ten opzichte van houders van gewone aandelen.

De MCS wordt verplicht geconverteerd op 7 december 2010 in een zodanig aantal Fortis aandelen als evenredig aan de conversie eenheid per MCS op de afloopdatum (de conversie eenheid per MCS staat voor, een aantal Fortis aandelen dat op een willekeurige handelsdag bepaald wordt door het uitstaande bedrag van de MCS te delen door de minimum conversieprijs met betrekking tot die handelsdag, eventueel naar beneden afgerond op een geheel aantal Fortis aandelen).

De uitgevers van de lening hebben de mogelijkheid om voor de afloopdatum de MCS te converteren (a) op enig moment tot aan 46 handelsdagen voorafgaand aan de afloopdatum in een zodanig aantal Fortis aandelen als gelijk aan de maximum proportie van de conversie-eenheid per MCS op de betreffende conversiedatum, en (b) op enig moment in een zodanig aantal Fortis aandelen per de relevante conversiedatum als gelijk aan de 'belasting gebeurtenis' conversie-eenheid per MCS in het geval dat zekere veranderingen plaatsvinden die invloed hebben op de belastingen in Nederland of België.

De houders van de MCS kunnen op elk gewenst moment kiezen om de MCS te converteren in een zodanig aantal Fortis aandelen dat gelijk is aan de maximum proportie van de conversie-eenheid per MCS op de betreffende conversiedatum. Daarnaast hebben de houders van de MCS de keuze om de MCS, tijdens een 'vrije gebeurtenis periode' te converteren in een zodanig aantal Fortis aandelen als gelijk aan de 'vrije gebeurtenis periode' conversie-eenheid per MCS per de relevante conversiedatum,

Een conversie van het schuldinstrument in Fortis aandelen zal gevolgd worden door een herkapitalisatie van Fortis Bank

De MCS wordt per 31 december als volgt in de balans gepresenteerd:

	2007
Eigen-vermogenscomponent	(131
Schuld component	
Balans per 1 januari	
Uitgegeven	2.107
Rentelasten	11
Betaalde rente	(12
Balans per 31 december	2.106

Op het moment van uitgifte van de MCS zijn de ontvangen bedragen gesplitst in een schuld- en een eigen-vermogenscomponent. De eigen-vermogenscomponent is gerelateerd aan het ingesloten derivaat dat is inbegrepen in de MCS. De schuldcomponent wordt berekend op basis van de nettocontantewaarde van de verwachte kasstromen welke samenhangen met het instrument. De eigenvermogenscomponent is het verschil tussen de ontvangen bedragen en de schuldcomponent en wordt verantwoord na aftrek van uitgestelde belasting.

27.3 Overige Hybride en Tier 1 leningen

De Overige Hybride en Tier 1 leningen bestaan uit:

- een afkoopbare perpetuele cumulatieve lening met een nominaal bedrag van EUR 1.000 miljoen uitgegeven door Fortis Bank in 2001 met een coupon van 6,50% tot 26 september 2011 en daarna de 3-maand Euro Reference Rate + 2,37%.
- een rechtstreeks uitgegeven afkoopbare perpetuele lening van nominaal EUR 1.000 miljoen uitgegeven door Fortis Bank in 2004, met een coupon van 4,625% tot 27 oktober 2014 en daarna 3-maands Euro Reference Rate + 1,70%.
- niet-cumulatieve eeuwigdurende preferente aandelen zonder stemrecht voor een bedrag van EUR 450 miljoen nominaal, in 1999 uitgegeven via Fortis Capital Company Limited met een coupon van 6,25% tot 29 juni 2009 en daarna 3-maands Euribor +2,60%.

Niet-cumulatieve eeuwigdurende preferente aandelen zonder stemrecht

In juni 1999 heeft Fortis Bank niet-cumulatieve eeuwigdurende preferente aandelen zonder stemrecht uitgegeven. Deze preferente aandelen worden door de toezichthouder in aanmerking genomen in het Tier 1 vermogen van de bank. De emissie bestond uit twee tranches:

- een tranche van EUR 450 miljoen met een vaste coupon van 6,25% voor de eerste tien jaar en een variabele coupon van 3-maands Euribor plus 2,60% in de jaren daarna. Na tien jaar en ieder daaropvolgend jaar mag Fortis Bank op de betaaldatum overgaan tot contante aflossing;
- een tranche van EUR 200 miljoen met een vaste coupon van 7,00% voor de volledige looptijd. Fortis Bank heeft deze tranche begin 2004 vervroegd afgelost.

Aan de preferente aandelen is een 'Support Agreement' verbonden, ten gevolge waarvan Fortis N.V., Fortis Bank, Fortis Bank Nederland (Holding) en Fortis SA/NV (de 'Supporting Companies') gezamenlijk zijn overeengekomen aan Fortis Capital Limited, indien nodig, additionele fondsen te verstrekken om Fortis Capital Limited toe te staan dividend te betalen op de preferente aandelen indien één van de 'Supporting Companies' in hetzelfde jaar dividend betaalt op zijn gewone of preferente aandelen. Volgens de voorwaarden van de Support Agreement geeft elke betaling van een dividend door de Supporting Companies op hun eigen aandelenkapitaal de houders van de hybride effecten automatisch het recht op ontvangst van dividend of rente, met verhaalsrecht op de Supporting Companies. In theorie kan dit leiden tot een situatie waarbij de Supporting Companies voldoende totale uitkeerbare reserves ter beschikking hebben om dividend te betalen op hun eigen aandelenkapitaal, maar deze potentiële betaling leidt tot een verplichting om betalingen te verrichten onder het Support Agreement waarvoor de uitkeerbare reserves van de Supporting Companies niet toereikend zouden kunnen zijn.

De toezichthouder heeft bepaald dat de hybride effecten alleen tot het Tier 1 vermogen van Fortis Bank gerekend mogen worden als zodanige maatregelen zijn genomen dat verzekerd is dat alle betalingen die door Supporting Companies worden gedaan ingevolge de Support Agreement of vergelijkbare overeenkomsten en die worden veroorzaakt door een dividendbetaling, worden gemaximeerd tot het niveau van de gezamenlijke uitkeerbare reserves van de Supporting Companies. Om aan deze voorwaarde te kunnen voldoen, heeft de Raad van Bestuur besloten dat Fortis SA/NV en Fortis N.V. geen dividend zullen uitkeren op hun gewone en preferente aandelen of andere financiële instrumenten (indien van toepassing), tenzij het totaal van de uitkeerbare reserves van de Fortis SA/NV en Fortis N.V. toereikend is om te voldoen aan alle dividendbetalingen verbonden aan hun respectievelijke gewone aandelen, preferente aandelen en andere financiële instrumenten alsook aan de mogelijk te betalen bedragen in hetzelfde boekjaar op grond van hun verplichting onder Support Agreements of vergelijkbare overeenkomsten.

Rechtstreeks door Fortis Bank uitgegeven hybride leningen

In 2001 en 2004 heeft Fortis Bank rechtstreeks eeuwigdurende hybride leningen uitgegeven, beide keren voor EUR 1.000 miljoen nominaal. Beide leningen hebben sterk vergelijkbare kenmerken. Beide leningen zijn eeuwigdurend en hebben geen vaste aflooptdatum. Na tien jaar mag de uitgevende instelling overgaan tot volledige of gedeeltelijke aflossing. De leningen vallen onder een Support Agreement die is aangegaan door Fortis SA/NV en Fortis N.V.

27.4 Overige achtergestelde schulden

De Overige achtergestelde schulden hebben betrekking op:

- obligaties (niet door zekerheid gedekt) luidende in diverse valuta's voor EUR 10.610 miljoen (2006: EUR 9.028 miljoen; 2005: EUR 8.652 miljoen) met een gemiddelde coupon van 5,0% (2006: 4,9%; 2005: 5,2%)
- eeuwigdurende leningen in diverse valuta's voor EUR 158 miljoen (2006: EUR 436 miljoen; 2005: EUR 968 miljoen) met een gemiddelde coupon van 5,4% (2006: 5,3%; 2005: 5,4%).

Fortis Bank heeft geselecteerde achtergestelde schulden gekoppeld aan derivaten en gelijksoortige beleggingen verantwoord tegen reële waarde in de resultatenrekening om een boekhoudkundige mismatch te voorkomen.

Fortis Bank dekt het renterisico van achtergestelde schulden met vaste rente op portefeuillebasis (macro hedging) af met gebruik van renteswaps. De afgedekte schulden zijn achtergestelde uitgaven met de volgende kenmerken:

- luidend in lokale valuta (euro)
- vaste looptijd
- vaste hoofdsommen
- vaste rentebetalingen
- zonder renteopties of besloten derivaten
- verantwoord op basis van geamortiseerde kosten.

Van de achtergestelde schulden met deze kenmerken wordt een portefeuille gevormd waaraan het afgedekte item wordt gerelateerd. Achtergestelde schulden opgenomen in een portefeuille-afdekking voor renterisico moeten het risico dat wordt afgedekt delen. De kasstromen worden gealloceerd aan maandelijkse intervallen op basis van de contractuele vervaldatum.

De afdekkingsinstrumenten zijn plain vanilla renteswaps gesloten met externe tegenpartijen tegen de ten tijde van de transactie geldende markttarieven.

Veranderingen in de reële waarde van de achtergestelde schulden die het gevolg zijn van het afgedekte renterisico worden verantwoord als Reële waardeaanpassingen ten gevolge van hedge accounting teneinde de boekwaarde van achtergestelde schulden te corrigeren. Het verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van de afgedekte achtergestelde schulden ten tijde van de eerste verantwoording van de afdekking wordt afgeschreven over de resterende looptijd van de afgedekte post en wordt eveneens verantwoord als Reële-waardeaanpassingen ten gevolge van hedge accounting.

28 Overige financieringen

De Overige financieringen zijn per 31 december als volgt:

	2007	2006	2005
Verplichting tot teruggave van effecten	1.605		
Financiële leaseverplichtingen	61	4	2
Onderhandse leningen	489	618	4.045
Deposito's dienende als onderpand	195	895	331
Overige	315	661	645
Totaal overige financieringen	2.665	2.178	5.023

Fortis Bank maakt gebruik van specifieke kasstroomafdekkingsinstrumenten, zoals vreemde valuta swaps, om de risico's af te dekken die voortvloeien uit fluctuaties in de US dollars samenhangen met het terugbetalen van interest dragende leningen die genoteerd zijn in US dollars.

De wijzigingen in de reële waarde van het afdekkingsinstrument worden verantwoord in het eigen vermogen, terwijl een niet-effectieve afdekking direct in de resultatenrekening wordt verantwoord.

De voorwaarden van de vreemde valuta swap overeenkomst zijn in overeenstemming met die van de rentedragende leningen.

Financiële leaseverplichtingen

De verplichtingen van Fortis Bank inzake financiële leaseovereenkomsten kunnen als volgt worden weergegeven:

	Minimum leasebetalingen			Contante waarde van minimum leasebetalingen		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Tot 3 maanden	40	1		40	1	
3 maanden tot 1 jaar	3	2	1	3	2	1
1 jaar tot 5 jaar	18	1	1	17	1	1
Langer dan 5 jaar	1			1		
Totaal	62	4	2	61	4	2
Toekomstige financieringslasten	1					

Overige

De looptijdverdeling van de Overige financieringen, exclusief financiële leaseverplichtingen, is als volgt:

	2007	2006	2005
Tot 3 maanden	2.006	1.382	3.797
3 maanden tot 1 jaar	150	275	567
1 jaar tot 5 jaar	117	236	133
Langer dan 5 jaar	392	285	526
Totaal	2.665	2.178	5.023

29 Voorzieningen

De Voorzieningen over het jaar eindigend op 31 december zijn als volgt samengesteld:

	2007	2006	2005
Verbintenissen tot kredietverstrekking	447	229	230
Herstructurering	43	133	204
Overige	352	355	361
Totaal voorzieningen	842	717	795

De Voorzieningen voor kredietverplichtingen zijn de voorzieningen voor kredietrisico's op de kredietverplichtingen van Fortis Bank die buiten de balans zijn verantwoord en die individueel of op portefeuillebasis zijn geïdentificeerd als onderhevig aan waardeverminderingen. Het bedrag van de bijzondere waardevermindering is de contante waarde van de kasstromen die Fortis Bank naar verwachting dient te voldoen om aan de verplichtingen te voldoen.

De Voorzieningen voor herstructurering hebben betrekking op de kosten van een door het management van Fortis Bank aangekondigd herstructureringsplan. Deze voorzieningen hangen samen met de integratie van recent geacquireerde ondernemingen en met het verder stroomlijnen van de wereldwijde Fortis Bank organisatie en infrastructuur. In de Voorziening voor herstructurering zijn mede begrepen voorzieningen voor personeel en andere operationele kosten.

De Voorzieningen voor voortijdig vertrek zijn gebaseerd op overeenkomsten in de collectieve arbeidsovereenkomst. De voorzieningen worden getroffen bij het afsluiten van de collectieve arbeidsovereenkomst. De uitgaande kasstromen zijn in overeenstemming met het bepaalde in de collectieve arbeidsovereenkomst. De Voorziening voor het verhogen van de kwaliteit van het management, zoals aangekondigd eind 2005, had een horizon van een jaar en het benutten van deze voorziening verklaart in belangrijke mate de daling van de voorziening voor herstructurering in 2006.

De Overige voorzieningen bestaan uit voorzieningen voor fiscale en juridische zaken.

De voorziening voor fiscale en juridische zaken is gebaseerd op de best mogelijke schattingen zoals beschikbaar op jaareinde waarbij rekening wordt gehouden met de adviezen van juridische en fiscale adviseurs. Het tijdstip van de uitgaande kasstromen die samenhangen met deze voorzieningen is per definitie onzeker, gezien de onvoorspelbaarheid van de uitkomst van en de tijd die gemoeid is met het afwikkelen van geschillen.

Het verloop van de Voorzieningen gedurende het jaar is als volgt:

	<i>Verbintenissen tot kredietverstrekking</i>	<i>Herstructurering</i>	<i>Overige</i>	<i>Totaal</i>
Per 1 januari 2006	230	204	361	795
Aan- en verkoop van dochterondernemingen				
Toename voorzieningen	76	54	72	202
Terugname niet-gebruikte voorzieningen	(100)	(32)	(37)	(169)
Aanwendungen in de loop van het jaar		(100)	(22)	(122)
Impact disconteringsvoet		1		1
Omrekeningsverschillen	(6)		(5)	(11)
Overige	29	6	(14)	21
Per 31 december 2006	229	133	355	717
Aan- en verkoop van dochterondernemingen				
Toename voorzieningen	370	40	67	477
Terugname niet-gebruikte voorzieningen	(151)	(96)	(21)	(268)
Aanwendungen in de loop van het jaar		(22)	(37)	(59)
Impact disconteringsvoet				
Omrekeningsverschillen	(4)	()	2	(2)
Overige	3	(12)	(14)	(23)
Per 31 december 2007	447	43	352	842

30 Acute en uitgestelde belastingen

De belastingpositie per 31 december kan als volgt worden samengevat:

	2007			2006			2005		
	<i>Actueel</i>	<i>Uitgesteld</i>	<i>Totaal</i>	<i>Actueel</i>	<i>Uitgesteld</i>	<i>Totaal</i>	<i>Actueel</i>	<i>Uitgesteld</i>	<i>Totaal</i>
Activa	313	2.126	2.439	365	850	1.215	329	641	970
Verplichtingen	1.010	414	1.423	1.000	469	1.469	649	660	1.309

De acute en uitgestelde belastingvorderingen zijn begrepen onder Overlopende rente en overige activa (zie noot 23).

De componenten van de uitgestelde belastingvorderingen en belastingschulden per 31 december worden hierna getoond.

Een nadere detaillering van de uitgestelde winstbelastingen per 31 december is als volgt:

	Balans			Resultatenrekening		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Uitgestelde belastingvorderingen op:						
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden						
(handelsportefeuille effecten/afgeleide financiële instrumenten /						
overige activa aangehouden voor handelsdoeleinden)	36	146	224	(108)	(81)	24
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden (verkochte effecten/						
afgeleide financiële instrumenten / overige handelsschulden)	213	138	432	(37)	(295)	(337)
Beleggingen (tot einde looptijd aangehouden / beschikbaar voor verkoop)	365	13	1	(22)	11	(2)
Vastgoedbeleggingen	2	1	1	1		
Materiële vaste activa	21	23	29	(3)		(28)
Immateriële vaste activa (exclusief goodwill)	5	2	1	3	1	
Vorderingen op klanten	194	153	106	42	52	1
Bijzondere waardeverminderingen op leningen	167	226	162	(54)	66	60
Schuldbewijzen en achtergestelde schulden	46	21	46	26	(26)	46
Voorzieningen voor pensioenen en uitkeringen na uitdiensttreding	251	254	310	1	(56)	48
Overige voorzieningen	213	137	169	80	5	43
Overlopende kosten en vooruit ontvangen opbrengsten	27	18	4	7	14	1
Niet-aangewende compensabele verliezen	1.376	238	67	1.151	174	19
Overige	88	177	365	(84)	(176)	(10)
Bruto uitgestelde belastingvorderingen	3.004	1.547	1.917	1.003	(311)	(135)
Niet-erkende uitgestelde belastingvorderingen	(86)	(55)	(32)	(53)	(22)	(28)
Netto uitgestelde belastingvorderingen	2.918	1.492	1.885	950	(333)	(163)
Uitgestelde belastingverplichtingen op:						
Activa aangehouden voor handelsdoeleinden						
(handelsportefeuille effecten/afgeleide financiële instrumenten /						
overige activa aangehouden voor handelsdoeleinden)	498	125	172	(263)	(7)	(216)
Verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden (verkochte effecten/						
afgeleide financiële instrumenten / overige handelsschulden)	1	1	(1)	(1)	2	(50)
Beleggingen (tot einde looptijd aangehouden / beschikbaar voor verkoop)	85	120	786	(23)	(63)	(49)
Vastgoedbeleggingen	9	9	9	1	(1)	
Materiële vaste activa	135	174	193	38	(17)	(12)
Immateriële vaste activa (exclusief goodwill)	94	36	22	(58)	7	(4)
Vorderingen op klanten	81	109	166	44	(52)	61
Bijzondere waardeverminderingen op leningen	9	8	21	(1)	(13)	2
Schuldbewijzen en achtergestelde schulden	18	26	48	7	(22)	12
Overige voorzieningen	130	126	119	(2)	5	43
Vooruitbetaalde lasten en overlopende baten	65	55	7	(10)	47	10
Belastingvrij gerealiseerde reserves		1	1			1
Overige	76	321	361	249	(49)	64
Totaal uitgestelde belastingverplichtingen	1.206	1.111	1.904	(20)	(163)	(138)
Uitgestelde belastinglasten				930	170	25
Netto uitgestelde belastingen	1.712	381	(19)			

Uitgestelde belastingvorderingen en belastingverplichtingen worden gesaldeerd wanneer er sprake is van een wettelijk afdwingbaar recht om acute belastingvorderingen te salderen met acute belastingverplichtingen en de uitgestelde belastingen dezelfde belastingautoriteit betreffen. De volgende salderingen zijn toegepast:

	2007	2006	2005
Uitgestelde belastingvorderingen	2.126	850	641
Uitgestelde belastingverplichtingen	414	469	660
Netto uitgestelde belastingen	1.712	381	(19)

Per 31 december 2007 bedraagt het totaal van uitgestelde en acute belasting met betrekking tot bedragen die begrepen zijn in het eigen vermogen respectievelijk EUR -214 miljoen en EUR 4 miljoen (2006: EUR 617 miljoen en EUR 1 miljoen; 2005: EUR 1.543 miljoen en EUR - 4 miljoen).

Uitgestelde belastingvorderingen worden verantwoord voorzover het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige resultaten zullen zijn waarmee de uitgestelde belastingvordering verrekend kan worden. Er zijn geen uitgestelde belastingvorderingen met een bedrag van EUR 472 miljoen verantwoord (2006: EUR 416 miljoen; 2005: EUR 351 miljoen) met betrekking tot niet benutte belastingverliezen en belastingwinsten die ongelimiteerd in de tijd kunnen worden doorgeschoven.

Uitgestelde belastingvorderingen welke afhangen van toekomstige belastbare winsten die de winsten die voortvloeien uit het terugboeken van bestaande tijdelijke belastingverschillen overtreffen, bedragen EUR 40 miljoen (2006: EUR 30 miljoen; 2005: EUR 13 miljoen). De uitgestelde belastingvorderingen zijn verantwoord op basis van de verwachting dat in de toekomst voldoende belastbare winsten zullen worden gegenereerd om deze belastingvorderingen te innen.

31 Overlopende rente en overige verplichtingen

De samenstelling van de Overlopende rente en overige verplichtingen is per 31 december als volgt:

	2007	2006	2005
Uitgestelde baten	718	597	531
Overlopende rente	33.742	24.439	19.231
Overlopende lasten	2.640	1.859	1.169
Derivaten gehouden voor afdekkingsdoeleinden	245	196	1.843
Verplichtingen voor plannen met vaste toezeggingen	2.149	2.263	2.120
Overige personeelsvoordelen	1.206	1.107	1.158
Handelsschulden	1.130	869	1.326
Schulden aan agenten en tussenpersonen	4	2	12
BTW en overige te betalen belastingen	145	118	85
Te betalen dividenden	5	8	5
Overige verplichtingen	19.520	16.056	13.269
Totaal	61.504	47.514	40.749

Onder Derivaten aangehouden voor afdekkingsdoeleinden worden de negatieve reële waarde van alle derivaten die kwalificeren als afdekkingsinstrument in reële waarde afdekkingen en kasstroomafdekkingen verantwoord. Het bedrag dat samenhangt met reële waarde afdekkingen bedraagt EUR 1.077 miljoen (2006: EUR 552 miljoen; 2005: EUR 2.165 miljoen) en voor de kasstroomafdekkingen is het bedrag EUR 2 miljoen (2006: EUR 12 miljoen; 2005: EUR 14 miljoen). De afdekkingstrategieën worden nader toegelicht in noot 5.

Nadere details over de pensioenverplichtingen zijn te vinden in noot 7. Overige personeelsvoordelen hebben onder meer betrekking op Andere lange-termijn personeelsbeloningen (zie noot 7), sociale lasten, afvloeiingsregelingen en opgebouwde vakantierechten.

Alle aan- en verkopen van financiële activa met verplichte levering binnen een tijdsbestek dat is voorgeschreven door regelgeving of marktconventie worden opgenomen op de transactiedatum, zijnde de datum waarop Fortis Bank toetreedt tot de contractuele bepalingen van het instrument.

De regel Overige verplichtingen bevat de boekwaarde van niet-afgeleide financiële instrumenten die dienen als afdekkingsinstrumenten voor netto investeringshedges ten bedrage van EUR 834 miljoen (2006: EUR 368 miljoen; 2005: EUR 337 miljoen). Een bedrag van EUR 1.784 miljoen (2006: EUR 1.421 miljoen; 2005: EUR 1.288 miljoen) behoort tot niet-afgeleide financiële verplichtingen die als indekkingsinstrument dienen voor reële waarde-afdekkingen. Het overige deel van de regel Overige verplichtingen bevat hoofdzakelijk het saldo van de tijdelijke verschillen tussen de bedragen op de aankoop- en leveringsdatum.

32 Derivaten

Onder derivaten worden swaps, forwards, futures en optiecontracten verstaan. Voor alle derivaattypen wordt de waarde afgeleid van onderliggende rentetarieven, valutakoersen, goederenprijzen of aandelenkoersen.

Een derivatencontract kan op een beurs of over-the-counter (OTC) worden verhandeld. Ter beurse verhandelde derivaten, zoals futures en opties, zijn gestandaardiseerd en brengen door de margeverplichtingen, die door de verschillende beurzen opgelegd worden, over het algemeen geen significant tegenpartij-risico met zich mee. Over-the-counter verhandelde derivatencontracten worden onderling door contractpartijen overeengekomen. Onder overige derivaten zijn begrepen de in sommige contracten ingesloten (embedded) derivaten, bv. het hybride (gecombineerd) instrument omvat tevens een niet-derivaat basiscontract (host contract). Dit heeft tot gevolg dat bepaalde kasstromen van het gecombineerde instrument op dezelfde wijze variëren als een afgescheiden derivaat.

De notionele bedragen worden niet als activa of verplichtingen in de balans opgenomen en zijn geen afspiegeling van de potentiële winst of het verlies waarmee een dergelijke transactie gepaard kan gaan. Het risico dat Fortis Bank loopt wanneer een tegenpartij haar verplichtingen niet kan nakomen, is beperkt tot de positieve netto-vervangingswaarde van de derivaten-contracten.

Renteswaps zijn contractuele overeenkomsten tussen twee partijen op grond waarvan rente kasstromen in dezelfde valuta worden uitgewisseld. Deze verplichtingen worden berekend op basis van verschillende rentetypen. Bij de meeste renteswaps vindt een netto-uitwisseling van kasstromen plaats. Dit bestaat uit het verschil tussen de vaste en variabele rentebetalingen. Fortis Bank maakt onder meer gebruik van renteswaps om de rentekenmerken van bepaalde activa en verplichtingen te wijzigen. Zo kan bijvoorbeeld uit hoofde van langlopende schulden een renteswap worden aangegaan om een rente-instrument met een vast rentetarief om te zetten in een rente-instrument met een variabel tarief, teneinde de rentemismatch te verminderen. Daarnaast gebruikt Fortis Bank renteswaps om het risico van koersfluctuaties van de handelsportefeuille effecten af te dekken.

Rentefutures worden ter beurse verhandeld en betreffen een verplichting om effecten of een geldmarktinstrument te kopen of verkopen op een vastgestelde datum in de toekomst tegen een vooraf bepaalde prijs.

Renteforwards worden over-the-counter verhandeld en zijn afgeleide instrumenten waarbij twee partijen een rentetarief en -periode overeenkomen die als referentiepunt worden gebruikt voor de berekening van een nettobetaling die door de ene partij aan de andere partij moet worden gedaan, afhankelijk van de markrente die geldt op een bepaald moment in de toekomst.

Rente-opties worden gebruikt als bescherming tegen het renterisico en zijn opties waarbij de verkoper zich verplicht aan de koper een renteverskil te betalen in ruil voor een door de koper betaalde premie. Dit renteverskil is het verschil tussen de huidige rente en een afgesproken rentetarief voor een notioneel bedrag. Bij alle rentecontracten is het risico van een verlies gedurende de looptijd afhankelijk van de rentestand.

Valutaswaps zijn, in hun eenvoudigste vorm, contractuele overeenkomsten op grond waarvan zowel periodieke als eenmalige betalingen in verschillende valuta worden geruild. De waarde van deze contracten is afhankelijk van de expiratedatum, de rentetarieven, valutakoersen en de timing van de betalingen.

Valutacontracten, waaronder spot-, forward- en futurecontracten, zijn overeenkomsten om betalingen in verschillende valuta's op een bepaalde datum te ruilen tegen een vooraf overeengekomen wisselkoers. Deze contracten hebben tot doel de netto investerings- en valutapositities af te dekken.

Valuta-optiecontracten lijken op rente-optiecontracten maar zijn gebaseerd op valutakoersen in plaats van rentetarieven. De waarde van deze contracten wordt gedurende de looptijd groter of kleiner naarmate de valutakoersen en rente fluctueren.

Voor ter beurse verhandelde rentefutures, opties en valutacontracten geldt dat het buiten de balans kredietrisico voor Fortis Bank beperkt is, aangezien deze transacties tot stand komen op georganiseerde beurzen die de verplichting van de tegenpartij overnemen en over het algemeen eisen dat er zekerheden worden gestort en dat margeverplichtingen dagelijks worden afgerekend.

Goederenforwards en futures zijn contracten waarbij de onderliggende waarde een bepaald product is. Een goederenswap is een swap waarbij kasstromen worden uitgewisseld op basis van het onderliggende product. Een goederenoptie is het recht om goederencontracten te kopen of verkopen tegen een vaste prijs tot een specifiek tijdstip.

Kredietderivaten bieden de mogelijkheid om kredietrisico te separeren alsmede af te zonderen van het instrument waaraan het derivaat verbonden is. Hierdoor kan het kredietrisico worden overgedragen aan een andere partij. Bij een credit default swap betaalt de koper/begunstigde een premie voor het recht om een obligatie terug te verkopen aan de verkoper/garantiegever indien een bepaalde kredietgebeurtenis plaatsvindt.

Een total return swap is een contract waarbij de begunstigde er mee instemt om de garantiegever de totale opbrengst van de onderliggende-activa, welke bestaat uit alle contractuele betalingen alsook elke waardevermeerdering van de reële waarde in de onderliggende activa, te vergoeden.

Aandelenderivaten hebben betrekking op aandelenswaps, opties, forwards en futures. Een aandelenswap is een swap waarbij de kasstromen die uitgewisseld worden, gebaseerd zijn op de totale opbrengst van een bepaalde beursindex of individuele aandelen en een rentetarief (vast of variabel). Aandelenopties geven het recht tot koop (in geval van een call optie) of verkoop (in het geval van een put optie) van een vaste hoeveelheid aandelen, tegen een vooraf bepaalde prijs, voor of op een uiterlijke datum.

32.1 Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden

De Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden waren per 31 december als volgt samengesteld:

	Activa		Verplichtingen	
	Reële waarden	Notioneel bedrag	Reële waarden	Notioneel bedrag
2007				
Valutacontracten				
Forwards en futures	982	222.693	1.299	222.548
Rente- en valutaswaps	432	18.372	422	18.310
Opties	758	69.358	571	68.253
Totaal	2.172	310.423	2.292	309.111
Rentecontracten				
Forwards en futures	16	104.944	33	21.354
Swaps	13.331	1.494.426	14.623	1.494.546
Opties	5.787	868.357	6.062	857.495
Totaal	19.134	2.467.727	20.718	2.373.395
Commodity contracten				
Forwards en futures		9.468	96	9.763
Swaps	931	10.388	780	8.687
Opties	348	1.054	257	1.044
Totaal	1.279	20.910	1.133	19.494
Aandelen-/Indexcontracten				
Forwards en futures	1	983	7	1.945
Swaps	368	30.414	1.081	14.480
Opties en warrants	4.283	34.573	6.523	43.337
Totaal	4.652	65.970	7.612	59.762
Kredietderivaten				
Opties				
Swaps	1.475	24.042	1.363	24.511
Overige				
Totaal	1.475	24.042	1.363	24.511
Overige	214	675	262	771
Balans per 31 december 2007	28.926	2.889.747	33.380	2.787.044
Reële waarden gebaseerd op marktgegevens	1.846		2.271	
Reële waarden verkregen via een waarderingstechniek	27.080		31.109	
Totaal	28.926		33.380	
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	28.448	2.742.244	33.047	2.727.775
Beursgenoteerde derivaten	478	147.503	333	59.269
Totaal	28.926	2.889.747	33.380	2.787.044

	<i>Activa</i>		<i>Verplichtingen</i>	
	<i>Reële waarden</i>	<i>Notioneel bedrag</i>	<i>Reële waarden</i>	<i>Notioneel bedrag</i>
2006				
Valutacontracten				
Forwards en futures	702	164.341	677	164.512
Rente- en valutaswaps	301	15.765	251	15.441
Opties	323	53.551	284	52.894
Totaal	1.326	233.657	1.212	232.847
Rentecontracten				
Forwards en futures	12	14.659	13	13.194
Swaps	11.164	1.298.514	12.947	1.298.594
Opties	5.539	616.216	5.574	611.713
Totaal	16.715	1.929.389	18.534	1.923.501
Commodity contracten				
Forwards en futures	554	12.245	463	11.706
Swaps	92	924	64	994
Opties	250	150	247	384
Totaal	896	13.319	774	13.084
Aandelen-/Indexcontracten				
Forwards en futures	2	2.943		4.988
Swaps	554	9.339	276	21.215
Opties en warrants	1.880	17.707	3.332	28.457
Totaal	2.436	29.989	3.608	54.660
Kredietderivaten				
Opties				
Swaps	133	15.509	148	17.624
Totaal				
Overige				
Balans per 31 december 2006	21.550	2.221.981	24.336	2.241.803
Reële waarden gebaseerd op marktgegevens	1.236		855	
Reële waarden verkregen via een waarderingstechniek	20.314		23.481	
Totaal	21.550		24.336	
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	21.026	2.186.881	24.016	2.197.710
Beursgenoteerde derivaten	524	35.100	320	44.093
Totaal	21.550	2.221.981	24.336	2.241.803

	<i>Activa</i>		<i>Verplichtingen</i>	
	<i>Reële waarden</i>	<i>Notioneel bedrag</i>	<i>Reële waarden</i>	<i>Notioneel bedrag</i>
2005				
Valutacontracten				
Forwards en futures	494	234.006	346	233.840
Rente- en valutaswaps	610	14.891	577	14.508
Opties	348	50.322	279	49.086
Totaal	1.452	299.219	1.202	297.434
Rentecontracten				
Forwards en futures	34	24.082	19	30.876
Swaps	12.463	1.306.295	13.588	1.293.547
Opties	7.099	433.679	6.981	424.351
Totaal	19.596	1.764.056	20.588	1.748.774
Commodity contracten				
Forwards en futures		2	1	13
Swaps	21	209	12	209
Opties	118	639	129	602
Totaal	139	850	142	824
Aandelen-/Indexcontracten				
Forwards en futures		447	20	2.245
Swaps	408	9.381	92	11.751
Opties en warrants	1.991	12.612	2.674	16.651
Totaal	2.399	22.440	2.786	30.647
Kredietderivaten				
Opties				
Totaal				
Overige				
Balans per 31 december 2005	23.871	2.104.336	24.994	2.082.894
Reële waarden gebaseerd op marktgegevens	1.643		579	
Reële waarden verkregen via een waarderingstechniek	22.228		24.415	
Totaal	23.871		24.994	
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	23.716	2.078.089	24.869	2.051.909
Beursgenoteerde derivaten	155	26.247	125	30.985
Totaal	23.871	2.104.336	24.994	2.082.894

32.2 Derivaten aangehouden voor afdekking ('hedging')

De Derivaten aangehouden voor afdekking (hedging) bestaan voornamelijk uit reële waarde afdekkingen. Fortis Bank gebruikt derivaten, met name renteswaps, voor het afdekken van posities bij het beheer van de eigen activa- en verplichtingenportefeuilles en voor het afdekken van structurele posities. Fortis Bank kan hierdoor het marktrisico beperken dat anders zou ontstaan door structurele ongelijkheden tussen de looptijden en andere kenmerken van haar activa en verplichtingen.

De Derivaten aangehouden voor afdekking zijn per 31 december als volgt samengesteld.

	Activa		Verplichtingen	
	Reële waarden	Notioneel	Reële waarden	Notioneel
		bedrag		bedrag
2007				
Valutacontracten				
Forwards en futures				
Rente- en valutaswaps		105	3	104
Totaal		105	3	104
Rentecontracten				
Forwards en futures		14		
Swaps	1.299	51.437	242	51.437
Totaal	1.299	51.451	242	51.437
Balans per 31 december 2007	1.299	51.557	245	51.541
Reële waarde gebaseerd op marktgegevens	1.208		108	
Reële waarde verkregen via een waarderingstechniek	91		137	
Totaal	1.299		245	
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	1.299	51.557	245	51.541
Genoteerde derivaten				
Totaal	1.299	51.557	245	51.541

	<i>Activa</i>		<i>Verplichtingen</i>	
	<i>Notioneel</i>		<i>Notioneel</i>	
	<i>Reële waarden</i>	<i>bedrag</i>	<i>Reële waarden</i>	<i>bedrag</i>
2006				
Valutacontracten				
Forwards en futures	10	65	10	67
Rente- en valutaswaps	1	431	3	432
Totaal	11	496	13	499
Rentecontracten				
Swaps	522	51.019	183	51.027
Totaal	522	51.019	183	51.027
Balans per 31 december 2006	533	51.515	196	51.526
Reële waarden gebaseerd op marktgegevens	462		33	
Reële waarden verkregen via een waarderingstechniek	71		163	
Totaal	533		196	
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	533	51.515	196	51.526

	<i>Activa</i>		<i>Verplichtingen</i>	
	<i>Notioneel</i>		<i>Notioneel</i>	
	<i>Reële waarden</i>	<i>bedrag</i>	<i>Reële waarden</i>	<i>bedrag</i>
2005				
Valutacontracten				
Forwards en futures	13	123	14	124
Rente- en valutaswaps	83	826	91	826
Totaal	96	949	105	950
Rentecontracten				
Swaps	219	43.504	1.738	43.508
Opties				
Totaal	219	43.504	1.738	43.508
Balans per 31 december 2005	315	44.453	1.843	44.458
Reële waarden gebaseerd op marktgegevens	302		1.288	
Reële waarden verkregen via een waarderingstechniek	13		555	
Totaal	315		1.843	
Niet op een beurs verhandeld (OTC)	315	44.453	1.843	44.458

33 Reële waarde van financiële activa en financiële verplichtingen

In de volgende tabel zijn de boekwaarde en de reële waarde weergegeven van de financiële activa en financiële verplichtingen, die op de geconsolideerde balans van Fortis Bank niet tegen hun reële waarde zijn gewaardeerd. De tabel is aangevuld met een beschrijving van de gebruikte methodes om de reële waarde van de financiële instrumenten te bepalen.

	2007		2006		2005	
	Boek waarde	Reële waarde	Boek waarde	Reële waarde	Boek waarde	Reële waarde
Activa						
Geldmiddelen en kasequivalenten	27.003	26.781	20.792	20.792	25.594	25.700
Vorderingen op banken	118.346	118.439	89.413	89.474	80.054	80.442
Vorderingen op klanten	315.302	313.377	285.877	289.141	277.862	282.758
Beleggingen tot einde looptijd aangehouden	4.234	4.301	4.505	4.642	4.669	4.841
Overige vorderingen	6.546	6.544	6.105	6.102	7.010	7.008
Totaal financiële activa	471.431	469.442	406.692	410.151	395.189	400.749
Verplichtingen						
Schulden aan banken	192.141	191.995	177.161	177.161	174.780	176.582
Schulden aan klanten	267.164	265.968	260.056	259.536	263.285	262.571
Schuldbewijzen	95.054	95.231	90.360	90.507	76.827	77.880
Achtergestelde schulden	23.097	23.393	14.080	14.476	12.490	13.211
Overige financieringen	2.665	2.677	2.178	2.177	5.023	5.122
Totaal financiële verplichtingen	580.121	579.264	543.835	543.857	532.404	535.366

De reële waarde is de waarde waartegen een actief kan worden verhandeld, of een verplichting kan worden afgewikkeld, tussen terzake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen. Deze partijen zijn onafhankelijk.

Fortis Bank gebruikt de volgende hiërarchie voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten:

- genoteerde prijzen in een actieve markt,
- Waarderingsmethoden en
- kostprijs.

Indien een financieel instrument wordt verhandeld in een actieve en liquide markt, is de genoteerde prijs of waarde de beste indicator voor de reële waarde en wordt deze gehanteerd. Er wordt geen aanpassing gemaakt op de reële waarde van een groot pakket aandelen, tenzij er een bindende afspraak is gemaakt om de aandelen te verkopen tegen een andere prijs dan de marktprijs. De meest geschikte marktprijs voor een actief in bezit of een uit te geven passief is de huidige laatprijs, en voor een aan te kopen actief of een passief in bezit, de biedprijs. Indien Fortis Bank activa en verplichtingen bezit met tegengestelde marktrisico's, worden middenkoersen gebruikt als basis voor het bepalen van de reële waarde.

Als er geen marktprijs op een actieve markt beschikbaar is, wordt de reële waarde berekend op basis van de contante waarde- of andere waarderingsmethode gebaseerd op de marktcondities op rapportagedatum.

Als er een waarderingsmethode gebruikelijk is in de markt om de prijs van een instrument te bepalen en van deze methode is aangetoond dat de bepaalde waardering een betrouwbare schatting is van de prijs bij een daadwerkelijke markttransactie, dan gebruikt Fortis Bank deze methode.

Algemeen geaccepteerde methoden voor waardering in de financiële markt zijn recente markttransacties, het contante waardemodel en optiewaarderingsmodellen. Een geaccepteerde waarderingsmethode omvat alle factoren die marktpartijen belangrijk achten voor de prijszetting. Deze methode dient tevens consistent te zijn met geaccepteerde economische modellen voor de waardering van financiële instrumenten.

De basisprincipes voor het bepalen van de reële waarde zijn:

- maximaliseren van marktinvoeden en het minimaliseren van interne schattingen en ramingen
- aanpassing van de schattingsmethode (waarderingmethode) alleen als er een verbetering van de waardering kan worden aangetoond of als de verandering noodzakelijk is omdat er onvoldoende informatie aanwezig is.

De reële waarde die getoond wordt is de reële waarde exclusief opgelopen rente ('clean fair value'). Opgelopen rente wordt apart verantwoord.

De gebruikte methoden en aannames om de reële waarde te bepalen zijn grotendeels afhankelijk van het feit of het instrument verhandeld wordt op een financiële markt en welke informatie gebruikt kan worden in de waarderingsmodellen. Hieronder wordt een samenvatting gegeven van de verschillende financiële instrumenten met de gehanteerde reële waarderingmethode.

Genoteerde prijzen worden gebruikt voor financiële instrumenten die op een markt worden verhandeld met notering van prijzen.

Niet-beursgenoteerde financiële instrumenten worden vaak verhandeld op 'over-the-counter' (OTC) markten waar de marktprijzen verkrijgbaar zijn via handelaren of andere bemiddelaars.

Vanuit verschillende bronnen zijn beursnoteringen verkrijgbaar voor een aantal financiële instrumenten die geregeld worden verhandeld op een OTC-markt. De financiële pers, verschillende beurspublicaties en informatie van individuele markt makers zijn voorbeelden van deze bronnen.

Genoteerde marktprijzen zijn de meest betrouwbare reële waarden voor op de beurs verhandelbare derivaten. Voor niet-beursgenoteerde derivaten is de reële waarde die waarde die gerealiseerd kan worden door beëindiging of afwikkeling van het derivaat.

Gangbare methoden voor de waardering van een interest rate swap (IRS) hanteren een vergelijking van het rendement (de yield) van de swap met het huidige marktrendement. De swap yield curve wordt afgeleid van de genoteerde swaprendementen. Voor gangbare IRS'en zijn over het algemeen aan- en verkoopkoersen beschikbaar voor partijen met een rating.

Factoren die van invloed zijn op de waardering van de individuele derivaten zijn onder andere het kredietrisico van de tegenpartij en de complexiteit van het derivaat. Wanneer deze factoren afwijken van de basisfactoren zal overwogen worden of een aanpassing van de genoteerde prijs noodzakelijk is.

De berekening van de reële waarde van financiële instrumenten, die niet actief worden verhandeld op financiële markten, kan als volgt worden samengevat:

Type instrument	Producten	Reële waarde berekening
Instrumenten zonder vaste looptijd	Zichtrekeningen (rekeningen-courant) spaarrekeningen, enz.	Nominale waarde
Instrumenten zonder derivaatchtige elementen	Lineaire kredieten, deposito's, enz.	Contante waardeberekening; het disconteringspercentage is de swap yield curve plus een marge (activa) of swap yield curve min een marge (passiva); de marge is gebaseerd op de gerealiseerde commerciële marge berekend op basis van het gemiddelde aan nieuwe productie van de laatste drie maanden.
Instrumenten met derivaatchtige elementen	Hypotheek en andere instrumenten met derivaatchtige elementen	Het product wordt gesplitst in enerzijds een lineair (zonder derivaat) deel dat gewaardeerd wordt middels de contante waardeberekening, anderzijds wordt het derivaat gewaardeerd middels een optie-waarderingsmethode.
Achtergestelde schulden	Achtergestelde schulden	Contante waardeberekening waarbij het disconteringspercentage is gebaseerd op de voor Fortis Bank geldende marktnoteringen voor de uitgifte van achtergestelde leningen.
Niet-beursgenoteerde aandelen	Niet-beursgenoteerde aandelen en niet-beursgenoteerde deelnemingen	In het algemeen gebaseerd op de richtlijnen van de European Venture Capital Association, gebruik makend van ondermeer de ratio's bedrijfswaarde/EBITDA, bedrijfswaarde/cashflow en bedrijfswaarde/netto resultaat.
Preferente aandelen (niet-genoteerd)	Preferente aandelen	Als het aandeel wordt gekarakteriseerd als vreemd vermogen wordt de contantewaardemethode gebruikt.

Fortis Bank heeft een beleid geformuleerd om de onzekerheden met betrekking tot de berekening van reële waarde door middel van waarderingsmethoden en interne modellen te kunnen kwantificeren en bewaken. Gerelateerde onzekerheden worden benoemd in het modelrisico-concept.

Modelrisico ontstaat wanneer de productwaarderingsmethode die gehanteerd wordt nog niet is gestandaardiseerd of wanneer gebruik wordt gemaakt van inputgegevens die niet rechtstreeks in de markt zichtbaar zijn maar op aannames zijn gebaseerd.

De ontwikkeling van nieuwe, gecompliceerde producten in de markt resulteert in de ontwikkeling van wiskundige modellen om deze producten te waarderen. Deze modellen repliceren het complexe patroon van de functie van een optie op basis van aannames over het stochastische gedrag van de onderliggende variabelen, numerieke algoritmen en andere theoretische benaderingen welke nodig zijn om de complexiteit van het financiële instrument na te bootsen.

Voorts zijn de onderliggende hypothesen van een model afhankelijk van de algemene marktomstandigheden (specifieke rentestanden, volatiliteit, etc.) heersend op het moment van ontwikkeling van het model. Er bestaat geen garantie dat het model nog steeds de juiste resultaten weergeeft wanneer marktcondities radicaal veranderen.

Een gekwantificeerde onzekerheid binnen een model vormt de basis voor de aanpassing van de reële-waardeberekening door de waarderingsmethoden en interne modellen.

Toelichting op de resultatenrekening

34 Rentebaten

De verdeling van de Rentebaten per product is per 31 december als volgt:

	2007	2006	2005
Rentebaten			
Rentebaten op kasequivalenten	1.310	677	507
Rentebaten uit vorderingen op banken	9.790	4.947	3.351
Rentebaten op beleggingen	5.326	5.536	4.620
Rentebaten uit vorderingen op klanten	16.850	15.578	11.728
Rentebaten uit derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden	55.923	40.563	42.527
Overige rentebaten	3.454	2.896	1.962
Totaal rentebaten	92.653	70.197	64.695

De interest op leningen die een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan, bedroeg in 2007 EUR 113 miljoen.

35 Dividend en overige beleggingsbaten

De onderstaande tabel geeft een specificatie van het Dividend en de overige beleggingsbaten per 31 december.

	2007	2006	2005
Dividenden en overige beleggingsbaten			
Dividenden op aandelen	151	125	119
Huurbaten uit vastgoedbelegging	67	56	54
Overige baten op beleggingen	8	19	15
Totaal dividenden en overige beleggingsbaten	226	200	188

36 Gerealiseerde winsten en verliezen op beleggingen

De Gerealiseerde winsten en verliezen op beleggingen per 31 december kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2007	2006	2005
Obligaties	98	76	530
Aandelen	645	375	90
Vastgoed	83	21	54
Dochterondernemingen, geassocieerde deelnemingen en joint ventures	53	1.682	36
Overige	2		2
Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen	881	2.154	712

37 Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen

Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen zoals per 31 december verantwoord in de resultatenrekening hebben betrekking op:

	2007	2006	2005
Activa/verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	919	967	475
Activa en verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	166	140	220
Afdekkingsresultaten	172	272	199
Overige	21	(40)	(89)
Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen	1.278	1.339	805

Alle winsten en verliezen die zich voordoen door wijzigingen in de reële waarde van financiële activa of verplichtingen, met uitzondering van toerekende rente zoals opgenomen onder Rentebaten en Rentelasten, zijn verantwoord onder Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen.

Activa en verplichtingen, met inbegrip van derivaten, welke voor handelsdoeleinden worden aangehouden, zijn specifiek aangekocht om een winst te realiseren door korte termijn fluctuaties in de prijs of de handelsmarge. De initiële waardering is de aanschafprijs van het financiële instrument, inclusief transactiekosten gepaard gaande met de aanschaf. Na de initiële waardering vindt waardering plaats tegen reële waarde.

Alle wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen die worden gehouden tegen reële waarde met waarde veranderingen in de resultatenrekening worden hierboven verantwoord. Inbegrepen zijn zowel ongerealiseerde winsten en verliezen door herwaardering als gerealiseerde winsten en verliezen bij het verkopen van activa of het voldoen van verplichtingen.

De resultaten van afdekking bevatten de wijzigingen in de reële waarde die kan worden toegewezen aan het afgedekte risico, in de meeste gevallen het renterisico, van afgedekte activa en verplichtingen en de wijziging in reële waarde van de afdekkingsinstrumenten.

Voor portfolio afdekking van rente risico's (macro hedging) geldt dat het initiële verschil tussen de reële waarde en de boekwaarde van het afgedekte item bij het toewijzen van de afdekkingsrelatie wordt geamortiseerd over de resterende looptijd van het afgedekte item. Deze bedragen zijn in bovenstaande tabel opgenomen onder Afdekkingsresultaten.

38 Commissiebaten

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de Commissiebaten per 31 december:

	2007	2006	2005
Commissiebaten			
Effectenbedrijf	1.197	926	716
Verzekeringen	438	345	239
Vermogensbeheer	1.460	1.236	958
Betalingsverkeer	510	465	438
Garantie- en bereidstellingcommissies	291	289	232
Service vergoedingen	347	322	311
Totaal commissiebaten	4.243	3.583	2.894

39 Overige baten

De Overige baten per 31 december bestaan uit de volgende componenten:

	2007	2006	2005
Overige baten			
Operationele-lease baten	34	9	3
Winst op voor verkoop gehouden gebouwen			
Overige	283	261	270
Totaal overige baten	317	270	273

40 Rentelasten

De onderstaande tabel toont de Rentelasten naar product voor het boekjaar per 31 december.

	2007	2006	2005
Rentelasten			
Rentelasten verschuldigd aan banken	10.799	7.960	4.808
Rentelasten verschuldigd aan klanten	10.530	9.067	6.878
Rentelasten op schuldbewijzen	4.945	3.356	2.468
Rentelasten op achtergestelde schulden	765	676	609
Rentelasten op overige financieringen	85	454	302
Rentelasten op passiva aangehouden voor handelsdoeleinden en derivaten	58.230	41.337	43.282
Rentelasten op overige schulden	2.032	2.261	1.696
Totaal rentelasten	87.386	65.111	60.043

41 Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen

De Wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen per 31 december kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2007	2006	2005
Wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen op:			
Geldmiddelen en kasequivalenten		1	
Vorderingen op banken	(3)	(3)	(3)
Vorderingen op klanten	172	171	163
Verbintenissen tot kredietverstrekking - banken		(5)	(6)
Verbintenissen tot kredietverstrekking - klanten	219	(19)	32
Beleggingen in obligaties	2.424	(5)	1
Beleggingen in aandelen en overige beleggingen	8	4	15
Vastgoedbeleggingen	(2)	2	
Beleggingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures			(1)
Overige vorderingen	2	2	4
Materiële vaste activa		3	11
Goodwill en overige immateriële vaste activa			3
Overlopende rente en overige activa	14	7	(10)
Totaal wijzigingen in bijzondere waardeverminderingen	2.834	158	209

Fortis Bank past een twee stappen aanpak toe bij toetsingproces voor bijzondere waardeverminderingen van financiële instrumenten. Eerst wordt een beoordeling gedaan of er objectief bewijs is dat een financieel actief een bijzondere waardevermindering dient te ondergaan, gevolgd door het onderkennen en waarderen van het bedrag van de bijzondere waardevermindering. De beoordeling van objectief bewijs wordt gebaseerd op observeerbare gegevens ('triggers') met betrekking tot verliesgevendende gebeurtenissen.

Bijzondere waardeverminderingen worden berekend als het verschil tussen de boekwaarde van het financieel actief en de geschatte toekomstige kasstromen. De bijzondere waardeverminderingen van obligaties in 2007 hebben voornamelijk betrekking op Gestructureerde kredietinstrumenten en hangen specifiek samen met hypotheek gerelateerde activa in de Verenigde Staten.

De kredietexposure van Fortis Bank inzake Gestructureerde kredietinstrumenten en de toegepaste waarderingsmethode wordt nader toegelicht in noot 17.4 Gestructureerde krediet instrumenten.

42 Commissielasten

De samenstelling van de Commissielasten per 31 december is als volgt:

	2007	2006	2005
Commissielasten			
Effectenbedrijf	335	224	131
Tussenpersonen	188	163	152
Vermogensbeheer	278	193	91
Betalingsverkeer	170	151	133
Bewaarneming	14	11	10
Overige commissielasten	193	77	87
Totaal commissielasten	1.178	819	604

43 Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa

De Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa per 31 december kan als volgt worden gespecificeerd:

	2007	2006	2005
Afschrijving van materiële vaste activa			
Gebouwen voor eigen gebruik	89	87	97
Verbeteringen aan gehuurde objecten	54	53	44
Vastgoedbeleggingen	22	15	15
Bedrijfsmiddelen	149	144	118
Afschrijving van immateriële vaste activa			
Gekochte software	37	23	17
Zelf ontwikkelde software	3		
Overige immateriële vaste activa	27	28	17
Afschrijving van materiële en immateriële vaste activa	381	350	308

44 Personeelskosten

De Personeelskosten zijn per 31 december als volgt te specificeren:

	2007	2006	2005
Personeelskosten			
Salarissen	3.012	2.788	2.354
Sociale lasten	546	522	482
Pensioenkosten	130	146	172
Lasten pensioenregelingen op basis van beschikbare premies	69	97	62
Op aandelen gebaseerde beloning	4	13	7
Overige	271	59	293
Totaal personeelskosten	4.032	3.625	3.370

De kosten van niet-monetaire voordelen zoals medische kosten, afvloeiingsregelingen en herstructureringen zijn opgenomen in de post Overige.

Noot 7 geeft nadere informatie over Vergoedingen na uitdiensttreding en Andere lange-termijn personeelsbeloningen, met inbegrip van pensioenlasten inzake pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen en pensioenregelingen op basis van beschikbare premies.

45 Overige lasten

De Overige lasten kunnen per 31 december als volgt worden gespecificeerd:

	2007	2006	2005
Overige lasten			
Lasten op operationele lease en gerelateerde lasten	245	204	145
Huurlasten en overige directe kosten uit hoofde van vastgoedbeleggingen	2	2	3
Advieskosten	382	302	248
Marketing en public relations	209	190	182
IT-kosten	597	534	387
Overige beleggingslasten	1	3	4
Onderhouds- en reparatiekosten	129	152	119
Overige	1.077	954	836
Totaal overige lasten	2.642	2.341	1.924

Onder Overige is onder meer begrepen: reis- en verblijfkosten, porto en telefonie, uitzendkrachten en opleidingskosten van het personeel.

46 Winstbelastingen

De details van de acute en uitgestelde belastinglasten per 31 december zijn hier onder weergegeven.

	2007	2006	2005
Belasting over het boekjaar	556	504	685
Aanpassing belastingen voorgaande jaren	(5)	22	34
Voorheen niet erkende belastingverliezen, belastingfaciliteiten en overige tijdelijke verschillen die uitgestelde winstbelastingen verminderen	16	(6)	(9)
Totaal actuele belastinglast	567	520	710
Uitgestelde belastingen van het boekjaar	(995)	109	(12)
Invloed belastingtariefwijzigingen op uitgestelde belastingen	5	34	6
Uitgestelde belastingen voortvloeiend uit de afschrijving of de afboeking van een afschrijving van een uitgestelde belastingvordering	57	24	32
Voorheen niet erkende belastingverliezen, belastingfaciliteiten en overige tijdelijke verschillen die uitgestelde winstbelastingen verminderen	6	3	(3)
Totaal uitgestelde belastinglasten	(927)	170	23
Belastinglast (-bate) betreffende wijzigingen van verslaggevingsgrondslagen en fouten in de resultatenrekening			
Totaal belastingen	(361)	690	733

Hieronder is een reconciliatie van de verwachte winstbelastingen met de werkelijke winstbelastingen.

	2007	2006	2005
Winst voor belastingen	1.434	5.431	3.184
Van toepassing zijnde belastingpercentage	33,99%	33,99%	33,99%
Verwachte winstbelastingen	487	1.846	1.082
<i>Verhoging (verlaging) van belastingen door:</i>			
Belastingvrije baten	(673)	(1.033)	(340)
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	(91)	(16)	(11)
Niet-afrekbare lasten	64	28	10
Voorheen niet erkende belastingverliezen en tijdelijke verschillen	(7)	(19)	(27)
Afschrijving en terugname van afschrijving van uitgestelde belastingvorderingen	113	47	68
Invloed van wijziging belastingtarief op tijdelijke verschillen	5	34	(3)
Invloed van afwijkende buitenlandse belastingtarieven	(347)	(128)	(67)
Aanpassingen voor verschuldigde belastingen van voorgaande boekjaren	(5)	22	8
Overige	93	(87)	(2)
Werkelijke winstbelastingen	(361)	690	733

Toelichting op transacties buiten de balans

47 Verbintenissen en garanties

Tot de verbintenissen en garanties worden accepten, verbintenissen tot het verstrekken van kredieten, kredietbrieven, borgstellingen en financiële garanties gerekend. In het geval van verbintenissen tot het verstrekken van kredieten, kredietbrieven en financiële garanties bestaat het potentiële verlies dat Fortis Bank kan lijden, indien de tegenpartij haar verplichtingen niet nakomt, uit de contractuele notionele bedragen voor die instrumenten. Commissies uit hoofde van deze activiteiten worden in de resultatenrekening verantwoord op het moment van ontvangst.

Accepten worden door klanten gebruikt om betalingen te verrichten voor handelsgoederen die worden verkocht via import-exporttransacties.

Verbintenissen tot kredietverstrekking betreffen toezeggingen om een lening aan een klant te verstrekken als aan alle in de overeenkomst gestelde voorwaarden wordt voldaan. De overeenkomsten hebben in het algemeen een vaste afloopdatum of een andere beëindigingsclausule. De spreiding naar geografisch gebied en tegenpartij van de verplichtingen tot kredietverstrekking is vergelijkbaar met de spreiding van uitstaande leningen. In de meeste gevallen zijn de kredieten ongedekt. Indien nodig kunnen evenwel zekerheden worden verlangd.

Documentaire kredieten worden toegepast als garantie dat Fortis Bank een betaling aan derden zal verrichten in het kader van een binnen- of buitenlandse handelstransactie van een klant of als garantie dat een klant zijn verplichting jegens een derde zal nakomen. In dit laatste geval vormt het documentaire krediet voor Fortis Bank een voorwaardelijke verplichting. Fortis Bank beoordeelt de kredietwaardigheid van elke klant op individuele basis. De waarde van (eventueel) verkregen zekerheden is gebaseerd op de beoordeling van de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Zekerheden kunnen bestaan uit de gefinancierde goederen of kasstortingen. De meeste documentaire kredieten worden opgenomen, in veel gevallen echter gevolgd door onmiddellijke betaling.

Borgstellingen en garanties dienen als garantie voor het nakomen van een verplichting door een klant. Het kredietrisico waarmee de afgifte van deze waarborgen gepaard gaat, is in wezen gelijk aan het risico dat verbonden is aan het verstrekken van kredietfaciliteiten aan klanten. Borgstellingen en garanties kunnen worden afgegeven zonder dat er zekerheden worden verlangd.

Hieronder volgt een overzicht van de notionele bedragen (hoofdsommen) per 31 december van de verbintenissen en garanties van Fortis Bank die een risico buiten de balans met zich meebrengen.

	2007	2006
<i>Verbintenissen tot verlening van kredieten</i>		
- kredietverplichtingen - banken	2.028	2.088
- leningen - overheid en publieke sector	2.882	2.478
- leningen - hypothecaire leningen	7.141	5.976
- leningen - leningen aan particulieren	8.322	7.938
- leningen - leningen aan ondernemingen	93.773	103.869
- leningen - overige	10.199	8.860
Totaal beschikbaar op toegestane kredietlimieten	124.345	131.209
<i>Verbintenissen tot kredietverstrekking</i>		
Garanties en beschikbare kredietbrieven	22.638	24.437
Handelskredietbrieven	819	403
Documentaire kredieten	11.305	9.154
Totaal	159.107	165.203

Van deze verplichtingen heeft circa EUR 31,665 miljoen een looptijd van meer dan een jaar (2006: EUR 28.762 miljoen; 2005: 17.618 miljoen).

De liquiditeitsvereisten voor beroepen op afgegeven garanties en toegezegde kredieten aanzienlijk lager dan de contractueel uitstaande bedragen, aangezien veel van deze toezeggingen vervallen of aflopen zonder dat hierop een beroep wordt gedaan.

De volgende tabel geeft de bijzondere waardeverminderingen weer op krediettoezeggingen per 31 december.

	2007	2006
Specifiek kredietrisico	398	149
Bestaande maar niet gerapporteerde (IBNR)	49	80
Total	447	229

48 Voorwaardelijke verplichtingen

Fortis Bank is, zoals vele andere financiële instellingen, gedaagd met betrekking tot een aantal claims, geschillen en rechtszaken die een gevolg zijn van de normale bedrijfsuitoefening van het Bank bedrijf.

Fortis Bank neemt hiervoor voorzieningen op, indien in de optiek van het management, en na overleg met de juridisch adviseurs, het waarschijnlijk wordt geacht dat Fortis Bank een vergoeding dient te betalen en deze vergoeding redelijkerwijs geschat kan worden.

Met betrekking tot andere claims en juridische procedures tegen Fortis Bank waarmee het management van Fortis Bank bekend is (en welke, in overeenstemming met de hiervoor vermelde richtlijn, niet zijn voorzien) is het de visie van het management, na beraadslaging op basis van ingewonnen professioneel advies, dat deze claims elke grond missen danwel succesvol verdedigd kunnen worden of dat de uitkomst van deze acties niet zal resulteren in een significant verlies in de Geconslideerde Fortis Bank jaarrekening.

Fortis Bank is in Nederland betrokken in een aantal juridische procedures met betrekking tot Groeivermogen-producten (aandelenleaseproducten) die individueel dan wel door consumentenorganisaties tegen bepaalde Fortis Bank-werkmaatschappijen zijn aangespannen. De claims zijn gebaseerd op één of meer van de volgende beschuldigingen: overtreding van de zorgplicht, het ontbreken van een tweede handtekening dan wel het ontbreken van een vergunning voor het verkopen van de betreffende producten. De beoordeling van het huidige juridische risico met betrekking tot deze zaken geeft geen aanleiding tot het treffen van materiële voorzieningen binnen Fortis Bank.

49 Lease-overeenkomsten

Fortis Bank is lease-overeenkomsten aangegaan voor het verkrijgen van kantoorruimte, kantoorapparatuur en voertuigen. Hieronder volgen gegevens over de toekomstige verplichtingen uit hoofde van niet-opzegbare operationele lease-overeenkomsten per 31 december.

	2007	2006	2005
Tot 3 maanden	3	2	2
3 maanden tot 1 jaar	11	7	14
1 jaar tot 5 jaar	29	60	31
Meer dan 5 jaar	19	33	41
Totaal	62	102	88
Jaarlijkse huurlasten:			
Leasebetalingen	155	69	14

50 Vermogen onder beheer

Vermogen onder beheer heeft zowel betrekking op beleggingen voor eigen rekening als op voor klanten beheerd vermogen. Onder voor 'Klanten beheerd vermogen' worden de beleggingen voor klanten, particulier dan wel institutioneel, verantwoord waar Fortis Bank een management of een adviescommissie voor ontvangt. Discretionair vermogen (vermogen dat actief beheerd wordt door Fortis Bank) alsook adviserend vermogen is inbegrepen in het voor klanten beheerd vermogen.

De lijn 'eliminaties' in de verschillende tabellen heeft betrekking op voor klanten beheerd vermogen belegd in door Fortis Bank beheerde beleggingsfondsen, die anders dubbel zouden worden meegenomen.

De volgende tabel geeft een overzicht van het vermogen onder beheer naar beleggingstype en herkomst.

	2007	2006	2005
Beleggingen voor eigen rekening:			
- Obligaties	104.990	131.427	129.719
- Aandelen	7.825	4.150	3.393
- Vastgoed	688	600	402
- Overige	28.019	1.633	1.830
Totaal beleggingen voor eigen rekening	141.522	137.810	135.344
Voor klanten beheerd vermogen:			
- Obligaties	119.721	114.386	101.727
- Aandelen	102.989	92.705	79.812
- Vastgoed	587	773	1.045
- Intra-groep	(25.283)	(26.242)	(25.661)
Totaal voor klanten beheerd vermogen	198.014	181.622	156.923
Totaal vermogen onder beheer	339.536	319.432	292.267

De veranderingen in het voor klanten beheerd vermogen per segment zijn als volgt:

	<i>Retail Banking Network</i>	<i>Retail Banking Asset Management</i>	<i>Merchant & Private Banking Clients</i>	<i>Merchant & Private Banking Skills</i>	<i>Overige</i>	<i>Intra-groep</i>	<i>Totaal</i>
Balans per 31 december 2006	7.489	120.617	78.353	893	512	(26.242)	181.622
In-/uitstroom	(50)	9.614	2.807	(67)	(131)	1.178	13.351
Markt winsten/verliezen	(36)	2.685	2.655	32		(237)	5.099
Overige			(1.350)	(725)		18	(2.057)
Balans per 31 december 2007	7.403	132.916	82.464	133	381	(25.283)	198.014

De kolom Overige omvat voor klanten beheerd vermogen dat beheerd wordt door operationele entiteiten die gerapporteerd worden in het segment Overige. De lijn Overige omvat transfers tussen segmenten, de impact van acquisities en desinvesteringen en valutaverschillen uit hoofde van omrekening.

Overige informatie met betrekking tot de geconsolideerde cijfers

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben na de balansdatum geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die noodzaken tot een bijstelling van het geconsolideerd financieel verslag per 31 december 2007.

Fortis Bank en Santander hebben op 27 februari 2008 aangekondigd dat Santander de Braziliaanse vermogensbeheeractiviteiten van ABN AMRO koopt. Fortis Bank heeft die activiteiten verworven als onderdeel van de overname van ABN AMRO door het consortium (RBS, Fortis Bank en Santander). Fortis Bank behoudt de Latijns-Amerikaanse (Brazilië niet inbegrepen) 'Institutional Sales'-teams en bepaalde 'Equity Investment'-teams die betrokken zijn bij de door ABN AMRO/Fortis Bank-kanalen gedistribueerde fondsen.

De transactie, waarmee een bedrag van circa EUR 209 miljoen gemoeid is, wordt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2008 afgerond, onder voorbehoud van de gebruikelijke sluitingsvoorwaarden en de goedkeuring van de toezichthouders.

Fortis Bank heeft op maandag 18 februari 2008 een bedrag van USD 750 miljoen met een contante coupon van 8,25% geplaatst ('NITSH' of 'Non-Innovative Tier-1 Hybrid Securities'). Deze transactie is niet verwaterend. Het betreft een niet-in aandelen omwisselbare, perpetuele achtergestelde schuld, aflosbaar vanaf 2013, maar zonder stimulans om af te lossen. De effecten vallen in de categorie 'niet-innovatief Tier 1' kapitaal, niet onderhevig aan de door de toezichthouder gestelde limiet van 15%.

Consolidatiekring

1. Criteria voor de integrale consolidatie, voor de opneming volgens de vermogensmutatiemethode en de gevallen waarin van deze criteria wordt afgeweken

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld volgens de bepalingen van het koninklijk besluit van 23 september 1992 op de niet-geconsolideerde en geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen, gewijzigd door het koninklijk besluit van 5 december 2004. Dit besluit bepaalt dat, voor vennootschappen waarvan het financiële jaar begint op of na 1 januari 2006, de geconsolideerde jaarrekeningen moeten opgemaakt worden volgens de bepalingen van de internationale standaard (IAS/IFRS), zoals bepaald door de Europese Unie.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de jaarrekeningen van Fortis Bank SA/NV en haar dochterondernemingen begrepen. Dochterondernemingen zijn die ondernemingen waarin Fortis Bank, direct of indirect, het financiële en operationele beleid kan sturen teneinde voordelen uit deze activiteiten te verwerven ("zeggenschap"). Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop de effectieve zeggenschap aan Fortis Bank wordt overgedragen en worden van consolidatie uitgesloten vanaf de datum waarop een einde komt aan die zeggenschap.

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld overeenkomstig de bepalingen van IAS-27 Geconsolideerde en Enkelvoudige jaarrekeningen, IAS-28 Investerings in geassocieerde ondernemingen, IAS-31 Belangen in joint-ventures alsook SIC-12 Consolidatie-Special Purpose Entities (SPE). SPE's worden geconsolideerd indien de economische werkelijkheid van de relatie aangeeft dat Fortis zeggenschap heeft over de SPE's.

Belangen in joint ventures worden verantwoord op basis van de "equity"-methode. Joint ventures zijn contractuele afspraken waarbij Fortis Bank en andere partijen een economische activiteit aangaan waarover zij gezamenlijk en evenredig zeggenschap hebben. Investerings in geassocieerde deelnemingen worden verantwoord op basis van de "equity"-methode. Dit zijn investeringen waarin Fortis Bank invloed van betekenis heeft, maar geen zeggenschap, en over het algemeen een belang aanhoudt van tussen de 20% en 50% van de stemrechten

Afwijkingen op deze criteria zijn de volgende :

1. Op basis van artikel 107,2°, koninklijk besluit van 30 januari 2001, waarbij beperkingen de effectieve controle, dan wel de aanwending van het vermogen bemoeilijken, worden de beheersmaatschappijen van vastgoed en vastgoedcertificaten buiten de consolidatie gelaten;
2. Volgens het IASB Framework-30 en op basis van artikel 107,1°, koninklijk besluit van 30 januari 2001, rekening houdend met de te verwaarlozen betekenis worden volgende dochterondernemingen buiten de consolidatie gelaten:

Abic Holding, Acens Technologie, Albanker Investments, Alchynofin B.V., Antelope Invest, ASLK-CGER Services ESV, AstenJohnson (Holland) B.V., Autor Publicidad Exterior S.L., Avinguda Holding S.A., BPC Developpement, Basement Holding B.V., Battery Technologies, Bigblue Investments S.à.r.l., Bohemia Corporation, Brampton Corporation, Carinthia Corporation N.V., Ceedsa Holdings S.L., Cherras Investments S.à.r.l., Cixi Investments S.à.r.l., Colfridis Invest, Coppefis, CP (New Zealand) Trustees Ltd, Decom Services Ltd, Directiepensioenfondsen Hesse B.V., Discontokantoor van Turnhout, Dis Globus Malta Ltd., El Paso LNP Holding BV, Embon Investments S.A.R.L., Emerald Shipping B.V., Eurl Gourville Immobilier, Euroheart Investments S.à.r.l., Fagus, FB Sector Finance LP, Fidass I B.V., Fidass II B.V., Fortis Agency Limited, Fortis Asia Limited, Fortis Bank Escritorio de Representacao Ltda, Fortis China Limited, Fortis Far East Limited, Fortis Foreign Fund Services AG, Fortis Futures Limited, Fortis Greater China Limited, Fortis Group Ltd, Fortis Insurance Limited, Fortis International Limited, Fortis L Capital, Fortis Limited, Fortis Management Limited, Fortis Private Equity Arkimedes N.V., Fortis Services Limited, Fortis Services Monétiques, FP Consult (Guernsey), Generale Branch Nominees Ltd., Geneve Credit & Leasing SA, GeschäftsführungsGmbH der Generale Bank, Grandall International Holding Ltd, Gúzman, Gymna Uniphy B.V., Gymna Uniphy N.V., Hedonai Estetica Integral S.L., Heijboma B.V., Holding Vreedenlust Fund II, I.D.B.P., Imag SPV, Innovative Medical Solutions BV, Innovative Medical Solutions Holding B.V.,

Jetowner Investments S.à.r.l., Jmex BV, Kathmandu Holding BV, Konzeptual Holding S.A., Mine.be, Mitsou Fashion S.à.r.l., Nathan Beheer B.V., Newton Green Air Investments I, Newton Green Air Investments II, Nicolas Investments Corporation, Nimox Invest B.V., Novy N.V., OB Invest, Oboist Holding B.V., Packing Invest, Par 3, Paradize Investments S.A., Parisienne d'Acquisition Foncière, Penne International, Pensioenfonds J.G.H.M. van Lier B.V., Queensland Corporation N.V., Relf Beleggingen, Rothesay, Savina International Inc, SCI Norlum, Sybetra S.A., Tentaclo Nets Holding II BV, Tondola Holding BV, Tripan International B.V., Uniphy Elektromedizin Beteiligungs GmbH, Uniphy Eltekromedizin GmbH & Co KG, Veldpoort Beheer BV, Velleman International, VIA-Zaventem N.V., Von Essen GmbH, Von Essen KG - Handelsgesellschaft, Wa Pei Nominees Ltd, Wassenburg Beheer B.V., Wendilo Investments S.A.R.L.;

3. Gezien hun gering belang in de geconsolideerde staten worden volgende dochterondernemingen opgenomen volgens vermogensmutatiemethode: Banque Belgoise, Comptoir Agricole de Wallonie, Credissimo, Crédit pour Habitations Sociales, Demetris, Fortis Private Investments Polska, Holding Vreedenlust Fund III, Hotel Cruisehip Operations 2 BV, La Maison Sociale Tournai Ath, Landbouwkantoor Vlaanderen, Mijn Huis Edouard Pecher, N.V. Brabant Participatiemaatschappij, NeSBIC Holdings III B.V., Prestibel Left Village;
4. Volgende entiteiten, waar Fortis een aandeel in bezit van meer dan 50% en die niet van gering belang zijn, werden geconsolideerd volgens equity-method omwille van geen volledige controle: NIB Capital Foreign Debt Fund V, BAFB B.V., Leyden Bay B.V.
5. Op volgende geassocieerde ondernemingen en joint ventures wordt de vermogensmutatiemethode niet toegepast, rekening houdend met de te verwaarlozen betekenis voor het getrouw beeld (artikel 157 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001) :
Altsys, Antwerps Innovatie Centrum, Arets International, Baekeland Fonds, BBOF I Invest B.V., BBOF I Invest VI B.V., Bedrijvencentrum Zaventem, Bee-Invest B.V., Bexco, Brussels I3 Fund, Burgers Flexiprint, Cetrel Lux sc, Conticlima, Coolstar, Coöperatieve H2 Equity Partners Fund III U.A., Demeter S.A.S, Dolnoslaska Szkola Bankowa Sp.z.o.o., Etna, Europay Lux sc, Flanders Engineering, Gemma Frisius-Fonds K.U. Leuven NV, Gemma Frisius-Fonds K.U. Leuven II, Grupo Elogos S.L., Gudrun Xpert, H2 Lighting BV, Hemag(Atlantic), Immo Regenboog, Kaasbrik Holding, Kuiken N.V., Maredo, Meta International, NeSBIC Investment Fund II Partners B.V., Nova Electro int., Sandd Beheer B.V., Société Financière des sociétés de Développement Regional, Sophis System, Studio 100, Transportes García Villalobos, Union Capital BV, Visalux, Xenics.
6. Op basis van IASB Framework-43 en artikel 107.3° van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 worden de Afrikaanse deelnemingen van Belgolaise, waaronder de dochterondernemingen A.M.B. – West Africa, Banque Internationale pour l'Afrique au Togo, en de deelnemingen Banque Commercial du Congo, Banque Crédit de Bujumbura, Banque International Afrique au Niger en Middle East Bank Kenya Ltd niet opgenomen in de consolidatie wegens risico van onverantwoorde vertraging in de aanlevering van de informatie en hun gering belang in de geconsolideerde staten.

Globaal gezien is het effect van het niet consolideren van immateriële dochterondernemingen niet materieel in de jaarrekening van Fortis Bank.

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
2810 "Fortis de Hondsrug" B.V.	Amsterdam		99,98
5804 3D GÜVENLIK SISTEMLERI VE ORG. TIC. A.S.	Gayrettepe		93,17
3301 A.B.M.I. Holdings Ltd	George Town		100,00
6577 A.M.S. Administrative & Management Services	Luxembourg		99,98
2380 ACE EQUIPMENT LEASING	Sint-Agatha-Berchem	BE 440.910.431	99,92
1464 ACE LEASING	Brussel	BE 435.610.370	99,92
1502 ACE LEASING B.V.	s-Hertogenbosch		99,92
6804 ACX International N.V.	Curaçao		99,98
2776 Administratie- en Trustkantoor 's-Gravenhage BV	Den Haag		99,98
1214 Administratiekantoor Claimindo B.V.	Amsterdam		99,98
3600 AGRILEASE B.V.	's-Hertogenbosch		99,92
6821 ALANDES	Amsterdam		100,00
3312 Albany Associates Ltd	Tortola		99,98
3336 Albion Financial Services Ltd	Wanchai		99,98
3714 Alfam Holding B.V.	Bunnik		100,00
3705 Alfam Nederland B.V.	Bunnik		100,00
1141 Alkmaar Hypotheken B.V.	Amsterdam		100,00
6695 ALLERAY	Luxembourg		99,92
3706 Alpha Credit Nederland B.V.	Bunnik		100,00
1086 ALPHA CREDIT S.A./N.V.	Bruxelles	BE 445.781.316	100,00
6174 Amance Holding N.V.	Amsterdam		99,98
6237 Amsterdam Brewery Investments B.V.	Amsterdam		99,98
6689 Anelco Ltd	St. Peter Port		99,98
3355 Angelique Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
3174 Anneke Geertuida B.V.	Amsterdam		99,98
3313 Ardgowan Holdings Ltd	Tortola		99,98
6696 ARGANCE	Luxembourg		99,92
3691 Armadu Holding B.V.	Amsterdam		100,00
6235 Arva B.V. (in liquidatie)	Amsterdam		99,98
5229 Arvem S.A.	Amsterdam		99,98
5291 Ashlea Ltd	Wanchai		99,98
4252 ASR Re N.V.	Curacao		99,98
5233 ASTIR	Amsterdam		100,00
5190 ASTIR-I CAPITAL B.V.	Amsterdam		100,00
1549 ASTRO MANAGEMENT S.A.	Brussel	BE 430.189.456	100,00
6686 Asturenne S.A.	Luxembourg		99,98
3425 Athos Group Ltd	Tortola Br.Virgin Isl.		99,98
3359 Atila Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
5375 Atir Immobilien & Finanz AG	Steinhausen		99,98
5319 Auder S.A.	Amsterdam		99,98
2939 B.V. Administratie- en Trustkantoor "Securitas"	Amsterdam		100,00
1191 B.V. Algemene Handelsmaatschappij Almij	Amsterdam		100,00
1152 B.V. Centraal Incasso Bureau C.I.B.	Bunnik		100,00
2999 B.V. Financieringsmaatschappij N.O.B.	Amsterdam		100,00
1172 B.V. Holland Administration Center (H.A.C.)	Amsterdam		97,12
2777 B.V. Maatschappij voor Executele en Trustzaken	Amsterdam		99,98
2884 B.V. Mij tot aankoop, verkoop & verhuur van Huizen	Rotterdam		100,00
2840 B.V. Participatiemaatschappij PHP	Amsterdam		100,00
4567 B.V. Petroleum Maatschappij "Moea Enim"	Amsterdam		69,52
6576 BAC Management	Luxembourg		99,98
3360 Bachem NV	Willemstad Curacao		99,98
5662 Bajan Limited	Guernsey		99,98
5954 BDO Reads Management Ltd	St. Peter Port		99,98
2775 Becom Management BV	Amsterdam		99,98
4372 Beekman Trading B.V.	Amsterdam		100,00
4287 Beleggingsmaatschappij FBIB Capital Structures BV	Amsterdam		99,96
2888 Beleggingsmaatschappij "Sanamij" BV	Amsterdam		100,00
4373 Beleggingsmaatschappij Beurshave N.V.	Amsterdam		100,00
3561 Beleggingsmaatschappij Giever BV	Brussel	BE 458.403.390	99,98
3384 Beleggingsmaatschappij Mount Kellet N.V.	Willemstad Curacao		99,98
3387 Beleggingsmaatschappij Ouderkerk N.V.	Willemstad Curacao		99,98
3586 Beleggingsmaatschappij Quirina NV	Willemstad Curacao		99,98
6249 Beluga Asset Purchasing Praktijkfinancieringen BV	Amsterdam		100,00
6250 Beluga Master Issuer BV	Amsterdam		100,00
5472 Bentinck Management Services Ltd (BVI)	Tortola Br.Virgin Isl.		99,98

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
5714 Benvest S.a.	Luxembourg		99,98
5238 Beratungsservices fur Finanziel Risikostrategien MRA AG	Zug		99,98
5370 Bermobag AG	Zug		99,98
6225 Best Universal Ventures Corp.	Tortola		99,98
5576 BETA EUROPA MANAGEMENT S.A.	Luxembourg		100,00
5582 BETA INTERNATIONAL MANAGEMENT	Luxembourg		100,00
5655 BGL Reads Trust Company Limited	St Peter Port		99,98
1240 BGL RE S.A.	Luxembourg		100,00
1241 BGL Trustees Ltd	St Peter Port		99,98
6221 BOAZ Management Company (Luxembourg) S.A.	Luxembourg		100,00
5556 Bondix Finance BV	Amsterdam		99,98
3535 Bordage Properties Ltd	St Peter Port Guernsey	99,98	
3115 Box Consultants B.V.	Eindhoven		68,25
6972 Box Fund Advisory B.V.	Eindhoven		68,25
3265 Brassington Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
5664 C.M.S. Limited	St Peter Port		99,98
4983 CA MOTOR FINANCE LTD	London		99,92
6506 CADOGAN ASSOCIATES LLC	New York		69,99
6424 CADOGAN MANAGEMENT	New York		69,99
6505 CADOGAN MANAGEMENT (UK) LTD	London		69,99
5382 Calanda Holding AG	Glarus		99,98
4982 CALEDONIAN MOTOR FINANCE LTD	Glasgow		99,92
5715 Cami Holding	Luxembourg		99,98
5912 CAMOMILE ALZETTE INVESTMENTS (UK) LTD	George Town		100,00
2906 Camomile Court BV	Rotterdam		100,00
5244 CAMOMILE INVESTMENTS UK LTD	London		100,00
5340 CAMOMILE LIFFEY INVESTMENTS (UK) LTD	George Town		100,00
6933 CAMOMILE PEARL (UK) LTD	George Town		100,00
5342 CAMOMILE ULSTER INVESTMENTS (UK) LTD	George Town		100,00
5526 Cantrust (Far East) Ltd	Tortola		99,98
6841 Captive Finance Corporation	Boulder		99,92
6525 CAPTIVE FINANCE DENMARK AS	Ballerup		99,92
6526 CAPTIVE FINANCE FINLAND OY	Espoo		99,92
6524 CAPTIVE FINANCE HOLDING AS	Oslo		99,92
6523 CAPTIVE FINANCE LIMITED	Wanchai		99,92
6527 CAPTIVE FINANCE NORGE AS	Oslo		99,92
6528 CAPTIVE FINANCE SWEDEN AB	Linköping		99,92
6530 Captive Finance Taiwan Co. Ltd	Taipei		99,92
5585 Carbeneth Financial Management Group NV	Willemstad Curacao		99,98
5584 Carbeneth Holding NV	Willemstad Curacao		99,98
6714 Carbon Compliance Acquisition 5 Limited	London		99,98
3273 Caribbean Depositary Company NV	Willemstad Curacao		99,98
3290 Caribbean Management Company NV	Willemstad Curacao		99,98
3272 Caribbean Participation Company NV	Willemstad Curacao		99,98
5569 Caricom (BVI) Limited	Anguilla		99,98
1182 Caritrust Management Corporation N.V.	Willemstad Curacao		99,98
2941 Carneth Administratie Company NV	Willemstad Curacao		100,00
3364 Cavetto Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
6675 CBFE Holding 2007 B.V.	Amsterdam		99,98
5730 Cecilia Corporation N.V.	Willemstad Curacao		100,00
5369 Centrapriv Zug AG	Zug		99,98
5368 Centrapriv Zurich AG	Zurich		99,98
5366 CEPE Holding AG	Luxembourg		99,98
1516 CERTIFIMMO V	Brussel	BE 450.355.261	100,00
6531 CF Capital (M) Sdn. Bhd	Kuala Lumpur		99,92
6532 CF Capital (S) Pte Ltd	Singapore		99,92
6529 CF Corporation Limited	Wanchai		99,92
2054 Channel Corporate Services	Saint Peter Port		99,98
5663 Chart Trust Company Limited	Saint Peter Port		99,98
5482 Chartertering International (IOM) Ltd	Isle of Man		99,98
5289 Chatham Ltd	Monrovia		99,98
5003 Chrisanda (Nominees) Limited	Wanchai		99,98
5814 Christenburg Management S.A.	Vaduz		99,98
5376 Churfirten AG	Fribourg		99,98
3175 Claudine Philippine B.V.	Amsterdam		99,98

B.T.W. BE 403.199.702

Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
5558 Clearway Finance BV	Amsterdam		99,98
6810 Codale Secretaries Limited	St. Peter Port		99,98
1237 COFHYLUX S.A.	Luxembourg		99,92
5530 Colec Nominees Ltd	Wanchai		99,98
Collier 2005-I	Amsterdam		100,00
2057 Comcolux SARL	Luxembourg		99,98
5666 Commerce House Trustees Limited	St Peter Port		99,98
6492 Compact Administrative Services Pte Ltd	Singapore		99,98
5812 Continuing Care Retirement Community	Brussel	BE 875.844.672	99,00
3334 Cordwell Securities Ltd			99,98
5004 Corporate Directors Ltd	Wanchai		99,98
5571 Corporate Insolvency Services Limited	Anguilla		99,98
5667 Cosign Limited	St. Peter Port		99,98
5665 Cosign Nominees Limited	St. Peter Port		99,98
5668 Cosign Services Limited	St. Peter Port		99,98
5270 CP JER Holding B.V. (in liquidatie)	Amsterdam		99,98
2524 Credivance NV	Bunnik		100,00
5470 Crew Co. Ltd	Douglas		99,98
6694 Crystal Services Ltd	Anguilla		99,98
3365 Culture Club NV	Willemstad Curacao		99,98
5699 Cumanco B.V.	Amsterdam		99,98
5782 DALGARNO	Luxembourg		99,92
3366 Danza Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
3669 Defam Credit B.V.	Bunnik		100,00
3595 Defam Financieringen B.V.	Bunnik		100,00
1156 Defam Flex B.V.	Bunnik		100,00
1143 Defam Plus B.V.	Amsterdam		100,00
5183 Defam Select B.V.	Bunnik		100,00
1158 Defam Totaal B.V.	Bunnik		100,00
5544 Deleda Investments Inc	The Valley		99,98
6980 Delphinus 2000-I	Amsterdam		100,00
6982 Delphinus 2001-I	Amsterdam		100,00
6984 Delphinus 2001-II	Amsterdam		100,00
6986 Delphinus 2002-I	Amsterdam		100,00
6989 Delphinus 2003-I	Amsterdam		100,00
6992 Delphinus 2003-II	Amsterdam		100,00
6994 Delphinus 2004-I	Amsterdam		100,00
6996 Delphinus 2004-II	Amsterdam		100,00
6998 Delphinus 2006-I	Amsterdam		100,00
5783 DELVINO	Luxembourg		99,92
6549 Der Boede BVBA	Brussel	BE 880.336.366	100,00
1521 DIKODI B.V.	Amsterdam		100,00
5005 Dina (Nominees) Ltd	Hong Kong		99,98
1142 Direktbank N.V.	Amstelveen		100,00
5318 DisAcor B.V.	Amsterdam		100,00
6778 Dolphin Asset Purchasing FBN B.V.	Amsterdam		100,00
6779 Dolphin Asset Purchasing FHB B.V.	Amsterdam		100,00
3420 Dolphin Beheer BV	Amsterdam		99,98
6786 Dolphin Master Issuer B.V.	Amsterdam		100,00
6535 DOMINET BANK S.A.	Lubin		100,00
6536 DOMINET FINANSE S.A.	Piaseczno		58,00
6521 DOMINET S.A.	Piaseczno		100,00
6557 DOMINET SPV-II Sp.z.o.o.	Piaseczno		100,00
2778 Drasco B.V.	Amsterdam		99,98
3367 Dreamsville Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
6034 DREIECK ONE LIMITED	George Town		99,92
5775 DRYDEN WEALTH MANAGEMENT (TAIWAN) CO. LTD	Taipei		100,00
5117 Dutch-MBS	Utrecht		75,00
Dutch MBS98-I	Amsterdam		75,00
2055 Ecoreal S.A.	Luxembourg		99,95
5529 Effectivsec Management Ltd	Wanchai		99,98
2375 ELFA-AUTO	Luxembourg		99,92
3244 Elwood Holdings Ltd	Douglas		100,00
5577 Emerald Services Limited	Anguilla		99,98
5078 Emilia Shipping Ltd	St John's		100,00
5380 Erbutim Verwaltungen AG	Zürich		99,98

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
1465 ES-FINANCE	Sint-Agatha-Berchem	BE 430.506.289	99,92
6068 Esmerald Partners I S.A.	Luxembourg		99,98
3211 Esprit Nominees Ltd.	London		100,00
5377 Eumetra AG	Zürich		99,98
6302 Euro-Fashion-Center	Bruxelles	BE 884.178.556	99,98
6304 Euro-Fashion-Center SCA	Bruxelles	BE 884.303.765	63,14
6623 Euro Management Services S.A.	Luxembourg		99,98
6683 European Capital Investment (Luxembourg) S.A.	Luxembourg		99,98
6511 European Multilateral Clearing Facility NV	Amsterdam		100,00
5753 Excellerator B.V.	Amsterdam		100,00
6133 Excellerator Belgium	Bruxelles	BE 881.745.143	100,00
5683 F.A.M. FUND ADVISORY	Luxembourg		99,92
5682 F.A.M. PERSONAL FUND ADVISORY	Luxembourg		99,92
5197 F.L. Zeebrugge	Zeebrugge	BE 865.778.250	99,92
6298 FAL Nazareth	Brussel	BE 879.345.977	99,98
6299 FAL Zevenbronnen	Brussel	BE 879.347.758	99,98
3461 Favorita Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
2943 FB Acquisition Finance Holding B.V.	Amsterdam		100,00
2882 FB Asset Based Finance BV	Amsterdam		100,00
2976 FB Aviation & Intermodal Finance Holding BV	Amsterdam		100,00
2980 FB Corporate Holding BV	Amsterdam		100,00
2983 FB Corporate Participaties B.V.	Amsterdam		100,00
6206 FB ENERGY CANADA CORP.	Calgary		100,00
2965 FB Energy Holding B.V.	Amsterdam		100,00
6173 FB ENERGY HOLDINGS LLC	New York		100,00
5941 FB FINANCE LP	New York		100,00
5768 FB FUNDING COMPANY	Calgary		100,00
6204 FB HOLDINGS CANADA CORP.	Calgary		100,00
5940 FB NORTH AMERICA ULC	New York		100,00
5953 FB TRANSPORTATION CAPITAL LLC	Wilmington		100,00
6747 FBC Ltd	Hamilton		100,00
5933 FBGC Participations Limited	London		100,00
1233 FBL Finance	Luxembourg		99,92
1971 FBN Holding International AG	Zug		100,00
3597 FCF Deelnemingen B.V.	's-Hertogenbosch		100,00
6692 FCM PRIVATE EQUITY II S.L.	Madrid		68,18
4053 FCM PRIVATE EQUITY	Madrid		99,97
3304 FFSB Limited	Nassau		100,00
5716 Figa S.A.	Luxembourg		99,98
2454 FIM NL HOLDING N.V.	Amsterdam Zuid-Oost		99,98
1041 FIMAGEN HOLDING	Parijs		100,00
1050 FIMAPIERRE	Parijs		99,98
6550 Fimko N.V.	Brussel	BE 442.971.284	100,00
2927 Financial Participations TCF BV	Rotterdam		100,00
2971 FINOB Asset Based Finance B.V.	Amsterdam		100,00
5720 Finodis N.V.	s-Hertogenbosch		95,00
6687 Finsurance Ltd	Hamilton		99,98
5740 FINTRIMO S.A.	Brussel	BE 874.308.807	66,67
5815 Fionahill Management Inc.	Vaduz		99,98
5955 First Tower Trustees Limited	St. Peter Port		99,98
5758 FLEXIFUND ASSOCIATES	Luxembourg		99,98
3371 Flute Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
5838 FMM Investments N.V.	Curaçao		99,98
6202 FOLEA GRUNDSTUCKSVERWALTUNGS UND VERMIETUNGS GMBH & CO (1)	Berlin		6,00
6872 FOLEA GRUNDSTUCKSV. BURTENBACH (1)	Düsseldorf		6,00
6873 FOLEA II VERWALTUNGS GMBH	Düsseldorf		99,92
6201 FOLEA VERWALTUNGS GMBH	Berlin		99,92
5001 FONDO NAZCA I, FCR	Madrid		100,00
6732 Fondo Nazca II FCR de Régimen Simplificado	Madrid		99,02
5619 Fortis (GSLA) Holding BV	Amsterdam		100,00
3323 Fortis (Hong Kong) LTD	Hong Kong		100,00
3242 Fortis (Isle of Man) Ltd	Douglas		100,00
3247 Fortis (Isle of Man) Nominees Ltd	Douglas		100,00
3318 Fortis (Nominees) Pte Limited	Singapore		100,00
2021 FORTIS (USA) FINANCIAL MARKETS LLC	New York		100,00
5281 Fortis Arbitrage Europe Fondsmaeglerselskab A.S.	Copenhagen		100,00

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
5701 Fortis Arbitrage Europe Holding A.S.	Copenhagen		100,00
3592 Fortis ASR Bank N.V.	Utrecht		100,00
2638 Fortis ASR Credit N.V.	Utrecht		100,00
2525 Fortis ASR Hypotheekbedrijf N.V.	Utrecht		100,00
2526 Fortis ASR Praktijkvoorziening N.V.	Utrecht		100,00
6712 Fortis Asset Finance IX B.V.	Amsterdam		100,00
5647 Fortis Asset Management (Guernsey) Ltd	St Peter Port		100,00
6935 FORTIS ASSET MANAGEMENT JAPAN CO., -LTD	Tokyo		99,98
6947 Fortis Aviations Finance Company (FAFCO-01) Ltd	George Town		100,00
3233 Fortis Bank (C.I.) Limited	St Peter Port		100,00
3296 Fortis Bank (Cayman) Ltd	George Town		100,00
3262 Fortis Bank (Curaçao) N.V.	Willemstad Curaçao		99,98
3266 Fortis Ban (N.A.) N.V.	Willemstad Curaçao		99,98
1140 Fortis Bank (Nederland) N.V.	Rotterdam		100,00
5735 FORTIS BANK A.S.	Gayrettepe		94,11
2865 Fortis Bank Global Clearing N.V.	Amsterdam		100,00
5803 FORTIS BANK MALTA LTD	Gzira		94,11
2005 Fortis Bank Nederland (Holding) N.V.	Utrecht		100,00
3222 Fortis Bank Nominees (UK) Ltd	London		100,00
1066 FORTIS BANK POLSKA	Warszawa		99,19
1000 FORTIS BANQUE	Brussel	BE 403.199.702	100,00
1127 FORTIS BANQUE (SUISSE)	Genève 4		99,92
1028 FORTIS BANQUE FRANCE	Puteaux		99,98
1231 FORTIS BANQUE LUXEMBOURG S.A.	Luxembourg		99,92
6643 FORTIS BANQUE MONACO	Monaco		99,92
5724 FORTIS CAPITAL (CANADA) LTD	White Horse		100,00
4671 Fortis Capital Company Ltd	St. Helier		100,00
4300 FORTIS CAPITAL CORPORATION	Stamford		100,00
5282 Fortis Chameleon B.V.	Amsterdam		100,00
3405 Fortis Clearing (Futures) Hong Kong Ltd	Hong Kong		100,00
3404 Fortis Clearing (Options) Hong Kong Ltd	Hong Kong		100,00
6052 FORTIS CLEARING AMERICAS LLC	Chicago		99,98
6522 Fortis Clearing Safekeeping N.V.	Amsterdam		100,00
5721 Fortis Clearing Singapore Pte Ltd	Singapore		100,00
4551 Fortis Clearing Sydney Nominees Pty Ltd	Sydney		100,00
3557 Fortis Clearing Sydney Pte Ltd.	Sydney		100,00
1107 Fortis Commercial Finance N.V./S.A.	Turnhout	BE 414.392.710	100,00
5866 Fortis Commercial Finance A/S	Copenhagen		100,00
5862 Fortis Commercial Finance AB	Stockholm		100,00
6886 Fortis Commercial Finance Asia Limited	Hong Kong		100,00
4316 Fortis Commercial Finance GmbH	Dusseldorf		100,00
3596 Fortis Commercial Finance Holding N.V.	's-Hertogenbosch		100,00
4317 Fortis Commercial Finance Limited	Tunbridge Wells		100,00
1166 Fortis Commercial Finance N.V.	s-Hertogenbosch		100,00
5723 Fortis Commercial Finance S.A.	Luxembourg		100,00
5863 Fortis Commercial Finance S.p.A.	Milano		100,00
4195 Fortis Commercial Finance SAS	Puteaux		100,00
6219 Fortis Commercial Finance S.p.z.o.o.	Warszawa		100,00
5937 Fortis Commercial Finance Spain S.A.	Madrid		100,00
6143 FORTIS CREDIT4ME GMBH	Essen		100,00
6729 FORTIS CURRENCY GP	Dover		100,00
6518 Fortis Custodial Services (IOM) Limited	Douglas		100,00
3264 Fortis Custody (Curaçao) N.V.	Willemstad Curaçao		99,98
1148 Fortis Custody N.V.	Rotterdam		100,00
6306 Fortis Direct Real Estate Management S.A.	Luxembourg		99,98
2919 Fortis Effectenbewaarbedrijf NV	Amsterdam		100,00
5493 FORTIS ENERGY LEASING X 2 BV	s-Hertogenbosch		99,92
5338 FORTIS ENERGY LEASING X I BV	s-Hertogenbosch		99,92
6199 FORTIS ENERGY MARKETING & TRADING GP	Houston		100,00
6158 FORTIS ENERGY NORTH AMERICA S.à.R.L.	Luxembourg		100,00
5483 FORTIS EPARGNE RETRAITE	Paris		69,98
3991 Fortis Equipment Leasing XL B.V.	Amsterdam		100,00
3992 Fortis Equipment Leasing XLI B.V.	Amsterdam		100,00
3993 Fortis Equipment Leasing XLII B.V.	Amsterdam		100,00
4293 Fortis Equipment Leasing XLIII B.V.	Amsterdam		100,00
5795 Fortis Faktoring A.S.	Istanbul		100,00

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
6967 Fortis FBN(H) Preferred Investment B.V.	Amsterdam		70,00
6901 FORTIS FILM FUND	Bruxelles		100,00
4727 Fortis Finance (UK) Ltd	London		100,00
6046 FORTIS FINANCE BELGIUM S.R.C.L.	Bruxelles	BE 879.866.412	100,00
3346 Fortis Financial Products Ltd	Hong Kong		100,00
2020 FORTIS FINANCIAL SERVICES LLC	New York		100,00
5798 FORTIS FINANSAL KIRALAMA A.S.	Istanbul		99,92
5676 Fortis Fund Services (Guernsey) Limited	St. Peter Port		99,98
2024 FORTIS FUNDING LLC	New York		100,00
4259 FORTIS FUNDS (NEDERLAND) NV	Utrecht		99,98
1149 Fortis GBN Effectenbewaarbedrijf N.V.	Rotterdam		100,00
3433 FORTIS GESBETA SGIIC	Madrid		100,00
2003 FORTIS GESTION PRIVÉE	Paris		99,97
3555 Fortis Global Arbitrage (Asia) Ltd	Hong Kong		100,00
3403 Fortis Global Custody Management & Trustee Services (Ireland) Ltd	Dublin		99,99
3019 Fortis Global Custody Services N.V.	Amsterdam		100,00
2780 Fortis Global Management Solutions B.V.	Amsterdam		99,98
3219 Fortis Global Nominees Ltd	London		100,00
2920 Fortis Groenbank B.V.	Amsterdam		100,00
5646 Fortis Group Services (Guernsey) Limited	Guernsey		99,98
6533 Fortis GSFG (Australia) Pty Ltd	Sydney		100,00
3224 Fortis GSFG UK Ltd	London		100,00
5739 Fortis GSLA (Asia) Holdings Ltd	Wanchai		100,00
5727 Fortis GSLA (Singapore) Pte Ltd	Hong Kong		100,00
2839 Fortis GSLA B.V.	Amsterdam		100,00
3590 Fortis GSLA Finance Holding GmbH	Frankfurt am Main		100,00
3696 Fortis Holding (Curacao) N.V.	Willemstad Curacao		99,98
5802 FORTIS HOLDING MALTA B.V.	Amsterdam		94,11
5801 FORTIS HOLDING MALTA LTD	Gzira		94,11
3209 Fortis Holdings (UK) Ltd.	London		100,00
3880 Fortis Hypotheek Bank N.V.	Rotterdam		100,00
1467 FORTIS IFICO	Grand Cayman		100,00
5000 Fortis Information Bank Holdings (Ireland) Ltd.	Dublin		100,00
1479 FORTIS INTERNATIONAL FINANCE (DUBLIN)	Dublin		100,00
6716 Fortis International Finance Luxembourg S.A.R.L.	Luxembourg		100,00
4512 Fortis International Holding Ltd	Nassau - Bahamas		100,00
5016 Fortis Intertax Ltd	Wanchai		99,98
5578 Fortis Intertrust (Antilles) NV	Willemstad Curacao		99,98
5587 Fortis Intertrust (Asia) Limited	Tortola		99,98
4486 Fortis Intertrust (Belgium) NV/SA	Brussel	BE 435.177.929	99,98
3287 Fortis Intertrust (Curaçao) B.V.	Willemstad Curacao		99,98
5579 Fortis Intertrust (Curacao) N.V.	Willemstad, Curacao		99,98
4723 Fortis Intertrust (Denmark) A/S	Copenhagen		99,98
4484 Fortis Intertrust (Far East) Limited	Tortola Br.Virgin Isl.		99,98
2371 Fortis Intertrust (Guernsey) Limited	St Peter Port		99,98
4485 Fortis Intertrust (Hong Kong) Limited	Wanchai		99,98
4480 Fortis Intertrust (Jersey) Limited	St Helier		99,98
1234 Fortis Intertrust (Luxembourg) S.A.	Luxembourg		99,98
2774 Fortis Intertrust (Netherlands) B.V.	Amsterdam		99,98
5275 Fortis Intertrust (Rotterdam) B.V.	Rotterdam		99,98
4722 Fortis Intertrust (Singapore) Ltd	Singapore		99,98
3251 Fortis Intertrust (Spain) S.A.U.	Madrid		99,98
4489 Fortis Intertrust (Suisse) S.A.	Geneva		99,98
5566 Fortis Intertrust (Sweden) AB	Malmö		99,98
5063 Fortis Intertrust Administration Services N.V.	Willemstad, Curaçao		99,98
6567 Fortis Intertrust Agency & Escrow Pte Ltd	Singapore		99,98
2779 Fortis Intertrust Beheer B.V.	Amsterdam		99,98
5011 Fortis Intertrust China Services Ltd	Hong Kong		99,98
3327 Fortis Intertrust Corporate Services Ltd	Wanchai		99,98
5596 Fortis Intertrust Corporate Services SE	Amsterdam		99,98
6246 Fortis Intertrust Danismalik A.S.	Istanbul		99,98
4577 Fortis Intertrust Depositary Receipts B.V.	Amsterdam		99,98
4719 Fortis Intertrust Finance (IOM) Ltd.	Douglas		99,98
4476 Fortis Intertrust Finance N.V.	Willemstad		99,98
4487 Fortis Intertrust Financial Engineering S.A.	Luxembourg		99,98
5421 Fortis Intertrust Financial Services B.V.	Amsterdam		99,98

B.T.W. BE 403.199.702

Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
5858 Fortis Intertrust Financial Services S.A.	Luxembourg		99,98
4542 Fortis Intertrust Governance Advisory B.V.	Amsterdam		99,98
6102 Fortis Intertrust Governance Advisory N.V.	Antwerpen	BE 874.072.542	99,98
5066 Fortis Intertrust Group Holding S.A.	Geneva		99,98
5910 Fortis Intertrust Horwath (HK) Limited	Wanchai		99,98
5236 Fortis Intertrust Intellectual Property Group Holding SA	Geneva		99,98
4493 Fortis Intertrust Management (Antilles) NV	Willemstad, Curaçao		99,98
3307 Fortis Intertrust Management (BVI) Limited	Tortola		99,98
3285 Fortis Intertrust Management (Curaçao) N.V.	Willemstad Curacao		99,98
5299 Fortis Intertrust Management Consultants (Shangai) Co. Ltd	Shangai		99,98
6138 Fortis Intertrust Management Guernsey Ltd	St.-Peter-Port		99,98
6748 Fortis Intertrust Management Ireland Limited	Dublin 6		99,98
5265 Fortis Intertrust Management N.V. (Zug Branch)	Zug		99,98
4477 Fortis Intertrust Management NV	Willemstad, Curacao		99,98
4490 Fortis Intertrust Management NV Curaçao (Succursale de Genève)	Geneva		99,98
6493 Fortis Intertrust Management Services Pte Ltd	Singapore		99,98
6703 Fortis Intertrust Nominees A Limited	Douglas		99,98
6704 Fortis Intertrust Nominees B Limited	Douglas		99,98
3269 Fortis Intertrust Participations N.V.	Willemstad Curacao		99,98
6705 Fortis Intertrust Secretaries (IOM) Limited	Douglas		99,98
5077 Fortis Intertrust Services (Curaçao) N.V.	Willemstad Curacao		99,98
3575 Fortis Intertrust Services (IOM) Ltd	Douglas		99,98
3252 Fortis Intertrust Services (Schweiz) A.G.	Zug		99,98
3254 Fortis Intertrust Trust Reg. (Liechtenstein)	Vaduz		99,68
6113 Fortis Intertrust Trustee Services B.V.	Amsterdam		99,98
5467 Fortis Intertrust Yacht & Aircraft Group Limited	Douglas		99,98
5832 Fortis Intertrust Yachting B.V.	Amsterdam		99,98
3324 Fortis Investment Far East Ltd	Hong Kong		100,00
1044 FORTIS INVESTMENT FINANCE FRANCE	Paris		99,98
6153 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT BELGIUM	Bruxelles	BE 882.221.433	99,98
4997 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT CAYMAN	George Town		99,97
1046 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT FRANCE SA	Paris		99,98
6183 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT HONG KONG LIMITED	Wanchai		99,98
5171 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT JAPAN	Chiyoda-Ku		99,97
1057 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT LUXEMBOURG	Luxembourg		99,98
4260 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT Netherlands N.V.	Utrecht		99,98
1064 FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT USA Inc	Boston		99,98
3316 Fortis Investments (Far East)	Chiyoda-Ku		100,00
6472 FORTIS INVESTMENTS JAPAN HOLDING CO. LTD	Chiyoda-Ku		99,98
6473 FORTIS INVESTMENTS MANAGEMENT TRUST COMPANY CO.	Chiyoda-Ku		99,98
2025 FORTIS INVESTMENTS MANAGEMENT SA	Bruxelles	BE 462.748.891	99,98
1075 FORTIS LEASE (B)	Sint-Agatha-Berchem	BE 403.269.481	99,92
6954 FORTIS LEASE (CHINA) CO. LTD.	Beijing		99,92
1080 FORTIS LEASE (F)	Puteaux		99,92
1076 FORTIS LEASE CT	Sint-Agatha-Berchem	BE 401.108.064	99,92
5779 FORTIS LEASE CZECH	Praha		99,92
4422 FORTIS LEASE DEUTSCHLAND AG	Düsseldorf		99,92
5362 FORTIS LEASE GROUP SA	Luxembourg		99,92
5361 FORTIS LEASE GROUP SERVICES	Brussel	BE 870.741.482	99,92
1078 FORTIS LEASE HOLDINGS UK LTD	London		99,92
6638 Fortis Lease Hungaria Equipment Financing Financial Leasing Company	Budapest		99,92
6175 FORTIS LEASE HUNGARIA REAL ESTATE	Budapest		99,92
6637 Fortis Lease Hungaria Vehicle Financing Financial Leasing Company	Budapest		99,92
5242 FORTIS LEASE IBERIA	Barcelona		99,94
6517 FORTIS LEASE IMMOBILIER SUISSE	Lausanne		99,92
4667 FORTIS LEASE ITALY S.P.A.	Assago		99,92
5722 FORTIS LEASE LUXEMBOURG	Luxembourg		99,92
1163 FORTIS LEASE NL	s-Hertogenbosch		99,92
6170 FORTIS LEASE Operativ Lizing Zártkörűen Működő Részvénytársaság	Budapest		99,92
5905 FORTIS LEASE PORTUGAL	Lisboa		99,92
2449 FORTIS LEASE POLSKA SP.Z.O.O.	Warsawa		99,92
6402 FORTIS LEASE ROMANIA FIN SA	Bucharest		99,92
5692 FORTIS LEASE S.p.A	Treviso		99,92
6032 FORTIS LEASE SUISSE	Lausanne		99,92
4974 FORTIS LEASE UK LTD	London		99,92

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
4975 FORTIS LEASE UK LTD	Glasgow		99,92
4976 FORTIS LEASE UK LTD	Glasgow		99,92
4977 FORTIS LEASE UK (3) LTD	Glasgow		99,92
4978 FORTIS LEASE UK (4) LTD	Glasgow		99,92
4979 FORTIS LEASE UK (5) LTD	Glasgow		89,93
4986 FORTIS LEASE UK PROPERTIES LTD	Glasgow		99,92
4984 FORTIS LEASE UK RETAIL LIMITED	Glasgow		99,92
6443 FORTIS LIQUIDITY HIGH GRADE USD	luxembourg		57,13
1095 FORTIS LUXEMBOURG FINANCE	Luxembourg		100,00
6084 FORTIS MEDIACOM FRANCE	Paris		99,95
2978 Fortis ME Holding B.V.	Amsterdam		100,00
6253 Fortis MeesPierson Real Estate Growth Fund Management BV	Amsterdam		100,00
5648 Fortis MPR Reads Private Clients Ltd	St. Peter Port		98,98
5952 FORTIS MULTI MANAGEMENT NETHERLANDS HOLDING B.V.	Amsterdam		100,00
3569 Fortis Nominees (Curaçao) N.V.	Willemstad Curaçao		100,00
3240 Fortis Nominees (Guernsey) Ltd	St. Peter Port		100,00
3959 Fortis Obligatie Groei Fonds N.V.	Amsterdam		100,00
3434 FORTIS PENSION EGFP S.A.	Madrid		100,00
5938 Fortis PF Investments (U.K.) Ltd	London		100,00
5799 FORTIS PORTFÖY YÖNETİMİ A.S.	Istanbul		99,98
3212 Fortis Prime Brokerage Ltd	London		100,00
3326 Fortis Prime Fund Solutions (ASIA) Ltd	Hong Kong		100,00
6056 Fortis Prime Fund Solutions (BVI) Ltd	Br. Virgin Islands		100,00
5694 Fortis Prime Fund Solutions (Cayman) Limited	George Town		100,00
3419 Fortis Prime Fund Solutions (Curacao) N.V.	Willemstad Curaçao		100,00
3243 Fortis Prime Fund Solutions (IOM) Ltd	Douglas		100,00
6095 Fortis Prime Fund Solutions (Japan) Ltd	Tokyo		100,00
6159 Fortis Prime Fund Solutions (Singapore) PTE Ltd	Singapore		100,00
5704 Fortis Prime Fund Solutions (Suisse) Sarl	Geneve		99,00
3223 Fortis Prime Fund Solutions (UK) Ltd	London		100,00
6198 FORTIS PRIME FUND SOLUTIONS (USA) LLC	New York		100,00
3249 Fortis Prime Fund Solutions Administration Services (Ireland) Ltd	Dublin		100,00
4999 Fortis Prime Fund Solutions Bank (Ireland) Limited	Dublin		100,00
4726 Fortis Prime Fund Solutions Custodial Services (Ireland) Ltd	Dublin		100,00
6296 Fortis Private Assisted Living I	Brussel	BE 875.965.696	99,98
6297 Fortis Private Assisted Living I N.V.	Brussel	BE 878.716.961	99,98
3317 Fortis Private Banking Singapore Limited	Singapore		100,00
3423 Fortis Private Equity (Asia) Ltd	George Town		66,67
4566 Fortis Private Equity (Hong Kong) Ltd	Wanchai		66,67
3580 Fortis Private Equity (Japan) Ltd.	Chiyoda-Ku		100,00
5196 FORTIS PRIVATE EQUITY ASIA FUND S.A.	Brussel	BE 866.161.894	100,00
1060 FORTIS PRIVATE EQUITY BELGIUM N.V.	Brussel	BE 421.883.286	100,00
1470 FORTIS PRIVATE EQUITY EXPANSION BELGIUM NV	Brussel	BE 425.499.309	100,00
5188 FORTIS PRIVATE EQUITY FRANCE FUND	Strasbourg		100,00
3918 FORTIS PRIVATE EQUITY FRANCE S.A.S.	Strasbourg		100,00
4448 Fortis Private Equity Holding Nederland BV	Utrecht		100,00
1062 FORTIS PRIVATE EQUITY MANAGEMENT N.V.	Brussel	BE 438.091.788	100,00
4413 Fortis Private Equity Special Partnerships Fund B.V.	Utrecht		96,04
1061 FORTIS PRIVATE EQUITY VENTURE BELGIUM S.A.	Brussel	BE 431.044.244	100,00
6467 Fortis Private Euro-Fashion-Center	Luxembourg		49,99
5777 FORTIS PRIVATE INVESTISSEMENT MANAGEMENT LTD	London		100,00
5844 Fortis Private Real Estate Holding S.A.	Luxembourg		99,98
6305 Fortis Private Real Estate Services S.A.	Luxembourg		99,98
6498 Fortis Private V&V Handling	Bruxelles		99,98
2416 Fortis Project Finance	London		100,00
5939 Fortis Project Finance (No 2) Ltd	London		100,00
6690 Fortis Property Holdings (Guernsey) Ltd	St. Peter Port		99,98
6254 Fortis Property Holdings (Ireland) Limited	Dublin		100,00
6290 Fortis Property Holdings (Ireland) Limited	Dublin		100,00
6691 Fortis Property Management (Guernsey) Limited	St. Peter Port		99,98
4301 FORTIS PROPRIETARY CAPITAL	Stamford		100,00
4665 FORTIS PROPRIETARY INVESTMENT (IRELAND) LTD.	Dublin 1		100,00
5649 Fortis Reads International Management Ltd	St. Peter Port		99,98
6139 Fortis Reads Trustees Ltd	St. Peter Port		99,98
5684 Fortis Securities Financing Italia Srl	Milan		100,00
3798 FORTIS SECURITIES LLC	New York		100,00

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
6735 Fortis Services Japan Ltd	Tokyo		100,00
6659 Fortis Shoken Junbi Kabushiki Kaisha	Tokyo		100,00
2833 Fortis Trading Partners B.V.	Amsterdam		100,00
6896 Fortis Trust Services (Cayman) Limited	George Town		100,00
3235 Fortis Trustees (Guernsey) Ltd	St. Peter Port		99,98
3601 FORTIS VASTGOEDLEASE B.V.	's-Hertogenbosch		99,92
3606 Fortis Venturing Holding B.V.	Amsterdam		100,00
5773 FORTIS WEALTH MANAGEMENT (HONG KONG) LIMITED	Hong Kong		100,00
5776 FORTIS WEALTH MANAGEMENT (SINGAPORE) LIMITED	Singapore		100,00
5911 Fortis Yacht Services NV	Antwerpen	BE 875.209.521	99,71
5796 FORTIS YATIRIM MENKUL DEGERLER A.S.	Etiler / Istanbul		94,11
5977 FPRE Management (Belgium) SA	Brussel	BE 871.937.750	99,98
5283 Frazer Holding Ltd	Tortola		99,98
5981 FRIEDLAND PARTICIPATION ET GESTION	Puteaux		99,92
6809 FRIM Services Limited	St. Peter Port		99,98
6300 Frynaco	Brussel	BE 418.940.129	99,98
4553 FSI HOLDING INC	New York		100,00
2772 Fund Management Services Ltd	Douglas		100,00
5677 FUNDAMENTUM ASSET MANAGEMENT (FAM)	Luxembourg		96,46
1119 G I FINANCE	Dublin 1		100,00
5345 G.I.E. SERVICES GROUPE FORTIS FRANCE	Puteaux		99,98
6805 Galardon B.V.	Amsterdam		99,98
6554 Galop Trading Limited	Wanchai		99,98
3373 Gardonia Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
2437 GENERALE BANK PREF II NV	Rotterdam		100,00
1087 GENERALE BELGIAN FINANCE CY	Hong Kong		100,00
1088 GENFINANCE INTERNATIONAL S.A.	Bruxelles	BE 421.429.267	100,00
1089 GENFINANCE N.V.	Amsterdam		100,00
6227 Gerbo Société d'Investissement S.A.	Brussel	BE 419.678.121	100,00
6066 GESELLSCHAFT FÜR CAPITAL & VERMÖGENSVERWALTUNG GmbH	Essen		100,00
4995 GIE IMMOBILIER GROUPE FORTIS PARIS	Puteaux		99,98
6485 GLOBAL MANAGEMENT SERVICES	Bucharest		99,92
5372 Glynde Limited	Bristol		99,98
6540 Goldfish Asset Purchasing FBN BV	Amsterdam		100,00
6539 Goldfish Asset Purchasing FHB B.V.	Amsterdam		100,00
6544 Goldfish Master Issuer B.V.	Amsterdam		100,00
4514 Gorillapark B.V.	Amsterdam		79,35
6569 Grandall International Holding Ltd	Tortola		99,98
4261 GROEIVERMOGEN NV	Utrecht		99,98
5192 Grondwaardeplan B.V.	Amsterdam		100,00
2897 Gronefka BV	Amsterdam		100,00
5811 Groupe participations Financieres (GPF) B.V.	Amsterdam		99,98
1175 H.A.C. Consulting Engineers B.V.	Amsterdam		97,12
5543 Halton Corporation Inc.	The Valley		99,98
6471 HAMBAKEN INVEST V	Amersfoort		99,92
3817 Handelsmaatschappij d'Oude Wijnberg B.V. (in liquidatie)	Amsterdam		99,98
6230 Hanro BVBA	Brussel	BE 445.217.330	100,00
6228 Heko Holding N.V.	Brussel	BE 459.532.550	100,00
5469 Heysham International Ltd	London		99,98
6057 HFS Management Services Limited	Tortola		100,00
5378 Hiruvest Beteiligungs AG	Glarus		99,98
6680 Hivec B.V.	Amsterdam		99,98
5379 Holdentia AG	Glarus		99,98
3427 Holme Head Ltd	Tortola		99,98
5532 Horwath IT Ltd	Wanchai		49,99
5002 Horwarth Management Service Ltf	Wanchai		99,98
5006 Horwarth Tax Ltd	Wanchai		99,98
2354 HYPO-G	Brussel	BE 461.696.244	100,00
3009 Hypotrust 21 BV	Amsterdam		100,00
3010 Hypotrust 22 BV	Amsterdam		100,00
3011 Hypotrust 23 BV	Amsterdam		100,00
5702 Ibeco International N.V.	Willemstad		99,98
6222 Iberian Arbitrage S.L.	Madrid		100,00
5384 IBS Trade Limited	Zug		99,98
5079 I-Cap Antilles N.V.	Willemstad, Curacao		99,98
3330 I-Cap Asia Limited	Wanchai		99,98

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
3443 I-Cap Belgium NV	Brussel	BE 451.627.545	99,98
5523 I-Cap Exploitation Ireland Limited	Dublin		99,98
5772 I-Cap Luxembourg SA	Luxembourg		99,98
5389 I-Cap Magyar Kft	Budapest		99,98
2792 I-Cap Netherlands NV	Amsterdam		99,98
5961 I-Cap UK Ltd	London		99,98
5371 ICC Investments N.V.	Curaçao		99,98
2899 Icestar BV	Rotterdam		100,00
5947 IFS Capital Luxembourg S.A.	Charlotte		99,98
6818 IFS Holding AG	Zug		99,98
6697 IFS International Financial Solutions AG	Zug		99,98
6790 Immo Résidence du Plateau	Wavre		99,98
1058 IMMOBILIERE SAUVENIERE S.A.	Bruxelles	BE 403.302.739	100,00
6688 Imvo S.A.	Luxembourg		99,98
3310 INB Holdings Ltd	Tortola		99,98
4262 Index Click Fonds B.V.	Amsterdam		100,00
5533 Infiniti Administration (Asia) Ltd	Wanchai		99,98
3338 Infiniti Custody (Asia) Ltd	Wanchai		99,98
5535 Infiniti Escrow (Asia) Ltd.	Wanchai		99,98
5534 Infiniti Registration (Asia) Ltd.	Wanchai		99,98
3308 Infiniti Trust (Asia) Ltd	Tortola		99,98
3314 Infiniti Trust (Hong Kong) Ltd	Wanchai		99,98
5528 Infiniti Trust (NZ) Ltd	Auckland		99,98
5385 Infor Investment AG	Chur		99,98
6065 INKASSO KODAT GmbH & CO. KG	Essen		100,00
3605 Interhof B.V.	Amsterdam		100,00
3689 International Card Services B.V.	Diemen		100,00
5360 International Card Services N.V.	Diegem	BE 870.813.936	100,00
3899 INTERNAXX BANK	Luxembourg		74,94
1407 INTERSELEX S.A./N.V.	Bruxelles	BE 415.213.646	100,00
4724 Intertrust (Guernsey) Limited	St. Peter Port		99,98
5570 Intertrust Corporate Services Limited	Anguilla		99,98
4475 Intertrust Finance Limited (Anguilla)	Anguilla		99,98
4472 Intertrust Group NV	Willemstad, Curacao		99,98
4473 Intertrust Holdings Limited	Anguilla		99,98
4474 Intertrust Insurance NV	Willemstad		99,98
5397 Intertrust Nominees Limited	Tortola		99,98
3293 Intimis Management Company NV	Willemstad Curacao		99,98
5008 Jarwell Ltd	Wanchai		99,98
5843 Jasmatte Valley Inc.	Vaduz		99,98
2808 JAVF Custodian BV	Amsterdam		99,98
5007 JEB Ltd	Monrovia		99,98
5009 Joint Express Investments Ltd	Nassau		99,98
6699 Jopen S.A.R.L	Luxembourg		99,98
5015 Joyeagle Ltd	Tortola		99,98
5651 JSH Services Ltd	St. Peter Port		99,98
5159 Jurian SA	Luxembourg		99,98
3333 Kazan Securities Ltd			99,98
3132 KBW Wesselius Trust N.V.	Amsterdam		99,98
5392 KCP Netherlands Holdings II B.V.	Amsterdam		99,98
5285 Kelburne Ltd	Tortola		99,98
6717 Kinetron S.A.	Luxembourg		99,98
5386 Klausen Finanz AG	Glarus		99,98
6232 Kofran BVBA	Brussel	BE 476.111.632	100,00
5967 Koro Holding N.V.	Brussel	BE 449.502.552	100,00
6744 KOTA JAYA LIMITED	Hong Kong		99,92
6745 KOTA JUTA LIMITED	Hong Kong		99,92
5320 Krowal N.V.	Brussel	BE 453.869.433	99,98
3279 L.C.H. Investment NV	Willemstad Curacao		99,98
5010 LaBoras Inc.	Tortola		99,98
5549 Lakei B.V.	Amsterdam		99,98
5554 Lattice Systems BV	Amsterdam		99,98
2901 Leamaat Dzeta BV	Rotterdam		100,00
2903 Leamaat Eta BV	Rotterdam		100,00
5230 Leplatex-Verein Holding S.A.	Amsterdam		99,98
6722 Les Banques Holdings Limited	St. Peter Port		99,98

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
5601 Lexus Services Limited	St Peter Port		99,98
3056 Lippizaner N.V.	Amsterdam		99,98
5207 LISIA I LTD	Guernsey		100,00
3311 Locherben Company Ltd	Tortola		99,98
3275 Locum NV	Willemstad Curacao		99,98
5381 Lodans Holding SA	Geneva		99,98
2835 Lohuis & Co BV	Rotterdam		100,00
3381 Lotom Holding S.a.	Willemstad Curacao		99,98
2990 Maas Capital Investments B.V.	Rotterdam		100,00
1177 Maatschappij voor Trust-en Administratiezaken B.V.	Rotterdam		100,00
3382 Mahonie Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
3347 Malmsbury Nominees Ltd	Wanchai		100,00
5560 Mamoru Autumn C.V.	Amsterdam		49,99
5817 Mapasc Management Ltd	Willemstad Curacao		99,98
6071 Mayel Holding S.A.	Luxembourg		99,98
6908 MCI Car Carriers	Rotterdam		100,00
6902 MCI Tankers I Pte Ltd	Singapore		100,00
6903 MCI Tankers II Pte Ltd	Singapore		100,00
5133 McKinley Corporation N.V.	Willemstad Curacao		99,98
3602 MEDI LEASE FINANS B.V.	's-Hertogenbosch		99,92
3153 Medifix R&D B.V. (in liquidatie)	Amsterdam		99,98
2891 Mees & Hope C.V.	Amsterdam		100,00
2966 Mees Jota BV	Amsterdam		100,00
3303 MeesPierson (Bahamas) Ltd in liquidatie	Nassau		100,00
2974 MeesPierson AIS Holding BV	Amsterdam		100,00
3325 MeesPierson Capital Management (B.V.I) Ltd	Tortola		100,00
5156 MeesPierson Capital Management (BVI) Ltd			100,00
3263 MeesPierson Capital Management (Curaçao) N.V.	Willemstad Curacao		99,98
3319 MeesPierson Corporate Advisory Service Pte Ltd	Singapore		100,00
3271 MeesPierson Deelnemingen (Curacao) NV	Willemstad Curacao		99,98
3127 MeesPierson Defeasance XXIV BV	Amsterdam		100,00
3893 MeesPierson Deposito Fonds B.V.	Amsterdam		100,00
2981 MeesPierson ECAZ Maatschappij BV	Amsterdam		100,00
3065 MeesPierson Equipment Leasing XII BV	Amsterdam		100,00
3067 MeesPierson Equipment Leasing XIII BV	Amsterdam		100,00
3068 MeesPierson Equipment Leasing XIV BV	Amsterdam		100,00
3082 MeesPierson Equipment Leasing XIX BV	Amsterdam		100,00
3072 MeesPierson Equipment Leasing XVI BV	Amsterdam		100,00
3073 MeesPierson Equipment Leasing XVII BV	Amsterdam		100,00
3081 MeesPierson Equipment Leasing XVIII BV	Amsterdam		100,00
3083 MeesPierson Equipment Leasing XX BV	Amsterdam		100,00
3096 MeesPierson Equipment Leasing XXI BV	Amsterdam		100,00
3111 MeesPierson Equipment Leasing XXIII BV	Amsterdam		100,00
3112 MeesPierson Equipment Leasing XXIV BV	Rotterdam		100,00
3156 MeesPierson Equipment Leasing XXIX BV	Amsterdam		100,00
3126 MeesPierson Equipment Leasing XXV BV	Amsterdam		100,00
3101 MeesPierson Family Office B.V.	Den Haag		100,00
2868 MeesPierson Fund Custodian BV	Amsterdam		100,00
4491 MeesPierson Intertrust (Caribbean) Limited	Anguilla		99,98
5355 MeesPierson Intertrust Consulting S.A.	Geneva		99,98
2853 MeesPierson Investeringsmaatschappij II BV	Amsterdam		100,00
2969 MeesPierson Investment Holding BV	Amsterdam		100,00
3430 MeesPierson Investments (Luxembourg) SA	Luxembourg		100,00
2806 MeesPierson Leasing BV	Amsterdam		99,98
3297 MeesPierson Management (Cayman) Ltd	George Town		100,00
3298 MeesPierson Nominees (Cayman) Ltd	George Town		100,00
2956 MeesPierson Participaties BV	Amsterdam		100,00
5754 MeesPierson PE Participatiemaatschappij B.V.	Amsterdam		100,00
2979 MeesPierson Private & Trust Holding BV	Amsterdam		100,00
5913 MeesPierson Private Belgian Offices N.V.	Sint-Joost-Ten-Noode	BE 870.332.104	99,98
5164 MeesPierson Private Equity Management B.V.	Amsterdam		100,00
5163 MeesPierson Real Estate Management B.V.	Amsterdam		100,00
3335 MeesPierson Services Ltd	Central Hong Kong		99,98
2975 MeesPierson Treasury Holding BV	Amsterdam		100,00
6568 Mejis Management Limited	Tortola		99,98
6698 Mellin Corp	Amsterdam		99,98

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
6064 MERKUR BETEILIGUNGS- UND VERWALTUNGSGESELLSCHAFT GmbH	Essen		100,00
6812 Merley Holdings Limited	St. Peter Port		99,98
5373 Merrit Developments Limited	Douglas		99,98
5552 Mida Systems Enterprise BV	Amsterdam		99,98
5288 Mody LTD	Monrovia		99,98
4568 Moeara Enim Investeringsmaatschappij I B.V.	Amsterdam		100,00
4581 Moeara Enim Investeringsmaatschappij II B.V.	Amsterdam		100,00
4989 Moeara Enim Investeringsmaatschappij III B.V.	Amsterdam		100,00
4990 Moeara Enim Investeringsmaatschappij IV B.V.	Amsterdam		100,00
4991 Moeara Enim Investeringsmaatschappij V B.V.	Amsterdam		100,00
6646 Moeara Enim Investeringsmaatschappij VIII B.V.	Amsterdam		100,00
5481 Moffgrove International Ltd	Dublin		99,98
5321 Monte Caribe Investment Trust N.V.	Amsterdam		99,98
5602 Monterey Nominees Limited	St Peter Port		100,00
2056 Monterey Services	Luxembourg		99,98
5717 Mori Holding	Luxembourg		99,98
2397 MP Beheermaatschappij 2 N.V.	Brussel	BE 404.455.851	100,00
5913 MP Private Belgian Offices	Brussel	BE 870332104	99,98
5689 MP Dutch IC Fund Management B.V.	Amsterdam		100,00
3038 MPGF Euro Liquiditeiten Fonds N.V.	Amsterdam		100,00
1534 MPI Services	Brussel	BE 463.120.065	99,98
5678 MPR Trust Company Limited	St. Peter Port		99,98
3201 MPT Services N.V.	Brussel	BE 449.131.378	99,98
5531 M-Style Ltd	Wanchai		99,98
5290 Multi Trade Services Limited	Wanchai		99,98
3470 N.V. Beleggingsmaatschappij Mihul	Willemstad Curacao		99,98
5231 Nagro S.A.	Amsterdam		99,98
3961 NAZCA CAPITAL	Madrid		70,00
4052 NAZCA INVERSIONES	Madrid		100,00
2921 Nederlandse Overzee Bank BV	Amsterdam		100,00
5934 Neosolution S.A.	Bruxelles	BE 877.740.627	99,80
4414 NeSBIC Fund Management B.V.	Utrecht		100,00
3612 NeSBIC Groep B.V.	Utrecht		100,00
3630 NeSBIC Holdings I B.V.	Utrecht		80,00
3631 NeSBIC Holdings II B.V.	Utrecht		80,00
3643 NeSBIC III C.V.	Utrecht		100,00
3628 NeSBIC Investment Fund C.V.	Utrecht		99,00
3629 NeSBIC Venture Fund C.V.	Utrecht		100,00
4425 NeSBIC Venture Management B.V.	Utrecht		100,00
4426 NeSBIC Ventures B.V.	Utrecht		100,00
3963 NISSAN FINANCE BELGIUM	Brussel	BE 445.305.917	99,98
4947 Nucletron Beheer B.V.	Curaçao		99,98
5771 O.T.C. Option Traders Combination 1 B.V.	Amsterdam		100,00
2867 OCA Pom	Amsterdam		100,00
2924 Onroerend-goed Maatschappij Coolsingel BV	Rotterdam		100,00
1151 Ook & Eigen N.V.	Amsterdam		100,00
6642 OOO Fortis Intertrust Rus	Moscow		99,98
3694 Oosteroever Hypotheken B.V.	Rotterdam		100,00
1195 Orsay International B.V.	Amsterdam		100,00
5946 Overland S.a.r.l.	Charlotte		99,98
3246 Overseas Investments Ltd	Douglas		100,00
1184 Oyens Aruba Management Corporation N.V.	Aruba		99,98
5948 P.M.S. Trust S.A.	Charlotte		99,98
2902 Packskill BV	Rotterdam		100,00
6189 PAD GAS LEASING LLC	New York		100,00
5718 Parabole S.A.	Luxembourg		99,98
5553 Pararium BV	Amsterdam		99,98
6928 PARK MOUNTAIN SME 2007-I B.V.	Amsterdam		100,00
2949 Partlease Rotterdam II BV	Rotterdam		100,00
2950 Partlease Rotterdam III BV	Rotterdam		100,00
2953 Partlease Rotterdam V BV	Rotterdam		100,00
2970 Partship Holding BV	Amsterdam		100,00
6677 Pasarena	Amsterdam		99,98
6041 PATTISON	Luxembourg		99,92
3968 PBI HOLDING AG	Zug		99,92
5284 PCS Ltd	Wanchai		99,98

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
5293 PCS Secretaries Ltd	Wanchai		99,98
6555 PCS Trustees Limited	Wanchai		99,98
3291 Pehapex NV	Willemstad Curacao		99,98
6814 Penhall Limited	St. Peter Port		99,98
6746 Penmark Limited	Tortola		99,98
6813 Perbury Limited	St. Peter Port		99,98
2913 Permese Holding III B.V.	Amsterdam		80,50
5700 Pet Pack N.V.	Sint-Niklaas	BE 862.519.941	99,79
5548 PhastabeWEK B.V.	Amsterdam		99,98
5559 Phidias Management NV	Brussel	BE 447.279.272	99,98
5780 Pierjet Investments S.A.	Luxembourg		99,98
2821 Podocarpus Holding BV	Amsterdam		100,00
5239 Polyval Associates SA	Geneva		99,98
5234 Poole holdings Antilles N.V.	Amsterdam		99,98
5287 Portfolio & Investment Management Services	Monrovia		99,98
3426 Porthos Group Ltd	Tortola		99,98
5161 PREMIUM EMERGING MANAGED CAPITAL I B.V.	Amsterdam		100,00
5014 Prinza Ltd	Wanchai		99,98
5654 Prsim Services Limited (UK)	London		99,98
5650 Pritchards Secreterial Services Ltd	St. Peter Port		99,98
5653 Pritchards Trustees Ltd	Guernsey		99,98
6791 Procurement	Wavre	BE 426.241.160	99,98
3322 PT FORTIS INVESTMENTS	Jakarta		98,98
5393 PT MeesPierson Indonesia (in liquidation)	Jakarta		100,00
3329 PW Management Ltd	Wanchai		99,98
6820 Qent Hypotheken BV	Rotterdam		100,00
6715 QUAINTON FUNDIN S.A.R.L.	Luxembourg		99,92
5725 Quercus Vermögensverwaltungs AG	Basle		68,25
1193 Quion 9 B.V.	Rotterdam		100,00
3594 Quion VII B.V.	Rotterdam		100,00
6676 R&L Management en Beleggingen B.V.	Amsterdam		99,98
2994 Reefer Three BV	Rotterdam		100,00
6811 Relton Holdings Limited	St. Peter Port		99,98
3380 Rescue Corporation	Willemstad Curacao		99,98
5850 Ridavo NV	Brussel	BE 450.318.045	100,00
3392 Rigoletto Corporation N.V.	Willemstad Curacao		99,98
5388 Rilar Associated S.A.	Road Town		99,98
3292 Rimeda Holding & Investment Company NV	Willemstad Curacao		99,98
5949 Rocom Limited	Douglas		99,98
3074 Rokin Derivatives Trading B.V.	Amsterdam		100,00
3270 Rosencranz Realty Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
5292 Roslea LTD	Wanchai		99,98
6895 Rouille B.V.	Amsterdam		99,98
5013 Rustem Ltd	Tortola		99,98
3903 SADE	Strasbourg		99,92
5816 Saltasol Associated S.A.	Vaduz		99,98
5286 San Maramba (BVI) Ltd	Tortola		99,98
3332 Sandwell Investment Ltd	Wanchai		99,98
5401 Sapphire Services N.V.	Curaçao		99,98
5269 Satepe Beheer B.V. (in liquidation)	Amsterdam		99,98
5110 SCALDIS CAPITAL LIMITED	Jersey		100,00
5982 SCI CHAMPVERNIER	Puteaux		99,92
5983 SCI FLIF-AZUR	Puteaux		99,92
5984 SCI FLIF-CHATEAU LONDON	Puteaux		99,92
5989 SCI FLIF-EVRY 2	Puteaux		99,92
5985 SCI FLIF-LE GALLO	Puteaux		99,92
5986 SCI FLIF-LE PORT	Puteaux		99,92
5987 SCI FLIF-SAINT MARIE	Puteaux		99,92
2805 Seckford Finance B.V.	Amsterdam		99,98
6971 Seniorie de Maretak N.V.	Halle	BE 881.890.049	99,00
5387 Serna AG	Glarus		99,98
3225 Shaw & Company Ltd	London		100,00
5813 SITF Holding B.V.	Amsterdam		99,98
5403 Skyline Impex Ltd	London		99,98
5157 Slock International	Amsterdam		66,67
5818 Snowdon-Mast B.V.	Amsterdam		99,98

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de volledig in de consolidatie opgenomen dochterondernemingen**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)
5906 Société de Participations Agro Industrielles SA (Sopagri SA)	Luxembourg		99,98
5383 Socigemar AG	Zug		99,98
5232 Socotel S.A.	Amsterdam		99,98
Solid 2005-I	Amsterdam		100,00
6871 Sorelu S.A.	Luxembourg		99,98
5869 SOWO INVEST S.A./N.V.	Brussel	BE 877.279.282	87,50
5679 Spread Nominees Limited	St. Peter Port		99,98
5680 Spread Services Limited	St. Peter Port		99,98
5681 Spread Trustee Company Ltd	St. Peter Port		99,98
2933 Stachys Beheer BV	Amsterdam		100,00
5374 Stalder Treuhand AG	Zug		99,98
5580 Staten Management NV	Willemstad Curacao		99,98
5555 Stichting Bondix Finance	Amsterdam		99,98
5557 Stichting Clearway Finance	Amsterdam		99,98
3428 Stocksfeld Ltd	Tortola		99,98
6888 Tabor Funding	Luxembourg		99,92
5235 Tacupai Corporation N.V.	Curaçao		99,98
4676 Taitbout Silicium B.V.	Amsterdam		99,98
5012 Tapman (Nominees) Ltd	Wanchai		99,98
6777 Tarazona BVBA	Brussel	BE 475.695.027	99,98
3889 TG Netto Geldmarkt Fonds N.V.	Amsterdam		100,00
3294 The Offshore Management Company NV	Willemstad Curacao		99,98
6229 Tonko NV	Brussel	BE 458.599.370	100,00
2926 Trade Commodity Finance Holding BV	Rotterdam		100,00
6780 Tribeca BVBA	Brussel	BE 475.695.423	99,98
3395 Troubadour Corporation BV	Willemstad Curacao		99,98
5760 Trust & Administratiekantoor Brentano B.V.	Amsterdam		99,98
1219 Uninter B.V.	Amsterdam		100,00
3095 United Reforce II B.V.	Amsterdam		100,00
4377 Universal Management Services	Luxembourg		99,98
5344 UPPER HATCH SECURITIES LTD	Dublin 1		100,00
5908 Van Haaften Beheer BVBA	Brussel	BE 459.845.425	100,00
5316 Velma Corporation N.V.	Curacao		99,98
4980 VELO DIRECT LIMITED	Glasgow		99,92
6706 Verdurmen en de Feijter B.V.	Amsterdam		99,98
4682 Verne Business Excellence B.V.	Culemborg		92,00
6433 VerzekeeringsOffice B.V.	Culemborg		92,00
6047 Vestimentum B.V.	Amsterdam		99,98
2947 Vijverberg Trust BV	Amsterdam		99,98
2946 Vijverberg Trust Custodian B.V.	Amsterdam		99,98
6063 VON ESSEN GMBH & CO. KG BANKGESELLSCHAFT	Essen		100,00
5402 W.I.T.G Ltd	London		99,98
1007 WA PEI CREDIT LIMITED	Hong Kong		100,00
1002 WA PEI FINANCE COMPANY LTD	Hong Kong		100,00
1006 WA PEI PROPERTIES	Hong Kong		100,00
6327 WB II FUNDING LLC	New York		100,00
6512 Wegodit	Ganshoren	BE 880.835.719	99,98
3245 Whitefriars Holdings Ltd	Douglas		100,00
6226 World International Affiliates Corp	Tortola		99,98
4478 Yacht Finance & Services BV	Amsterdam		99,98
6682 Yasawa Holdings 2007 B.V.	Curacao		99,98
6231 Yvko Holding N.V.	Brussel	BE 475.206.562	100,00
3274 Yvomanta Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
3466 Zefanja Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
5367 Zentravest Holding AG	Zug		99,98
4495 Zoë S. Company Ltd	Nassau		100,00
3276 Zonet Corporation NV	Willemstad Curacao		99,98
5326 Zuidvoorne Beheer	Amsterdam		99,98

B.T.W. BE 403.199.702

Lijst van de niet volledig geconsolideerde dochterondernemingen

(1) Participatie van Fortis Banque Luxembourg
 (2) Participatie van Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Participatie van Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Participatie van Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemingsnummer	Gehouden aandeel (%)	Reden van de exclusie
4576 A.M.B. - WEST AFRICA	Abidjan 01		100,00	Onverantwoorde vertraging
4504 Abic Holding B.V.	Ansen		72,22	Gering belang
6614 ACENS TECHNOLOGIES	Madrid		88,79	Gering belang
6753 Albankerb Investments S.à.r.l.	Luxembourg		99,95	Gering belang
6860 Alchinfoin B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6497 ANTILOPE INVEST	Lier	BE 887.200.008	57,75	Gering belang
1604 ASLK-CGER Services	Brussel	BE 458.523.354	89,00	In liquidatie
6843 AstenJohnson (Holland) B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6787 AUTOR PUBLICIDAD ESTERIOR S.L.	Madrid		86,61	Gering belang
6580 Avinguda Holding S.A.	Luxembourg		99,98	Gering belang
1016 BANQUE DE CREDIT DE BUJUMBURA	Bujumbura		55,00	Onverantwoorde vertraging
1012 BIA-TOGO	Lome		60,18	Onverantwoorde vertraging
1034 BPC DEVELOPPEMENT	Paris		99,96	Gering belang
2869 Basement Holding B.V.	Amsterdam		100,00	Gering belang
6844 Battery Technologies	Amsterdam		99,98	Gering belang
4408 BBOF I Invest VI B.V.	Amsterdam		50,00	Gering belang
6755 Bigblue Investments S.à.r.l.	Luxembourg		99,95	Gering belang
6847 Bohemia Corporation	Amsterdam		99,98	Gering belang
6848 Bramptom Corporation	Amsterdam		99,98	Gering belang
6850 Carinthia Corporation N.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6233 CEEDSA HOLDINGS S.L.	Madrid		56,59	Gering belang
1472 CERTIFIMMO S.A. IN LIQUIDATION	Bruxelles	BE 430.926.656	51,00	In liquidatie
1473 CERTIFIMMO II	Bruxelles	BE 431.434.224	51,20	Vastgoedcertificaat
6756 Cherras Investments S.à.r.l.	Luxembourg		99,95	Gering belang
6757 Cixi Investments S.à.r.l.	Luxembourg		99,95	Gering belang
6546 COLFRIDIS INVEST	Londerzeel	BE 888.183.072	78,33	Gering belang
1523 COPPEFIS	Brussel	BE 453.987.813	100,00	Gering belang
6148 CP (New Zealand) Trustees Limited	Auckland		99,98	Gering belang
5806 DECOM SERVICES LTD	Malta		94,10	In liquidatie
6853 Directiepersioenfonds Hesse B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
1514 DISCONTOKANTOOR VAN TURNHOUT	Turnhout	BE 404.154.755	100,00	In liquidatie
5807 DIS GLOBUS MALTA LTD	Griza		94,05	In liquidatie
1476 DISTRI-INVEST	Bruxelles	BE 431.242.105	51,00	Vastgoedcertificaat
6842 El Paso LNP Holding BV	Amsterdam		99,98	Gering belang
3910 ELIMMO	Luxembourg		99,92	Vastgoedcertificaat
6604 Embon Investments S.A.R.L.	Luxembourg		99,95	Gering belang
4508 Emerald Shipping B.V.	Utrecht		99,00	Gering belang
1437 EURL GOURVILLE IMMOBILIER	Paris		99,98	Gering belang
6759 Euroheart Investments S.à.r.l.	Luxembourg		99,95	Gering belang
4010 FAGUS	Zwijnaarde	BE 475.207.255	55,00	Gering belang
6207 FB SECTOR FINANCE LP	New York		100,00	Gering belang
6899 Fidass I B.V.	Apeldoorn		99,98	Gering belang
6900 Fidass II B.V.	Apeldoorn		99,98	Gering belang
1531 FINEST	Bruxelles	BE 449.082.680	100,00	Vastgoedcertificaat
4565 Fortis Agency Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
4558 Fortis Asia Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
1094 FORTIS BANK ESCRITORIO	Sao Paulo		88,40	Gering belang
4557 Fortis China Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
4562 Fortis Far East Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
5685 FORTIS FOREIGN FUND SERVICES AG (1)	Zurich		99,61	Gering belang
4561 Fortis Futures Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
4554 Fortis Greater China Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
4555 Fortis Group Ltd	Wanchai		100,00	Gering belang
4556 Fortis Insurance Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
4559 Fortis International Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
2399 FORTIS L CAPITAL (1)	Luxembourg		99,92	Gering belang
4564 Fortis Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
4563 Fortis Management Limited	Wanchai		100,00	Gering belang
6022 FORTIS PRIVATE EQUITY ARKIMEDES N.V.	Bruxelles	BE 878.499.603	50,10	Gering belang
4560 Fortis Services Limited	Hong Kong		100,00	Gering belang
1035 FORTIS SERVICES MONETIQUES	Puteaux		99,98	Gering belang
1056 FP CONSULT (GUERNSEY) LTD (2)	Guernsey		99,98	Gering belang

B.T.W. BE 403.199.702

Lijst van de niet volledig geconsolideerde dochterondernemingen

(1) Participatie van Fortis Banque Luxembourg
 (2) Participatie van Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Participatie van Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Participatie van Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemingsnummer	Gehouden aandeel (%)	Reden van de exclusie
1021 GENERALE BRANCH NOMINEES LTD	London		100,00	Gering belang
5305 GENEVE CREDIT & LEASING SA	Geneve		51,00	Gering belang
1104 G BANK GMBH	Köln		100,00	Gering belang
6070 GÚZMAN	Barcelona		84,31	Gering belang
6876 Gymna Uniphy B.V.	Mierlo		94,00	Gering belang
6877 Gymna Uniphy NV	Bilzen		94,00	Gering belang
4950 Hedonai Estetica Integral, S.L.	Madrid		96,15	Gering belang
6854 Heijboma B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
4521 Holding Vreedenlust Fund II	Amsterdam		75,82	Gering belang
1533 I.D.B.P. SA	Parijs	414 878 777 00013	99,33	Vastgoedcertificaat
6459 IMAG SPV B.V.	Lelystad		81,25	Gering belang
1529 IMMO CERTREST	Brussel	BE 458.406.954	100,00	Vastgoedcertificaat
1532 IMMO KOLONEL BOURGSTRAAT	Brussel	BE 461.139.879	50,00	Vastgoedcertificaat
3914 IMMOBILIERE DAVOUT (1)	Dijon		99,92	Vastgoedcertificaat
6477 Innovative Medical Solutions BV	Mierlo		94,00	Gering belang
6875 Innovative Medical Solutions Holding BV	Utrecht		94,00	Gering belang
6752 Jetowner Investments S.à.r.l.	Luxembourg		99,95	Gering belang
6857 Jmex BV	Amsterdam		99,98	Gering belang
6858 Kathmandu Holding BV	Amsterdam		99,98	Gering belang
6583 Konzeptual Holding S.A.	Luxembourg		99,98	Gering belang
2402 MINE.BE	Brussel	BE 471.793.053	100,00	Gering belang
6582 Mitsou Fashion S.à.r.l.	Luxembourg		99,98	Gering belang
6861 Nathan Beheer B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6898 Newton Green Air Investments I	Luxembourg		99,95	Gering belang
6898 Newton Green Air Investments II	Luxembourg		99,95	Gering belang
6862 Nicolas Investments Corporation	Amsterdam		99,98	Gering belang
3637 Nimox Invest B.V.	Utrecht		99,00	Gering belang
5840 NOVY N.V.	Kuurne		53,69	Gering belang
6088 OB INVEST	Rotselaar	BE 880.203.635	95,00	Gering belang
6863 Oboist Holding B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
5540 PACKING INVEST	Bomm	BE 871.096.028	91,11	Gering belang
5719 PAR 3 (1)	Senningerberg		76,52	Gering belang
6597 Paradise Investments S.A.	Luxembourg		99,95	Gering belang
1036 PARISIENNE D'ACQUISITION FONCIERE	Paris		99,98	Gering belang
6501 PENNE INTERNATIONAL	Aalst	BE 887.229.207	74,90	Gering belang
6856 Pensioenfonds J.G.H.M. van Lier B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6865 Queensland Corporation N.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6974 Relf Beleggingen B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
5278 ROTHESAY (1)	Luxembourg		99,92	Gering belang
6788 Savina International Inc	Belize City		99,98	Gering belang
4274 SCI NORLUM	Lille		99,98	Gering belang
1451 SYBETRA S.A.	Herstal	BE 400.398.281	76,30	In liquidatie
6867 Tentaclo Nets Holding II BV	Amsterdam		99,98	Gering belang
6868 Tondola Holding BV	Amsterdam		99,98	Gering belang
6845 Tripan International B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6878 Uniphy Elektromedizin Beteiligungs GmbH	Henningsdorf		94,00	Gering belang
6879 Uniphy Elektromedizin GmbH & Co KG	Henningsdorf		94,00	Gering belang
6869 Veldpoort Beheer BV	Amsterdam		99,98	Gering belang
5204 VELLEMAN INTERNATIONAL	Gavere	BE 866.481.994	69,95	Gering belang
6882 VIA-ZAVENTEM N.V.	Brussel	BE 892.742.765	51,00	Gering belang
6062 VON ESSEN GmbH	Essen		100,00	Gering belang
6058 VON ESSEN KG -HANDELSGESELLSCHAFT-	Essen		100,00	Gering belang
1005 WA PEI NOMINEES LTD	Wanchai		100,00	Gering belang
6973 Wassenburg Beheer B.V.	Amsterdam		99,98	Gering belang
6601 Wendilo Investments S.A.R.L.	Luxembourg		99,95	Gering belang

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast**

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemingsnummer	Gehouden aandeel (%)
5670 ABACUS Wertpapier Handelsgesellschaft mbH	Keulen		35,00
2004 ALPHA CARD S.C.R.L.	Watermaal - Bosvoorde	BE 463.926.551	50,00
3902 ALSABAIL (1)	Strasbourg		40,65
3208 Amsterdam Options Traders (Deutschland) GmbH	Keulen		49,00
6970 ARAMEA ASSET MANAGEMENT AG (2)	Hamburg		29,99
2113 AREMAS	Brussel	BE 466.301.368	50,00
6664 BAFB B.V.	Amsterdam		74,96
6239 BANKING FUNDING COMPANY	Brussel	BE 884.525.182	33,39
1073 BANK VAN DE POST N.V.	Brussel	BE 456.038.471	50,00
1009 BANQUE BELGOLAISE	Brussel	BE 403.200.294	100,00
6193 BCC CORPORATE	Brussel	BE 883.523.807	37,25
4406 Bencis BuyOut Fund 1 B.V.	Amsterdam		24,91
2413 BIP INVESTMENTS PARTNERS (1)	Luxemburg		25,52
6238 BRAND & LICENCE COMPANY	Brussel	BE 884.499.250	20,00
3031 C & C Tankers Holding BV	Amsterdam		21,74
6115 Caipora International Finance Coöperatieve UA	Amsterdam		25,00
6075 CameleOne	Brussel	BE 880.110.395	33,33
6921 Car Carriers Management B.V.	Breskens		50,00
4378 CF LEASING LIMITED	Hamilton		50,00
3107 CommonWealth Investment BV	Den Haag		50,00
2366 COMPTOIR AGRICOLE DE WALLONIE	Namen	BE 400.364.530	100,00
1490 CREDISSIMO	SERAING	BE 403.977.482	100,00
1573 CREDIT POUR HABITATIONS SOCIALES	Watermaal - Bosvoorde	BE 402.204.461	76,57
6116 Debra International Finance Coöperatieve U.A.	Amsterdam		25,00
1522 DEMETRIS	GROOT-BIJGAARDEN	BE 452.211.723	100,00
6453 Diana Cap Inversion S.a.	Panama		27,85
Dutch MBS97-II	Amsterdam		50,00
Dutch MBS99-III	Amsterdam		50,00
Dutch MBS2001-I	Amsterdam		50,00
5859 Dutch Sustainability Research B.V.	Bunnik		20,00
2053 Esotec Insurance Services (E.I.S.)	Luxembourg		19,20
1544 EUROPAY BELGIUM	Brussel	BE 434.197.536	39,80
5848 European Merchant Services B.V.	Diemen		49,00
6141 EURO-Scribe SAS (1)	Parijs		49,96
1110 FASTNET BELGIUM (1)	Brussel	BE 460.019.728	47,76
1111 FASTNET LUXEMBOURG (1)	Luxembourg		47,75
4127 FASTNET NETHERLANDS(1)	Amsterdam		47,80
6035 FINALIA	Brussel	BE 878.920.562	49,00
5061 FORTIS HAITONG INV. MAN. LTD (2)	Pudong		48,99
5537 Fortis Horwath China Holdings Limited	Port Louis		49,99
2643 FORTIS LUXEMBOURG - VIE S.A. (1)	Luxembourg		49,96
2363 FORTIS PRIVATE INVESTMENTS POLSKA	Warszawa		99,19
6184 FvdH Beheer B.V.	Utrecht		33,33
4517 H2 Equity partners Fund II BV	Amsterdam		43,22
5484 HAITONG-FORTIS PRIVATE EQUITY FUND MANAGEMENT COMPANY LTD	Shanghai		32,99
5072 Helvoet Holding	Hellevoetsluis		14,63
1569 HET WERKMANSHUIS	Tongeren	BE 400.986.518	41,04
4522 Holding Vreedenlust Fund III	Den Haag		50,02
2850 Holland Venture BV	Amsterdam		33,13
5536 Horwath Intertrust Holdings Limited	Wanchai		39,99
5672 Hotel Cruiseship Operations 2 BV	Soest		80,00
6880 Houderstermaatschappij TAH B.V.	Amsterdam		20,00
6429 Hui Fu Holding Limited S.A.	Panama City		50,00
1069 IMMOLOUNEUE	Brussel	BE 416.030.426	50,00
6887 Inter Company Runner B.V.	Utrecht		50,00
1583 ISABEL	Bruxelles	BE 455.530.509	25,33
3229 K & H Options Ltd	London		20,00
6503 KIT FORTIS INVESTMENT MANAGEMENT HOLDING B.V.	Amsterdam		49,99
1492 LA MAISON SOCIALE TOURNAI-ATH	TOURNAI	BE 402.495.065	99,72
1555 LA PROPRIETE SOCIALE BINCHE-MORLANWELZ	BINCHE	BE 401.198.136	20,81
2361 LANDBOUWKANTOOR VLAANDEREN	KORTRIJK	BE 405.460.889	100,00
6936 Leyden Bay B.V.	Amsterdam		59,99

B.T.W. BE 403.199.702

Lijst van de ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast

(1) Geconsolideerd door Fortis Banque Luxembourg
 (2) Geconsolideerd door Fortis Investment Management
 Hoofdletters = Geconsolideerd door Fortis Bank (België)
 Kleine letters = Geconsolideerd door Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemingsnummer	Gehouden aandeel (%)
3572 Lighthouse Capital Insurance Company	George Town		50,00
5563 Magonin Spring C.V.	Amsterdam		49,99
6194 MARIE LEASE SARL (1)	LUXEMBOURG		49,96
1553 MIJN HUIS & EDOUARD PECHER	ANTWERPEN	BE 404.476.340	50,26
3614 N.V. Brabant Participatiemaatschappij	Utrecht		100,00
6155 N336UA Trust	Wilmington		50,00
4401 NeSBIC Converging Technologies & e-Commerce (CTe) Fund II B.V.	Utrecht		29,69
3622 NeSBIC Converging Technologies Europe (CTE) Fund B.V.	Utrecht		31,82
4419 NeSBIC CTE Side Fund BV	Utrecht		47,37
6460 NeSBIC Graphic Industrie Holding	Amsterdam		23,14
3632 NeSBIC Holdings III B.V.	Utrecht		100,00
3633 NeSBIC Holdings IV B.V.	Utrecht		20,83
4385 NeSBIC Investment Fund II B.V.	Utrecht		34,63
3648 NeSTRUST III B.V.	Utrecht		37,39
6117 NIB Capital Foreign Debt Fund V	Den Haag		75,00
1563 NIEUWE MAATSCHAPPIJ ROND DEN HEERD	Kortrijk	BE 426.351.028	23,26
2856 Nimbus B.V.	Zeist		21,00
4985 OTIS VEHICLE RENTALS LIMITED (1)	WEST MIDLANDS		39,97
6904 PayDutch Holding B.V.	Heerlen		25,00
6313 POSTBANK IRELAND LTD (1)	Dublin 2		49,96
6792 PRESTIBEL LEFT VILLAGE	Antwerpen		68,64
5652 Probus Reads Trust Company Limited	St Peter Port		49,99
6200 Regional Jet Leasing 3 C.V.	Den Haag		23,33
5695 RFH Ltd	Hamilton		49,90
6641 RFS Holding B.V.	Amsterdam		33,81
6466 Rijnlandse Plastic Groep B.V.	Amsterdam		30,00
3023 Rovast Onroerend Goed advies BV	Amsterdam		20,00
5671 Secfinex Ltd	London		37,50
3852 SR-Hypotheken	Rotterdam		50,00
6905 Start Green Consumer Products Fund B.V.	Huizen		38,27
6074 Start Green Fund B.V.	Utrecht		33,33
5444 Stellar Maritime S.A.	Majuro		30,74
5565 Sumai C.V.	Amsterdam		49,99
5169 TEXTAINER MARINE CONTAINERS LTD.	Hamilton HMX		49,99
1449 Titrisation Belge - belgische Effectisering	Brussel	BE 457.416.465	49,99
5916 Trade Credit Re Insurance Company SA	Woluwe-Saint-Pierre		23,79
6265 Trifleet Leasing BV	Dordrecht		25,00
5729 Triodos MeesPierson Sustainable Investment Management BV	Zeist		50,00
5733 VERSIKO AG (2)	Düsseldorf		22,39
6934 Vibrant Media Inc	New York		23,17
1540 VISA BELGIUM S.C.	Bruxelles	BE 435.551.972	25,07
6050 VSTEP Holding B.V.	Rotterdam		25,00

B.T.W. BE 403.199.702**Lijst van de ondernemingen waarop de vermogensmutatie niet wordt toegepast**

Hoofdletters = Participatie van Fortis Bank (België)	
Kleine letters = Participatie van Fortis Bank (Nederland)	

Naam	Zetel	Ondernemingsnummer	Gehouden aandeel (%)	Reden van de exclusie
1360 ALTERNATIVE SYSTEMS	Malonne	BE 436.528.704	21,44	In liquidatie
2672 ANTWERPS INNOVATIE CENTRUM	Edegem	BE 472.386.634	21,30	Gering belang
6718 Arets International	Niel	BE 890.356.466	49,90	Gering belang
2063 BAEKELANDFONDS R.U. GENT N.V.	Gent	BE 465.509.235	33,38	Gering belang
1256 BANQUE COMMERCIALE DU CONGO	Kinshasa		25,61	Onverantwoorde vertraging
1011 BANQUE INTERNATIONALE AFRIQUE AU NIGER	Niamey		35,00	Onverantwoorde vertraging
4407 BBOF I Invest I B.V.	Amsterdam		30,00	Gering belang
1581 BEDRIJVENCENTRUM ZAVENTEM	Zaventem	BE 426.496.726	24,98	Gering belang
6474 Bee-Invest B.V.	Zeist		29,80	Gering belang
2335 BEXCO	Hamme	BE 412.623.251	26,62	Gering belang
4355 BRUSSELS I3 FUND	Elseen	BE 477.925.433	36,37	Gering belang
6789 Burgers Flexiprint	Putten		38,42	Gering belang
1578 CERTIFICAT ETOILE S.A.	Luxembourg		25,00	Gering belang
2031 CETREL S.C.	Munsbach	LU 130 693 41	26,36	Gering belang
2286 CONTICLIMA	Sint-Kruis-Winkel	BE 457.655.403	22,36	Gering belang
1993 COOLSTAR	Anderlecht	BE 433.254.359	32,14	Gering belang
6432 COÖPERATIEVE H2 EQUITY PARTNERS FUND III U.A.	Amsterdam		24,07	Gering belang
5709 DEMETER S.A.S	Torice		29,55	Gering belang
6556 DOLNOSLASKA SZKOLA BANKOWA Sp.z.o.o	Lubin		24,75	Gering belang
1712 ETNA	Erembodegem	BE 419.508.766	20,97	Gering belang
2034 EUROPAY LUXEMBOURG SC	Munsbach	B 30.764	32,97	Gering belang
1339 FLANDERS ENGINEERING	Erpe-Mere	BE 425.252.552	39,97	Gering belang
6920 Garant 4 2	Amersfoort		49,50	Gering belang
1342 GEMMA FRISIUS-FONDS K.U.LEUVEN N.V.	Leuven	BE 461.734.351	40,00	Gering belang
4357 GEMMA FRISIUS-FONDS K.U.LEUVEN II NV	Leuven	BE 477.960.372	40,00	Gering belang
6941 GRUP ELOGOS, S.L.	Madrid		44,93	Gering belang
4273 GUDRUN XPRT	Brussel	BE 477.315.422	26,00	Gering belang
4520 H2 Lighting BV	Amsterdam		29,11	Gering belang
1264 HEMAG (ATLANTIC)	Moeskroen	BE 426.085.267	25,00	Gering belang
1548 IMMO-BEAULIEU	Bruxelles	BE 450.193.133	25,00	Vastgoedcertificaat
1280 IMMO REGENBOOG N.V.	Mechelen	BE 448.859.481	30,01	Gering belang
5185 KAASBRIK HOLDING	Halen	BE 863.954.749	35,71	Gering belang
4526 Kuiken N.V.	Emmeloord		21,84	Gering belang
5737 MAREDO	Frankfurt Am Main		37,17	Gering belang
2680 META INTERNATIONAL	Heule	BE 473.507.280	36,61	Gering belang
1424 MIDDLE EAST BANK KENYA LTD	Nairobi		25,03	Onverantwoorde vertraging
4399 NeSBIC Investment Fund II Partners B.V.	Utrecht		21,27	Gering belang
1285 NOVA ELECTRO INTERNATIONAL (in vereffening)	Tongeren	BE 441.210.537	26,84	Gering belang
6091 Pluswoning B.V.	Utrecht		49,00	Gering belang
6468 Sandd Beheer B.V.	Zeist		22,50	Gering belang
3912 FINANSDER	Paris		21,93	Gering belang
1292 SOPHIS SYSTEMS	Wevelgem	BE 424.871.975	27,25	In liquidatie
6240 STUDIO 100	Schelle	BE 457.622.640	32,56	Gering belang
6968 Transportes Garcia Vilalobos S.A.	Barcelona		45,74	Gering belang
6480 Union Capital BV	Zeist		31,58	Gering belang
1585 VISALUX	Munsbach	150.901.46	29,15	Gering belang
2675 XENICS	Heverlee	BE 473.044.848	21,51	Gering belang

B.T.W. BE 403.199.702

Lijst van de niet geconsolideerde ondernemingen en van de ondernemingen waarop geen vermogensmutatie wordt toegepast waarin de Groep tenminste 10% van het kapitaal bezit

Hoofdletters = Participatie van Fortis Bank (België)
Kleine letters = Participatie van Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)	Munt	Nettoresultaat per 31/12/06 (in duizend)	Eigen Vermogen per 31/12/06 (in duizend)
6160 ABX LUXEMBURGS HOLDINGS SA	LUXEMBOURG		11,85	EUR	6343	(302)
2427 ALGONOMICS	Zwijnaarde	BE 466.416.184				
5614 ASSOCIATION DE FRAIS FORTIS REAL ESTATE	Brussel		14,29	EUR		
5821 BAEKELAND-FONDS II	Gent	BE 876.424.296	18,02	EUR	3684	(352)
6672 BBOF III INVESTORS B.V.	Amsterdam		12,13	EUR	248	400
1617 BEDRIJVENCENTRUM DENDERMONDE	Dendermonde	BE 438.558.081	19,61	EUR	1.073	115
1610 BEDRIJVENCENTRUM REGIO AALST	Erembodegem	BE 428.749.502	14,24	EUR	686	18
1382 BEDRIJVENCENTRUM VILVOORDE N.V.	Vilvoorde	BE 434.222.577	11,02	EUR	1.046	(10)
1383 BEDRIJVENCENTRUM WAASLAND N.V.	Sint-Niklaas	BE 427.264.214	16,03	EUR	963	18
1346 BELNEP RPRODUCTION	Tournai	BE 437.121.095	14,71	EUR	23	(84)
5617 BEM-FLEMISH CONSTRUCT. & INVES	Brussel	BE 461.612.904	12,08	EUR	4.916	10
6444 Bencis Buyout Fund II Investors B.V.	Amsterdam		12,23	EUR	54.436	(4.712)
1550 BERLAYMONT 2000 (En Liquidation)	Etterbeek	BE 441.629.617	14,85	EUR	11.154	(844)
2029 BOURSE DE LUXEMBOURG S.A.	Luxembourg	B 6.222	12,38	EUR	20.933	6.350
5622 CHINA-BELGIUM FUND	Beijing		10,00	CNY	978.554	(6.420)
1567 CREDIT SOC. DE BRABANT WALLON	Nivelles	BE 400.351.068	12,10	EUR	52	71
6455 Diana I FCR			14,25	EUR	59954	126
4496 Diana Shipping Inc	Majuro		11,16	EUR		
1546 DOMUS FLANDRIA	Antwerpen	BE 436.825.642	11,22	EUR	26.545	2.301
5124 Econosu B.V.	Amsterdam		13,00	EUR		
1996 EUROSCREEN	Anderlecht	BE 453.325.639	13,05	EUR	8.054	(1.093)
6724 European Software Opportunity Funds Corporate BV	Amsterdam		17,81			
5315 GEMIDIS	Zwijnaarde	BE 866.667.482	12,65	EUR	1.820	(2.767)
2419 GIMV CZECH VENTURES	Amsterdam		14,63	EUR	3.515	(95)
6456 Groupe Editor S.A.	Aix-en-Provence		17,49	EUR	25.345	914
1278 HACO	Rumbeke	BE 405.568.183	13,64	EUR	26.437	3.760
1652 HERACLES	Charleroi	BE 427.178.892	13,58	EUR	319	(145)
3063 Holland Venture Deelnemingen BV	Amsterdam		14,11	EUR	27	(4)
3188 Holland Venture III B.V.	Amsterdam		10,00	EUR		
3796 HORECA SERVE	Zedelgem	BE 432.000.980	11,93	EUR	2.704	1.725
1365 I.R.M.	Ans	BE 433.711.447	19,72	EUR	(7.483)	(10)
1675 IMMOBILIERE DISTRI-LAND	Molenbeek	BE 436.440.909	12,48	EUR	167	10
1677 INNOV. DEV. BRABANT WALLON	Tubize	BE 460.658.938	16,32	EUR	700	50
3410 International Mezzanine Investment N.V.	Amsterdam		13,33	USD	132.497	27.692
3012 Japan Asian Venture Fund N.V.	Amsterdam		15,00	USD	11.272	387
1560 LANDWAARTS SOCIAAL WOONKREDIET	Genk	BE 401.363.828	14,49	EUR	14.691	753
1571 LE CREDIT SOCIAL DE TUBIZE	Tubize	BE 400.344.140	11,43	EUR	270	(30)
1558 CRED. SOC. PETITS PROP. REUN.	Chatelet	BE 401.609.593	12,38	EUR	2.389	253
1575 LE PETIT PROPRIETAIRE	Woluwe-Saint-Lambert	BE 403.290.366	11,60	EUR	762	8
1247 LUXAIR	Luxembourg	B 4.109	13,49	EUR	217.958	16.882
5186 MARFIL	Hulshout	BE 458.805.248	16,94	EUR	288	4
2422 METALOGIC	Heverlee	BE 444.184.576	18,04	EUR	25	4
1305 MONUMENT GROUP	Berchem	BE 439.707.334	12,89	EUR	7207	902
4528 Mtel B.V.	Amsterdam		11,99	EUR	4.597	0
4403 NeSBIC Cte Fund II Partners B.V.	Utrecht		10,00	EUR	(20)	(4)
4386 NeSBIC Investment Fund II Invest I B.V.	Utrecht		13,33	EUR	971	(31)
2433 Net Fund Europe	Groot-Bijgaarden	BE 465.995.423	10,65	EUR	3.852	8.482
6463 Nimbus Investments III BV (Nimprn)	Zeist		18,32	EUR	14.096	21.231
3933 OLEON HOLDING NV	Ertvelde	BE 473.266.166	12,36	EUR	40.882	88
1415 PARK DE HAAN N.V.	Brussel	BE 438.533.436	15,00	EUR	68	40
1250 PAUL WURTH	Luxembourg	B 4.446	10,98	EUR	25.609	7.161
5090 PHARMADM	Scherpenheuvel	BE 473.394.147	18,59	EUR	(385)	(154)
5091 SALYP	Ieper	BE 468.785.459	15,35	EUR	4	(1.437)
6507 SHENERGY GROUPE FINANCE COMPANY LTD	Shanghai		10,00	HKD		
1554 SINT-JOZEFSKREDIETMAATSCHAPPIJ	Beringen	BE 401.349.970	11,93	EUR	19.572	560
1614 S.B.I. - B.M.I.	Bruxelles	BE 411.892.088	19,52	EUR	32.084	(45)
5126 Softnosu	Amsterdam		13,00	EUR		
2344 START-IT	Angleur	BE 466.790.625	16,67	EUR	5.202	(39)
5327 TOUS PROPRIETAIRES S.A.	Erquelinnes	BE 401.731.339	16,82	EUR	4.908	283
4013 TRIODOS VENTURE CAP. FUND	Zeist		11,29	EUR	15.475	6.109
5936 Triple IP B.V.	Amsterdam		15,00	EUR		

B.T.W. BE 403.199.702

Lijst van de niet geconsolideerde ondernemingen en van de ondernemingen waarop
geen vermogensmutatie wordt toegepast waarin de Groep tenminste 10% van het kapitaal bezit

Hoofdletters = Participatie van Fortis Bank (België)
Kleine letters = Participatie van Fortis Bank (Nederland)

Naam	Zetel	Ondernemings nummer	Gehouden aandeel (%)	Munt	Nettoresultaat per 31/12/06 (in duizend)	Eigen Vermogen per 31/12/06 (in duizend)
6469 Tyrus Capital Group B.V.	Oirschot		17,81	EUR		
2287 ULTRAGENDA	Lochristi	BE 458.951.936	15,01	EUR	2.070	812
4375 VANERUM GROUP SERVICES	Diest	BE 430.486.889	17,66	EUR	5.255	103
5093 VIVES N.V.	Ottignies	BE 862.398.591	13,63	EUR	2.070	236
2809 Vreedenlust Fund II BV	Maarssen		14,64	EUR		

Accountantsverklaring

Fortis Bank S.A./N.V.

Verslag van het College van Commissarissen aan de Algemene Vergadering der aandeelhouders over de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2007.

19 maart 2008

VERSLAG VAN HET COLLEGE VAN COMMISSARISSEN AAN DE ALGEMENE VERGADERING DER AANDEELHOUDERS VAN DE VENNOOTSCHAP FORTIS BANK NV OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2007

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij U verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermelding.

Verklaring over de geconsolideerde jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Fortis Bank NV (de "Vennootschap") en haar dochterondernemingen (de "Groep") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2007, opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards, zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2007, de geconsolideerde resultatenrekening, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar afgesloten op die datum, evenals de samenvatting van de voornaamste waarderingsregels en andere toelichtingen. Het geconsolideerde balanstotaal bedraagt EUR (000.000) 767.213 en de geconsolideerde resultatenrekening sluit af met een winst van het boekjaar, aandeel Groep, van EUR (000.000) 1.781.

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijkingen bevat van materieel belang als gevolg van fraude of van fouten, alsook het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over deze geconsolideerde jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen bevat van materieel belang.

Overeenkomstig deze normen, hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter staving van de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en inlichtingen. De keuze van de uitgevoerde werkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling en van de inschatting van het risico op materiële afwijkingen in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van deze risico-inschatting, hebben wij rekening gehouden met de interne controle van de Groep met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de geconsolideerde jaarrekening om controleprocedures vast te leggen die geschikt zijn in de gegeven omstandigheden, maar niet om een oordeel te geven over de doeltreffendheid van die interne controle. Wij hebben tevens een beoordeling gemaakt van het passende karakter van de waarderingsregels, de redelijkheid van de door de Groep gemaakte boekhoudkundige ramingen en de voorstelling van de geconsolideerde jaarrekening in haar geheel. Tenslotte hebben wij van de Raad van Bestuur en de verantwoordelijken van de Groep de voor onze controle noodzakelijke verduidelijkingen en inlichtingen bekomen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2007 een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Groep evenals van haar resultaten en kasstromen voor het boekjaar dan eindigend, in overeenstemming met International Financial Reporting Standards, zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.

Bijkomende vermelding

Het opstellen en de inhoud van het geconsolideerde jaarverslag vallen onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermelding op te nemen die niet van aard is om de draagwijdte van onze verklaring over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het geconsolideerde jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de Groep wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Brussel, 19 maart 2008

PricewaterhouseCoopers
Bedrijfsrevisoren BCVBA

Klynveld Peat Marwick Goerdeler
Bedrijfsrevisoren BCVBA

De commissaris
vertegenwoordigd door

De commissaris
vertegenwoordigd door

L. Discry
Bedrijfsrevisor

O. Macq
Bedrijfsrevisor

Fortis bank N.V.
Financieel verslag Fortis Bank
niet geconsolideerd

1 Bespreking van de niet-geconsolideerde balans en resultatenrekening

De balans

Het **balanstotaal** op 31 december 2007 bedraagt EUR 538 miljard, een stijging ten opzichte van het vorige boekjaar met EUR 86 miljard of 19 %.

Aan de *actiefzijde* dalen de **bij de centrale bank herfinancierbare overheidspapieren** (EUR 2 miljard).

De **vorderingen op kredietinstellingen** stijgen met EUR 16 miljard of 13 %. Eind 2007 komt het relatieve gewicht van de interbancaire vorderingen neer op 27 % van het totaal van het actief.

De vooruitgang van de interbancaire activiteit vloeit vooral voort uit de cessie-retrocessieverrichtingen die 48 % van de rubriek vertegenwoordigen en waarvan de stijging samen dient gezien te worden met de stijging op het passief. Het voordeel van deze verrichting is de lage impact op het wettelijk vereist eigen vermogen voor solvabiliteitsdoeleinden.

De **vorderingen op cliënten** nemen toe met EUR 28 miljard of 21 %. Ze vertegenwoordigen 29 % van het totaal van het actief.

De termijnleningen op meer dan één jaar stijgen (EUR 6 miljard, onder andere de roll-overs), alsook de termijnleningen op minder dan één jaar (EUR 4 miljard), de hypothecaire leningen (EUR 2 miljard) en de voorschotten in rekening-courant (EUR 2 miljard). Bovendien is een lening aan de dochtermaatschappij Fortis Capital Corporation toegestaan (EUR 10 miljard) om haar marktactiviteiten te financieren.

De portefeuille van **obligaties en andere vastrentende effecten** groeit met EUR 1 miljard of 1 %. Deze vertegenwoordigt 21 % van het totaal van het actief.

Ondanks de terugkoop van geëffectiseerde vorderingen van de dochtermaatschappij Fortis Bank Nederland (EUR 10 miljard) daalt de beleggingsportefeuille met EUR 5 miljard. Dit weerspiegelt de beleggingsstrategie van de Bank rekening houdend met de evolutie van de rentevoeten. Daarentegen groeit de handelsportefeuille met EUR 6 miljard en bereikt EUR 31 miljard.

De stijging van de **aandelen en andere niet-vastrentende effecten** van EUR 3 miljard of 31 % betreft vooral de beleggingsportefeuille.

De **financiële vaste activa** stijgen met EUR 24 miljard. Fortis Bank heeft een kapitaalsverhoging (EUR 15 miljard) doorgevoerd in de dochtermaatschappij Fortis Bank Nederland en heeft haar eveneens een achtergestelde lening toegestaan (EUR 7 miljard) voor haar financieringsbehoeften in het kader van de overname van ABN AMRO.

De **overige activa** nemen toe met EUR 3 miljard, voornamelijk ten gevolge van de stijging van de betaalde premies op afgeleide producten.

De stijging van de **overlopende rekeningen** met EUR 13 miljard of 33 % betreft de balansposten en de afgeleide producten (buiten balans) in relatie met de stijgende volumes en rentevoeten.

Aan *passiefzijde* stijgen de **schulden aan kredietinstellingen** met EUR 29 miljard of 16 %. Per einde 2007 komt het relatieve gewicht van de interbancaire schulden neer op 38 % van het totaal van het passief.

De stijging van de interbancaire schulden vloeit vooral voort uit de cessie-retrocessie verrichtingen, die 30 % vertegenwoordigen van de rubriek en waarvan de stijging samen gezien moet worden met de stijging op het actief. We zien een groeiend gebruik van deze producten aangezien het een relatief goedkope financieringswijze is.

De **schulden aan cliënten** stijgen met EUR 9 miljard of 6 %. Ze vertegenwoordigen 33 % van het totale passief.

De stijging vloeit vooral voort uit de zichtrekeningen (EUR 7 miljard).

We constateren eveneens een verschuiving van de spaarrekeningen naar de termijnrekeningen, deze laatste kennen een toename ten gevolge van de stijgende rentevoet.

De **in schuldbewijzen belichaamde schulden** stijgen met EUR 11 miljard of 35 %.

De obligatieleningen stijgen met EUR 8 miljard. Ook de depositocertificaten verhogen met EUR 4 miljard. De kasbons echter zetten hun daling verder (EUR 1 miljard).

De **overige schulden** stijgen met EUR 2 miljard, hoofdzakelijk door een toename van de ontvangen premies op afgeleide producten.

Zoals op het actief betreft de stijging op de **overlopende rekeningen** van EUR 11 miljard of 30 % de balansposten en de afgeleide producten (buiten balans) in relatie met de stijgende volumes en rentevoeten.

Het **fonds voor algemene bankrisico's** blijft zo goed als onveranderd, met uitzondering van een lichte daling in het bijkantoor van Hong Kong, dat verlaagd wordt door een wisselkoersverschil.

In het kader van de overname van ABN AMRO en ten einde het wettelijk vereist eigen vermogen te verhogen voor solvabiliteitsdoeleinden, stijgen de **achtergestelde schulden** met EUR 7 miljard of 62 %.

Het **eigen vermogen** na resultaatverwerking stijgt met EUR 15 miljard.

Eveneens in het kader van de overname van ABN AMRO zijn er twee kapitaalsverhogingen voor EUR 17 miljard uitgevoerd.

De resultatenrekening

Het **resultaat van het boekjaar**, vóór onttrekking aan de belastingsvrije reserves, is een verlies ten bedrage van EUR 1.608 miljoen, tegenover een winst ten bedrage van EUR 3.582 miljoen in 2006.

De verslechtering van de Amerikaanse subprime markt in de tweede jaarhelft van 2007, vooral in het laatste kwartaal, beïnvloedt de resultaten negatief en wordt gerapporteerd in de rubrieken Waardeverminderingen op vorderingen, Waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille en Verlies uit financiële transacties.

De **intrestmarge** (rubrieken I+II) bedraagt EUR 1.635 miljoen, een vermindering met EUR 119 miljoen of 7 % in vergelijking met 2006.

Een deel van de vorderingen op de groepsmaatschappijen werden in maart 2006 ondergebracht in de dochteronderneming Fortis Finance Belgium. Deze transfer beïnvloedde de marge voor EUR 61 miljoen. Deze operatie wordt geneutraliseerd in het geconsolideerde resultaat van Fortis.

Rekening houdend met de structuur van de balans, hebben de stijging van de interestvoeten en het afvlakken van de rentecurve een negatieve impact op de interestmarge. Bovendien leidt de zware concurrentie op de leningen tot inkrimpende marges en dit kan niet volledig gecompenseerd worden door de stijgende volumes. Verder leiden de evolutie van de rentevoeten en de commerciële druk tot een verschuiving van de spaarrekeningen naar lager marge genererende termijnrekeningen. De interestmarge van de buitenlandse bijkantoren echter groeit ten gevolge van de ontwikkeling van de activiteiten.

De **opbrengsten uit niet-vastrentende effecten** dalen met EUR 713 miljoen.

De stijging van de dividenden op aandelen (EUR 71 miljoen) is het gevolg van een steeds toenemende activiteit.

De opbrengsten van deelnemingen in verbonden ondernemingen verminderen met EUR 712 miljoen, voornamelijk door de dividenden ontvangen van Fortis Bank Luxemburg, Fortis Bank Nederland en Fortis Finance Belgium (respectievelijk EUR 283 miljoen, EUR 75 miljoen en EUR 230 miljoen in 2007, ten opzichte van EUR 650 miljoen, EUR 770 miljoen en nul in 2006). Deze opbrengsten hebben echter geen impact op het geconsolideerde resultaat van Fortis.

De vermindering van de opbrengsten van deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat (EUR 58 miljoen) vloeit vooral voort uit de verkoop van Fortis Insurance in 2006.

De inkomsten van andere financiële vaste activa dalen (EUR 13 miljoen) eveneens ten gevolge van verkopen.

De **ontvangen provisies** nemen toe met EUR 154 miljoen of 13 %.

De commissies op de uitgifte en de plaatsing van effecten, op beursorders en op het beheer van beveks zetten hun groei verder (EUR 76 miljoen), dankzij het gunstige beursklimaat, voornamelijk in de eerste jaarhelft. Ook de ontvangen commissies op de verkoop van verzekeringsproducten (EUR 23 miljoen), op gegeven waarborgen en verbinteniskredieten (EUR 13 miljoen) en op betalingsverrichtingen (EUR 8 miljoen) zetten hun stijgende trend verder. Noteren we eveneens een toename van de commissies ontvangen door de buitenlandse bijkantoren wegens de groei van hun activiteiten (EUR 29 miljoen).

De **betaalde provisies** die een zeker parallellisme tonen met de ontvangen commissies, stijgen met EUR 80 miljoen of 26 %, met name voor de betalingsverrichtingen (EUR 5 miljoen) en de verrichtingen op effecten (EUR 4 miljoen), maar ook wegens de herclassificatie van de makelaarslonen op derivaten (EUR 38 miljoen). De groei van de activiteiten in de buitenlandse bijkantoren vertaalt zich ook in een toename van de betaalde commissies (EUR 17 miljoen).

De **winst (verlies) uit financiële transacties** vermeerderd met EUR 128 miljoen.

Ondanks de turbulentie op de internationale kapitaalmarkten in de tweede jaarhelft, stijgt het resultaat *uit het wissel- en handelsbedrijf in effecten en andere financiële instrumenten* met EUR 102 miljoen. Betere prestaties zijn in 2007 gerealiseerd, zowel op de operaties gekoppeld aan de rentevoet (de positieve resultaten op de afgeleide producten zijn groter dan de negatieve resultaten op de vastrentende effecten, in omstandigheden waarin de rentevoeten op korte termijn meer gestegen zijn dan de rentevoeten op lange termijn en waarin de markt steeds meer volatiel wordt) als op de aandelentransacties (gunstige evolutie van de markt).

De meerwaarden *uit de realisatie van beleggingseffecten* bedragen EUR 190 miljoen, zijnde een stijging van EUR 26 miljoen tegenover 2006.

De **algemene beheerskosten** stijgen met EUR 479 miljoen of 18 %.

De *bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen* nemen toe met EUR 191 miljoen of 11 %.

De personeelskosten in België vermeerderen (EUR 81 miljoen of 5 %), ten gevolge van de toename van het personeelsbestand (3 %) en de loonsverhogingen.

De personeelskosten stijgen eveneens in de buitenlandse bijkantoren (EUR 110 miljoen of 41 %), als gevolg van de groei van de activiteiten (onder andere in Londen, Hong Kong, Parijs en Madrid).

De *overige beheerskosten* stijgen met EUR 288 miljoen of 34 %, voornamelijk de informatica- en consultancykosten, maar ook de kosten in het algemeen in de buitenlandse bijkantoren.

Wij noteren ook dat meer onkosten het onderwerp uitmaken van een herfacturatie aan ondernemingen van de groep (zie infra - Overige bedrijfsopbrengsten).

De stijging van EUR 23 miljoen of 15 % van **afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa** is voornamelijk te wijten aan de afschrijvingen van de informatica-uitrusting.

De **waardeverminderingen op vorderingen** bedragen EUR - 263 miljoen in 2007 tegenover EUR - 95 miljoen in 2006. Het jaar 2007 wordt beïnvloed door waardeverminderingen op de CDO subprime portefeuille. We noteren ook in 2007 de positieve impact van de afschaffing door de CBFA van de verplichte voorziening voor landenrisico voor Turkije.

De **waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille** bedragen EUR - 2.445 miljoen in 2007 tegenover EUR - 9 miljoen in 2006. Het jaar 2007 wordt grotendeels beïnvloed door waardeverminderingen op de CDO subprime portefeuille.

De **(besteding en terugnemering van) voorzieningen voor risico's en kosten** (rubrieken XI en XII) hebben een negatieve impact van EUR 12 miljoen in 2007, ten opzichte van een positieve impact van EUR 1 miljoen in 2006, hoofdzakelijk te wijten aan juridische geschillen.

De toename van de **overige bedrijfsopbrengsten** met EUR 47 miljoen of 24 % is voornamelijk toe te schrijven aan een toenemende herfacturatie van kosten aan ondernemingen van de groep (zie supra – Algemene beheerskosten).

De **overige bedrijfskosten** stijgen met EUR 49 miljoen of 26 % voornamelijk ten gevolge van de niet recupereerbare BTW die naar evenredigheid verhoogt met de kosten (zie supra – Overige beheerskosten) en de opname van het verlies op de achtergestelde vordering van het bijkantoor Keulen tegenover zijn filiaal Van Essen Bank (geëlimineerd in de geconsolideerde rekeningen).

De **uitzonderlijke opbrengsten** dalen met EUR 1.544 miljoen. In 2006 werden er meerwaarden gerealiseerd op participaties (EUR 1.921 miljoen, in grote mate geëlimineerd in het geconsolideerd resultaat, waarvan EUR 1.483 miljoen voor FB Verzekeringen en EUR 285 miljoen voor Fortis Insurance). In 2007 zijn er meerwaarden gerealiseerd op andere financiële vaste activa (EUR 409 miljoen).

De **uitzonderlijke kosten** nemen af met EUR 64 miljoen. We noteren minder voorzieningen voor vervroegde vertrekken (EUR 7 miljoen in 2007 tegenover EUR 43 miljoen in 2006) en de gerealiseerde minderwaarde in 2006 op de inbreng van vorderingen in een dochtermaatschappij (EUR 34 miljoen).

De **belastingen op het resultaat** van het boekjaar bedragen EUR - 68 miljoen (rubrieken XIXbis en XX), zijnde EUR 41 miljoen minder dan vorig boekjaar. Het belastingsniveau vloeit voort uit de winst vóór belastingen. De Belgische boekhoudkundige normen laten echter het boeken van uitgestelde belastingen op verliezen niet toe. Het belastingsniveau wordt eveneens beïnvloed door de specifieke fiscale behandeling van de resultaten op participaties en op aandelen, alsook door de regularisaties van vorige boekjaren. Bovendien verschilt het fiscaal regime van het ene bijkantoor tot het andere.

De 20 **bijkantoren**, die gesitueerd zijn in Athene, Boekarest, Boedapest, Keulen, Kopenhagen, Guangzhou, Hong Kong, Lissabon, Londen, Madrid, Milaan, New York, Parijs, Praag, Shanghai, Singapore, Stockholm, Taipei, Wenen en Zurich tekenen een gezamenlijk verlies op van EUR 2.578 miljoen in 2007, voornamelijk wegens de subprime CDO-portefeuille, tegenover een winst van EUR 131 miljoen in 2006.

Rekening houdend met de onttrekking aan de belastingvrije reserves, bedraagt het **te verwerken verlies van het boekjaar** EUR 1.606 miljoen.

2 Voorstel tot bestemming van het resultaat van het boekjaar

Te verwerken verlies van het boekjaar	EUR	1.605,8 miljoen
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	EUR	<u>3.095,4 miljoen</u>
Te bestemmen winstsaldo	EUR	1.489,6 miljoen
Over te dragen winst	EUR	1.489,3 miljoen
Tantièmes	EUR	<u>0,3 miljoen</u>
	EUR	1.489,6 miljoen

Conform de hierboven beschreven bestemming van het resultaat van het boekjaar 2007 zal de Raad van Bestuur van Fortis Bank aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorstellen om geen dividend uit te keren.

Fortis Capital Company Limited, filiaal van Fortis Bank Nederland heeft in 1999 niet cumuleerbare preferentiële aandelen uitgegeven voor een totaal bedrag van EUR 650 miljoen, waarvan EUR 200 miljoen terugbetaald in 2004, onder waarborg van Fortis Bank, Fortis SA/NV en Fortis NV. In dat kader heeft de Raad van Bestuur van Fortis Bank de verbintenis tegenover de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen aangegaan om geen dividend te zullen uitkeren tenzij de beschikbare reserves voldoende zijn om alle verplichtingen in het kader van de hierboven vermelde uitgifte van niet cumuleerbare preferentiële aandelen na te komen, om die verbintenis in het jaarverslag van de Fortis Bank te zullen opnemen en om de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen te raadplegen vóór een voorstel tot dividenduitkering zal worden gedaan, ten einde aan te tonen dat de beschikbare reserves volstaan en de solvabiliteitsratio op basis van het eigen vermogen sensu stricto van de Fortis Bank aan een vereist minimum van 5% beantwoordt.

In het kader van het proces tot het bekomen van voordeliger eigen vermogen heeft Fortis Bank op 26 september 2001 innovatieve financiële schuldinstrumenten ("Redeemable Perpetual Cumulative Coupon Debt Securities") op de internationale markt uitgegeven voor een totaal bedrag van EUR 1 miljard. Deze uitgifte had tot doel om de solvabiliteit van de bank op een proactieve wijze te verstevigen en aldus de verdere ontwikkeling van de bankactiviteiten te ondersteunen, zowel wat de bedrijfs- en privé-kredietverlening betreft, alsook wat de marktactiviteiten betreft. Verder werd hiermee reeds geanticipeerd op nieuwe reglementaire solvabiliteitsvereisten, onder meer voor de dekking van bijkomende risicocategorieën zoals de operationele risico's. Vermits deze schuldinstrumenten naar hun aard zeer achtergestelde passiva zijn, heeft de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen ermee ingestemd om ze gelijk te stellen met eigen vermogen sensu stricto (tier one capital). Daartoe moest aan een aantal voorwaarden worden voldaan, zoals in de mogelijkheid voorzien om onder bepaalde voorwaarden deze schuldinstrumenten in winstbewijzen van Fortis Bank te kunnen omzetten. Om de uitgifte van winstbewijzen tegen inbreng van deze schuldinstrumenten mogelijk te maken voegde de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 23 november 2001 een artikel 5bis toe aan de statuten. Daarnaast werd het toegestane kapitaal aangepast om de Raad van Bestuur onder meer de mogelijkheid te bieden om zo nodig de interesten op deze schuldinstrumenten te betalen door uitgifte van nieuwe aandelen van Fortis Bank. Artikel 5bis van de statuten somt verder de omstandigheden op waarin zulke winstbewijzen worden uitgegeven, de kenmerken van de winstbewijzen, de hieraan gekoppelde dividendbeperkingen en diverse andere bepalingen. De Raad van Bestuur heeft zich er ook toe verbonden om de volgende reglementaire limieten na te leven : de winstbewijzen, indien ze effectief worden uitgegeven, zullen samen met andere innovatieve kapitaalinstrumenten uitgegeven door Fortis Bank die vallen onder Tier 1, niet meer dan 15% van het Tier 1-kapitaal van Fortis Bank vertegenwoordigen en de winstbewijzen, indien ze effectief worden uitgegeven, zullen samen met andere winstbewijzen of aandelen zonder stemrecht uitgegeven door Fortis Bank, niet meer dan 1/3 van het maatschappelijk kapitaal van Fortis Bank, inclusief uitgiftepremies, uitmaken.

Op 27 oktober 2004 heeft Fortis Bank door effecten belichaamde schulden ("Directly Issued Perpetual Securities") uitgegeven ter waarde van EUR 1 miljard met een doelstelling en kenmerken die te vergelijken zijn met die van de "Redeemable Perpetual Cumulative Coupon Debt Securities" uit 2001. De reglementaire limieten die hierboven werden beschreven gelden tevens voor deze uitgifte. Ten einde de uitgifte van de Directly Issued Perpetual Securities mogelijk te maken wijzigde de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 28 april 2005 de statuten. Een nieuw artikel 5ter werd toegevoegd. Dit artikel 5ter preciseert de omstandigheden waarin zulke winstbewijzen worden uitgegeven, hun kenmerken, de hieraan gekoppelde dividendbeperkingen en diverse andere bepalingen.

In het kader van het vereiste wettelijk eigen vermogen, heeft Fortis Bank op 20 december 2007, een achtergestelde lening uitgegeven in hoofdbedrag van EUR 1,75 miljard en gekwalificeerd als Upper Tier 2 Capital. De transactie, die volledig onderschreven was door Fortis Brussels, was bedoeld om de solvabiliteitsratio te verbeteren en om het tijdelijke tekort van wettelijk vereist eigen vermogen bij te sturen in afwachting van de verschuiving van eigen vermogens instrumenten van ABN AMRO. De transactie heeft een eeuwigdurende looptijd met een optie voor de ontlenaar om, in het geheel of gedeeltelijk, de lening terug te betalen na 5 jaar.

Op 30 november 2007 heeft Fortis Bank de "Convertible and Subordinated Hybrid Equity-linked Securities" (CASHES) uitgegeven met een nominale waarde van EUR 3 miljard en een coupure van EUR 250,000 elk, als een deel van het financieringsplan voor de overname van een aantal ABN AMRO-activa. De coupons van de effecten zijn trimestrieel betaalbaar met een jaarlijks variabele rentevoet van 3 maand Euribor + 2,0%. Voor wettelijke doeleinden worden de CASHES effecten behandeld als deel van het Tier 1 vermogen. De coupons van de CASHES waardepapieren vertegenwoordigen rechtstreekse en achtergestelde verplichtingen voor elk Fortis Bank S.A./N.V., Fortis S.A./N.V. en Fortis N.V. als mede-schuldenaars. De coupons van de CASHES zijn achtergesteld tegenover alle andere leningen, achtergestelde leningen en bevoorrechte aandelen, maar krijgen een "senior" ranking ten opzichte van de gewone aandelen. Het hoofdbedrag van de effecten zal niet terugbetaald worden in cash. Het enige verhaalrecht van de effectenhouders van de CASHES tegenover de mede-schuldenaars met betrekking tot het hoofdbedrag zijn de 125.313.283 Fortis aandelen die Fortis Bank aanhoudt als onderpand, in het voordeel van de CASHES. Deze aandelen hebben geen recht op dividend of stemrecht tot op het moment van conversie. De CASHES effecten hebben geen vervaldag, maar kunnen omgewisseld worden in Fortis aandelen op vraag van de houder van de effecten, tegen de prijs van EUR 23,94 per aandeel. Vanaf 19 december 2014 worden de effecten automatisch omgewisseld in aandelen Fortis wanneer de aandeeelprijs van Fortis gelijk of groter is dan EUR 35,91 gedurende twintig opeenvolgende handelsdagen.

3 Bedrijfsrevisoren: speciale opdrachten

Het college van Erkende Commissarissen en de vennootschappen waarmee ze een professionele relatie aanhoudt, hebben speciale opdrachten uitgevoerd in 2007. Deze betreffen voornamelijk auditopdrachten in de bijbanken, het uitvoeren van "limited review" opdrachten, de audit van IFRS-consolidatiebundels voor de Fortis-consolidatie, assistentie in verband met de aanschaf van nieuwe deelnemingen en verscheidene technische consultingopdrachten.

De totale honoraria inzake speciale opdrachten gefactureerd door het College van Erkende Commissarissen bedroegen in 2007 EUR 4.816.637 .

4 Artikel 523 van het wetboek van vennootschappen

De Bestuurders melden dat geen enkele beslissing werd genomen en tot geen enkele verrichting werd beslist die onder de toepassing van het artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen zou vallen.

5 Niet- geconsolideerde balans en resultatenrekening

2. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

1. Balans na winstverdeling

ACTIVA

I.	Kas, tegoeden bij centrale banken, postcheque- en girodiensten	101.000	696.086	322.535
II.	Bij de centrale bank herfinancierbaar overheidspapier	102.000	614.928	2.176.160
III.	Vorderingen op kredietinstellingen	103.000	143.547.738	127.280.410
	A. Onmiddellijk opvraagbaar	103.100	6.832.737	6.622.859
	B. Overige vorderingen (op termijn of met opzegging)	103.200	136.715.001	120.657.551
IV.	Vorderingen op cliënten	104.000	157.946.104	130.221.592
V.	Obligaties en andere vastrentende effecten	105.000	114.133.543	113.251.401
	A. Van publiekrechtelijke emittenten	105.100	48.595.229	70.220.162
	B. Van andere emittenten	105.200	65.538.314	43.031.239
VI.	Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	106.000	10.667.806	8.128.419
VII.	Financiële vaste activa	107.000	46.715.707	22.826.999
	A. Deelnemingen in verbonden ondernemingen	107.100	37.170.792	21.931.028
	B. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	107.200	2.497.701	167.674
	C. Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	107.300	15.643	695.622
	D. Achtergestelde vorderingen op verbonden ondernemingen en ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	107.400	7.031.571	32.675
VIII.	Oprichtingskosten en immateriële vaste activa	108.000	79.862	44.165
IX.	Materiële vaste activa	109.000	1.008.084	888.658
X.	Eigen aandelen	110.000	0	0
XI.	Overige activa	111.000	11.465.553	8.371.815
XII.	Overlopende rekeningen	112.000	50.815.171	38.320.279
TOTAL ACTIVA		199.000	537.690.582	451.832.433

3. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

(in duizenden EUR)		Boekjaar		Vorig boekjaar
		Codes	05	10
PASSIVA				
I.	Schulden aan kredietinstellingen	201.000	207.559.371	178.166.925
A.	Onmiddellijk opvraagbaar	201.100	35.569.523	24.361.449
B.	Mobiliseringsschulden wegens herdiscontering van handelspapier	201.200	0	0
C.	Overige schulden op termijn of met opzegging	201.300	171.989.848	153.805.476
II.	Schulden aan cliënten	202.000	176.795.830	167.361.160
A.	Spaargelden / spaardeposito's	202.100	40.002.914	44.832.377
B.	Andere schulden	202.200	136.792.916	122.528.783
	1. onmiddellijk opvraagbaar	202.201	41.895.609	34.563.866
	2. op termijn of met opzegging	202.202	94.897.307	87.964.917
	3. wegens herdiscontering van handelspapier	202.203	0	0
III.	In schuldbewijzen belichaamde schulden	203.000	42.812.280	31.743.449
A.	Obligaties en andere vastrentende effecten in omloop	203.100	17.373.712	10.774.823
B.	Overige schuldbewijzen	203.200	25.438.568	20.968.626
IV.	Overige schulden	204.000	13.894.896	12.212.008
V.	Overlopende rekeningen	205.000	48.775.261	37.402.991
VI.	A. Voorzieningen voor risico's en kosten	206.100	658.263	396.954
	1. Pensioen- en soortgelijke verplichtingen	206.101	1.273	1.075
	2. Belastingen	206.102	18.910	12.880
	3. Overige risico's en kosten	206.103	638.080	382.999
	B. Uitgestelde belastingen	206.200	2.307	3.631
VII.	Fonds voor algemene bankrisico's	207.000	872.078	872.126
VIII.	Achtergestelde schulden	208.000	19.024.046	11.718.034
	EIGEN VERMOGEN	290.000	27.296.250	11.955.155
IX.	Kapitaal	209.000	4.693.552	3.111.839
A.	Geplaatst kapitaal	209.100	4.693.552	3.111.839
B.	Niet opgevraagd kapitaal (-)	209.200	0	0
X.	Uitgiftepremies	210.000	20.257.380	4.889.469
XI.	Herwaarderingsmeerwaarden	211.000	0	0
XII.	Reserves	212.000	855.987	858.369
A.	Wettelijke reserve	212.100	311.184	311.184
B.	Onbeschikbare reserves	212.200	36.987	36.987
	1. voor eigen aandelen	212.201	0	0
	2. andere	212.202	36.987	36.987
C.	Belastingvrije reserves	212.300	158.830	158.635
D.	Beschikbare reserves	212.400	351.986	351.563
XIII.	Overgedragen winst (overgedragen verlies(-))	213.000	1.489.331	3.095.478
TOTAAL PASSIVA		299.000	537.690.582	451.832.433

4. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

		<i>Boekjaar</i>	<i>Vorig boekjaar</i>
		<i>05</i>	<i>10</i>
POSTEN BUITEN-BALANSTELLING			
I. Eventuele passiva	301.000	58.597.131	56.007.917
A. Niet genegocieerde accepten	301.100	410.011	212.339
B. Kredietvervangende borgtochten	301.200	4.175.411	3.632.637
C. Overige borgtochten	301.300	47.454.738	46.643.673
D. Documentaire kredieten	301.400	6.556.840	5.519.122
E. Activa bezwaard met zakelijke zekerheden voor	301.500	131	146
II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico	302.000	101.179.583	92.849.941
A. Vaste verplichtingen tot fondsenverstrekking	302.100	8.603.827	8.288.238
B. Verplichtingen wegens contantaankopen van effecten en andere waarden	302.200	1.471.092	1.256.556
C. Beschikbare marge op betekende kredietlijnen van effecten	302.300	91.104.372	83.304.859
D. Verplichtingen tot vaste opnemings en plaatsing	302.400	292	288
E. Verplichtingen tot inkoop wegens onvolkomen cessie-retrocessie	302.500	0	0
III. Aan de kredietinstelling toevertrouwde waarden	303.000	133.342.609	126.383.635
A. Waarden gehouden onder fiducieregeling	303.100	0	0
B. Open bewaring en gelijkgestelde	303.200	133.342.609	126.383.635
IV. Te storten op aandelen	304.000	561.901	607.887

5. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

(in duizenden EUR)

<

6. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

	<i>Boekjaar</i>	<i>Vorig boekjaar</i>
<i>Codes</i>	<i>05</i>	<i>10</i>

2. SCHEMA VAN DE RESULTATENREKENING

(voorstelling in staffelvorm)

XVII. Uitzonderlijke opbrengsten	417.000	450.894	1.995.279
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	417.100	0	0
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	417.200	7.472	0
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	417.300	7.605	9.622
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	417.400	424.766	1.981.150
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	417.500	11.051	4.507
XVIII. Uitzonderlijke kosten (-)	518.000	(40.518)	(104.921)
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	518.100	0	0
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa	518.200	(14.398)	(1.492)
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	518.300	(7.212)	(43.376)
D. Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa	518.400	(2.862)	(14.684)
E. Andere uitzonderlijke kosten	518.500	(16.046)	(45.369)
XIX. Winst (Verlies(-)) van het boekjaar vóór belastingen	419.000	(1.539.811)	3.691.549
XIX bis. A. Overboeking naar de uitgestelde belastingen (-)	519.100	0	0
B. Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	419.200	1.324	5.678
XX. Belastingen op het resultaat	520.000	(69.717)	(114.788)
A. Belastingen (-)	520.100	(104.013)	(149.148)
B. Regularisering van belastingen en terugneming van belastingvoorzieningen	420.200	34.296	34.360
XXI. Winst (Verlies(-)) van het boekjaar	421.000	(1.608.204)	3.582.439
XXII. Overboeking naar de belastingvrije reserves (-)	522.000	0	0
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	422.000	2.382	10.904
XXIII. Te bestemmen winst (te verwerken verlies(-)) van het boekjaar	423.000	(1.605.822)	3.593.343

7. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

RESULTAATVERWERKING

(in duizenden EUR)

		Boekjaar	Vorig boekjaar	
	Codes	05	10	
RESULTAATVERWERKING				
A.	Te bestemmen winstsaldo (Te verwerken verliessaldo(-))	600.100	1.489.656	3.475.278
1.	Te bestemmen winst (Te verwerken verlies(-)) van het boekjaar	600.101	(1.605.822)	3.593.343
2.	Overgedragen winst (Overgedragen verlies(-)) van het vorige boekjaar	600.102	3.095.478	881.935
B.	Onttrekking aan het eigen vermogen	600.200	0	0
1.	aan het kapitaal en de uitgiftepremies	600.201	0	0
2.	aan de reserves	600.202	0	0
C.	Toevoeging aan het eigen vermogen (-)	600.300	0	0
1.	aan het kapitaal en de uitgiftepremies	600.301	0	0
2.	aan de wettelijke reserve	600.302	0	0
3.	aan de overige reserves	600.303	0	0
D.	Over te dragen resultaat	600.400	(1.489.331)	(3.095.478)
1.	Over te dragen winst (-)	600.401	(1.489.331)	(3.095.478)
2.	Over te dragen verlies	600.402	0	0
E.	Tussenkomst van de vennoten in het verlies	600.500	0	0
F.	Uit te keren winst (-)	600.600	(325)	(1.379.800)
1.	Vergoeding van het kapitaal (a)	600.601	0	1.379.475
2.	Bestuurders of zaakvoerders (a)	600.602	(325)	(325)
3.	Andere rechthebbenden (a)	600.603	0	0

(a) alleen voor de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht

8. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

3. TOELICHTING**I. STAAT VAN DE VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN**

(actiefpost III)

A. Voor de post in zijn geheel:

1. - vorderingen op verbonden ondernemingen	010	41.959.275	50.614.782
- vorderingen op ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	020	22	22
2. achtergestelde vorderingen	030	0	0

B. Overige vorderingen (op termijn of met opzegging) op kredietinstellingen

(actiefpost III B.)

1. Handelspapier dat voor herfinanciering in aanmerking komt bij de centrale bank van het (de) land(en) van vestiging van de kredietinstelling	040	2.164.321	1.186.880
2. Uitsplitsing van deze vorderingen naar hun resterende looptijd :			
• tot drie maanden	050	96.850.694	
• meer dan drie maanden tot één jaar	060	28.428.922	
• meer dan één jaar tot vijf jaar	070	2.419.434	
• meer dan vijf jaar	080	6.157.923	
• met onbepaalde looptijd	090	2.858.028	

9. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

II. STAAT VAN DE VORDERINGEN OP CLIENTEN

(actiefpost IV)

		Boekjaar	Vorig boekjaar
		05	10
Codes			
1.	Vorderingen		
•	op verbonden ondernemingen	010 19.471.226	11.108.731
•	op ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding	020 49.500	77.806
2.	Achtergestelde vorderingen	030 28.808	54.805
3.	Handelspapier dat voor herfinanciering in aanmerking komt bij de centrale bank van het (de) land(en) van vestiging van de kredietinstelling	040 925.568	852.198
4.	Uitsplitsing van de vorderingen naar hun resterende looptijd		
•	tot drie maanden	050 59.234.687	
•	meer dan drie maanden tot één jaar	060 19.033.322	
•	meer dan één jaar tot vijf jaar	070 17.881.242	
•	meer dan vijf jaar	080 48.898.685	
•	met onbepaalde looptijd	090 12.898.168	
5.	Uitsplitsing van de vorderingen naar hun aard		
•	handelspapier (inclusief eigen accepten)	100 916.002	
•	vorderingen uit leasing en soortgelijke vorderingen	110 37.544	
•	leningen tegen forfaitair lastenpercentage	120 1.659.783	
•	hypotheekleningen	130 26.066.833	
•	andere leningen op termijn van meer dan één jaar	140 44.084.518	
•	overige vorderingen	150 85.181.424	
6.	Geografische uitsplitsing van de vorderingen		
•	vorderingen op België	160 77.077.946	
•	vorderingen op het buitenland	170 80.868.158	
7.	Analytische gegevens in verband met de hypotheekleningen met reconstitutie bij de instelling of waaraan levensverzekerings- en kapitalisatie-overeenkomsten zijn gekoppeld		
a)	aanvankelijk geleende kapitalen	180 0	
b)	restitutiefonds en wiskundige reserves in verband met deze leningen	190 0	
c)	netto-omloop van deze leningen (a - b)	200 0	

10. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

		<i>Boekjaar</i>	<i>Vorig boekjaar</i>
		<i>05</i>	<i>10</i>
		<i>Codes</i>	
III. STAAT VAN DE OBLIGATIES EN ANDERE VASTRENTENDE EFFECTEN			
<i>(actiefpost V)</i>			
1. Obligaties en effecten uitgegeven door			
• verbonden ondernemingen	010	576.958	562.259
• ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	020	3.170	2.155
2. Obligaties en effecten die achtergestelde vorderingen vertegenwoordigen	030	0	0
		<i>België</i>	<i>Buitenland</i>
3. Geografische uitsplitsing van de volgende posten			
V.A. publiekrechtelijke emittenten	040	8.947.951	39.647.278
V.B. andere emittenten	050	512.077	65.026.237
		<i>Boekwaarde</i>	<i>Marktwaarde</i>
4. Noteringen en looptijden			
a) • Genoteerde effecten	060	72.231.124	71.813.274
• Niet-genoteerde effecten	070	41.902.419	
		<i>Boekjaar</i>	
b) • Resterende looptijd tot één jaar	080	28.146.980	
• Resterende looptijd van meer dan één jaar	090	85.986.563	
5. Uitsplitsing naargelang de obligaties en effecten behorende tot de			
a) handelsportefeuille	100	26.661.751	
b) beleggingsportefeuille	110	87.471.792	
6. Voor de handelsportefeuille			
• het positieve verschil tussen de hogere marktwaarde en de aanschaffingswaarde van de obligaties en effecten die tegen marktwaarde worden gewaardeerd	120	501.951	
• in voorkomend geval, het positieve verschil tussen de hogere marktwaarde en de boekwaarde van de obligaties en effecten die worden gewaardeerd	130	0	
7. Voor de beleggingsportefeuille			
• het positieve verschil van alle effecten waarvan de terugbetalingswaarde groter is dan hun boekwaarde	140	286.613	
• het negatieve verschil van alle effecten waarvan de terugbetalingswaarde kleiner is dan hun boekwaarde	150	3.159.981	

11. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

	Boekjaar
Codes	05

8. Gedetailleerde opgave van de boekwaarde van de beleggingsportefeuille

a) AANSCHAFFINGSWAARDE

Per einde van het vorige boekjaar	010	93.394.362
Mutaties tijdens het boekjaar		
• aanschaffingen	020	57.116.548
• overdrachten	030	(59.611.459)
• aanpassingen met toepassing van artikel 35 ter § 4 en 5	040	326.124
• wisselkoersverschillen	050	(1.336.648)
Per einde van het boekjaar	099	89.888.927

b) OVERDRACHTEN TUSSEN PORTEFEUILLES

1. Overdrachten		
• van de beleggingsportefeuille naar de handelsportefeuille	110	0
• van de handelsportefeuille naar de beleggingsportefeuille	120	0
2. Weerslag op het resultaat	130	0

c) WAARDEVERMINDERINGEN

Per einde van het vorige boekjaar	200	20.577
Mutaties tijdens het boekjaar		
• geboekt	210	2.398.122
• teruggenomen want overtollig	220	(526)
• afgeboekt	230	(87)
• overgeboekt van een post naar een andere	240	0
• wisselkoersverschillen	250	(951)
Per einde van het boekjaar	299	2.471.135

d) NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR

[a) + b)1. - c)]	399	87.471.492
--------------------	-----	------------

12. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

	Boekjaar	Vorig boekjaar
Codes	05	10

IV. STAAT VAN DE AANDELEN EN ANDERE NIET-VASTRENTENDE EFFECTEN
(actiefpost VI)

1. Geografische uitsplitsing van de emittenten van effecten			
• Belgische emittenten	010	180.413	
• buitenlandse emittenten	020	10.487.393	
		<u>Boekwaarde</u>	<u>Marktwaarde</u>
2. Noteringen			
• genoteerde effecten	030	9.628.346	9.284.723
• niet-genoteerde effecten	040	1.039.460	
		<u>Boekjaar</u>	
3. Uitsplitsing naargelang de aandelen en effecten behorende tot de			
• handelsportefeuille	050	7.081.614	
• beleggingsportefeuille	060	3.586.192	
4. Voor de handelsportefeuille :			
• het positieve verschil tussen de marktwaarde en de aanschaffingswaarde van de effecten die tegen marktwaarde worden gewaardeerd	070	343.027	
• het positieve verschil tussen de marktwaarde en de boekwaarde van de effecten die worden gewaardeerd overeenkomstig artikel 35 ter, § 2, tweede lid	080	0	
5. Gedetailleerde opgave van de boekwaarde van de beleggingsportefeuille			
a) AANSCHAFFINGSWAARDE			
Per einde van het vorige boekjaar	100	1.267.422	
Mutaties tijdens het boekjaar			
• aanschaffingen	110	3.398.387	
• overdrachten	120	(951.119)	
• andere wijzigingen	130	(60.615)	
Per einde van het boekjaar	199	3.654.075	
b) OVERDRACHTEN TUSSEN PORTEFEUILLES			
1. Overdrachten			
• van de beleggingsportefeuille naar de handelsportefeuille	200	0	
• van de handelsportefeuille naar de beleggingsportefeuille	210	0	
2. Weerslag op het resultaat	220	0	
c) WAARDEVERMINDERINGEN			
Per einde van het vorige boekjaar	300	28.402	
Mutaties tijdens het boekjaar			
• geboekt	310	54.295	
• teruggenomen want overtollig	320	(7.200)	
• afgeboekt	330	(6.249)	
• overgeboekt van een post naar een andere	340	0	
• wisselkoersverschillen	350	(1.365)	
Per einde van het boekjaar	399	67.883	
d) NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR			
[a) + b)1. - c)]	499	3.586.192	

13. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

V. STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

(actiefpost VII)

A.1. Uitsplitsing van de actiefposten VII A, B, C.

a) economische sector van de volgende posten

		Boekjaar 05	Vorig boekjaar 10	Boekjaar 15	Vorig boekjaar 20
A. Deelnemingen in verbonden ondernemingen	010	25.603.169	10.912.565	11.567.623	11.018.463
B. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	020	85.095	85.095	2.412.606	82.579
C. Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	030	110	645.966	15.533	49.656

b) notering

		Genoteerd	Niet genoteerd
A. Deelnemingen in verbonden ondernemingen	040	1.271.941	35.898.851
B. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	050	2.434.720	62.981
C. Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	060	564	15.079

A.2. Gedetailleerde opgave van de boekwaarde per einde van het boekjaar van de actiefposten VII.A, B en C

		Verbonden ondernemingen (VII.A)	Ondernemingen waarmee een deelnemings- verhouding bestaat (VII.B.)	Andere ondernemingen (VII.C)
a) AANSCHAFFINGSWAARDE				
Per einde van het vorige boekjaar	100	21.916.182	170.733	702.716
Mutaties tijdens het boekjaar				
• aanschaffingen	110	15.713.853	2.356.039	37
• overdrachten en buitengebruikstellingen	120	(402.771)	(24.320)	(680.324)
• overboekingen van een post naar een andere	130	1.474	(1.693)	218
• wisselkoersverschillen	140	(66.025)		0
Per einde van het boekjaar	199	37.162.713	2.500.759	22.647
b) MEERWAARDEN				
Per einde van het vorige boekjaar	200	113.518	0	0
Mutaties tijdens het boekjaar				
• geboekt	210	0	0	0
• verworven van derden	220	0	0	0
• afgeboekt	230	0	0	0
• overgeboekt van een post naar een andere	240	0	0	0
Per einde van het boekjaar	299	113.518	0	0
c) WAARDEVERMINDERINGEN				
Per einde van het vorige boekjaar	300	98.672	3.058	7.094
Mutaties tijdens het boekjaar				
• geboekt	310	14.398	0	0
• teruggenomen want overtoellig	320	(7.453)	0	(19)
• verworven van derden	330	0	0	0
• afgeboekt	340	(178)	0	(71)
• overgeboekt van een post naar een andere	350	0	0	0
• wisselkoersverschillen	360	0	0	0
Per einde van het boekjaar	399	105.439	3.058	7.004
d) NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE VAN BOEKJAAR [a) + b) - c)]	499	37.170.792	2.497.701	15.643

14. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

	Codes	05	10	15	20
		Kredietinstellingen		Andere ondernemingen	
		Boekjaar	Vorig boekjaar	Boekjaar	Vorig boekjaar
B. Uitsplitsing van actiefpost VII D.					
1. Achtergestelde vordering op					
• verbonden ondernemingen	010	19.288	19.288	7.012.283	13.387
• andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	020	0	0	0	0
2. Bedrag van de door genoteerde effecten vertegenwoordigde achtergestelde vorderingen	030	0			
3. Gedetailleerde opgave van de achtergestelde vorderingen					
	Codes	Verbonden ondernemingen		Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	
Netto-boekwaarde per einde van het vorige boekjaar	100		32.675		0
Mutaties tijdens het boekjaar :					
• toevoegingen	110		7.101.248		0
• terugbetalingen	120		(100.674)		0
• geboekte waardeverminderingen	130		0		0
• teruggenomen waardeverminderingen	140		0		0
• wisselkoersverschillen	150		(1.678)		0
• overige	160		0		0
Netto-boekwaarde per einde van het boekjaar	199		7.031.571		0
Gecumuleerde waardeverminderingen per einde van het boekjaar	200		0		0

15. B.T.W. BE 403.199.702**VI § 1 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARIN DE KREDIETINSTELLING EEN DEELNEMING BEZIT**

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de kredietinstelling een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 23 september 1992 alsook de andere ondernemingen waarin de kredietinstelling maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

Naam, zetel, B.T.W.-nummer of nationaal	Maatschappelijke rechten				Gegevens over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is			
	rechtstreeks			Door dochter- onderneming	Jaarrekening op	Munt eenheden	Eigen vermogen	Netto- resultaat
	Soort	Aantal	%				(+) of (-)	(+) of (-)
ABX Luxembourg Holdings 1 S.A. Luxembourg		237.022	11,85		31/12/2006	EUR	6.343	(302)
Alendes BV Amsterdam		1	100,00				Opstartfase	
Alpha Card Watermael-Bosvoorde BE 463.926.551		735.000	50,00		31/12/2006	EUR	8.610	(251)
Alpha Credit Brussel BE 445.781.316		1.146.937	100,00		31/12/2006	EUR	86.985	19.644
ASKK-CGER Services (In liquidatie) Brussel BE 458.523.354		89	89,00			EUR	In liquidatie	
Astro Management Brussel BE 430.189.456		999	99,90	0,10	31/12/2006	EUR	739	222
Banking Funding Company Brussel BE 884.525.164		22.415	36,45			EUR	Opstartfase	
Banque Belgoise N.V. Brussel BE 403.200.294	(1) (2)	449.999 119.250	100,00		31/12/2006	EUR	103.417	20.573
Bank van de post N.V. Brussel BE 456.038.471		300.000	50,00		31/12/2006	EUR	179.446	6.202
BBOF III Investors B.V. Amsterdam		24.000	12,13			EUR	Opstartfase	
BCC Corporate Brussel BE 883.523.807		8.941	37,25			EUR	Opstartfase	
Bedrijvencentrum Dendermonde N.V. Dendermonde BE 438.558.081		500	19,61		31/12/2006	EUR	1073	115
Bedrijvencentrum Regio Aalst N.V. Erembodegem BE 428.749.502		80	14,24		31/12/2006	EUR	686	18
Bedrijvencentrum Vilvoorde N.V. Vilvoorde BE 434.222.577		400	11,02		31/12/2006	EUR	1.046	(10)
Bedrijvencentrum Waasland N.V. Sint-Niklaas BE 427.264.214		400	16,03		31/12/2006	EUR	963	18
Bedrijvencentrum Zaventem N.V. Zaventem Zuid 8 BE 426.496.726		751	24,98		31/12/2006	EUR	333	(102)
BEM-Flemish Construction & Investment Company Bruxelles BE 461 612 904		2.793	12,05	0,03	31/12/2006	EUR	4.916	10

15. B.T.W. BE 403.199.702**VI § 1 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARIN DE KREDIETINSTELLING EEN DEELNEMING BEZIT**

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de kredietinstelling een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 23 september 1992 alsook de andere ondernemingen waarin de kredietinstelling maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

Naam, zetel, B.T.W.-nummer of nationaal	Maatschappelijke rechten				Gegevens over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is			
	rechtstreeks			Door dochter- onderneming	Jaarrekening op	Munt eenheden	Eigen vermogen	Netto- resultaat
	Soort	Aantal	%				(+) of (-)	(+) of (-)
Beta Europa Management SA Luxembourg		27.250	100,00		31/12/2006	EUR	4.999	110
BGL Reassurance S.A. Luxembourg		25.000	100,00		31/12/2006	EUR	7.762	
Brand & Licence Company Bruxelles BE 884.499.250		123	20,00			EUR	Opstartfase	
Camomile Investments UK LTD London		2.000.000	100,00		31/12/2006	EUR	3.385	3.340
Camomille Ulster Investments Cayman Islands		1.356	99,97	0,03	31/12/2006		n.a.	n.a.
Certificat Etoile Luxembourg		1.250	25,00		31/12/2006	EUR	124	-
Certifimmo S.A. in liquidatie Bruxelles BE 430.926.656		102	51,00		5/06/2007	EUR	68	613
Certifimmo II Bruxelles BE 431.434.224		64	51,20		31/12/2006	EUR	95	(8)
Certifimmo V Bruxelles BE 450.355.261		12.261	99,99	0,01	31/12/2006	EUR	1.384	1.552
China Belgium Direct Equity investment Fund Beijing		10.000.000	10,0		31/12/2006	CYN	978.554	(6.420)
Comptoir Agricole de Wallonie Nivelles BE 400.364.530		2.499	99,96	0,04	31/12/2006	EUR	1.150	390
Coöperative H2 Equity Partners Fund III U.A Amsterdam		1.220.067	24,07				Starting	
Coppefis Bruxelles BE 453.987.813		74	98,67	1,33	31/12/2006	EUR	228	235
Credissimo Seraing BE 403.977.482		124.999	100,00		31/12/2006	EUR	11.421	857
Crédit Social de la Province du Brabant Wallon Nivelles BE 400.351.068		11.012	12,10		31/12/2006	EUR	52	71
Demeter S.A.S Torcy, France		1.120	20,65	8,90	31/12/2006	EUR	61.106	2.908
Demetris Groot-Bijgaarden BE 452.211.723		9.999	99,99	0,01	31/12/2006	EUR	2.940	493

15. B.T.W. BE 403.199.702**VI § 1 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARIN DE KREDIETINSTELLING EEN DEELNEMING BEZIT**

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de kredietinstelling een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 23 september 1992 alsook de andere ondernemingen waarin de kredietinstelling maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

Naam, zetel, B.T.W.-nummer of nationaal	Maatschappelijke rechten				Gegevens over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is			
	rechtstreeks			Door dochter- onderneming	Jaarrekening op	Munt eenheden	Eigen vermogen	Netto- resultaat
	Soort	Aantal	%				(+) of (-)	(+) of (-)
Dikoti Amsterdam		42	100,00		31/12/2006	EUR	(15.010)	(495)
Discontokantoor van Turnhout Turnhout BE 404.154.755		10.000	100,00		31/12/2006	EUR	38	(25)
Distri-Invest Bruxelles BE 431.242.105		102	51,00		31/12/2006	EUR	108	3
Dominet S.A; Piaseczno		15.615	100,00		31/12/2006	PLN	74.138	(3.952)
Domus Flandria Antwerpen BE 436.825.642		22.500	11,22		31/12/2006	EUR	26.545	2.301
Dryden Wealth Management (Taiwan) Ltd Taiwan		20.000.000	100,00		31/12/2006	TWD	360.232	20.951
Europay Belgium S.C. Bruxelles BE 434.197.536		13.618	39,73	0,07	31/12/2006	EUR	1.175	6.639
FB Holdings Canada Corp. Calgary, Canada		100	100,00		31/12/2006	USD	10.000	-
FB Transportation Capital LLC Wilmington, USA		5.000.000	100,00		31/12/2006	USD	5.000	24.286
FCM Private Equity II, S.L. Madrid		47.725	68,18				Opstartfase	
FCM Private Equity, S.L. Spain		2.914.995	99,97		31/12/2006	EUR	3.621	12.287
Fimagen Holding Paris		2.933.313	96,85	3,15	31/12/2006	EUR	192.687	30.133
Finest Bruxelles BE 449.082.680		14.793	99,99	0,01	31/12/2006	EUR	1.194	111
Fintrimo S.A. Saint Josse – Noode BE 0874.308.807		200	33,33	33,33	31/12/2006	EUR	94	14
Fondo Nazca II, FCR de Régimen Simplificado Madrid		61.432.105	99,02				Opstartfase	
Fortis Bank A.S. Gayrettepe		941.113.753	94,11		31/12/2006	YTL	1.110.575	119.155
Fortis Bank Escritorio de Representacao Ltda Sao Paulo		990.364	88,40		31/12/2006	BRL	410	
Fortis Bank Nederland Holding. Utrecht		1.095.735	82,33	17,67	31/12/2006	EUR	6.097.000	1.177.000
Fortis Bank Polska Warszawa		16.771.155	99,19		31/12/2006	PLN	237.945	108.266
Fortis Banque France Puteaux		2.832.092	99,98		31/12/2006	EUR	399.142	19.584

15. B.T.W. BE 403.199.702**VI § 1 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARIN DE KREDIETINSTELLING EEN DEELNEMING BEZIT**

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de kredietinstelling een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 23 september 1992 alsook de andere ondernemingen waarin de kredietinstelling maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

Naam, zetel, B.T.W.-nummer of nationaal	Maatschappelijke rechten				Gegevens over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is			
	rechtstreeks			Door dochter- onderneming	Jaarrekening op	Munt eenheden	Eigen vermogen	Netto- resultaat
	Soort	Aantal	%				(+) of (-)	(+) of (-)
Fortis Banque Luxembourg. Luxembourg		13.720.846	99,92		31/12/2006	EUR	2.403.800	580.000
Fortis Capital Canada Canada		100	100,00		31/12/2006	USD	899	970
Fortis Capital Corporation Inc Stamford		1.000	100,00		31/12/2006	USD	1.869	39.581
Fortis Energy North America S.A.R.L. Luxembourg		8.630.116	100,00				Opstartfase	
Fortis Film Fund S.A. Brussel		99	99,00	1,00			Opstartfase	
Fortis Finance Belgium S.C.R.L. Bruxelles BE 879.866.412		8.533.312	100,00		31/12/2006	EUR	8.545.455	252.817
Fortis Financial Services LLC New York		159.992	100,00		31/12/2006	USD	223.567	18.526
Fortis Funding LLC New York		100	100,00		31/12/2006	USD		(42)
Fortis Gesbeta, SGIIC SA Madrid Spain		75.000	100,00		31/12/2006	EUR	16.149	4.711
Fortis Ifico Grand Cayman		100.000	100,00		31/12/2006	USD	2.617	53
Fortis Int'l Finance Dublin Dublin		209.368.065	79,32	20,68	31/12/2006	EUR	348.781	25.502
Fortis Investment Finance Paris France		2.099.995	100,00		31/12/2006	EUR	33.309	3.210
Fortis Lease Iberia Barcelona Spain		1.170.000	21,39	78,61	31/12/2006	EUR	25.497	(999)
Fortis Luxembourg Finance Luxembourg		19.999	100,00		31/12/2006	EUR	14.648	11.610
Fortis Pension EGFP SA Madrid Spain		130.000	100,00		31/12/2006	EUR	1.549	60
Fortis Private Equity Asia Fund Bruxelles		22.199	100,00		31/12/2006	EUR	11.831	(830)
Fortis Private Equity Belgium Bruxelles BE 421.883.286		557.866	100,00		31/12/2006	EUR	121.564	(777)
Fortis Private Equity France Strasbourg, France		200.000	100,00		31/12/2006	EUR	411	35
Fortis Private Equity France Fund Strasbourg		38.760.000	99,90	0,10	31/12/2006	EUR	29.857	(809)
Fortis Private Investment Management Limited Londen		64.993.419	100,00		31/12/2006	GBP	18.797	(4.048)
Fortis Proprietary Investments Dublin, Ireland		9.999.999	100,00		31/12/2006	USD	54.444	16.218

15. B.T.W. BE 403.199.702**VI § 1 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARIN DE KREDIETINSTELLING EEN DEELNEMING BEZIT**

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de kredietinstelling een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 23 september 1992 alsook de andere ondernemingen waarin de kredietinstelling maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

Naam, zetel, B.T.W.-nummer of nationaal	Maatschappelijke rechten				Gegevens over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is			
	rechtstreeks			Door dochter-onderneming	Jaarrekening op	Munt eenheden	Eigen vermogen	Netto-resultaat
	Soort	Aantal	%				(+) of (-)	(+) of (-)
Fortis Wealth Management (Hong Kong) Ltd Hong Kong		549.999	100,00		31/12/2006	HKD	284.370	33.989
Fortis Wealth Management (Singapore) Ltd Singapore		9.450.000	100,00		31/12/2006	SGD	826	(1.495)
G.I.E Services Groupe Fortis France Puteaux		1	16,67	83,31				
Generale Bank Pref II Rotterdam		9.075.609	100,00		31/12/2006	EUR	(7.261)	7.261
Generale Belgian Finance Company Ltd. Hong Kong		99.999	100,00		31/12/2006	USD	8.957	1.032
Generale Branch Nominees Ltd. London		100	100,00		31/12/2006	GBP	-	-
Genfinance International N.V. Bruxelles BE 421.429.267		19.999	100,00		31/12/2006	EUR	1.252	2
G I Finance Dublin Ireland		54.600.000	100,00		31/12/2006	GBP	54.637	37
G.I.E Immobilier Groupe Fortis Paris Puteaux		1	20,00	79,98	31/12/2006	EUR		
Geschäftsführung GmbH der Generale Bank Germany		1	100,00		31/12/2006	EUR		
Gudrun Xpert Bruxelles BE 477.315.422		5.200	26,00		31/12/2006	EUR	621	(129)
Heracles S.C.R.L. Charleroi BE 427.178.892		4.500	13,55	0,05	31/12/2006	EUR	319	(145)
Het Werkmanshuis Tongeren BE 400.986.518		1.095	41,04		31/12/2006	EUR	1.283	45
Hypo-G Bruxelles BE 461.696.244		1000	100,00		31/12/2006	EUR	68	6
I.D.P.B. Paris 414 878 777 000 13		145	96,67	2,66	31/12/2006	EUR	697	17
Immo-Beaulieu Bruxelles BE 450.193.133		500	25,00		31/12/2006	EUR	68	106
Immo Certrest Bruxelles BE 458.406.954		999	99,90	0,10	31/12/2006	EUR	(1.074)	17
Immo Kolonel Bourgstraat Bruxelles BE 461.139.879		1.250	50,00		31/12/2006	EUR	69	2
Immobiële Distri-Land Bruxelles BE 436.440.909		156	12,48		31/12/2006	EUR	167	10

15. B.T.W. BE 403.199.702**VI § 1 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARIN DE KREDIETINSTELLING EEN DEELNEMING BEZIT**

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de kredietinstelling een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 23 september 1992 alsook de andere ondernemingen waarin de kredietinstelling maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

Naam, zetel, B.T.W.-nummer of nationaal	Maatschappelijke rechten				Gegevens over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is			
	rechtstreeks			Door dochter- onderneming	Jaarrekening op	Munt eenheden	Eigen vermogen	Netto- resultaat
	Soort	Aantal	%	%			(+) of (-)	(+) of (-)
Immobilière Sauvenière N.V. Bruxelles BE 403.302.739		15.741	99,99	0,01	31/12/2006	EUR	27.274	1.619
Immolouneuve Bruxelles BE 416.030.426		1.000	50,00		31/12/2006	EUR	85	6
Innovation et Développement en Brabant Wallon Tubize (Saintes) BE 460.658.938		3.500	16,32		31/12/2006	EUR	700	50
Interselex N.V. Bruxelles BE 415.213.646		185.499	100,00		31/12/2006	EUR	5.531	377
Isabel N.V. Bruxelles BE 455.530.509		253.322	25,33		31/12/2006	EUR	12.206	3.569
Krediet voor Sociale Woningen Bruxelles BE 402.204.461		65.009	66,61	3,35	31/12/2006	EUR	10.879	411
La Maison Sociale de Tournai - Ath Tournai BE 402.495.065		465.570	99,72		31/12/2006	EUR	2.835	151
La Propriété Sociale de Binche - Morlanwelz Binche BE 401.198.136		23.520	20,81	0,67	31/12/2006	EUR	1.292	21
Landbouwkantoor Vlaanderen Wevelgem BE 405.460.889		499	99,80	0,20	31/12/2006	EUR	2.663	944
Landwaarts Sociaal Woonkrediet Genk BE 401.363.828		5.100	14,49		31/12/2006	EUR	14.691	753
Le Crédit Social de Tubize Tubize BE 400.344.140		400	11,43		31/12/2006	EUR	270	(30)
Le Crédit Social et les petits Propriétairesréunis Chatelet BE 401.609.593		3.347	12,38		31/12/2006	EUR	2.389	253
Le Petit Propriétaire Bruxelles		690	11,60		31/12/2006	EUR	762	8
Maredo Frankfurt-Am-Main, Germany		369.900	36,99	0,18	31/12/2006	EUR	(5.547)	578
Metropolitan Buildings N.V. Bruxelles BE434.742.734		55	15,00		31/12/2006	EUR	116	2.488
Mijn Huis Edouard Pecher Antwerpen BE 404.476.340		20.859	50,26		31/12/2006	EUR	4.115	41
Mine.Be Bruxelles		39.999	100,00		31/12/2006	EUR	2.190	3

15. B.T.W. BE 403.199.702**VI § 1 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARIN DE KREDIETINSTELLING EEN DEELNEMING BEZIT**

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de kredietinstelling een deelneming bezit in de zin van het koninklijk besluit van 23 september 1992 alsook de andere ondernemingen waarin de kredietinstelling maatschappelijke rechten bezit ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

Naam, zetel, B.T.W.-nummer of nationaal	Maatschappelijke rechten				Gegevens over het laatste boekjaar waarvoor de jaarrekening beschikbaar is			
	rechtstreeks			Door dochter- onderneming	Jaarrekening op	Munt eenheden	Eigen vermogen	Netto- resultaat
	Soort	Aantal	%	%			(+) of (-)	(+) of (-)
BE 471.793.053								
Nazca Capital Spain		1.120.355	70,00		31/12/2006	EUR	291	120
Nazca Inversiones Spain		54.486.300	95,00	5,00	31/12/2006	EUR	59.820	15.004
Nieuwe Maatschappij Rond Den Heerd Kortrijk BE 426.351.028		2.000	23,26		31/12/2006	EUR	1.605	52
Park De Haan N.V. Bruxelles BE 438.533.436		300	15,00		31/12/2006	EUR	68	40
S.A. Berlaymont 200 N.V.(in liquidatie sinds 12.05.2006) Bruxelles BE 441.629.617		251	14,85		31/12/2006	EUR	11.154	(844)
Shenergy Groupe Finance Company Limited Shanghai		50.000.000	10,00				Opstartfase	
S.B.I. - B.M.I. Bruxelles BE 411.892.088		2.595	19,51	0,01	31/12/2006	EUR	32.215	131
St.-Jozefs Kredietmaatschappij Beringen Beringen BE 401.349.970		522	11,93		31/12/2006	EUR	19.572	560
SOWO Invest Bruxelles BE 877 279 282		875,00	87,50		31/12/2006	EUR	153	(13)
Sybeta (In liquidatie) Charleroi BE 400.398.281		62.800	76,30		31/12/2006	EUR	4.442	3.286
Titrisation Belge - Belgische effectisering N.V. Bruxelles BE 457.416.465		7.500	50,00		31/12/2006	EUR	578	(26)
Tous Propriétaires SA Erquelinnes BE 401.731.339		43.425	16,82		31/12/2006	EUR	4.908	283
Velleman International Gavere BE 866.481.994		3.997.006	69,95		31/12/2006	EUR	16.770	3.590
Via Zaventem N.V Bruxelles BE 892.742.765		5.100	51,00				Opstartfase	
Visa Belgium S.C. Bruxelles BE 435.551.972		44	24,58	0,49	31/12/2006	EUR	266	30
Von Essen GmbH Essen, Germany		1		100,00	31/12/2006	EUR	46.000	
Wa Pei Finance Hongkong		340.997	100,00		31/12/2006	HKD	214.327	34.780

(2) VVPR aandelen

16. B.T.W. BE 403.199.702

VI. § 2 LIJST VAN DE ONDERNEMINGEN WAARVOOR DE KREDIETINSTELLING ONBEPERKT AANSPRAKELIJK IS IN HAAR HOEDANIGHEID VAN ONBEPERKT AANSPRAKELIJKE VENNOOT OF LID

Naam, volledig adres van de zetel en indien het om een onderneming naar Belgisch recht gaat, BTW-nummer of nationaal identificatienummer		Eventuele codes (*)
Codes	05	10
ASLK-CGER Services, wolvengracht 48, 1000 Brussel BE 458.523.354		

(*) De jaarrekening van de onderneming

- A. wordt openbaar gemaakt door neerlegging door de onderneming bij de Nationale Bank van België;
- B. wordt daadwerkelijk openbaar gemaakt door de onderneming in een andere Lid-Staat van de EG, zoals voorgeschreven door artikel 3 van richtlijn 68/151/EEG;
- C. wordt door integrale of evenredige consolidatie opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstelling die is opgesteld, gecontroleerd en openbaar gemaakt overeenkomstig het koninklijk besluit van 23 september 1992 op de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen.

(in duizenden EUR)

(actiefpost VIII)

* Indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt

18. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

VIII. STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

(actiefpost IX)

		Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel	Leasing en soortgelijke rechten	Overige materiële vaste activa	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen
	Codes	05	10	15	20	25	30
a) AANSCHAFFINGSWAARDE							
Per einde van het vorige boekjaar	010	1.453.504	283.854	125.055	0	301.858	0
Mutaties tijdens het boekjaar:							
• aanschaffingen, met inbegrip van de geprocureerde vaste activa	020	100.485	65.675	25.760	0	84.953	0
• overdrachten en buitengebruikstellingen	030	(41.699)	(51.640)	(9.349)	0	(3980)	0
• overboekingen van een post naar een andere	040	(642)	(111)	111	0	642	0
• wisselkoersverschillen	050	(94)	(1.651)	(414)	0	(1.244)	0
Per einde van het boekjaar	099	1.511.554	296.127	141.163	0	382.229	0
b) MEERWAARDEN							
Per einde van het vorige boekjaar	110	275.472	14	10	0	13.464	0
Mutaties tijdens het boekjaar							
• geboekt	120	0	0	74	0	0	0
• verworven van derden	130	0	0	0	0	0	0
• afgeboekt	140	(741)	0	0	0	(1.821)	0
• overgeboekt van een post naar een andere	150	0	0	0	0	0	0
Per einde van het boekjaar	199	274.731	14	84	0	11.643	0
c) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN							
Per einde van het vorige boekjaar	210	1.109.920	192.851	71.551	0	190.251	0
Mutaties tijdens het boekjaar							
• geboekt	220	69.823	51.938	9.902	0	24.307	0
• teruggenomen want overtollig	230	0	(93)	(30)	0	0	0
• verworven van derden	240	0	0	0	0	15	0
• afgeboekt	250	(34.939)	(51.182)	(9.370)	0	(12.790)	0
• overgeboekt van een post naar een andere	260	(376)	155	(155)	0	376	0
• wisselkoersverschillen	270	(8)	(1.272)	(269)	0	(1.144)	0
Per einde van het boekjaar	299	1.144.420	192.397	71.629	0	201.015	0
d) NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR [a) + b) - c)]	399	641.865	103.744	69.618	0	192.857	0
waarvan							
• terreinen en gebouwen	410				0		
• installaties, machines en uitrusting	420				0		
• meubilair en rollend materieel	430				0		

19. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)*

	<i>Boekjaar</i>
<i>Codes</i>	<i>05</i>

IX. OVERIGE ACTIVA*(actiefpost XI)*

Uitsplitsing indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt

• betaalde premies op opties	010	7.761.653
• uitstaand bedrag in afwachting van affectatie	020	2.490.416
• terug te vorderen vennootschapbelasting	030	22.048
• schuldvorderingen op facturen	040	88.419
	050	0
	060	0
	070	0

X. OVERLOPENDE REKENINGEN*(actiefpost XII)*

1. Over te dragen kosten	110	298.572
2. Verworven opbrengsten	120	50.516.599

20. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)*

	<i>Boekjaar</i>	<i>Vorig boekjaar</i>
<i>Codes</i>	<i>05</i>	<i>10</i>

XI. STAAT VAN DE SCHULDEN AAN KREDIETINSTELLINGEN*(passiefpost I)*

A. Voor de post in zijn geheel			
• schulden aan verbonden ondernemingen	010	40.19.467	24.200.801
• schulden aan andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	020	22	0
B. Voor de schulden die niet onmiddellijk opeisbaar zijn, uitsplitsing naar hun resterende looptijd (passiefposten I.B. en C.)			
• tot drie maanden	110	152.112.035	
• meer dan drie maanden tot één jaar	120	19.305.490	
• meer dan één jaar tot vijf jaar	130	499.285	
• meer dan vijf jaar	140	73.038	
• met onbepaalde looptijd	150	0	

XII. STAAT VAN DE SCHULDEN AAN CLIËNTEN*(passiefpost II)*

1. Schulden aan			
• verbonden ondernemingen	210	7.107.090	6.813.014
• andere ondernemingen waarmee een deelnemings-verhouding bestaat	220	79.721	32.901
2. Geografische uitsplitsing van de schulden			
• aan België	310	97.079.868	
• aan het buitenland	320	79.715.962	
3. Uitsplitsing naar resterende looptijd			
• onmiddellijk opeisbaar	410	41.895.610	
• tot drie maanden	420	59.139.640	
• meer dan drie maanden tot één jaar	430	12.699.094	
• meer dan één jaar tot vijf jaar	440	9.712.318	
• meer dan vijf jaar	450	12.875.626	
• met onbepaalde looptijd	460	40.473.542	

21. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)*

	<i>Boekjaar</i>	<i>Vorig boekjaar</i>
<i>Codes</i>	<i>05</i>	<i>10</i>

XIII. STAAT VAN DE IN SCHULDBEWIJZEN BELICHAAMDE SCHULDEN*(passiefpost III)*

1. Schuldbewijzen die, naar weten van de kredietinstelling, schulden zijn			
• aan verbonden ondernemingen	010	3.219.242	2.592.170
• aan ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	020	0	0
2. Uitsplitsing naar resterende looptijd			
• tot drie maanden	110	20.510.318	
• meer dan drie maanden tot één jaar	120	7.191.375	
• meer dan één jaar tot vijf jaar	130	12.526.159	
• meer dan vijf jaar	140	2.478.642	
• met onbepaalde looptijd	150	105.786	

XIV. STAAT VAN DE OVERIGE SCHULDEN*(passiefpost IV)*

1. Vervallen schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten ten aanzien van		
a) het belastingbestuur	210	0
b) de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	220	0
2. Belastingen		
a) te betalen belastingen	230	91.764
b) geschatte belastingsschulden	240	0
3. Overige schulden		
Uitsplitsing indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt		
• ontvangen premies op opties	310	9.959.667
• uitstaand bedrag in afwachting van affectatie	320	1.435.638
• bezoldigingen en sociale zekerheid	330	661.074
• schulden voortvloeiend uit de affectatie van het resultaat	340	4.415
	350	0

22. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)*

	<i>Boekjaar</i>
<i>Codes</i>	<i>05</i>

XV. OVERLOPENDE REKENINGEN*(passiefpost V)*

1. Toe te rekenen kosten	010	48.668.425
2. Over te dragen opbrengsten	020	106.836

XVI. VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN*(passiefpost VI. A. 3.)*

Uitsplitsing indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt

• voorzieningen voor verbintenskredieten	110	379.464
• voorzieningen voor geschillen	120	94.210
• voorzieningen voor herstructurering in het kader van de integratie van de bankactiviteiten van de Fortis groep	130	33.687
• voorzieningen met betrekking op personeel	150	21.615

XVII. STAAT VAN DE ACHTERGESTELDE SCHULDEN*(passiefpost VIII)*

	<i>Boekjaar</i>	<i>Vorig boekjaar</i>
<i>Codes</i>	<i>05</i>	<i>10</i>

A. Voor de post in zijn geheel			
• schulden aan verbonden ondernemingen	210	3.514.851	3.488.127
• schulden aan andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	220	0	0
B. Kosten verbonden aan achtergestelde schulden	310	675.662	

23. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

XVIII. STAAT MET BETREKKING TOT HET KAPITAAL

A. MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL

1. Geplaatst kapitaal (passiefpost IX. A.)

- per einde van het vorige boekjaar
- wijzigingen tijdens het boekjaar

Kapitaalverhoging

.....

.....

.....

.....

- per einde boekjaar

2. Samenstelling van het kapitaal

2.1 Soorten aandelen gewone

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Boekjaar Vorig boekjaar

Codes 05 10

Bedragen Aantal aandelen

niet opgevraagde opgevraagde, niet
bedragen gestorte bedragen

B. NIET GESTORT KAPITAAL

Aandeelhouders die nog moeten volstorten

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TOTAAL

Bedrag van het overeenstemmend
kapitaal in bezit aantal aandelen

C. EIGEN AANDELEN GEHOUDEN DOOR

- de kredietinstelling zelf
- haar dochters

310 0 0

320 0 0

D. VERPLICHTINGEN TOT UITGIFTE VAN AANDELEN

1. Als gevolg van de uitoefening van conversierechten

- bedrag van de lopende converteerbare leningen
- bedrag van het te plaatsen kapitaal
- maximum aantal uit te geven aandelen

410 0 0

420 0 0

430 0 0

2. Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten

- aantal inschrijvingen in omloop
- bedrag van het te plaatsen kapitaal
- maximum aantal uit te geven aandelen

440 0 0

450 0 0

460 0 0

E. TOEGESTAAN, NIET GEPLAATST KAPITAAL

510 1.280.736 0

F. AANDELEN BUITEN KAPITAAL

waarvan

daaraan verbonden
aantal aandelen stemrecht

- aandelen gehouden door de kredietinstelling zelf

610 0 0

- aandelen gehouden door haar dochters

620 0 0

24. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)***XIX. UITSPLITSING BALANS EUR - VREEMDE MUNTEN**

	<i>Codes</i>	<i>05</i>	<i>10</i>
			<i>in vreemde munt</i>
			<i>in EUR (tegenwaarde EUR)</i>
TOTAAL ACTIEF	010	386.387.361	151.303.221
TOTAAL PASSIEF	020	381.942.616	155.747.966

XX. FIDUCIAIRE VERRICHTINGEN ALS BEDOELD IN ARTIKEL 27TER, § 1, DERDE LID*(in duizenden EUR)*

	<i>Codes</i>	<i>05</i>
Betrokken actief- en passiefposten		
.....	110	0
.....	120	0
.....	130	0
.....	140	0
.....	150	0
.....	160	0
.....	170	0
.....	180	0
.....	190	0
.....	200	0
.....	210	0
.....	220	0
.....	230	0

Boekjaar

25. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

(1) Bedrag van de inschrijving of boekwaarde van de bezwaarde gebouwen, wanneer deze lager ligt
(2) Bedrag van de inschrijving
(3) Boekwaarde van de verpande activa
(4) Bedrag van de betrokken activa

XXI. STAAT VAN DE GEWAARBORGDE SCHULDEN EN VERPLICHTINGEN

Zakelijke zekerheden die door de instelling werden gesteld
of onherroepelijk beloofd op haar eigen activa

(in duizenden EUR)

	Panden		Panden op	Zekerheden
	Hypotheke	op het	andere activa	gevestigd op
	(1)	handelsfonds	(3)	toekomstige
Codes	05	10	15	activa
	(1)	(2)	(3)	(4)

a) als waarborg voor schulden en verplichtingen van de kredietinstelling

1. Passiefposten

• schulden als gevolg van mobiliserings en voorschotten	010	0	0	163.668.383	0
•	020	0	0	0	0
•	030	0	0	0	0
•	040	0	0	0	0
•	050	0	0	0	0

2. Posten buiten-balanstelling

•	110	0	0	0	0
•	120	0	0	0	0
•	130	0	0	0	0
•	140	0	0	0	0
•	150	0	0	0	0

b) als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden

1. Passiefposten

• schulden als gevolg van mobiliserings en voorschotten	210	0	0	0	0
•	220	0	0	0	0
•	230	0	0	0	0
•	240	0	0	0	0
•	250	0	0	0	0

2. Posten buiten-balanstelling

•	310	0	0	0	0
•	320	0	0	0	0
•	330	0	0	0	0
•	340	0	0	0	0
•	350	0	0	0	0

26. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

		Boekjaar	Vorig boekjaar
Codes		05	10
XXII. STAAT VAN DE EVENTUELE PASSIVA EN VAN DE VERPLICHTINGEN			
MET EEN POTENTIEEL KREDIETRISICO			
(posten I en II van de buiten-balanstelling)			
• Totaal van de eventuele passiva voor rekening van verbonden ondernemingen	010	6.409.752	7.690.847
• Totaal van de eventuele passiva voor rekening van ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	020	0	46
• Totaal van de verplichtingen ten aanzien van verbonden ondernemingen	030	2.077.902	2.682.867
• Totaal van de verplichtingen ten aanzien van ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	040	55.950	1.480
XXIII. GEGEVENS MET BETREKKING TOT DE BEDRIJFSRESULTATEN			
(posten I tot XV van de resultatenrekening)			
A. 1. Staat van de werknemers opgenomen in het personeelsregister			
a) Aantal op de afsluitingsdatum ingeschreven personen	101	22.171	22.083
b) Gemiddeld aantal ingeschreven personen in voltijdse equivalenten	102	20.242	19.948
c) Aantal gepresteerde uren	103	27.171.445	26.187.227
¹ ^{bis} Uitzendkrachten en werknemers die ter beschikking zijn gesteld van de onderneming			
a) Aantal op de afsluitingsdatum tewerkgestelde personen	200	167	188
b) Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen in voltijdse equivalenten	201	104	80
c) Aantal gepresteerde uren	202	195.150	150.324
d) Hieraan verbonden personeelskosten (in duizenden EUR)	203	6.487	6.310
2. Personeelskosten			
a) Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	210	1.451.619	1.321.404
b) Patronale bijdragen voor sociale verzekeringen	220	357.702	330.579
c) Patronale premies voor bovenwettelijke verzekeringen	230	138.914	116.140
d) Andere personeelskosten	240	45.133	31.165
e) Pensioenen	250	983	3.722
3. Voorzieningen voor pensioenen			
a) toevoegingen	310	360	97
b) bestedingen en terugnemingen	320	1	50
B. 1. Overige bedrijfsopbrengsten			
Uitsplitsing van post XIV van de resultatenrekening indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt			
• huuropbrengsten	410	19.825	23.904
• divers recuperaties	420	169.112	29.272
• inventariskosten	430	8.885	21.079
• portkosten van rekeningen	440	11.599	11.513
• Inkomsten uit schuldvorderingen	450	22.200	26.138
• overige	460	8.482	7.378
2. Overige bedrijfskosten (post XV van de resultatenrekening)			
• belastingen en taksen	510	140.655	131.643
• overige bedrijfskosten	520	102.515	62.035
Uitsplitsing van de overige bedrijfskosten indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt			
• inventariskosten	610	0	0
• kosten verbonden aan achtergestelde lening	620	0	0
C. Bedrijfsresultaten met betrekking tot verbonden ondernemingen			
• Opbrengsten	710	9.642.144	6.199.647
• Kosten	720	8.798.902	5.191.369

27. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

XXIII. GEGEVENS MET BETREKKING TOT DE BEDRIJFSRESULTATEN
(VERVOLG)

	Codes	Boekjaar		Vorig boekjaar	
		05	10	15	20
D. Uitsplitsing van de bedrijfsopbrengsten volgens hun oorsprong					
		Belgische vestigingen	Buitenlandse vestigingen	Belgische vestigingen	Buitenlandse vestigingen
I. Rente-opbrengsten en soortgelijke opbrengsten	010	16.009.598	3.112.465	12.162.349	2.243.264
III. Opbrengsten uit niet-vastrentende effecten					
• Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	110	116.121	34.288	70.250	9.342
• Deelnemingen in verbonden ondernemingen	120	312.867	528.835	25.924	1.528.155
• Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	130	3.782	3.783	7.530	58.029
• Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	140	270	16.574	167	29.694
IV. Ontvangen provisies	210	1.133.733	214.064	1.062.479	131.664
VI. Winst uit financiële transacties					
• uit het wissel- en handelsbedrijf in effecten en andere financiële instrumenten	310	479.898	(202.759)	112.341	62.442
• uit de realisatie van beleggingseffecten	320	174.440	15.708	159.691	4.835
XIV. Overige bedrijfsopbrengsten	410	123.389	116.714	114.197	79.195

Uitsplitsing van de dividenden (posten III B en C van de resultatenrekening) onder verwijzing naar de plaats van de hoofdzetel

land van de EU	849.267
land buiten de EU	0

28. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)***XXIV. OPGAVE VAN DE BUITEN-BALANSTELLINGVERRICHTINGEN OP TERMIJN OP EFFECTEN, DEVIEZEN EN ANDERE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE GEEN VERPLICHTINGEN MET ZICH BRENGEN MET EEN POTENTIEEL KREDIETRISICO IN DE ZIN VAN POST II VAN DE BUITEN-BALANSTELLING***(in duizenden EUR)*

		Waarvan	
		Bedrag op de	Niet als dekking
		afsluitingsdatum	bestemde
		verrichtingen	
Codes	05	10	
Soorten verrichtingen (a)			
1. OP EFFECTEN			
termijnaankopen en -verkopen van effecten en waardepapier	010	507.807	507.558
2. OP DEVIEZEN (b)			
• termijnwisselverrichtingen	110	237.841.406	229.160.941
• valuta- en renteswaps	120	19.201.399	18.412.404
• futures op valuta	130	141.190	141.190
• opties op valuta	140	68.326.038	68.315.834
• contracten op termijnwisselkoersen	150	12.319.263	12.309.678
3. OP ANDERE FINANCIËLE INSTRUMENTEN			
1. termijnrenteverrichtingen (c)			
• renteswap-overeenkomsten	210	1.646.619.073	1.567.593.020
• interest-future-verrichtingen	220	84.264.050	84.264.050
• rentecontracten op termijn	230	29.924.878	29.910.878
• opties op rente	240	1.725.994.021	1.724.708.314
2. andere aan- en verkopen op termijn (d)			
• andere optieverrichtingen	310	86.785.886	82.728.897
• andere future-verrichtingen	320	17.811.895	17.812.084
• andere termijnaankopen en -verkopen	330	7.117.809	3.816.026

- (a) Voor de definitie van de verrichtingen : zie de waarderingsregels
 (b) Bedragen die moeten worden geleverd
 (c) Nominaal/notioneel refertebedrag
 (d) Aankoop-/verkoopprijs overeengekomen tussen de partijen

28. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)*

**XXIV OPGAVE VAN DE BUITEN-BALANSTELLINGVERRICHTINGEN OP TERMIJN OP EFFECTEN,
Bis. DEVIEZEN EN ANDERE FINANCIËLE INSTRUMENTEN DIE GEEN VERPLICHTINGEN MET ZICH
BRENGEN MET EEN POTENTIEEL KREDIETRISICO IN DE ZIN VAN POST II VAN DE
BUITEN-BALANSTELLING (vervolg).**

(in duizenden EUR)

Becijfering van de impact op de resultaten van een derogatie op de waarderingsregel van art 36 bis
§ 2 met betrekking tot de termijnrenteverrichtingen

	<i>Bedrag op de afsluitingsdatum van de rekeningen (a)</i>	<i>Vershil tussen de marktwaarde en de boekwaarde (b)</i>
Categorieën termijnrenteverrichtingen		
a) in het kader van het thesauriebeheer	224.192.311	308
b) in het kader van het ALM beheer	25.777.119	265.480
c) Niet-risico reducerende verrichtingen (LOCOM)	Niet van toepassing op 31/12/2007	Niet van toepassing op 31/12/2007
(a) nominaal / notioneel refertbedrag		
(b) + : positief verschil tussen marktwaarde en reeds geboekte resultaten		
- : negatief verschil tussen marktwaarde en reeds geboekte resultaten		

29. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

Boekjaar

Codes 05

XXV. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

A.	• Meerwaarden bij de overdracht van vaste activa aan verbonden ondernemingen	010	2.244
	• Minderwaarden bij de overdracht van vaste activa aan verbonden ondernemingen	020	392

B. Andere uitzonderlijke opbrengsten
(post XVII. E. van de resultatenrekening)

Uitsplitsing indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt

•	Herstructureringsplan	110	9.644
•		120	0
•		130	0
•		140	0
•		150	0

Andere uitzonderlijke kosten
(post XVIII. E. van de resultatenrekening)

Uitsplitsing indien onder deze post een belangrijk bedrag voorkomt

•	Herstructureringsplan	210	15.465
•		220	0
•		230	0
•		240	0
•		250	0

XXVI. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

A. Uitsplitsing van post XX.A. van de resultatenrekening

1.	Belastingen op het resultaat van het boekjaar		
a.	Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	310	88.910
b.	Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	320	(1.201)
c.	Geraamde belastingsupplementen (opgenomen onder passiefpost IV) als belastingschulden	330	0
2.	Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren		
a.	Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen	410	16.304
b.	Geraamde belastingsupplementen (opgenomen onder passiefpost IV) of belastingsupplementen waarvoor een voorziening werd gevormd (opgenomen onder passiefpost VI. A.2.)	420	0

B. BELANGRIJKSTE VERSCHILLEN TUSSEN DE WINST VÓÓR BELASTINGEN

zoals deze blijkt uit de jaarrekening EN DE GERAAMDE BELASTBARE WINST, met afzonderlijke vermelding van deze die voortspuiten uit het tijdsverschil tussen de vaststelling van de boekhoudkundige winst en de fiscale winst
(in de mate waarin het resultaat van het boekjaar op belangrijke wijze werd beïnvloed op het stuk van belastingen)

•	Niet aanvaarde uitgaven	510	46.048
•	Reservebewegingen	520	8.040
•	Meer/minderwaarden op aandelen en deelnemingen	530	(680.721)
•	Definitieve belaste inkomen	540	(730.013)
•		550	0

30. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

		Boekjaar	Vorig boekjaar
	Codes	05	10
XXVI. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT			
(VERVOLG)			
C. INVLOED VAN DE UITZONDERLIJKE RESULTATEN OP DE BELASTINGEN OP HET RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR			
•	010	(272)	(19.342)
•	020	0	0
•	030	0	0
D. BRONNEN VAN BELASTINGLATENTIES			
1. Actieve belastinglatenties:			
• voor de lopende herstructureringsplannen worden actieve belastinglatenties geboekt	110	10.510	56.502
•	120	0	0
•	130	0	0
•	140	0	0
•	150	0	0
2. Passieve belastinglatenties:			
• voor de potentiële fiscale last met betrekking tot de herwaarderingsmeerwaarden op gebouwen ex-Krediet aan de Nijverheid worden uitgestelde belastingen geboekt	210	1.693	2.380
• voor in de tijd gespreide belastingen op gerealiseerde meerwaarden	220	5.094	8.302
XXVII. ANDERE TAKSEN EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN			
A. BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE, EGALISATIEBELASTING EN SPECIALE TAKS IN REKENING GEBRACHT TIJDENS HET BOEKJAAR:			
1. Aan de onderneming (aftrekbaar)	310	275.814	143.173
2. Door de onderneming	320	52.044	57.480
B. INGEHOUDEN BEDRAGEN TEN LASTE VAN DERDEN BIJ WIJZE VAN:			
1. Bedrijfsvoorheffing	410	374.303	367.204
2. Roerende voorheffing	420	310.149	251.370

31. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

Boekjaar

Codes 05

XXVIII. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN DIE NIET IN VOORMELDE AFDELING NOCH IN DE POSTEN BUITEN-BALANSTELLING WORDEN BEDOELD

A. Belangrijke verplichtingen tot aankoop van vaste activa	010	0
•	020	0
•	030	0
•	040	0
Belangrijke verplichtingen tot verkoop van vaste activa	110	0
•	120	0
•	130	0
•	140	0
B. Belangrijke geschillen en andere belangrijke verplichtingen	210	0
•	220	0
•	230	0
•	240	0
C. In voorkomend geval, een beknopte beschrijving van het aanvullend rust- of overlevingspensioen ten behoeve van de personeels- of directieleden met opgave van de maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken		
310 Zie tekst in bijlage		
320		
330		
340		
Pensioenen die door de kredietinstelling zelf worden gedragen		
• Geschat bedrag van de verplichtingen die voor de kredietinstelling voortvloeien uit reeds gepresteerd werk	410	0
• Grondslag van dit bedrag en wijze waarop het wordt berekend	420	0

XXIX. FINANCIËLE RELATIES MET

A. DE BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS		
B. DE NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE INSTELLING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN MAAR GEEN VERBONDEN ONDERNEMINGEN ZIJN		
C. DE ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DE ONDER B. VERMELDE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN		
A. 1. Vorderingen op bovenvermelde personen	510	765
2. Passiva in hun voordeel	520	0
3. Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel	530	0
Belangrijkste voorwaarden met betrekking tot A1, A2 en A3.		
.....		
.....		
B. 1. Bedrag van de rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en van de ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van één enkel identificeerbaar persoon		
• aan bestuurders en zaakvoerders	610	7.315
• aan voormalige bestuurders en zaakvoerders	620	166

32. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

4. SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités

die bevoegd zijn voor de onderneming : 310

I. STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN

A. WERKNEMERS INGESCHREVEN IN HET
PERSONEELSREGISTER

PERSONEELSREGISTER		1.	2.	3.	4.	
				Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	Totaal (T) of totaal in voltijdse equivalenten (VTE)	
		voltijds	deeltijds			
Codes		Boekjaar	Boekjaar	Boekjaar	Vorig boekjaar	
1.	Tijdens het boekjaar en het vorige boekjaar					
	Gemiddeld aantal werknemers	100	16.258	5.961	20.241,8 (VTE)	19.948,5 (VTE)
	Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	101	23.099.953	4.071.492	27.171.445 (T)	26.187.227 (T)
	Personeelskosten (in duizenden EUR)	102	1.331.880	312.822	1.644.702 (T)	1.538.647 (T)
	Voordelen bovenop het loon	103	xxxxx	xxxxx	0 (T)	0 (T)

	1.	2.	3.	
			Totaal in voltijdse equivalenten	
	Codes	Voltijds	Deeltijds	
2. Op de afsluitingsdatum van het boekjaar				
a. Aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister	105	16.267	5.904	20.217,3
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
• Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	15.615	5.892	19.557,7
• Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	644	10	650,3
• Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	112	0	0	0,0
• Vervangingsovereenkomst	113	8	2	9,3
c. Volgens het geslacht				
• Mannen	120	10.004	1.643	10.979,6
• Vrouwen	121	6.263	4.261	9.237,7
d. Volgens de beroepscategorie				
• Directiepersoneel	130	1.786	67	1.836,8
• Bedienden	131	14.459	5.835	18.357,2
• Arbeiders	132	0	0	0,0
• Andere	133	22	2	23,3

B. UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE
ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN

UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE	1.	2.	
ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN	<i>Ter beschikking van de onderneming gestelde Uitzend- krachten Codes personen</i>		
Tijdens het boekjaar			
• Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	150	104,2	0
• Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	151	195.150	0
• Kosten voor de onderneming (in duizenden EUR)	152	6.487	0

33. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

II. TABEL VAN HET PERSONEELSVERLOOP TIJDENS HET BOEKJAAR

		1.	2.	3.
				Totaal in
				voltijdse
				equivalenten
	Codes	Voltijds	Deeltijds	
A. INGETREDEN				
a. Aantal werknemers die tijdens het boekjaar in het personeelsregister werden ingeschreven	205	2.837	64	2.882,8
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
• Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	210	1.227	62	1.271,5
• Overeenkomst voor een bepaalde tijd	211	1.610	2	1.611,3
• Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	212	0	0	0,0
• Vervangingsovereenkomst	213	0	0	0,0
c. Volgens het geslacht en het studieniveau				
• Mannen :				
- lager onderwijs	220	0	0	0,0
- secundair onderwijs	221	199	11	209,5
- hoger niet-universitair onderwijs	222	419	3	420,0
- universitair onderwijs	223	728	2	727,1
• Vrouwen :				
- lager onderwijs	230	2	0	1,8
- secundair onderwijs	231	288	19	303,9
- hoger niet-universitair onderwijs	232	571	13	579,5
- universitair onderwijs	233	630	16	641,0
B. UITGETREDEN				
a. Aantal werknemers met een in het personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	305	2.193	620	2.527,1
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
• Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	310	755	615	1.086,3
• Overeenkomst voor een bepaalde tijd	311	1.436	5	1.438,8
• Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	312	0	0	0,0
• Vervangingsovereenkomst	313	2	0	2,0
c. Volgens het geslacht en het studieniveau				
• Mannen :				
- lager onderwijs	320	10	10	17,4
- secundair onderwijs	321	283	262	463,1
- hoger niet-universitair onderwijs	322	341	52	353,1
- universitair onderwijs	323	472	16	445,2
• Vrouwen :				
- lager onderwijs	330	14	6	19,5
- secundair onderwijs	331	371	212	545,6
- hoger niet-universitair onderwijs	332	359	38	353,6
- universitair onderwijs	333	343	23	329,6
d. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst				
• Pensioen	340	155	523	423,3
• Bruggpensioen	341	0	0	0,0
• Afdanking	342	132	22	148,1
• Andere reden	343	1.906	75	1.955,7
waarvan : het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	350	0	0	0,0

34. B.T.W. BE 403.199.702

(in duizenden EUR)

(in duizenden EUR)

III. STAAT OVER HET GEBRUIK VAN DE MAATREGELEN TEN GUNSTE VAN DE WERKGELEGENHEID TIJDENS HET BOEKJAAR

MAATREGELEN TEN GUNSTE VAN DE WERKGELEGENHEID

1. Maatregelen met een financieel voordeel (1)

1.1. Voordeelbanenplan (ter aanmoediging van de indienstneming van werkzoekenden die tot risicogroepen behoren)

41400,00

1.2. Conventioneel halftijds brugpensioen

41100,00

1.3. Volledige loopbaanonderbreking

41200,00

1.4. Vermindering van de arbeidsprestaties (deeltijdse loopbaanonderbreking)

41300,00

1.5. Sociale Maribel

41500,00

1.6. Structurele vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen

41622.64319.723,946.672

1.7. Doorstromingsprogramma's

41700,00

1.8. Dienstenbanen

41800,00

1.9. Overeenkomst werk-opleiding

50300,00

1.10. Leerovereenkomst

50400,00

1.11. Startbaanovereenkomst

41940,00

2. Andere maatregelen

2.1. Stage der jongeren

50200,00

2.2. Opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor een bepaalde tijd

505348345,6

2.3. Conventioneel brugpensioen

50600,00

2.4. Vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen

5071.4451.021,8

Aantal werknemers betrokken bij één of meerdere maatregelen ten gunste van de werkgelegenheid

• totaal voor het boekjaar

55022.64319.723,9

• totaal voor het vorige boekjaar

56022.74519.435,2

IV. INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDINGEN VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

Totaal van de opleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever

1. Aantal betrokken werknemers

58017.38558116.865

2. Aantal gevolgde opleidingsuren

5802275.7725812282.150

3. Kosten voor de onderneming

580332.743581333.500

V. INLICHTINGEN OVER DE ACTIVITEITEN VAN VORMING, BEGELEIDING OF MENTORSCHAP DOOR DE WERKNEMERS GEGEVEN IN TOEPASSING VAN DE WET VAN 5 SEPTEMBER 2001 TOT DE VERBETERING VAN DE WERKGELEGENHEIDSGRAAD VAN DE WERKNEMERS

Activiteiten van vorming, begeleiding of mentorschap

1. Aantal werknemers welke deze activiteiten uitoefenden

5804058140

2. Aantal uren besteed aan deze activiteiten

5805058150

3. Aantal werknemers welke deze activiteiten volgden

5806058160

(1) Financieel voordeel voor de werkgever met betrekking tot de titularis of diens plaatsvervanger

35. B.T.W. BE 403.199.702*(in duizenden EUR)***NIET OPGEVRAAGDE BEDRAGEN OP DEELNEMINGEN EN AANDELEN**
(in uitvoering van art. 29 § 1)

Rubriek schema B	Naam van de vennootschap	Niet opgevraagd bedrag
VII. A	Fortis Private Equity Belgium	32.438
	Fortis Private Asia Fund	9.000
	Sowo Invest	73
	Fintrimo	50
	Totaal	41.561
VII. B	Bem-Flemish constr & invest	519
	Via Zaventem	144
	Landwaarts Sociaal Woonkrediet(Voor eigen woon Genk)	80
	Crédit Social du Brabant wallon	16
	Crédit Social et les Petits Propriétaires Réunis Chatelêt	4
	Totaal	763
VII. C	La Maison de l'Entreprise Mons	15
	Leenmij arr Roeselare	12
	Uw Eigen Huis der Vlaanderen Zottegem	6
	Le Crédit hypothécaire O. Bricoult Châtelet	4
	Eigen Huis Brugge	3
	Eigen Huis Dumerstreek Lokeren	2
	Ons Eigen Huis Neerpelt	1
	Le Crédit des Travailleurs Philippeville	1
	Totaal	44

36. B.T.W. BE 403.199.702

XXVIII. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN DIE NIET IN VOORVERMELDE AFDELING NOCH IN DE POSTEN BUITEN-BALANSTELLING WORDEN BEDOELD

- C. In voorkomend geval, een beknopte beschrijving van het aanvullend rust- en overlevingspensioen ten behoeve van de personeels- of directieleden met opgave van de maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken.

I. Beknopte beschrijving van de pensioenstelsels

Binnen Fortis Bank zijn er vier pensioenstelsels van kracht.

- A. Het eerste pensioenstelsel is van toepassing op de personeelsleden die in dienst getreden zijn vóór 01.01.2002. En die geen statuut van Fortis Bank-Directiekader hebben (categorieën ex-ASLK, ex-Generale Bank en Fortis Bank). Dit stelsel omvat :
- 1) Een basisplan van het type "te bereiken doel", dat voorziet in de verzekering van:
 - een waarborg ouderdom op de pensioenleeftijd (60 jaar), waarbij rekening wordt gehouden met het werkelijk wettelijk pensioen van de aangeslotene;
 - een waarborg overlijden vóór de pensioenleeftijd en een waarborg wezen;
 - een waarborg invaliditeit
 - 2) Een aanvullend plan (enkel voor categorie ex-ASLK) van het type "vaste lasten", met verplichte storting door de aangeslotenen, dat voorziet in de verzekering van een bijkomende waarborg ouderdom en overlijden.
- B. Het tweede stelsel is van toepassing op de personeelsleden die in dienst getreden zijn vanaf 01.01.2002 en die geen statuut van Fortis Bank-Directiekader hebben (enkel categorie Fortis Bank). Dit stelsel, met verplichte storting door de aangeslotenen, is van het type "vaste lasten" voor de waarborg ouderdom en van het type "te bereiken doel" voor de waarborgen overlijden, wezen en invaliditeit.
- C. Het derde stelsel is van toepassing op de personeelsleden van de categorie ex-KN. Dit stelsel is van het type "vaste lasten" voor de waarborg ouderdom en van het type "te bereiken doel" voor de waarborgen overlijden, wezen en invaliditeit.
- D. Het vierde stelsel is van toepassing op de personeelsleden die het statuut van Fortis Bank-Directiekader hebben. Dit stelsel is van het type "te bereiken doel" en voorziet in de verzekering van :
- een waarborg ouderdom op de pensioenleeftijd (65 jaar), waarbij het pensioenkapitaal afhankelijk is van het functieniveau;
 - een waarborg overlijden vóór de pensioenleeftijd en een waarborg wezen;
 - een waarborg invaliditeit.

II. Beknopte beschrijving van de door de onderneming getroffen maatregelen om de daaruit voortvloeiende lasten te dekken

- A. De last van het eerste pensioenstelsel is gedekt door :
- een pensioenfonds onder vorm van een OFP, voor de verworven rechten (m.b.t. de patronale financiering) op 31.12.2001 voor de categorieën ex-Generale Bank en Fortis Bank; de financiering van het pensioenfonds gebeurt integraal door de werkgever;
 - een groepsverzekering afgesloten bij AXA en AGF, voor de verworven rechten (m.b.t. de persoonlijke financiering) op 31.12.2001 voor de categorieën ex-Generale Bank en Fortis Bank;
 - een groepsverzekering afgesloten bij Fortis Insurance Belgium(ex FB-Verzekeringen nv), voor de andere waarborgen.
 - 1) Voor de verbintenissen met betrekking tot I.A.1) stort de werkgever maandelijkse dotaties in het Financieringsfonds van de groepsverzekering (berekend als vast percentage van de bezoldigingen), maandelijkse dotaties in het Pensioenfonds, alsook de enige premies in het kader van de diverse regimes inzake vervroegd vertrek.
 - 2) Voor de verbintenissen met betrekking tot I.A.2) gebeurt de financiering voor de helft door de werknemers en voor de andere helft door de werkgever
- B. Voor de last van het tweede stelsel werd een groepsverzekering afgesloten bij Fortis Insurance Belgium(ex FB Verzekeringen nv). De werknemers betalen maandelijks een persoonlijke bijdrage in functie van hun bezoldiging. Anderzijds stort de werkgever maandelijkse dotaties in het Financieringsfonds van de groepsverzekering.
- C. Voor de last van het derde stelsel werd een groepsverzekering afgesloten bij Fortis Insurance Belgium(ex Fortis AG nv). De wekgever stort hiervoor maandelijks een groepsverzekeringspremie, evenals enige premies in het kader van de diverse regimes inzake vervroegd vertrek.
- D. Voor de last van het vierde stelsel werd een groepsverzekering afgesloten bij AXA. De werkgever stort hiervoor maandelijks een groepsverzekeringspremie in het Financieringsfonds van de groepsverzekering.

Samenvatting van de waarderingsregels voor de niet-geconsolideerde jaarrekening

Algemene principes

De waarderingsregels van Fortis Bank zijn opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van het K.B. van 23 september 1992 op de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen. De waarderingsregels van Fortis Bank zijn identiek aan deze van vorig jaar.

De waarderingsregels voor de meest kenmerkende elementen van de balans en de resultatenrekening worden hierna toegelicht.

Activa

Vorderingen op kredietinstellingen en op cliënten

De vorderingen op kredietinstellingen en op cliënten worden in de balans opgenomen ten belope van de gelden die ter beschikking werden gesteld na aftrek van de inmiddels verrichte terugbetalingen en van de desbetreffende waardeverminderingen. Alle kosten in verband met de aanbreng van vorderingen worden integraal ten laste genomen in het boekjaar waarin ze gemaakt zijn.

Indien de nominale waarde van dergelijke vorderingen verschilt van de oorspronkelijke ter beschikking gestelde gelden, wordt dit verschil prorata temporis verwerkt als renteopbrengst of rentekost.

De overige vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Op dubieuze vorderingen en vorderingen met onzeker verloop worden inventariscorrecties geboekt ten belope van het gedeelte waarvoor geen met objectieve gegevens gestaafde zekerheid van inning bestaat. Van zodra een krediet als onzeker gerangschikt wordt, worden geen interesten meer in resultaat genomen.

Voor de vorderingen op landen die voorkomen op de lijst van de voorzieningsplichtige landen opgesteld door de CBFA, worden de vereiste waardeverminderingen aangelegd. Deze worden opgesteld op basis van eigen normen van Fortis Bank, die minimaal beantwoorden aan de vereisten opgelegd door de CBFA. Daarnaast worden eveneens waardeverminderingen aangelegd voor een aantal andere landen die door de bank als risicovol worden aangeduid.

De waarderingsregels voorzien dat een intern zekerheidsfonds kan aangelegd worden met als doel welomschreven risico's te dekken die zich mogelijk in de toekomst zouden kunnen voordoen maar die bij de aanleg nog niet kunnen geïndividualiseerd worden.

Obligaties en aandelen

Effecten of vorderingen in de vorm van verhandelbare effecten behoren tot de tradingportefeuille indien deze verworven werden met de bedoeling ze door te verkopen om redenen van hun rendement op een termijn die normaal gezien niet langer is dan zes maanden.

Effecten die deel uitmaken van de tradingportefeuille worden gewaardeerd aan marktwaarde, indien de markt liquide is. Indien geen liquide markt bestaat, gebeurt de waardering tegen aanschaffingswaarde (met inbegrip van alle kosten en na aftrek van de ontvangen provisies) of tegen marktwaarde op balansdatum indien lager.

Vastrentende effecten die behoren tot de beleggingsportefeuille worden gewaardeerd op basis van hun actueel rendement bij aankoop, waarbij het verschil tussen de aanschaffingsprijs (met inbegrip van alle kosten en na aftrek van de ontvangen provisies) en de terugbetalingswaarde gespreid in de resultatenrekening wordt opgenomen.

De meer- of minwaarden gerealiseerd bij de verkoop van vastrentende beleggingseffecten worden onmiddellijk in resultaat geboekt. Indien ze echter tot stand zijn gekomen in het kader van arbitrageverrichtingen, kunnen ze gespreid in resultaat worden genomen overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 ter § 5 van het K.B. van 23 september 1992.

Niet-vastrentende effecten die behoren tot de beleggingsportefeuille worden geboekt tegen aanschaffingswaarde (met inbegrip van alle kosten en na aftrek van de ontvangen provisies) of realisatiewaarde indien deze lager is. Alle aldus bekomen verschillen worden in de resultatenrekening opgenomen.

Indien de kwaliteit van de debiteur een risico van niet-terugbetaling inhoudt, worden waardeverminderingen toegepast, overeenkomstig de bepalingen van toepassing bij oninbare of dubieuze vorderingen of vorderingen geïdentificeerd als risico's met onzeker verloop.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden tegen aanschaffingswaarde geboekt. In geval van duurzame minwaarde worden waardeverminderingen aangelegd. Wanneer participaties gefinancierd worden met vreemd vermogen dan worden ook voor de funding geen omrekeningsverschillen in resultaat genomen.

De bijkomende aanschaffingskosten worden onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

Oprichtingskosten en immateriële vaste activa

Kosten van eerste inrichting worden geactiveerd en lineair over 5 jaar afgeschreven.

Kosten voor kapitaalverhoging worden onmiddellijk in resultaat geboekt.

De kosten voor uitgifte van achtergestelde leningen worden lineair afgeschreven over de looptijd van de lening. De kosten voor uitgifte van eeuwigdurende leningen worden lineair afgeschreven over 5 jaar, behalve indien de datum van eerste call vroeger valt. In dat geval loopt de afschrijving tot die datum.

Kosten voor zowel zelf ontwikkelde als bij derden aangekochte courante en specifieke software worden rechtstreeks in resultaat (algemene kosten) geboekt. Indien voor bij derden aangekochte specifieke software vaststaat dat de economische levensduur, hoofdzakelijk bepaald door het risico op technologische verandering of als gevolg van evoluties op commercieel vlak, langer is dan één jaar, kan deze software geactiveerd en lineair afgeschreven worden in functie van de verwachte gebruiksduur met een maximum van 5 jaar.

De overige immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven over maximum 10 jaar.

Te noteren valt dat de Bank geen gebruik maakt van de mogelijkheid om de bedragen betaald voor de aanbreng door derden van cliëntenverrichtingen met een contractuele termijn van meer dan één jaar te activeren.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden op het actief van de balans geplaatst voor hun aanschaffingswaarde, met inbegrip van alle bijkomende kosten en niet-terugvorderbare indirecte belastingen, verminderd met de afschrijvingen.

De afschrijvingen gebeuren op lineaire wijze over de geschatte economische levensduur.

Herwaardering is enkel mogelijk indien de waarde op vaststaande en duurzame wijze uitstijgt boven de boekwaarde.

Overige activa

Deze rubriek omvat onder meer actieve belastingslatenties.

Actieve latenties kunnen niet worden erkend. De CBFA heeft evenwel een afwijking toegestaan aangaande de erkenning van een actieve latentie inzake herstructureringskosten, met inbegrip van deze betreffende de sociale plannen.

Passiva

Schulden aan kredietinstellingen en aan cliënten

Schulden aan kredietinstellingen en aan cliënten worden in de balans opgenomen ten belope van de gelden die ter beschikking van de bank zijn gesteld na aftrek van de inmiddels verrichte terugbetalingen. De betaalde provisies voor de aanbreng van deposito's worden integraal ten laste genomen in het boekjaar waarin ze gemaakt zijn.

In schuldbewijzen belichaamde schulden

In schuldbewijzen belichaamde schulden met verplichte kapitalisatie worden opgenomen voor het oorspronkelijke bedrag vermeerderd met de reeds gekapitaliseerde interesten.

Overige schulden

Deze rubriek omvat onder meer alle schulden tegenover het personeel met betrekking tot bezoldigingen en de bijbehorende sociale lasten die ontstaan zijn in het boekjaar waarop de jaarrekening betrekking heeft maar pas in het volgende boekjaar betaald worden.

Voorzieningen voor risico's en schulden

Voorzieningen voor pensioenen en gelijkaardige sociale verplichtingen worden aangelegd op basis van de Belgische wettelijke verplichtingen.

Voorzieningen voor latente belastingen kunnen enkel worden erkend zoals voorzien in de Belgische boekhoudwetgeving en koninklijke besluiten.

Fonds voor algemene bankrisico's

Het aanleggen van een fonds voor algemene bankrisico's gaat uit van een vaste methode, goedgekeurd door de Raad van Bestuur, die stelselmatig wordt toegepast, en gebaseerd is op het gewogen krediet- en marktrisicovolume van de bankactiviteiten.

Resultatenrekening

Renteopbrengsten en rentekosten

Alle renteopbrengsten en rentekosten worden in rekening genomen van zodra ze verworven of verschuldigd zijn. Opbrengsten waarvan de inning onzeker of dubieus is worden in principe gereserveerd en dus niet in resultaat genomen. De renteopbrengsten bevatten ook de opbrengsten voortvloeiend uit de actuariële spreiding van het verschil tussen de aanschaffingsprijs en de terugbetalingsprijs van de vastrentende effecten uit de beleggingsportefeuille.

Opbrengsten uit niet-vastrentende effecten

Opbrengsten van aandelen en participaties worden geboekt van zodra de bank van de toekenning van het dividend in kennis werd gesteld.

Afgeleide producten

De resultaten op afgeleide producten worden op een verschillende manier verwerkt naargelang de aard van de verrichting.

a) Dekkingsverrichtingen

Zijn verrichtingen die een bescherming beogen tegen koers-, rentevoet- of prijsfluctuaties. De winsten en verliezen worden in de resultatenrekening opgenomen op symmetrische wijze met de resultaten op de gedekte bestanddelen, met als doel de weerslag geheel of gedeeltelijk te neutraliseren. Om als dekking beschouwd te worden, dienen verrichtingen aan de volgende voorwaarden te voldoen :

- Het gedekte bestanddeel of het gedekte homogene geheel moet de bank blootstellen aan een koers, rentevoet- of prijsschommelingsrisico.
- De dekkingsverrichtingen dienen specifiek als zodanig te worden bestempeld bij het aangaan ervan, net als de gedekte bestanddelen.
- Er dient een voldoende correlatie te bestaan tussen de waardeschommelingen van het gedekte bestanddeel en het dekkingscontract (of van het onderliggende instrument).

Van zodra een transactie niet meer voldoet aan de voorwaarden om als dekking te worden beschouwd, dient zij te worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

b) Tradingverrichtingen

Verrichtingen in het kader van courante tradingactiviteiten die niet aan de dekkingsvoorwaarden voldoen worden tegen de marktprijs gewaardeerd, waarbij zowel de waarderingswinsten als -verliezen in de resultatenrekening worden opgenomen. Indien voor een product evenwel geen liquide markt bestaat, komen enkel de waarderingsverliezen in resultaat.

c) Voor een aantal termijnrenteverrichtingen wordt een andere waarderingsmethode toegepast, op basis van een afwijking toegestaan door de CBFA, conform art. 18 van het K.B. van 23 september 1992 op de geconsolideerde jaarrekening van de kredietinstellingen :

- Verrichtingen in het kader van het thesauriebeheer met een initiële looptijd van maximum 1 jaar ;
- Verrichtingen in het kader van balans- en buitenbalansverrichtingen met renterisicoreducerend karakter en als dusdanig ook gedocumenteerd ;
- Verrichtingen afgesloten in het kader van strategische ALM-verrichtingen in EUR of een munt die tot de Europese Muntunie behoort ;

Voor deze 3 categorieën worden de resultaten op proratabasis in resultaat genomen.

Verrichtingen in het kader van een globaal beheer zonder renterisicoreducerend karakter ; Voor deze verrichtingen gaat de inresultaatname op proratabasis gepaard met het boeken van eventuele verliezen uit de waardering tegen marktwaarde.

Vreemde valuta

Voor de waardering van de vreemde munten dient een onderscheid te worden gemaakt tussen monetaire en niet-monetaire posten. Monetaire posten zijn de activa, passiva, inclusief de overlopende rekeningen, de rechten en verplichtingen die betrekking hebben op een bepaald bedrag in vreemde munt, evenals de aandelen en andere niet-vastrentende effecten in de tradingportefeuille. De monetaire posten worden omgerekend op basis van de middenkoers tussen de representatieve aan- en verkoopkoers op de contantmarkt op balansdatum. Bestanddelen die, gezien hun aard, worden afgewikkeld tegen specifieke koersen, worden omgerekend tegen de specifieke middenkoers. De eruit voortvloeiende koersverschillen worden in de resultatenrekening opgenomen (behalve koerswinsten op vreemde valuta waarvoor er geen liquide markt bestaat).

De materiële, immateriële en financiële vaste activa worden als niet-monetaire posten beschouwd en geboekt tegen de aanschaffingswaarde berekend op basis van de wisselkoers bij aanschaf. Wanneer niet-monetaire bestanddelen met wisselrisico blijvend gefinancierd worden met ontleningen in de overeenstemmende munt, worden de omrekeningsverschillen op de ontleningen niet in resultaat opgenomen.

Kosten en opbrengsten in vreemde valuta worden in de resultatenrekening opgenomen voor hun tegenwaarde in euro, berekend op basis van de contantwisselkoers op het tijdstip van hun erkenning als kost en opbrengst.

Verslag van het college van erkende commissarissen

Fortis Bank N.V.

Verslag van het College van Commissarissen aan de Algemene Vergadering der aandeelhouders over de jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2007.

19 maart 2008

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING DER AANDEELHOUDERS VAN DE VENNOOTSCHAP Fortis Bank NV OVER DE JAARREKENING OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 December 2007

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij U verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermeldingen.

Verklaring over de jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van Fortis Bank NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2007, opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van EUR (000) 537.690.582 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een verlies van het boekjaar van EUR (000) 1.605.822.

Het opstellen van de jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot de opstelling en de getrouwe weergave van de jaarrekening die geen afwijkingen bevat van materieel belang als gevolg van fraude of van fouten, alsook het kiezen en toepassen van geschikte waarderingsregels en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over deze jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen bevat van materieel belang.

Overeenkomstig deze normen, hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter staving van de in de jaarrekening opgenomen bedragen en inlichtingen. De keuze van de uitgevoerde werkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling en van de inschatting van het risico op materiële afwijkingen in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting, hebben wij rekening gehouden met de interne controle van de vennootschap met betrekking tot de opstelling en de getrouwe weergave van de jaarrekening om controleprocedures vast te leggen die geschikt zijn in de gegeven omstandigheden, maar niet om een oordeel te geven over de doeltreffendheid van die interne controle. Wij hebben tevens een beoordeling gemaakt van het passende karakter van de waarderingsregels, de redelijkheid van de door de vennootschap gemaakte boekhoudkundige ramingen en de voorstelling van de jaarrekening in haar geheel. Ten slotte hebben wij van de Raad van Bestuur en de verantwoordelijken van de vennootschap de voor onze controle noodzakelijke verduidelijkingen en inlichtingen bekomen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening afgesloten op 31 december 2007 een getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de vennootschap, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Bijkomende vermeldingen

Het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, alsook het naleven door de vennootschap van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten, vallen onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermeldingen op te nemen die niet van aard zijn om de draagwijdte van onze verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd overeenkomstig de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- Wij hebben geen kennis gekregen van verrichtingen of beslissingen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen. De verwerking van het resultaat die aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

Brussel, 19 maart 2008

PricewaterhouseCoopers
Bedrijfsrevisoren BCVBA

Klynveld Peat Marwick Goerdeler
Bedrijfsrevisoren BCVBA

De commissaris
vertegenwoordigd door

De commissaris
vertegenwoordigd door

L. Discry
Bedrijfsrevisor

O. Macq
Bedrijfsrevisor

Overige lokaal vereiste informatie

1 Aandeelhouderschap

Per 1 januari 2007 bezat Fortis Brussels, een naamloze vennootschap met zetel te Brussel, Koningsstraat 20, 160.088.979 van de 160.404.065 uitgegeven aandelen Fortis Bank. Dit vertegenwoordigde ongeveer 99,80% van het kapitaal. De oorsprong van deze participatie werd beschreven in vorige jaarverslagen.

Op 14 december 2007 hebben de aandeelhouders van Fortis Bank, tijdens een Buitengewone Algemene Vergadering, beslist het kapitaal te verhogen met EUR 1.369.449.428 door de uitgifte van 70.229.352 gewone aandelen op naam. Deze kapitaalverhoging werd volledig onderschreven en volstort door Fortis Brussels, door inbreng in natura van twee Niet-Cumulatieve Preferente Aandelen B van de naamloze vennootschap naar Nederlands recht Fortis Bank Nederland (Holding) N.V. Deze twee Niet-Cumulatieve Preferente Aandelen B werden gewaardeerd aan EUR 14.600.000.000. Het verschil tussen de waardering van deze twee aandelen en het bedrag van de kapitaalverhoging werd op de rekening Uitgiftepremies geboekt.

Verklaring artikel 608 Wetboek Vennootschappen.

Op 18 december 2007 heeft de Raad van Bestuur van Fortis Bank, binnen het kader van het toegestaan kapitaal, beslist het kapitaal van de vennootschap te verhogen met EUR 219.263.572,40 door de uitgifte van 11.302.246 gewone aandelen op naam. Deze kapitaalverhoging werd op 19 december 2007 volledig onderschreven en volstort door Fortis Brussels door inbreng in speciën van een bedrag van EUR 2.349.623.920,94. Het verschil tussen de inbreng in speciën en het bedrag van de kapitaalverhoging werd op de rekening Uitgiftepremies geboekt.

Deze kapitaalverhoging kaderde in de uitgifte door de vennootschap van Convertible And Subordinated Hybrid Equity-linked Securities ("CASHES") voor een bedrag van EUR 3.000.000.000.

De ingebrachte gelden werden door de vennootschap aangewend voor de aankoop van 125.313.283 Fortis Aandelen. Tegelijkertijd werd voormeld schuldinstrument CASHES uitgegeven door de vennootschap (met Fortis SA/NV en Fortis N.V. als Co-Debiteuren). De aangekochte Fortis aandelen strekken tot zekerheid en enig verhaal van de houders van de CASHES met betrekking tot het hoofdbedrag van dit schuldinstrument. Deze Fortis Aandelen werden bij hun uitgifte door Fortis SA/NV en Fortis N.V. onderschreven door een investeringsbank en vervolgens verkocht aan de vennootschap. Fortis SA/NV en Fortis N.V. hebben de opbrengst van deze kapitaalverhoging ingebracht in Fortis Brussels en deze heeft op haar beurt Fortis Bank gekapitaliseerd voor bovenvermeld bedrag van EUR 2.349.623.920,94 hetgeen de vennootschap gebruikt heeft voor de aankoop van de 125.313.283 Fortis Aandelen van de investeringsbank.

De opbrengst van de CASHES werd gebruikt om een deel van de korte termijn financiering te herfinancieren die Fortis Bank had opgenomen in het kader van de overname van bepaalde onderdelen van ABN AMRO, alsmede om de solvabiliteit van zowel Fortis Bank als Fortis Group te versterken. Krachtens de goedkeuring van de Commissie voor het Bank, Financie- en Assurantiewezen was de impact van de verrichting zodanig dat een bedrag gelijk aan de opbrengsten van de CASHES op het niveau van Fortis Bank (solo) kwalificeert als (i) kern eigen vermogen voor het bedrag gelijk aan de inbreng (EUR 2.349.623.920,94) en (ii) als niet-innovatief Tier 1 eigen vermogen binnen de limiet van 33% voor het verschil tussen de hoofdsom van de CASHES (EUR 3.000.000.000) en het bedrag van de inbreng.

Gelet op de structurering van het schuldinstrument CASHES was de opheffing van het voorkeurrecht van de bestaande aandeelhouders van Fortis Bank noodzakelijk om het mogelijk te maken dat de voorbereidende stappen aan de uitgifte van de CASHES (zijnde de verschillende kapitaalverhogingen) tijdig konden gebeuren.

Uit het bovenstaande volgt dat Fortis Brussels thans 241.620.577 van de 241.935.663 aandelen van Fortis Bank in bezit heeft. Dit vertegenwoordigt ongeveer 99,87% van het kapitaal.

2 Uiterste koersen per maand van het aandeel Fortis Bank op de wekelijkse veilingen in 2007

De hoogste en laagste koersen per maand, door het aandeel Fortis Bank bereikt op de wekelijkse veilingen van Euronext Brussel in 2007 zijn de volgende (in EUR) :

Maand	Laagste	Hoogste
Januari	152,00	154,00
Februari	154,00	154,00
Maart	150,00	156,00
April	151,90	158,20
Mei	145,00	151,10
Juni	149,90	151,30
Juli	150,10	150,10
Augustus	145,00	150,10
September	146,00	150,00
Oktober	144,00	145,90
November	144,30	145,90
December	145,10	145,10

3 Externe functies uitgeoefend door de bestuurders en effectieve leiders, waarvan de openbaarmaking wettelijk verplicht is

Conform artikel 27 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en het overeenkomstige reglement van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen met betrekking tot de uitoefening van externe functies door leiders van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, heeft de Raad van Bestuur van de Bank "Interne regels betreffende de uitoefening van externe functies door de bestuurders en effectieve leiders van Fortis Bank nv/sa" ingevoerd.

Die regels bepalen onder meer dat de externe functies die door de bestuurders en effectieve leiders van de Bank worden uitgeoefend in andere vennootschappen dan die bedoeld bij artikel 27, § 3, derde lid van de wet van 22 maart 1993, in het jaarverslag moeten worden vermeld.

Onder "effectieve leiders" worden de leden van het directiecomité verstaan alsook de personen van wie de functie hiërarchisch net onder dit comité ligt, met inbegrip van de leiders van bijkantoren in het buitenland.

Met "externe functies" - dit zijn vooral mandaten in vennootschappen - die het voorwerp van een vermelding uitmaken, worden de functies bedoeld die elders worden uitgeoefend dan in patrimoniumvennootschappen, beheersvennootschappen, instellingen voor collectieve belegging of vennootschappen waarmee de Bank nauwe banden heeft in een groepscontext.

Naam, voornaam Functie			
Vennootschap (Zetel)	Activiteiten (Functie)	Notering	Particip. Bank indien ≥ 5%
Filip DIERCKX <i>(Lid van het Directiecomité)</i>			
- DIP N.V. (Antwerpen)	Beheerdiensten (Bestuurder)	-	-
- Informatieverwerkende Diensten van het VEV N.V. (Antwerpen)	Administratieve diensten (Bestuurder)	-	-
- SD Diensten N.V. (Antwerpen)	Opleidings- en beheerdiensten (Bestuurder)	-	-
- SD Software Solutions N.V. (Antwerpen)	Informaticadiensten (Bestuurder)	-	-
Jozef DE MEY <i>(Bestuurder)</i>			
- Credimo Holding N.V. (Asse)	Portefeuillemaatschappij (Bestuurder)	-	-
- J. Zinner N.V. (Brussel)	Public Relations (Bestuurder)	-	-
Joop FEILZER <i>(Bestuurder)</i>			
- CTP Property N.V. (Amsterdam -NL-)	Vastgoed (Vice-voorzitter Raad van Commissarissen)	-	-
- Henderson Eurotrust Plc. (Londen -GB-)	Investeringsmaatschappij (Bestuurder)	London Stock Exchange	-
- Stichting Administratiekantoor Cumulatief Preferente Aandelen Pan Holdings B.V. (Nijkerk -NL-)	Administratie van aandelen (Lid van het Bestuur)	-	-
Jean MEYER <i>(Bestuurder)</i>			
- Arbed N.V. (Luxemburg -L-)	Staalindustrie (Bestuurder)	-	-
- Bourse de Luxembourg N.V. (Luxemburg -L-)	Beurs (Bestuurder)	-	12,39% (via FBL)
- Cargolux Airlines International N.V. (Luxemburg -L-)	Luchtvracht (Bestuurder)	-	-
- Clearstream International N.V. (Luxemburg -L-)	Clearing (Bestuurder)	-	-
- International Shipowners Reinsurance Company N.V. (Luxemburg -L-)	Herverzekering (Bestuurder)	-	-
- Luxair N.V. (Luxemburg -L-)	Luchttransport (Bestuurder)	-	12,15% (via FBL)

Naam, voornaam Functie			
Vennootschap (Zetel)	Activiteiten (Functie)	Notering	Particip. Bank indien ≥ 5%
Jean STEPHENNE (Bestuurder)			-
- Aseptic Technologies N.V. (Rixensart)	Farmaceutische industrie (Bestuurder)	-	-
- Besix N.V. (Brussel)	Bouw (Bestuurder)	-	-
- GlaxoSmithKline Biologicals N.V. (Rixensart)	Farmaceutische industrie (Voorzitter Raad van Bestuur)	-	-
- GlaxoSmithKline Biologicals Manufacturing N.V. (Rixensart)	Farmaceutische industrie (Bestuurder)	-	-
- Groupe Brussel Lambert N.V. (Brussel)	Portefeuillemaatschappij (Bestuurder)	Euronext Brussel	-
- Henogen N.V. (Charleroi)	Farmaceutische industrie (Bestuurder)	-	-
- Ion Beam Applications N.V. (Louvain-la-Neuve)	Technologie (Bestuurder)	Euronext Brussel	-
- Nanocyl N.V. (Namen)	Chemie (Bestuurder)	-	-
- Vesalius Biocapital I S.A., SICAR (Luxemburg -L-)	Risicokapitaal (Voorzitter Raad van Bestuur)	-	-
Robert van OORDT (Bestuurder)			
- Draka Holding N.V. (Amsterdam -NL-)	Kabel - Telecommunicatie (Commissaris)	Euronext Amsterdam	-
- Schering-Plough Corporation (Kenilworth -USA-)	Farmaceutische industrie (Bestuurder)	NYSE, Deutsche Börse	-
- Unibail-Rodamco S.A. (Parijs -F-)	Vastgoedbeleggingen (Voorzitter Raad van Toezicht)	Euronext Amsterdam & Parijs	-
Luc VANSTEENKISTE (Bestuurder)			
- Compagnie Mobilière et Foncière du Bois Sauvage N.V. (Brussel)	Portefeuillemaatschappij (Bestuurder)	Euronext Brussel	-
- Delhaize Group N.V. (Brussel)	Distributie (Bestuurder)	Euronext Brussel, NYSE	-
- Recticel N.V. (Brussels)	Chemie (Gedelegeerd bestuurder) (1)	Euronext Brussel	-
- Rec-Hold N.V. (Brussel)	Holding (Bestuurder) (1)	-	-
- Sioen N.V. (Ardoie)	Textiel (Bestuurder) (1)	Euronext Brussel	-
- Spector Photo Group N.V. (Wetteren)	Photo-finishing (Voorzitter Raad van Bestuur) (1)	Euronext Brussel	-
- Telindus Group N.V. (Brussel)	Telecommunicaties (Voorzitter Raad van Bestuur) (2)	-	-
- Ter Beke N.V. (Waarschoot)	Voeding (Bestuurder) (1)	Euronext Brussel	-
	(1) Via Vean N.V. (2) Via LMCL C.V.A.		

Naam, voornaam Functie			
Vennootschap (Zetel)	Activiteiten (Functie)	Notering	Particip. Bank indien ≥ 5%
Peter FOO <i>(Directeur-generaal Bijbank Singapore)</i>			
- Cityspring Infrastructure Management Pte Ltd (Singapore)	Infrastructuur (Bestuurder)	Singapore	-
Robert SCHARFE <i>(Directeur-generaal Global Markets)</i>			
- Bourse de Luxembourg N.V. (Luxembourg -L-)	Beurs (Eerste vice-voorzitter Raad van Bestuur)	-	12.39% (via FBL)
Edit SZIRAKI <i>(Directeur-generaal Bijbank Boedapest)</i>			
- Celestica Likvidtas Menedzsment Magyarorszag Kft. (Budapest -H-)	Thesauriebeheerdiensten (Bestuurder)	-	-
Thomas WRANGDAHL <i>(Directeur-generaal Bijbank Stockholm)</i>			
- Vind Equity Funds AB (Lund -S-)	Beheersmaatschappij (Bestuurder)	-	-
- Vind Hedge Fund AB (Lund -S-)	Beheersmaatschappij (Bestuurder)	-	-
- Vind MAP AB (Lund -S-)	Beheersmaatschappij (Bestuurder)	-	-
- Vind Private Equity AB (Lund -S-)	Beheersmaatschappij (Bestuurder)	-	-

Begrippenlijst en afkortingen

Achtergestelde schuld (lening)

Een lening (of effect) dat lager staat in de rangorde van schulden die aanspraak kunnen maken op activa en inkomsten.

Basispunt (bp)

Eén honderdste van een procent (0.01%).

Besloten derivaat (in een contract)

Een component van een hybride(samengesteld) instrument dat tevens een niet-afgeleid basiscontract omvat. Het basiscontract kan een obligatie of aandeel, een lease-overeenkomst, een verzekeringscontract of een aan- of verkoopcontract zijn.

Borgstelling

Een verbintenis gesteld ten gunste van een tegenpartij die aan een derde de waarborg biedt dat de tegenpartij aan zijn verplichtingen zal kunnen voldoen. Indien de tegenpartij in gebreke blijft kan de derde beroep doen op deze verbintenis om zijn verliezen te vergoeden.

Cash flow hedge

Een afdekking van het risico op schommelingen in de kasstromen van een actief of een verplichting of van een verwachte toekomstige transactie en die voortkomen uit variabele koersen of prijzen.

Clean fair value

De reële waarde, exclusief het ongerealiseerde deel van de gelopen rente.

Clearing

De administratieve vereffening van effecten, futures en opties via een verrekeningsagentschap en de eraan verbonden financiële instellingen (clearing members).

Contantewaardeberekening (Discounted cash flow method)

Een waarderingsmethode waarbij de verwachte toekomstige kasstromen verdisconteerd worden tegen een rentevoet die de tijdswaarde van het geld uitdrukt alsook een risicopremie die een weerspiegeling vormt van de extra opbrengst die beleggers verlangen om het risico te compenseren op lagere kasstromen dan verwacht.

Credit spread

Het renteverskil tussen staatsobligaties en bedrijfsobligaties.

Custody (bewaarneming)

Overeenkomst, meestal tussen een belegger en een bank (maar eventueel ook een agent of een trustbedrijf), waarbij de belegger effecten, goud of andere kostbaarheden tegen betaling in bewaring geeft bij de bank.

Deelneming

Een entiteit waarin Fortis Bank invloed van betekenis heeft en die geen dochteronderneming of belang in een joint venture is.

Derivaat

Een financieel instrument (op of buiten beurs verhandeld) waarvan de koers direct afhangt ('afgeleid is van') de waarde van een of meer onderliggende waarden, bijvoorbeeld aandelenindexen, schuldpapier, goederenprijzen, andere afgeleide instrumenten, een andere overeengekomen prijsindex of regeling.

Dochteronderneming

Dochterondernemingen zijn die ondernemingen waarin Fortis Bank, direct of indirect, het financiële en operationele beleid kan sturen teneinde voordelen uit deze activiteiten te verwerven ('zeggenschap').

Durfkapitaal

In het algemeen, de financiering van startende of kleine ondernemingen met een sterk groeipotentieel.

Effectenleentransacties

Een lening van een effect van de ene partij aan de andere, die op zijn beurt het effect dient terug te bezorgen op de eindvervaldag van de transactie. Een dergelijke lening is veelal gewaarborgd. Dit type van transacties geeft aan de eigenaar van het effect de mogelijkheid om een bijkomend rendement te behalen.

Employee benefits

Het geheel van niet-verplichte verzekeringen en andere voorzieningen die werknemers, naast hun salaris, ontvangen in ruil voor door hen verrichte diensten.

Factoring

Een vorm van bedrijfsfinanciering waarbij een bedrijf uitstaande vorderingen tegen een vergoeding overdraagt aan een factoringmaatschappij die de debiteurenadministratie, risicodekking en financiering van vorderingen voor haar rekening neemt.

Financiële lease

Een leaseovereenkomst die vrijwel alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en beloningen overdraagt. De eigendom kan uiteindelijk wel of niet worden overgedragen.

Geamortiseerde kostprijs

Bedrag waarvoor het financieel actief of de financiële verplichting bij de eerste opname in de balans wordt opgenomen, verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde geaccumuleerde afschrijving van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag, en verminderd met eventuele afboekingen wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Goodwill

Goodwill vertegenwoordigt het positieve verschil tussen enerzijds de reële waarde van de activa, passiva en uitgegeven eigenvermogensinstrumenten, en anderzijds het belang van Fortis Bank in de reële waarde van de activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen.

Hedge accounting

Verantwoording van de compenserende effecten van veranderingen in de reële waarde van het afdekkingsinstrument en de reële waarde van het afgedekte instrument in de resultatenrekening van dezelfde periode.

IFRS

Afkorting voor International Financial Reporting Standards (voorheen International Accounting Standards (IAS)). De standaard internationale boekhoudregels voor het opstellen van jaarrekeningen per 1 januari 2005 voor alle beursgenoteerde ondernemingen binnen de Europese Unie, die de jaarcijfers beter vergelijkbaar maken en beter inzicht in de financiële positie en resultaten verschaffen.

Immaterieel vast actief

Een identificeerbaar, niet-monetair actief zonder fysieke vorm.

ISO Valutalijs

AUD	Australië, Dollars
CAD	Canada, Dollars
CHF	Zwitserland, Francs
CNY	China, Yuan Renminbi
DKK	Denemarken, Kroner
GBP	Verenigd Koninkrijk, Pounds
JPY	Japan, Yen
MYR	Maleisië, Ringgits
SEK	Zweden, Kronor
THB	Thailand, Baht
TRY	Turkije, New Lira
TWD	Taiwan, New Dollars
USD	Verenigde Staten, Dollars
ZAR	Zuid-Afrika, Rand

Joint venture

Een strategische samenwerking tussen twee of meer partijen, die vermogen en kennis inbrengen maar anderszins onafhankelijk blijven opereren.

Macro hedge

Een afdekking van een specifiek risico voor een portefeuille van tegoeden of activa.

Marktkapitalisatie

Beurswaarde. Marktkapitalisatie is gelijk aan het aantal uitstaande aandelen vermenigvuldigd met de geldende koers van het aandeel.

Netto investeringshedge

Een afdekking van het financieel risico van een netto investering in een buitenlandse entiteit door een transactie met een compenserend risicoprofiel af te sluiten.

Notioneel bedrag

Een uitdrukking van een aantal eenheden van een valuta, een financieel instrument, een bepaald volume of gewicht dat gespecificeerd wordt in een transactie met derivaten.

Omgekeerde terugkoopovereenkomst

De aankoop van een effect waaraan een overeenkomst gekoppeld wordt om het terug te verkopen op een vastgelegde datum en tegen een hogere prijs.

Operationele lease

Een overeenkomst die het gebruik van een goed toelaat tegen periodieke betalingen, maar geen overdracht inhoudt van een eigendomstitel. Het financiële risico blijft bij de schuldeiser of leasinggever.

Optie

Het recht, maar niet de verplichting, om een effect gedurende een bepaalde periode of op een bepaalde datum tegen een bepaalde prijs te kopen (calloptie) of verkopen (putoptie).

Private equity

Effecten van bedrijven die niet aan een beurs zijn genoteerd. De verkoop van private equity is aan strenge regels gebonden. Omdat een markt ontbreekt moet een belegger zelf een koper vinden als hij zijn aandeel in een dergelijk bedrijf wil verkopen.

Reële waarde (fair value)

Het bedrag waarvoor een actief (verplichting) kan worden verkregen (aangegaan) of verkocht (vereffend) in een marktconforme ('at arm's length') transactie, tussen bewuste en bereidwillige partijen.

Reële waarde afdekking (Fair value hedge)

Een afdekking om de blootstelling te beperken aan schommelingen in de reële waarde van een actief, een verplichting, of een vaststaande verbintenis. De schommeling van de reële waarde is verbinden aan een specifiek risico en heeft een invloed op de gerapporteerde nettowinst.

Schuldbewijs gedekt door activa

Een obligatie of een effect dat gewaarborgd wordt door leningen of andere vorderingen.

Tier 1 vermogen

Kernkapitaal van een bank uitgedrukt als percentage van het risicogewogen balanstotaal.

Transactiedatum

De datum waarop Fortis toetreedt tot de contractuele bepalingen van het instrument.

VaR

Afkorting van Value at Risk: een techniek op basis van de statistische analyse van historische marktontwikkelingen en fluctuaties. De VaR bepaalt de kans dat het verlies op een portefeuille een bepaald bedrag zal overschrijden.

Vastgoedbelegging

Vastgoed dat wordt aangehouden omwille van huuropbrengsten of een stijging van de kapitaalwaarde.

Voorziening

Een verplichting van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip. Voorzieningen worden opgenomen als verplichtingen wanneer het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen vereist zal zijn om deze verplichtingen af te wikkelen en in de veronderstelling er dat een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Waardevermindering

Het bedrag waarmee de boekwaarde van een actief zijn realiseerbare waarde overtreft. In dergelijke gevallen zal de boekwaarde via de resultatenrekening teruggebracht worden tot zijn reële waarde.

Afkortingen

ALM	Asset and liability management
CGU	Cash generating unit (Kasstroomgenererende eenheid)
Euribor	Euro inter bank offered rate
IBNR	Incurred but not reported
IFRIC	International Financial Reporting Interpretations Committee
IFRS	International Financial Reporting Standards
OTC	Over the counter
SPE	Special purpose entity